

EKSPRESS
GRUPP

Aastaruanne

20

20

20

11

Interaktiivne online aastaaruanne

ASi Ekspress Grupp aastaaruandega saab tutvuda ka veebis:

<http://2021-annual-report.egrupp.ee>

Lisaks informatsioonile ettevõtte kohta ja finantsadmetele sisaldab online aruanne täiendavat funktsionaalsust, sh videoid ja erinevaid veebilinke.

SISUKORD

ÜLDANDMED.....	4
TEGEVUSARUANNE	5
HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE.....	67
TASUSTAMISARUANNE.....	81
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	84
Juhatuse kinnitus konsolideeritud majandusaasta aruandele.....	141
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne.....	142
2021. AASTA KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	147
JUHATUSE JA NÕUKOGU DEKLARATSIOON	148
PEAMISED FINANTSNÄITAJAD 2017-2021	149

ÜLDANDMED

Aruandeperioodi algus	1. jaanuar 2021
Aruandeperioodi lõpp	31. detsember 2021
Ettevõtte nimi	AS Ekspress Grupp
Äriregistri kood	10004677
Adress	Parda 6, Tallinn 10151
Asukohamaa	Eesti Vabariik
Telefon	+372 669 8381
E-mail	egrupp@egrupp.ee
Kodulehekülg	www.egrupp.ee
Põhitegevusala	Meedia ja sellega seotud tegevus (5814)
Juhatus	Mari-Liis Rüütsalu Signe Kukin Kaspar Hanni
Nõukogu	Priit Rohumaa Hans H. Luik Indrek Kasela Aleksandras Česnavičius
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, hea ühingujuhtimise tava aruandest, tasustamisaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse kinnitusest aruandele, sõltumatu vandeaudiitori aruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja juhatuse ning nõukogu deklaratsioonist. Dokument koosneb 150 leheküljest.

TEGEVUSARUANNE

KONTSERNI PÕHITEGEVUS JA OLEMUS.....	6
JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE.....	7
KONTSERNI STRATEEGIA JA EESMÄRGID	9
KONTSERNI OLULISED ETTEVÕTTED.....	10
MEIE MEEDIABRÄNDID	11
MEEDIAKONTSERNI VASTUTUS ÜHISKONNAS	12
DIGITALISEERUV MEEDIAETTEVÕTE	19
2021. AASTA TÄHTSAMAD SÜNDMUSED	24
MEEDIA TUNNUSTUSED JA AUHINNAD 2021. AASTAL	28
ÄRITEGEVUS.....	31
FINANTSNÄITAJAD JA SUHTARVUD	34
SEGMENTIDE ÜLEVAADE	35
KLIENDIKOGEMUS JA RAHULOLU	42
TÖÖTAJAD.....	45
ÜHISKONNA JA SEKTORI ARENDAMINE	51
KESKKONNAMÕJU JUHTIMINE	58
ASI EKSPRESS GRUPP AKTSIAD JA AKTSIONÄRID.....	63

KONTSERNI PÕHITEGEVUS JA OLEMUS

Ekspress Grupp on enam kui 30-aastase ajalooga Baltimaade juhtiv meediakontsern, kuhu kuulub viis meediaettevõtet Eestis, Lätis ja Leedus. Lisaks kuulub gruppi mitmeid portaale ja digimeedialahendusi pakkuvaid ettevõtteid. Kõikides Balti riikides korraldatakse kultuuri- ja spordisündmusi ning muid üritusi ühiskondlikult olulistel teemadel. Peamine fookus on pakkuda nüüdisaegsete digilahenduste ja -teenuste abil parimaid võimalusi meediatarbijale, reklaamikliendile ja koostööpartneritele.

- **Põhitegevus:** ajakirjandusliku sisu tootmine ja reklaami müük digitaalsetele platvormidele terves Baltikumis. Ajalehtede, ajakirjade ja raamatute kirjastamine Eestis.
- **Põhitegevusi toetavad** infotehnoloogia arendus, audiovisuaalse produktsiooni lahendused, reklaamipindade rent, paberväljaannete kojukanne.
- **Digitaalsete ärisuundade arendamine:** 2021. aastal väljus kontsern trükisegmendist, millega kontserni tulubaas muutus suure osas digitaalseks. 2021. aasta lõpus andsid digitaalsed tooted/teenused 76% (2020: 70%) kontserni kogukäibest.
- **Piletimüügiportaalide ja piletimüügikohtade** haldamine Eestis ja Lätis.
- **Digitaalsetel väliekraanidel** reklaami müük Eestis ja Lätis.
- Kasvab meelelahutusürituste ja temaatiliste konverentside korraldamise tähtsus.

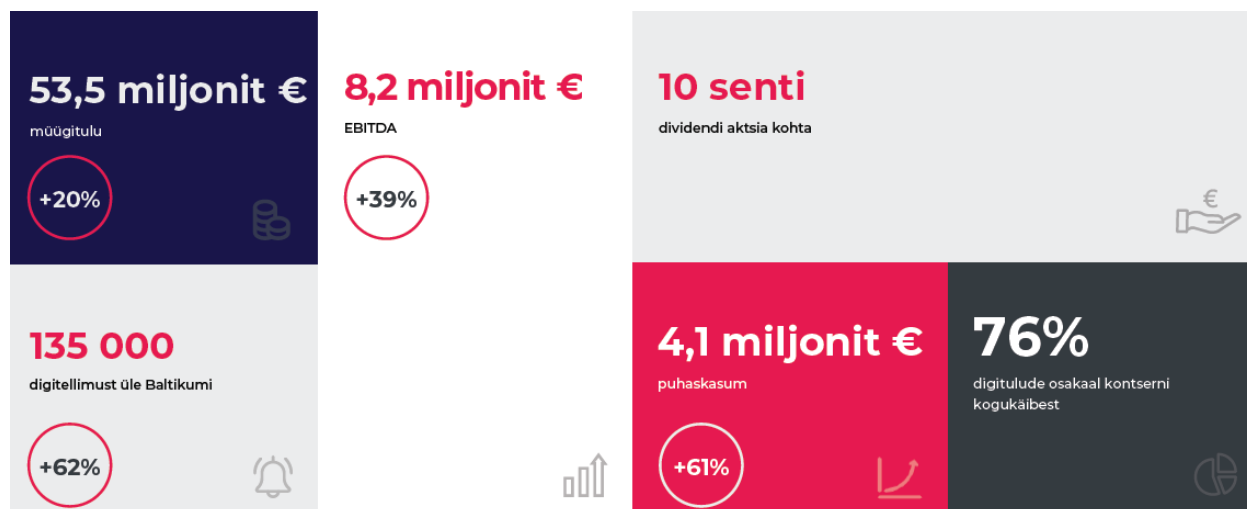
Ekspress Grupi kliendid jagunevad kolme suuremasse gruppi:

- meediasisu tarbijad (nii jae- kui ka ärikliendid),
- reklaamiostjad,
- teised grupi ettevõtete teenuseid ostvad era- ja juriidilised kliendid.

2021. aastal tugevdas Ekspress Grupp oma positsioone kõikides tegevusvaldkondades. Aruandeaastal jätkunud koroonaviiruse levik mõjutas oluliselt grupi ettevõtete tööd, pannes proovile eelkõige meediaväljaannete töökorralduse ja muude teenuste digitaalseks muutmise.

ASi Ekspress Grupp aktsiad on noteeritud NASDAQ Tallinna börsil alates 5.aprillist 2007. Suuraktsionär on Hans H. Luik, kelle kui lõpliku kasusaaja osalus läbi erinevate ettevõtete on 73,23%.

Ekspress Grupp numbrites (jätkuvad tegevusvaldkonnad)

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

Mari-Liis Rüütsalu, juhatuse esimees

Ekspress Grupp on oma koduturgudel Eestis, Lätis ja Leedus on üks peamisi avaliku informuuri kujundajaid. Usume, et meie kvaliteetne töö aitab kaasa parema ühiskonna loomisele täna ja homme.

2021. aasta oli Ekspress Grupile edukas. Covid-19 pandeemia jätkumine ja suurenenud tähelepanu ühiskonnas toimuva vastu hoidis huvi klassikalise ajakirjanduse vastu kõrgel. Eelnevatel aastatel tehtud investeeringud ajakirjanikesse ja kvaliteetse sisu tootmisse on toonud meile edu. See väljendub eelkõige digitellimuste hulga kasvu jätkumises.

Aasta lõpuks oli Ekspress Grupi erinevatel ettevõtetel ligi 135 000 digitellimust. Enim on digitaalse sisu tellimusi Eestis, kus suurima digitellimuste arvu saavutas Ekspress Meedia. Õhtuleht Kirjastuse digitaalsete tellimuste number näitas 2021. aastal väga head kasvu. On näha, et turul on lugejate huvi erineva sisuga väljaannete vastu suur, mis lisab meile julgust katsetada erinevate formaatidega, et suurendada digitellimuste numbrit ka järgnevatel aastatel.

Pandeemia mõjud olid märgatavad ka 2021. aastal. Enim kannatasid piirangute all piletimüügiettevõtted Lätis ja Eestis. Kasutades ära teadmisi ja meie tehnoloogilist platvormi Läti piletiäris, avasime 2021. aasta kevadel Piletitasku nimelise platvormi ka Eestis. Tänu pandeemiale sai pileтите müük suurema hoo sisse alles sügisel. Eelnevast hoolimata lõpetasid meie piletiplatvormid aasta heade tulemustega tänu oskusele pidevalt muutuva olukorraga kaasas käia ja arendades teatritele, kontserdisaalidele ning teistele ürituste korraldajate tarbeks olulisi tehnoloogilisi lahendusi. Need arendused aitasid piirangute ajal küllastajaid hajutada või näiteks klientide vaksineerimissepsse kontrollida.

Digitalsed väliekraanid on pandeemia ajal olnud ühed enim kannatada saanud ettevõtted reklaamisektoris. Aasta teine pool näitas siiski klientide huvi taastumist ka välimeedias. Oleme nii Eestis kui Lätis digitaalsete ekraanide kasvatamise lainel - aasta alguses ostime nelja digitaalse väliekraaniga ettevõtte Riias. Lisaks osalesime mitmel Riia linnavalitsuse korraldatud hankel, millest võitsime kaks. Tänu hangete võidule suurendame oma jalajälge Riia digitaalsete väliekraanide turul märgatavalt ja suudame pakkuda klientidele edaspidi erinevaid formate.

Juunis teavitas Ekspress Grupp trükikoja AS Printall müügist. Tehing on kooskõlas kontserni strateegiaga, mis keskendub eeskätt digitaalse äri kasvatamisele. Kuna paberajakirjanduse osakaal on kontserni käibes järjest kahaneva osatähtsusega, siis ei ole trükikoja omamine pikas perspektiivis grupile strateegiliselt oluline. Müügist vabanenud vahendeid kasutab kontsern digitaalse äri kasvuks.

Detsembris ostis Ekspress Grupp Eestis meediaettevõtte Geenius Meedia. Geenius Meedia on tehnoloogia-, auto- ja äriuudistele keskendunud meediafirma, millel on juba täna märkimisväärne hulk digitaalseid tellimusi. Ühtlasi on tegemist nišiga, mida Ekspress Grupi väljaanded regulaarselt ei kata. Geenius Meedia jätkab ostu järel iseseiva meediaettevõttena. Geenius Meedia veebiportaalidel on igakuiselt umbes 300 000 lugejat ning aasta lõpuks oli üle 4 000 maksva digiteelija.

Kokkuvõttes oli 2021. aasta kontserni jaoks edukas: vaatamata jätkuvale pandeemia ja koroonaviirusest tingitud majanduse ebakindlusele suutis kontsern tugevdada oma turupositsiooni ning parandada oluliselt kasumlikkust. 12 kuu müügitulu kasvas 2020. aastaga võrreldes 20% 53,5 miljonile eurole ja puhaskasum kasvas 61% 4,1 miljoni euroni. Kontserni digitaalsete tulude osakaal moodustas detsembri lõpus 76% kogukäibest.

Lisaks digiteeliumuste kasvule andis erakordse tulemuse saavutamisele suure panuse ka digitaalse reklaami kasv kõikides riikides. See on eelkõige seletatav pandeemiast tingitud äride digiteerumisega ja seetõttu ka suurema panustamisega digitaalsele reklaamile.

Ekspress Grupp lõi 2021. aastal Eestis aktiivselt kaasa Eesti Meediaettevõtete Liidu (EML) tegevuses, mille eesmärgiks on suurendada konkurentsi Eesti meediamaastikul, võidelda turumoonutuste vastu ning suurendada ajakirjandusväljaannete kättesaadavust Eesti inimestele. Sama fookus on ka Lätis ja Leedus, kus lööme aktiivselt kaasa tööstusharu probleemide lahendamisel läbi meie kohalike ettevõtete. Pikaajalised probleemid on ettevõtete võrdse kohtlemisega seotud teemad - ülemaailmsete platvormide maksustamise teemad ja autoriõigustega seotud teemad. Kohalikel turgudel on sarnane olukord, kus kohalikud rahvusringhäälingud panustavad digitaalsetesse toodetesse. Konkurentsiolukorrast hinnates pole tegemist turutõrkega, mida oleks vaja maksumaksjate rahaga lahendada.

Edumeelsena võib välja tuua Läti ja Leedu, kes 2021. aastal alandasid käibemaksu ka digitaalsetele meediatoodetele 5%-le. Nii on Eesti Euroopas üks väheseid riike niivõrd kõrge käibemaksuga digitaalsetele meediatoodetele (9%). Madalam käibemaksumäär aitab kaasa meediaettevõtete digipöördele ning väärtustab ajakirjandust ja ajakirjanikke tervikuna. Tugev ajakirjandus on tugeva demokraatliku ühiskonna alustala.

Viimase kahe aasta tulemused näitavad, et oleme strateegiliselt õigel teel. Ettevõtte käive ja kasumlikkus on kasvanud, samas oleme arendanud ja arenenud, juurutanud uusi tehnoloogiaid, lansseerinud uusi tooteid ja panustanud sisuliselt meie meediaettevõtetesse. Meile on oluline, et oleksime meediavaldkonna suunanäitajad ja turuliidrid. See tagab meile digitaalsete tulude ja kasumlikkuse jätkuva kasvu.

Täname nii meie lugejaid-vaatajaid-kuulajaid, aktsionäre kui ka kliente usu ning toetuse eest meie grupi ettevõtetesse!

Lugupidamisega, Mari-Liis Rüütsalu

KONTSERNI STRATEEGIA JA EESMÄRGID

Missioon

- **teenida demokraatiat**

Meie eesmärgid

- Luua auhinnatud sisu, mida hindavad nii meie lugejad kui ka meediaekspertid
- Olla Baltikumi juhtiv digikirjastaja (digitellimuste, kasutusaja ja tegelike kasutajate arvu osas)
- Pakkuda jätkuvalt meie paber kandjal kvaliteetseid meediaväljaandeid lugejatele, kes väärtustavad seda formaati
- Tegutseda sotsiaalset vastutust silmas pidades ning luua tugevaid ja usaldusväärseid brände
- Suurendada ettevõtte väärtust meie aktsionäride jaoks

Kontserni strateegia

Ekspress Grupp keskendub nii olemasoleva digitaalse äri orgaanilisele kasvule kui ka võimaluste leidmisele ärimahtude kasvatamiseks uute omandamiste teel. Kontserni eesmärk on suurendada ettevõtte väärtust, luues sünergia lisanduvate uute äritegevuste ja senise meediategivuse vahel.

Digimeedia segmendis viime ellu kiire kasvu strateegiat, eesmärkideks on turuarendamine ning samaaegselt turuosa kasvatamine. Trükimeedias jälgime kulutõhusust ja pakume turu kvaliteetsemat ajakirjandust. Kontsern tugevdab olemasolevaid põhitegevusi investeringutega orgaanilise kasvu ja suurendab lisaks digitaalsete tulude osakaalu läbi meediaga potentsiaalselt head sünergia pakkuvate teiste digitaalsete äride. Nii meedia kui toetavate digitaalsete äride kasvu toetab finantsiliselt optimaalne investeringute jaotus, finantsvõimenduse mõõdukas kasutamine ning kasvueesmärgi arvestav dividendipoliitika.

Kontserni strateegia elluviimisel on jätkuvalt meie eesmärk luua auhinnatud sisu, mida hindavad nii meie lugejad kui ka meediaekspertid, olles samas Baltikumi juhtiv digikirjastaja nii digitellimuste, kulutatud aja kui ka tegelike kasutajate arvu poolest. Soovime edaspidi pakkuda turu kvaliteetseimat trükimeediat lugejaskonnale, kes väärtustab seda formaati.

Ekspress Grupp on 2021. aasta jooksul läbi teinud olulise muutuse, kontsern võõrandas oma trükiteenuste äritegevuse ning keskendub jätkuvalt väga tugevalt digitaalse äritegevuse kasvule nii orgaaniliselt kui ka uute omandamiste kaudu. Nõukogu poolt seatud kontserni pikaajalised strateegilised finantseesmärgid on seotud äritegevuse kasvu, digiteerimise, kasumlikkuse ja dividendide maksevõimega. Eesmärgid põhinevad muutustel tegevuskeskkonnas, konkurentsimaastikul ja ümberkujundamise strateegia edenemisel.

Ekspress Grupi pikaajalised strateegilised finantseesmärgid

Eesmärk 2026. aasta lõpuks	2026 eesmärk	2021 tegelik
Digitellimused Baltimaades	>340 000	134 947
Digitaalse tulu osakaal	>85%	76%
EBITDA marginaal	>15%	15%
Dividendi väljamakse määr vähemalt	30%	37%

KONTSERNI OLULISED ETTEVÕTTED

**EKSPRESS
MEEDIA**

AS Ekspress Meedia / Eesti

Ekspress Meedia haldab Eesti kõige mitmekülgsemat ja loetavamat internetiportaali Delfi, mida külastab iga nädal üle 600 000 inimese. Samuti annab Ekspress Meedia välja Eesti meediamaastiku ajalehtede (Eesti Ekspress, Maaleht, Eesti Päevaleht) ja ajakirjade (Maakodu, Eesti Naine, Tervis+, Oma Maitse, Anne&Stiil, Pere&Kodu, Kroonika) lipulaevu. 2021. aastal avas ettevõtte uue ärisuunana innovatiivse piletimüügikeskkonna Piletitasku.

Delfi

Delfi UAB / Leedu

Delfi Leedu on ligi 1,4 miljoni igakuise ja enam kui 700 tuhande igapäevase kasutajaga internetiportaal.

Delfi

A/S Delfi / Läti

Delfi Läti on tunnistanud kõige usaldusväärsemaks ja armastatumaks meediabrandiks Lätis. Delfi on enam kui 800 000 igakuise kasutajaga Läti juhtiv uudisteportaal nii läti kui ka vene keeles.

geenius

Geenius Meedia OÜ / Eesti

Geenius Meedia on kiiresti kasvav ettevõtte, mis ehitab täpselt sihitud meediakanaleid, mille sisu on faktipõhine, arusaadav ja kasulik. Oleme müravabaks ja sõltumatuks platvormiks andekatele autoritele, hinnatud ekspertidele ning ideedele, mis teaduse ja tehnoloogia abil elu paremaks muudavad.

**BIĻEŠU
PARADĪZE**

SIA Biļešu Paradīze / Läti

Biļešu Paradīze haldab elektroonilist piletimüügiplatvormi (bilesuparadize.lv) ja piletimüügikohti, müües nende kaudu ürituste korraldajate nimel pileteid erinevatele meelelahutusüritustele. Ettevõtte on korraldanud piletimüüki internetis üle 15 aasta ja on üks kahest juhtivast piletiteenuse pakkujast Lätis.

**Õhtuleht
Kirjastus**

AS Õhtuleht Kirjastus / Eesti

Õhtuleht Kirjastus annab välja ajalehte Õhtuleht - suurima tiraažiga päevalehte Eestis ning üle 485 000 igakuise kasutajaga uudis- ja meelelahutusportaale. 2018. aasta 1. juunil ühineti Ajakirjade Kirjastusega, võttes üle rohkem kui 10 ajakirja, 2019. aasta lõpus ostis Õhtuleht Kirjastus ajakirjad Tiiu ja Eesti Ajalugu. Õhtuleht Kirjastuse portfellis on kokku üle 120 000 tellimuse.

**Digital
Matter**

Digital Matter UAB / Eesti, Läti, Leedu

Digital Matter (endise nimega Adnet Media) on suurim Baltikumis tegutsev reklaamivõrgustik, mis tegeleb nüüdisaegse RTB-reklaami ning sihtgruppide ja kampaaniate optimeerimisega.

altero

SIA Altero / Eesti, Läti, Leedu

Altero on Baltikumi juhtiv finantsvõrdlusplatvorm. Altero alustas oma tegevust Lätis 2016. aastal, Leedus 2019. aastal ja Eestis 2020. aastal. Alates turule toomisest 2016. aasta juunis on enam kui 100 000 Altero klienti võrrelnud tarbimislaenu, autolaenu ja muude toodete finantspakkumisi.

BABAHH

Babahh Media OÜ / Eesti

Babahh Media pakub terviklikku valikut videomaterjali tootmise teenustest reaajas ning salvestatud video *streaming*'u teenust, automatiseerimist ja videoarhiivi.

KINNISVARA

Kinnisvarakeskkond OÜ / Eesti

Kinnisvarakeskkond arendab koostöös kohalike kinnisvaratöötajatega nüüdisaegset kuulutusteportaali Kinnisvara24.ee.

LINNA EKRAANID

Linna Ekraanid OÜ / Eesti

Linna Ekraanid on kiiresti kasvav välimeediaettevõtte, mis ehitab ja haldab elektroonilisi välireklaami pindu paljudes paikades üle kogu Eesti.

Ds
dscreens.lv

D Screens SIA / Läti

D Screens on kiiresti kasvav välimeedia ettevõtte, mis ehitab ja haldab elektroonilisi välireklaami pindu paljudes asukohtades Lätis.

**HEA
LUGU**

OÜ Hea Lugu / Eesti

Hea Lugu on raamatukirjastus. Hea Lugu kirjastab nii algupärast kui ka tõlgitud ilukirjandust, ajalooraamatuid, biograafiaid ja memuaare, lastekirjandust, teatmekirjandust ja praktilisi käsiraamatuid. Hea Lugu opereerib kaubamärke Maailm ja Mõnda, 100 Rooga, Õhtuõpik ja Raamat24. Raamatuid antakse välja ka e- ja audiovormingus.

**express
POST**

AS Express Post / Eesti

Express Post on Eesti ainus ajakirjanduse varahommikuse kojukande teenust pakkuv ettevõtte, mis tegeleb lisaks ka otseposti ja kirjade kojukandega.

Kontserni struktuuri kuuluvate ettevõtete detailne loetelu on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisa 1

MEIE MEEDIABRÄNDID

Digital
Matter

altero.ee

BABAHH

BIJĚŠU
PĀRĀDĪZE

LINNA EKRAANID

Ds
dareets.ee

RAAMAT 24

KINNIS-
VARA
24

geenius

express
post

Delfi

Eesti Päevaleht

EESTI EKSPRESS

Maaleht

Kroonika

NAINE

anne
& gül

PERE ja KODU

MAAKODU

Oma Maitse

Tervis

piletitasku

Õhtuleht

Tiiu

Naisteleht

Naisteleht
55+

tv
teleleht

Kodukiri

Nipiraamat

käsitöö

Kalale! / LOODUSES

Eesti Ajalugu

Eesti Mets

MEEDIAKONTSERNI VASTUTUS ÜHISKONNAS

Ekspress Grupp on Baltimaade juhtiv meediakontsern ja omab seetõttu olulist rolli ühiskonna edendajana. Grupi meediaväljaanded on kõigil kolmel koduturul olulised avaliku inforuumi kujundajad. Lisades sellele vastutuse märkimisväärse suurusega tööandjana, lasub grupil kohustus juhtida kõiki kontserni ettevõtteid eetilisel ja vastutustundlikult ning luua sõltumatut, professionaalset ja usaldusväärset ajakirjanduslikku sisu. Kontserni ettevõtted peavad olema juhitud ausalt, seaduskuulekalt ja eetilisel - see on grupiga seotud osapoolte ja laiema avalikkuse usalduse aluseks.

Ekspress Grupi missioon on teenida demokraatiat. Selle täitmise eelduseks on keskkond, mis aitab inimestel, ettevõtetel ja riigijuhtidel teha ühiskonna kestlikkust tagavaid otsuseid.

Laiema avalikkuse ja Ekspress Grupiga seotud osapoolte usalduse eelduseks on, et kontserni ettevõtted on juhitud ausalt, seaduskuulekalt ja eetilisel.

Kontsernis on kokku lepitud ühiskondlikku mõju ja vastutust väljendavad fookussuunad ja -tegevused, milles kontsern on võtnud strateegilise rolli.

Soovime olla:

Sõltumatu ja arenev sisulooja <ul style="list-style-type: none">- kõigile kättesaadav info mugavate ja nüüdisaegsete digilahenduste kaudu- loodav sisu on usaldusväärne, ajakirjanikud sõltumatud ja eetilised	Ihaldusväärne tööandja <ul style="list-style-type: none">- professionaalide hoidmine ja kasvatamine- võrdne kohtlemine ja mitmekesisuse väärtustamine
Vastutustundlikult juhitud ettevõte <ul style="list-style-type: none">- kaasav ja ausameelne juhtimine- jätkusuutliku arengu eesmärkide seadmine ja täitmine	Ühiskonna edendaja <ul style="list-style-type: none">- avatuse ja osalusdemokraatia toetamine- olulise ühiskondliku mõjuga teemade käsitlemine

Meie sotsiaalse vastutuse ja keskkonna-, sotsiaal- ja hea juhtimistava (ESG) eesmärgid:

- KESKKONNATEEMA:** seada kontserni jaoks **eesmärgid** ettevõtlusega seotud sotsiaalse vastutuse aspektidele ning **jälgida ja avalikustada** neid kooskõlas parimate rahvusvaheliste tavade ja keskkonna heite-eesmärkide täpsustamisele.
- SOTSIAALTEEMA:** arendada **sotsiaalselt olulisi võtmeteemasid**, mis võimaldavad kontserni üksustel viia ellu algatusi, et aidata süstemaatiliselt kaasa mõne meie sotsiaalse väljakutse lahendamisele, et luua **institutsionaalne vundament** paremale ajakirjandusele, mis teeniks demokraatiat.
- HEA JUHTIMISTAVA:** viia aruandlus kooskõlla ELi taksonoomia avalikustamisnõuetega.

Oleme pühendunud jätkusuutlikkusele. Meie pühendumine jätkusuutlikkusele on esitatud meie keskkonnamõju juhtimise ja sotsiaalse vastutuse aruandes ning hea ühingujuhtimise tava aruandes.

Kontserni aastaaruanne kajastab kõigi nende aspektide juhtimispõhimõtteid, näiteid ja tulemusi 2021. aasta kohta.

MEEDIA VASTUTUS SUURENEB

Sarnaselt teiste meediaorganisatsioonidega nii Eestis kui ka maailmas on Ekspress Grupp läbimas suuri muutusi. Meediaettevõtete fookuses on toodete/teenuste digiteerimine, mis seab ootused nii töötajate kvalifikatsioonile kui ka investeeringutele. Ühiskonna jätkuv ja üha teravam polariseerumine suurendab survet meediamajadele luua ja esitada õigeaegselt usaldusväärset ja kvaliteetset ajakirjanduslikku sisu. Nende kahe ülesande edukas elluviimine aitab tagada uudiste lugejad nii täna kui ka homme.

„Ärevatel aegadel on ühiskonna huvi meedia vastu kindlasti suurem. Uuringud näitavad, et usaldus meedia vastu on tõusnud ja sotsiaalmeedia platvormide vastu langenud nii meil kui ka mujal maailmas. Täna ägab sotsiaalmeedia iseenda loodud probleemide käes. Klassikalise ajakirjanduse uus tulemine on olnud väga tugev. Teisalt on see paljudes riikides kaasa toonud rünnakuid ja süüdistusi nii ajakirjanduse kui ka ajakirjanike vastu.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

Ajakirjandusliku sisu loomisel ja ettevõtete juhtimisel peavad Ekspress Gruppi kuuluvad meediaväljaanded arvesse võtma nii meediasektoris kui ka ühiskonnas toimuvat:

- digiteerimine on läbiv märksõna, kasvavad nõuded nii tehnilistele lahendustele kui ka meediaväljaannete töötajate oskustele, lugejatele peab info olema kergesti leitav ja kasutatav erinevates nutiseadmetes;
- jätkuv koroonakriis lõhestas ühiskonda veelgi, faktikontroll, tõese info esitamine ja teemade tasakaalustatud kajastamine on meediamajade kohustus ja proovikivi;
- ärilised otsused suurendavad sünergia loomist kontserni äride vahel, samal ajal peavad sisuturundus ja ürituste korraldamine ning erapooletu uudiste voog olema meediatarbija jaoks selgelt eristatavad.

„Tunnetuslikult ei ole usaldus meedia vastu langenud. Pigem on muutunud kogu tähelepanu ahel ja toimub info killustumine. Maailmavaadet mõjutab see, kes, mida ja kus kanalis loeb. Näiteks noored ei ole täna traditsioonilise meedia kasutajad.“

Tarmo Paju, Delfi tegevtoimetaja

Vaba ja tasakaalustatud ajakirjandus

Ajakirjandus peab olema sõltumatu ja vaba. Poliitilised seosed või poolehoid, kellegi ärihuvid, isiklikud suhted või kasu, altkäemaksud või mis iganes hüved ei tohi mõjutada ajakirjanike ja väljaannete tööd. Tasakaalustatud ajakirjanduse põhimõtteid järgitakse kõikides kontserni ettevõtetes. Sõna antakse eri osapooltele võrdses matus, võimaldatakse vastulauseid ja vajadusel vabandusi. Esitatud info on alati allikatest kontrollitud. Allika- ja konfidentsiaalsuse kaitse on iga ajakirjaniku vastutus. Tundlike teemade puhul on oluline tunnetada eetilise piiri.

„Ajakirjandusel on selge roll ja peame seda täitma. Kindlasti tahame pakkuda tasakaalustatud ajakirjandust ja see tähendab, et peame valima, milliseid teemasid ja kuidas kajastada. Kvaliteetse sisu ja tasakaalu pakkumine on üha olulisem ja samas keerulisem väljakutse.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

Kriis mõjutab maailmameedia vabadust

Viimaste uuringute järgi andis koroonaviiruse pandeemia maailma ajakirjandusele tugeva löögi. Piirideta Ajakirjanike (Reporters sans frontières - RSF) iga-aastasest ajakirjandusvabaduse raportist selgus, et olukord on järsult halvenenud ning ajakirjandust tõkestatakse täielikult või osaliselt enam kui kahes kolmandikus 180st vaadeldud riigist. Koroonapandeemiat kasutatakse ajakirjanduse survestamise ettekäändena ning eriti on ajakirjanike ligipääs infole, allikatele ja võimalustele sündmuskohalt toimuvat kajastada piiratud Aasias, Lähis-Idas ning Euroopas. Parim on ajakirjandusvabadus Norras, Soomes, Rootsis ja Taanis.

Maailma ajakirjandusvabaduse edetabeli järgi on Balti riikide meedia vaba - 2021. aasta tabelis asus Eesti 15. kohal (2020: 14), Läti 22. (2020: 22) ja Leedu 28. kohal (2020: 28). Läti ja Leedu positsioon ei muutunud, Eesti kukkus ühe koha võrra allapoole. Samas toodi raportis välja, et Leedus on pinged valitsuse ja ajakirjanike vahel suurenemas, infot ei jagata ja valitsuse otsused ei ole tihti läbipaistvad. Lätis sattusid uurimise alla venemeelsed kanalid, mis lõppes kanali sulgemise või uudiste edastamise keeluga. Eesti puhul toodi välja, et mitmel korral kasutati seaduslikku õigust keelata kohtuasjade kajastamine, kuigi see oleks avalikkuse huvides. Valitsuse liikmed ründasid ajakirjanikke verbaalselt ja keeldusid infot jagamast või kommenteerimast.

Kõik Ekspress Grupi ajalehed, uudisteportaalid ja ajakirjad kuuluvad Eesti, Läti või Leedu ajakirjanduse eneseregulatsiooni sõltumatutesse organitesse - pressinõukogudesse.

Rahutud ajad kasvatavad kaebuste hulka

Ekspress Grupi väljaanded ja uudisteportaalid toodavad aasta jooksul kümneid tuhandeid artikleid, reportaaže, taskuhäälingusaateid, telesaateid, fotosid. Ajakirjanduslikku sisu puudutavad kaebused on meediaäri paratamatu ja lahutamatu osa.

2021. aastal esitati Ekspress Grupi Eesti meediaväljaannete vastu pressinõukogusse 31 kaebust, neist Ekspress Meedia väljaannete vastu 26 ja Õhtuleht Kirjastuse vastu 5. Taunivaid otsuseid oli kokku üheksa.

Läti Delfi kohta kaebusi 2021. aastal ei esitatud.

Leedus tegeleb ajakirjanduse vastu suunatud kaebustega kaks institutsiooni, Delfi vastu on kaebusi esitatud regulaarselt nii avaliku info eetika komisjonile kui ka ajakirjanduseetika inspektorile. Tavapäraselt esitatakse paar kaebust kuus, kuid vaatamata suurele hulgale kaebustele on Delfi suutnud end peaaegu kõigil juhtudel edukalt kaitsta ja on pääsenud nii hoiatustest kui ka karistustest.

Igasuguseid rikkumisi võetakse kontsernis tõsiselt. Võimalike eksimuste vältimiseks koolitatakse ajakirjanikke pidevalt ja vajadusel peetakse toimetustes avatud arutelusid. Kontserni eesmärk on ennetada seotud osapooltele kahju tekitamist, ametlikke süüdistusi, kohtuvaidlusi ja karistusi.

Digitellimused näitavad uusi rekordeid

2021. aastat iseloomustas stabiilne ja järjepidev kasv kõikide grupi meediaväljaannete digitellimustes. Sõltuvalt väljaandest püstitasid rekordeid nii lugejate kui ka digitellimuste arv. Eesti uudisteportaalide digitellimuste aastane kasv oli enam kui 50%, samal ajal kasvas digitellimuste arv Lätis kaks ja Leedus neli korda. Digitellimuste juurdekasv tuleb peamiselt uute klientide arvelt ja on tõestus sellest, et grupi meediaväljaanded on järjest enam kõnetamas neid lugejaid, kes siiani ei ole olnud Ekspress Grupi meediaväljaannete tellijad.

„Kuigi paberlehe tellijate arv ajas väheneb, katab selle languse digitellimuste juurdekasv, nii et koondvaates on Õhtulehe tellijaid varasemast aastast rohkem.“

Erik Heinsaar, Õhtuleht Kirjastuse juhatuse esimees

„Päevakorda tõuseb järjest enam olemasoleva kliendibaasi diferentseerimine. Juba varem oli näha, et lugejate muutmine digitellijaks käib mitmes jaos, esimesed tuhanded ja kümned tuhanded ehk kriitilise hulga lugejaid saime igapäevastest uudistetarbijatest. Nüüd tuleb neid lugejaid kasvatama hakata ja saab teemasid kitsamaks ajada. Muuta digitellijaks ka spordi uudiste lugeja või kultuurihuvilise. Peame aina aktiivsemalt otsima neid lugejagruppe, kellele me ei ole veel suutnud tekitada tunnet, et peaks ikka selle digitellimuse ära tegema.“

Tarmo Paju, Delfi tegevtoimetaja

Kontroll kommentaariumite üle suureneb

Kommentaariumid on oluline osa veebiväljaannetest, sest lugejad saavad kaasa rääkida nende jaoks olulistel teemadel. Ekspress Grupi meediaväljaanded propageerivad kommentaariumite registreeritud ja sisselogitud kasutamist. Ebasobivate kommentaaride eemaldamiseks kasutatakse inim- ja masinmodereerimist.

Eesti uudisteportaali Delfi värskendatud kujunduse ja mitmete muudatuste lansseerimisega aasta esimeses kvartalis uuendati ka portaali kommentaariumi haldusmootorit, et edendada sisulist vestlust ja vähendada ebakvaliteetset kommentaarimist. Delfi kommentaariumi halduses kasutatakse nüüdsest masinõpet ja tänapäevaseks automatiseeritud töövahendeid.

Leedus tõi 2021. aasta kaasa kommentaarimise põhimõtete muutmise. Sarnaselt välisriikide kogemusega kustutavad Interneti Meedia Assotsiatsiooni (ISA) liikmed koroonaviiruse vastu vaksineerimist käsitlevate artiklite ja videote nii anonüümsed kui ka registreeritud kasutajate kommentaarid, et aidata kaasa Leedu vaksineerimisenäitajate parandamisele. Esimesena käivitas selle Leedus Delfi, seejärel järgnesid teised väljaanded 15min.lt, Lrytas.lt, Madeinvilnius.lt, ve.lt ning kutsusid oma vastutustundliku eeskujuga liituma ka teisi riigi meediakanaleid. 2021. aasta lõpuks jõudis lõpule Delfi kommentaarimispoliitika muudatus, mille kohaselt saavad artikleid ja muud meediasisu kommentaarida vaid registreeritud kasutajad.

Vihakõne mõjutab ajakirjanike tööd

Ühiskondlikult keerulistel aegadel tõusevad esile mitmed sotsiaalsed valupunktid. Seetõttu on meedia ülesanne pakkuda tasakaalustatud ja õiget informatsiooni veelgi suurem. Eri osapoolte vastasseisud võivad pingete kasvades muutuda järjest teravamaks ja seda oli 2021. aastal näha, kui suurenesid nii verbaalsed kui ka füüsilised rünnakud meediamajade toimetuste ja ajakirjanike vastu. Sotsiaalmeedias tehti üleskutseid Delfi ajakirjanike füüsiliseks ründamiseks.

„Meil on palju juttu olnud anonüümse vihakõne kasvust. Kindel on see, et oma töötajaid me kaitseme ja pakume neile võimalikult palju tuge. Eestis ja Leedus palkasime turvamehed, sest ähvardusi oli väga palju. See aga ei tähenda, et loobuksime oma ülesannete täitmisest. Püüame selle asemel riske maandada, näiteks sulgesime kommentaariumid koroonaviiruse ja vaksineerimisega seotud lugudel.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

Selge piir ajakirjanduse ja sisuturunduse vahel

Sisuturundus jätkab tõusuteel, see seab nõuded ja piirangud kõikidele meediamajadele, sh grupi meediaväljaannetele, et tagada usaldusväärsus ja läbipaistvus. Kontsern on selgel seisukohal, et ajakirjanduslikku sisu ei tohi mõjutada reklaamiklientide huvi, sisuturundus või kontserni enda kommertsürituste korraldamine. Reklaami ja meediatoimetuse töö vahele tuleb tõmmata selge piir, sisuturundus ja muu tasu eest näidatav sisu peab olema äratuntav ja vastavalt märgistatud.

Eesti Meediaettevõtete Liidu tasandil on paika pandud, millistele kriteeriumitele peab sisuturundus vastama. Lisaks on meediaettevõtted kinnitanud majasisesed reeglid, mis seavad raamid makstud meediasisule ja kirjeldavad toetajate õigusi ja rolli.

„Sisemiselt oleme kokku leppinud, kui palju võib sisuturundust olla, ja oleme väga hoolikad. Selge märgistatus ja eraldi meeskond aitavad tasakaalu tagada. Ajakirjanikel on tihti ka selle vastu allergia, kui keegi tuleb ütleb, et peaksid sellest või tollest kirjutama. See on au küsimus. Eks mõned hallid alad on, näiteks fotograaf võib justkui mõlemat teha - fotosid nii ajakirjandusliku kui ka sisuturundusartikli juurde.“

Argo Virkebau, Ekspress Meedia juhatuse esimees

Olulistel teemadel rääkimine loob väärtust

Meedia saab ja peab tooma avalikkuse ette ühiskonnas aktuaalsed ja probleemsed teemad. See on meedia vastutus. Ühiskondlike valupunktide kajastamine juhib tähelepanu muutmist vajavatele olulistele protsessidele, et neid seejärel positiivses suunas mõjutada.

Meediaväljaannete ja ajakirjanike igapäevane töö on esitada lugejale kajastusi teemadel, mis vajavad ühiskonna tähelepanu. Eraldi ülesanne on esitada neid teemasid atraktiivsel kujul, et tagada lugejate süvenemine, mis aitaks kaasa tuua olulisi ühiskonda puudutavaid muutusi.

Ekspress Grupi ajakirjanikud tõstatasid 2021. aastal mitmeid suure tähtsusega teemasid, mis tekitasid ühiskondlikku arutelu või töid kaasa silmapaistvaid muutusi.

Eesti

- Õhtuleht avaldas mitu lugu endisest haridusministrist, keskerakondlasest Mailis Repsist, kes avalikuks tulnud juhtumite järel oli sunnitud astuma tagasi fraktsiooni juhi ja erakonna aseesimehe kohalt. Ühtlasi ei andnud erakond Mailis Repsile võimalust osaleda 2021. aasta kohalikel valimistel.
- Eesti Ekspress paljastas toonase peaminister Jüri Ratase ootamatult hooletu suhtumise riigi rahakotti kõige kõrgemal tasemel.
- Eesti Päevaleht tegi laia uurimuse 4300 Wagneri palgasõduri ehk Venemaa presidendi Vladimir Putini salajase palgaarmee sõdurite kohta ja kohtus perekondadega, kelle lähedased on Venemaa varjatud sõdades surma saanud.
- Õhtuleht võttis luubi alla Eesti metsades toimuva ja Riigimetsa Majandamise Keskuse tegevuse. Andmeid analüüsid saadi kinnitust, et riiklik statistika ei vasta tõele. Kokku ilmus metsandusest kuus lugu. Uurimus nomineeriti Bonnieri preemia.

- Eesti Päevaleht tabas kõrge Vene diplomaadi järjekorraliselt vaksineerimiselt otse sündmuskohal ajal, mil ravimitootjad vähendasid järjest Eestisse saadetavate koroonavaktsiinide hulka.
- Maaleht ja Eesti Ekspress paljastasid eksperimendi käigus, et kuigi tarbijale räägitakse, et tema sorteeritud pakendid suunatakse taaskasutusse, siis tegelikkuses läheb neist suurem osa põletusse. Erinevaid lahendusi on nii riiklikul kui ka ettevõtete tasandil, kuid muutused jäävad enamasti raha taha. Tarbijate motivatsioon jäätmeid liigiti sorteerida kukkus aga veelgi.

- Õhtuleht avalikustas juhtumi, kus rahvusraamatukogu koondas vähihaige eaka naise, kes oli pea aasta aega haiguslehel olnud. Seega katkes naise haigushüvitis, kuid tegu polnud seaduse nõudega, vaid ametnike uue tõlgendusega. Õhtulehe sekkumisel käskis tervise- ja tööminister Tanel Kiik koondatule haigusraha edasi maksta.
- Õhtuleht avaldas mitu artiklit noorte suitsiidide teemal, sõna said nii lapse kaotanud vanemad, sõbrad ja lähedased kui ka psühholoogid.
- Kroonika tõi avalikkuse ette suunamudijatest abielupaari koduvägivaldajuhtumi, millest kirjutamise käigus aitas autor kaasa ka väidetava ohvri turvalisuse tagamisele.

- Koostöös Levila ajakirjanikega valmis Eesti Päevalehel kiriku ühiskondlikku ja poliitilist mõju uurinud artiklite sari "Usu võim".

●●● EestiPäevaleht UUDISED ARVAMUS ROHEPORTAAL KULTUUR SPORT LP

USU VÕIM | Riho Saard: kristlikud kirikud on vajalikud üksnes siirderiitusteks (51)

USU VÕIM | Aarne Hiob: usklikud kujutavad endast võimsat jõudu (151) 175

Läti

- Delfi oli esimene, kellele tuntud Läti rokklaulja Mara Holšteina-Upmane jagas oma väikese poja haiguse ja ravimise lugu, mis leidis laialdast arutelu.
- Novembris ilmus lugu sellest, kuidas 33-aastane mees suri koroonasse, kuna ei soovinud end vaksineerida. Artiklil oli ühiskonnas laialdane vastukaja ja see julgustas inimesi vaksineerima. Lisaks avaldas Delfi mitmeid pikemaid analüüse vaksineerimise vajalikkusest, need said samuti laia kõlapinda.

- Delfi paljastas konflikti Läti olümpiakulla ja korvpalliliidu juhatuse liikme vahel, mis tõi kaasa muudatused liidu juhatuses.

Lasmanis pret Jansonu. Zelta komandas spēlētājs atklāj olimpiskā gada nesaskaņas

- Delfi tõi avalikkuse ette loo vägivaldsest kunstikriitikust, kelle käe all on kannatanud mitmed tüdrukud. Artikkel tekitas ühiskonnas tulise arutelu perevägivalda üle.

Leedu

- Delfi tõi avalikkuse ette skandaalse juhtumi, kus Leedu riiklik raudtee-ettevõtte AB Lietuvos Geležinkeliai tegi maailma ühele suurimale väetisetootjale, Valgevene ettevõttele Belaruskaliji ettemakse väetiste vedamiseks, mida peagi rakenduvad USA sanktsioonid ei oleks lubanud. Leedu valitsus teatas valmisolekust skandaali tõttu tagasi astuda. Valitsus jätkas siiski tööd senises koosseisus.
- Delfi kirjutas, kuidas koos Leetu jõudnud Valgevene illegaalsete immigrantidega on riiki saabunud mitukümmend terrorismiga seotud inimest.

Nuogaštavimai ir baimės, kad su iš Baltarusijos plūstančiais neteisėtais migrantais į Lietuvą pateks ir įvairaus plauko teroristai ar jų pagalbininkai – pildosi.

- Delfi tõi avalikkuse ette loo Klaipėda elanikust, kes ise ratastooli aheldatuna korraldas enam kui 500 miljoni euroni ulatuvat üle-Euroopalist narkoäri.

2021 oli mõranemise ja võidukuse aasta

Martin Šmutov, Õhtulehe peatoimetaja

Ühel meediaalasel koosviibimisel küsiti minult, kas meedia on süüdi ühiskonna lahku kasvamises ja kuidas me saaks pooled kokku õmmelda? Kust üldse leida Eestis seda häält, keda kõik või enamik usaldaks? Tänapäeval, kus samamoodi mõtlevad inimesed on vaid paari hiirekliki kaugusel ja need teised saab mõne klaviatuuriklõpsuga paika panna, on ehk mõttetu loota, et kasvame taas ühtemoodi mõtlevaks ühiskonnaks, seda isegi kõige tähtsamates teemades. Tõsi, positiivne on, et pandeemia ajal kasvas üle maailma meedia usaldusväärsus ja kõrgeim on see Soomes.

Nagu ühiskond ees, nii ajakirjandus järel või vastupidi? Aasta 2021 tähistab aastat, kus ajakirjandus, mis igal pool rõhutab avatuse ja andmete või näiteks kohtulahendite kättesaadavuse lihtsuse tähtsust, hakkas ise sulguma ja lõhestuma. Nii pole huvilistel enam võimalik näha kõigi meediaettevõtete digitellijate arvu, pole võimalik näha sedagi, kui palju inimesi ühel või teisel veebilehel käib. Tiraaze kord nagu hakatakse avaldama ja siis jälle mitte. Kuidas nõuda kelleltki avatust, kui oled ise salatsev ja varjav?

Murenatud on ka sisemiselt. Lisaks varjamisele kasvas mullu lahku parimate ajakirjanike tunnustamine. Selle asemel, et tuua uued ideed seniste auhindade tugevdamiseks ja ühiselt kasvamiseks, astuti esimene samm suunas, et igal meediamajal on lõpuks oma auhinnalaud. See meenutab poksimaailma – kõigil on oma raskekaalu tiitel ja mitte keegi ei saa aru, kes on parim või eelmise aasta väljapaistvaim. Parima selgitamine on aga oluline, sest see seab latid, mille ületamise suunas liikuda – Eesti rekord on reeglina alati viletsam kui maailmarekord. Needsamad latid on Õhtuleht Kirjastuse eduks olnud erakordselt tähtsad, kuid võib-olla peame uues olukorras need enda jaoks ümber mõtestama või sellisest lähenemisest üldse loobuma.

Kuniks ajalugu ei tõesta vastupidist, olen veendunud, et nagu poksis, ei võida sellest lahku kasvamisest keegi ka ajakirjanduses. Tõsi, nagu juhtus poksis, võib ajakirjanduseski, kui mitte olla valvas, tekkida olukord, kus kõigil meediamajadel on küll enda parima ajakirjaniku tiitel, kuid rahamagnet ja tõeline staar tuleb sotsiaalmeediast või hoopis kuskilt mujalt.

DIGITALISEERUV MEEDIAETTEVÕTE

Kaspar Hanni, grupi arendusjuht

2021. aasta oli digimeediale taaskordne kiire kasvu aasta - pandeemiast alguse saanud turbokiirusel hoogustunud digitaliseerumine jätkus.

Aasta võib kokku võtta kolme peamise trendiga:

- tugev kasv tasulise digisisu osas kõikidel meie põhiturgudel, Eestis, Lätis ja Leedus jätkus;
- 2021 pandeemialainete jätkuv mõju digitaalse reklaami turul;
- reklaamiklientide pandeemia olukorraga kohanemine ja reklaamieelarvete liikumine digitaalsele reklaamile ning kaubanduse e-kanalitele.

Aasta tagasi ootasime tellimuspõhise ärimudeli laiemat levikut meie põhiturgudel, sellest tulenevat kasvu digitellimustes ehk tarbija kasvavat huvi kvaliteetse ajakirjanduse vastu. Ootasime selliste tellijate hulga kasvu, kellel on mitu uudismeedia digitellimust erinevatelt pakkujatelt.

Täna saame kinnitada, et nii Eesti, Läti ja Leedu turud arenesid lõppenud aastal oodatud suunas. Ekspress Grupp, olles meie sihtturgudel suurim digitellimuste pakkuja uudismeedia osas, kasvatas digitaalsete tellimuste hulka aasta jooksul Balti riikides kokku 62%. Delfi Läti ja Delfi Leedu tasulised digitellimused jätkasid samuti kiiret kasvu, kasvades aastalõpu seisuga aasta varasemaga võrreldes vastavalt 57% ja 164%. Arvestades digitaalse sisu tarbijate koguarvu ning tänaseid tasulise digisisu tarbijate numbreid, usume, et digitellimuste ärimudelit ootavad veel mitmeid kiire kasvu aastad. Uudismeedia on tänasel päeval positsioonis, kus päevakajaliste teemadega kursis olemiseks ja oma maailmapildi avardamiseks teeb üha enam inimesi endale digitaalse uudismeedia tellimuse.

Jätakuvalt on digitaalse reklaami turul Baltikumi meediamajade jaoks rahaliselt suurimateks konkurentideks rahvusvahelised internetiplatvormid. 2021. aastal oli suurte tehnoloogiaettevõtete tegevus jätkuvalt mitmetes riikides üle maailma seadusandjate ja konkurentsi valdkonna regulaatorite terava tähelepanu all. Ehkki regulaatorite tegevus globaalsete ettevõtete osas võtab tavapäraselt palju aega, näeme ilmselt juba lähiaastatel turujõu

reguleerimisele ja ühiskondlike ja majanduslike mõjude tasakaalustamisele suunatud varasemast otsustavamaid samme erinevates riikides. Ka meie põhiturgudel on näha esimesi märke platvormide huvist meediaorganisatsioonidega parema koostöö vastu.

Lisaks on ülemaailmsed platvormid läinud digitaalses reklaamis kontakthinna tõstmise teed, mis omakorda väärtustab ka kohaliku uudismeedia platvormidel pakutavaid reklaamivõimalusi. Nii nägime eelmisel aastal mitmel korral, kus nõudluse tipphetkedel tõstsid näiteks nii Google kui Facebook oma reklaamihinnad võrreldes varasemaga kuni kümnekordseks.

2021. aasta jooksul oli meie põhiturgudel jätkuvalt aktuaalne teema riigi poolt rahastatavate ringhäälinguasutuste tegevus digimeedia turul. Et internetis edastavate uudiste ja digisisu tootmise osas on eraõiguslike meediamajade vahel piisavalt tugev konkurents ja tarbijale pakutakse laia valikut ajakirjanduslikku sisu, ei ole riigipoolne sekkumine nendel turgudel kuidagi põhjendatud. Eesti, Läti ja Leedu digitaalse uudismeedia osas ei eksisteeri turumoonutust, mida riigid peavad kasvava eelarvega finantseeritud endale kuuluvate meediamajade kaudu lahendama. Kurioosumina võiks välja tuua veel fakti, kus Baltimaades on igas riigis suurim meediaorganisatsioon kohalik Rahvusringhääling. Kui aga vaatame Põhjamaadesse, siis ei eksisteeri mujal situatsiooni, kus erameedia organisatsioonid jäävad oma käibelt mitmekordselt alla avalik-õiguslikele ringhäälingutele. Selles erameedia tuleviku osas olulises küsimuses Eesti ja Leedu meediaettevõtete poolt Euroopa Komisjonile esitatud kaebuseid jätkuvalt menetletakse.

Uuelt aastalt ootame kvaliteetse digisisu nõudluse ja pakkumise jätkuvat tugevat kasvu, rohkem ja paremat valikut lugejale. Lisaks tellimuspõhise ärimudeli jätkuv levikule ootame tarbijate poolt digisisule tehtud kulutuste kasvu, keskmiste tellimuste hindade kasvu ja digitellijate voolavuse vähenemist kogu turu lõikes. Internetihiidude osas ootame regulaatoritelt varasemast jõulisemat käitumist ehk võrdse olukorra kehtestamist kõikidele turuosalistele. Sellega seoses on platvormide tähelepanu uuel aastal rohkem kui kunagi varem suunatud regulatiivsete riskide maandamisele ja kohalikel turgudel koostöövõimaluste arendamisele.

Fookuses on digilahenduste ja -teenuste arendamine

Ekspress Grupp on kasvav ja arenev meediakontsern, mis kohandub oma lugejate, klientide ja koostööpartnerite muutuvate meediatarbimise harjumuste ja vajadustega. Uute digitoodete ja -teenuste arendamine ning asjakohase ja huvitava sisu loomine on grupi ettevõtete igapäevane töö, et pakkuda oma klientidele parimate tehnoloogiliste võimaluste abil mugavaimaid lahendusi ja uudisväärtuslikku sisu.

2021. aastal jätkus kõikide Ekspress Grupi väljaannete digitemimuste kasv. Selle peamine põhjus on inimeste hoiakute ja harjumuste muutus: kvaliteetse digitaalse sisu eest ollakse valmis maksma. Digitemimuste kasvu toetas üldine foon meediaturul - klassikaline, faktidel põhinev ja tasakaalustatud ajakirjandus on sotsiaalmeedia kõrval tõusnud taas tähtsaimaks infokandjaks.

„Meie digitemimijate arv kasvab. Õpikõver, mille oleme viimastel aastatel läbinud, on olnud vajalik ja seeläbi oleme kasvanud digitemimuste turuliidriteks kõikides Balti riikides. See on tulevikuajakirjanduse mudel, mis hakkab nüüd avalduma ka kontserni majandustulemustes, sealhulgas aktsia hinnas.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

Digitaalse äri osakaal ja tähtsus kasvab ning see mõjutab kõiki meediaorganisatsioone maailmas, kes tahavad ka edaspidi meediaturul tegutseda. Fookuses on olemasoleva kliendi hoidmine ja uute klientide leidmine ja seda nii digikanalite kui ka paberväljaannete puhul. Hoolimata digimeedia suurenevast levikust ei ole kuskile kadunud paberväljaanded, mis peavad samuti pakkuma kvaliteetset, ajakohast ja huvitavat sisu.

Kõik Ekspress Grupi meediatooted on kättesaadavad digikanalites. Eesti tarbijad saavad olulisemaid väljaandeid lugeda traditsiooniliselt ka paberil, Lätis-Leedus on grupi meediaäri olnud algusest peale digitaalne.

Meediaportalide arendus on kesksel kohal, et pakkuda lugejatele parimaid digiteenuseid ja -tooteid eri nutiseadmetes.

Lisaks müüb Hea Lugu e-raamatuid ja haldab e-poodi Raamat24 ja läbi sidusettevõtte audioraamatute kuulamiseks mõeldud platvormi digiread.ee. Digital Matter (endise nimega Adnet Media), Babahh Media, Kinnisvara24, Biļešu Paradīze ja Piletitasku ongi digiärid. Linna Ekraanid ja D Screens pakuvad reklaamipindasid digitaalsetel väliekraanidel Eestis ja Lätis.

Ekspress Grupi meediaväljaanded on kõikidel koduturgudel digitellimustes juhtival positsioonil.

„Jälgime kõiki tehnoloogiliste lahenduste arenguid, mis meie toodetele ja teenustele võiksid kaasa aidata, näiteks masinõppetehnoloogiad. Igasugune helitöötlus ja keeletehnoloogiad on olulised suunad, hoiame end kursis nii eesti, läti, leedu kui ka vene keele lahendustega. Tarkvaraarenduste puhul tahame alati kasutada parimat saadaolevat tehnoloogiat, mis aitab meil kogu protsessi kergemini ellu viia, sest see peab olema kiire ja töökindel ning kasutatav reaalses keskkonnas.“

Kaspar Hanni, Ekspress Grupi arendusjuht

Digimeedia toob uusi rekordeid iga kvartaliga

- Ekspress Grupi digitellimuste hulk kasvas 2021. aastal Balti riikides kokku 62%.
- Ekspress Meedia tasuliste digitellimuste arv kasvas aastaga 51% ja oli 74 873 (2020: 49 696), Õhtuleht Kirjastusel 52%, ulatudes 20 992 (2020: 13 820) tellimuseni.
- Lätis kasvas digitellimuste arv aastaga 57% ja oli 2021. aasta lõpuks 17 549 (2020: 11 143).
- Leedus oli digitellimuste hulk aasta lõpus 17 433 (2020: 6595), kasvades aastaga 164%.
- Kontserni digitaalsete tulude osakaal on 76% käibest (2020: 70%).

Läti Delfi lugejarekordid

Läti Delfi püstitas lugejarekordid kolmel järjestikusel päeval oktoobris, mil kajastati valitsuse otsuseid eriolukorra kohta riigis.

- 18. oktoober - 835 000 külastajat
- 19. oktoober - 745 000 külastajat
- 20. oktoober - 714 000 külastajat

18. oktoobril Läti Delfit külastanud lugejate arv on suurem kui portaali ühe kuu keskmine tavapärase lugejate arv.

„Digitellijate lisandumine mõjub positiivselt Ekspress Grupi majandustulemustele ja kinnitab kontserni pikaajalise strateegilise suuna õigsust. Digitellimuste kasvatamine on meie olulisemaid eesmärke, sest see annab grupi meediaväljaannetele diferentseeritud ja järjest tugevama digitaalse tulubaasi. Töötame aktiivselt ka tehniliste lahenduste kallal, et tellimine ja lugemine oleks järjest mugavam. Meie jaoks on oluline tellimuse eluea pikendamine, mis saab tulla ainult köitva ja mitmekesise sisu kaudu.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

„2021. aastal jätkasime kasvamist ja investeerimist digitoodetesse ning oleme oluliselt laiendanud videosisu loomist, mis on suur strateegiline valdkond Leedus. Meil on neli videoplatvormi - Delfi, Youtube, Facebook ja lineaarne telekanal, millega oleme oma eesmärgid täitnud ning näeme nii käibe kui ka kasumlikkuse kasvu.“

Vytautas Benokraitis, Leedu Delfi tegevjuht

Eesti Delfi uuele platvormile

2021. aastal jõudis lõpule Eesti Delfi viimine uuele platvormile. Selle tehnoloogilise uuendamise tingis tarbijate lugemisharjumuste kolimine järjest enam arvutist mobiili. Umbes kaks kolmandikku Delfi külastajatest kasutab mobiilseadet, mistõttu vajas kõige enam uuendusi Delfi mobiilivaade. Delfi värske platvormi arendamise ja ehitamise kallal töötas 18 kuu jooksul üle 30 inimese kõigis Balti riikides.

Digiteerumine esitab uusi tehnoloogilisi väljakutseid

Digi suunal töö on kogu grupi jaoks olnud konstantne ja loomulik areng, mis esitab väljakutseid nii tehnoloogilistele uuendustele, sisemistele protsessidele kui ka töötajate oskustele ja pädevusele. Ekspress Grupi arendusüksus on järjepidevalt turule toonud uusi innovaatilisi lahendusi, mis pakuvad lisaväärtust meie uudiste- ja müügiportaalide kasutajatele, sh lugejatele.

„Suutsime väga kiiresti reageerida valitsuse seatud tingimustele. Kui otsustati, et kultuurisündmustele tuleb hakata müüma isikustatud pileteid, et külastajaid saaks vajadusel tuvastada, siis meie jaoks oli see oluline arendus. Meie IT-osakond tegi selle kiiresti ära ja ürituste korraldajad olid sellega väga rahul. Hiljem lisasime süsteemile ka funktsiooni, mis suutis COVID-i sertifikaate lugeda. See mõjutas kogu sektorit tugevalt ja meie saime sellega hakkama.“

Jānis Ķuzulis, Biļešu Paradīze tegevjuht

Taskuhääling, videohääling, story'd

Taskuhääling (podcast) kinnitas 2021. aastal jõudsalt kanda. Erineva saateformaadiga on Delfi taskuhäälingu valdkonna turuliider Eestis. Tasku- ja videohääling tõusid pildile koroonakriisi ajal ja mõned saated on Delfi viinud püsivalt video vormi. Funktsionaalsuse poole pealt on Delfi arendanud näiteks Instagramist tuttavad story'd. Delfi Tasku saated on kuulatavad kõikides suuremates rakendustes nagu Spotify, iTunes, Soundcloud, Google podcasts, Castbox jne. Audio jääb lähiaastatel kindlasti fookusesse, seda nii taskuhäälingu kui ka artiklite audiokujule viimise näol. Taustal käib kõnetuvastusroboti arendamine, mis aitaks seda tööd automatiseerida.

Tulevik on audioraamat

Audioraamat tuleb varem või hiljem jõuliselt. Eestis ilmub praegu väga palju paberramatuid, mille hulk peaks vähenema. Seda korrastab ilmselt paberi hinnatõus. Audioraamat on juba jõuliselt tulnud Põhjamaade turule, kus on suured platvormid. Eestis on loodud ca 250 audioraamatut, kuid Põhjamaade suur edu annab lootust kasvule. Raadiokuulajana on eestlane Euroopa Liidus esirinnas, seega harjumus teksti kuulata on olemas. E-raamat kukkus Eestis läbi, sest kriitiline hulk reisivaid inimesi oli väike. Audioraamat on viimasest oluliselt erinev, sest pakub võimalust kuulata audioraamatut ja teha samal ajal muid tegevusi.

Uuenenud platvormid, digilahendused ja -tooted

Digitoodete arendus sõltub suuresti tarbijate ootustest, samuti pannakse rõhku toodete kasutajamugavusele. Kõik tooted ja teenused peavad olema ligipääsetavad ja mugavad kasutada eri nutiseadmetest. Selleks uuendatakse kõigi toodete digiväljundeid regulaarselt. 2021. aasta jooksul tehti kontserniüleselt mitmed uuendused: Delfi läks uuenenud imagoga täielikult üle uuele platvormile, millega jõudis lõpule suurprojekt Delfi 2.0; Õhtuleht Kirjastus tõi turule uue digipaketi, mille juurde saab uue tootena võtta ristsõnad ja mälumängud; lisaks käivitusid erinevad

teemaportaali: raha, laps, naised, kodu jne. Leedu Delfi lansseeris peamiselt professionaalseks kasutamiseks mõeldud digitellimuste projekti M360; Läti Delfi käivitas uuenenud tellimuste paketi Delfi+, mis sisaldab mitut toodet.

Kogemuste jagamine uues vormis

IT on sektor, kus meeskonnasisene oskusteave ja kogemuste jagamine on ühises inforuumis olemiseks hädavajalik. Kontsernisese digipöörde kontekstis on see veelgi olulisem. Tänapäevaks on muutunud koosviibimiste vorm. Ühises ruumis koosolemid on kolunud veebikeskkondadesse. Veebis korraldatakse ka ühiseid virtuaalseid tiimilõunaid. Toidutarneplatvorm Wolt võimaldab lahendusi, kus iga meeskonnaliige saab tellida endale sobiva lõuna koju, ühiselt süüakse ja samal ajal arutatakse tööküsimusi. Selle raames mängitakse ka erinevaid mängu, seega on meeskonnale loodud võimalused ühiseks ajaveetmiseks, et tugevdada tiimitunnetust ja meeskonnatööd.

Reklaamikliendid digiteeruvad

Riiklike piirangute suurenemisel ei läinud majandus 2021. aastal lukku, nagu aasta varem, kuid need mõjutasid siiski kontserni välireklaamiettevõtteid ja piletiärisid. Samal ajal on näha, et reklaamikliendid on olukorraga kohanenud ja reklaamiäri kasv kõikides riikides näitab, et suurem osa ettevõtetest on suutnud olukorraga kohaneda, muutunud digitaalsemaks, avanud oma kauplemisviisid e-kanalitele ning reklaamivajadus on taastunud.

Grupi digiäride sünergia suureneb

Eesti uus piletimüügiplatvorm Piletitasku käivitus 2021. aasta kevadel piirangute taandudes ning võeti nii ürituste korraldajate kui ka piletiostjate poolt hästi vastu. Piletitasku pakub värsket ja mugavat ostukogemust piletiostjale ning tehnoloogiliselt uut taset korraldajale. Piletiplatvorm on hea näide digitaalsest ärist, millel on selge sünergia digimeediaga ning mis sobitub kontserni tänasesse üksteist toetavate digiäride strateegiasse.

2021. AASTA TÄHTSAMAD SÜNDMUSED

JAANUAR

- Läti ettevõtte SIA D Screens ostis DIMAXI viie välise digiekraaniga võrgustiku Riias, millega kasvas D Screensi võrgustik neljateistkümnele digiekraanile. Kontsern jätkab aktiivselt välimeediavõrgustiku investeringutega nii Lätis kui ka Eestis.

05.01.2021

“D Screens” palielina savu digitālo ekrānu tīklu līdz 14 ekrāniem

- ASi Ekspress Grupp nõukogu liige Peeter Saks esitas tagasiastumisavalduse. Ekspress Grupi nõukogu jätkab neljaliikmelises koosseisus: Priit Rohumaa (esimees), Hans H. Luik, Indrek Kasela ja Aleksandras Česnavičius.
- AS Ekspress Grupp avaldas 2020. aasta IV kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas digitaalsete tellimuste hulk 2020. aastal Balti riikides kokku 73% ja ulatus aasta lõpus 81 254-ni.
- Leedu Delfi käivitas erilahenduste osakonna, et pakkuda klientidele reklaamiteenuseid nii Google Ads platvormil kui ka sotsiaalmeediavõrgustikes, et jõuda võimalikult suure sihtrühmani. Osakonda juhib valdkonna tunnustatud ekspert Romuald Nareiko.

VEEBRUAR

- AS Ekspress Grupp avalikustas 2020. aasta IV kvartali ja 12 kuu konsolideeritud auditeerimata vahearuande.

- Leedu Delfi tähistas 21. sünnipäeva üritusega Delfi Titans 2021, mida kanti üle nii Delfi uudisteportaalil kui ka Delfi TV telekanalil.

Delfi Titanų apdovanojimai – jau šiandien [f 255](#)

MÄRTS

- Delfi lansseeris Eestis uue kujunduse ja mitme muudatusega portaali, kus lisaks visuaalile uuendati kogu portaali tehnoloogiat ja toimetuse sisemisi tööriistu.

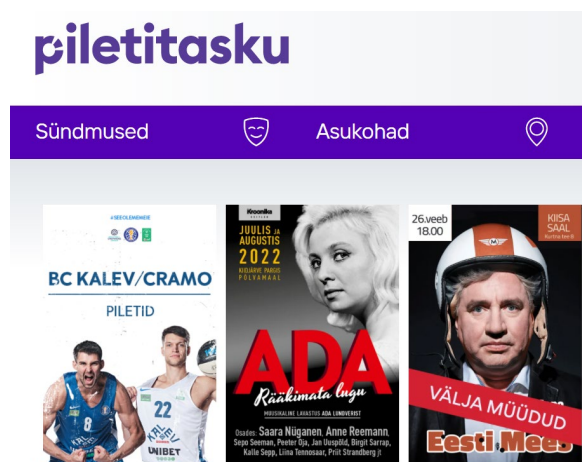

- Varem kahte eri tellimust omanud Läti Delfi digiteellijatest kliendid viidi üle tuumakamale kogutellimusele Delfi+, mis hõlmab mitut toodet.
- Aasta esimeses kvartalis tühistati Lätis koroonapandeemia tõttu kõik kultuurisündmused, mis mõjutas enim grupi sealse piletimüügiplatvormi tegevust.

APRILL

- ASi Ekspress Grupp nõukogu kinnitas 2020. aasta majandusaasta aruande.

- AS Ekspress Grupp avalikustas 2021. aasta I kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas grupi digitaalsete tellimuste hulk I kvartalis Balti riikides kokku 16% (aastane kasv 74%) ja ulatus märtsi lõpus 94 639-ni.
- Riia linnale kuuluva kinnisvara rendiõiguste teise enampakkumise võitis SIA D Screens. Rendileping hõlmab 91 Riia linnale kuuluvat reklaamipinda ja hanke võit võimaldab suurendada reklaamipindade võrgustikku rohkem kui 100 objektini.
- AS Ekspress Grupp avalikustas 2021. aasta I kvartali konsolideeritud auditeerimata vahearuande.
- Lansseeriti Piletitasku - uus piletimüügiplatvorm Eestis, mis leidis kiiresti nii ürituste korraldajate kui ka piletistajate heakskiidu.

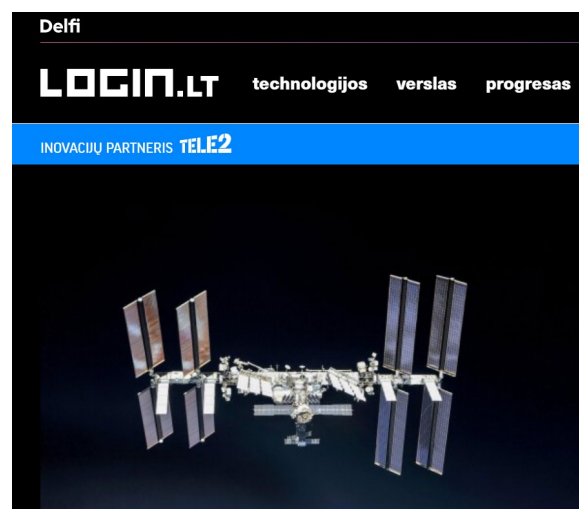
MAI

- Eesti Meediaettevõtete Liidu internetikasutajate uuringust selgus, et kõige loetavam Eesti internetikeskkond on Delfi, mida loeb uuringu järgi 68% Eesti elanikest. Õhtulehte loeb 24% Eesti elanikest.
- Läti Delfi käivitas kolmanda, ärivaldkonna uudiseid hõlmava projekti, mis pakub sisukaid majandusuudiseid ja lisaväärtust Delfi digipaketi tellijatele.

- Leedu Delfi korraldas viis päeva kestnud innovatsiooni- ja tehnoloogiakonverentsi LOGIN, kus esines üle 150 oma valdkonna eksperdi ja mis oli

jälgitav kõikides Leedu suurimates meediaportalides.

JUUNI

- 15. juunil kinnitasid ASi Ekspress Grupp aktsionärid 2020. aasta majandusaasta aruande.
- Pikendati nõukogu liikme Aleksandras Česnavičiuse volitusi nõukogu liikmena kuni 16.06.2025.

JUULI

- AS Ekspress Grupp avalikustas 2021. aasta II kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas digitaalsete tellimuste hulk aastaga Balti riikides kokku 76% ja ulatus juuni lõpus 110 253-ni.
- AS Ekspress Grupp sõlmis ASiga SEB Pank laenulepingute muudatused, millega pikendas laenude tähtaega ja vähendas igakuiste tagasimaksete summat. Lisaks sõlmis grupp ASiga SEB Pank uue laenulepingu, millega refinantseerib AS Citadele Banka laenu summas 2,1 miljonit eurot.
- ASi Ekspress Grupp nõukogu pikendas juhatuse liikme Signe Kukini volitusi kuni 31. detsembrini 2024.
- AS Ekspress Grupp avalikustas 2021. aasta II kvartali ja I poolaasta konsolideeritud auditeerimata vahearuande.
- Raamatukirjastus Hea Lugu viis oma e-poe uuele platvormile, millega saavutas autonoomsuse ja sõltumatuse grupi ettevõtetest.

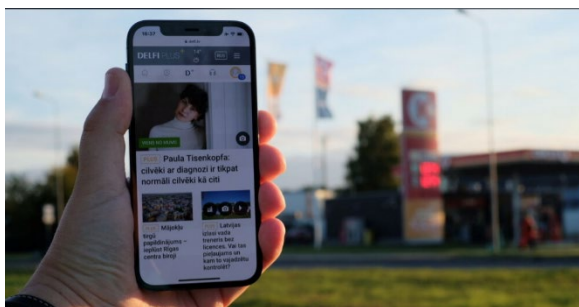

AUGUST

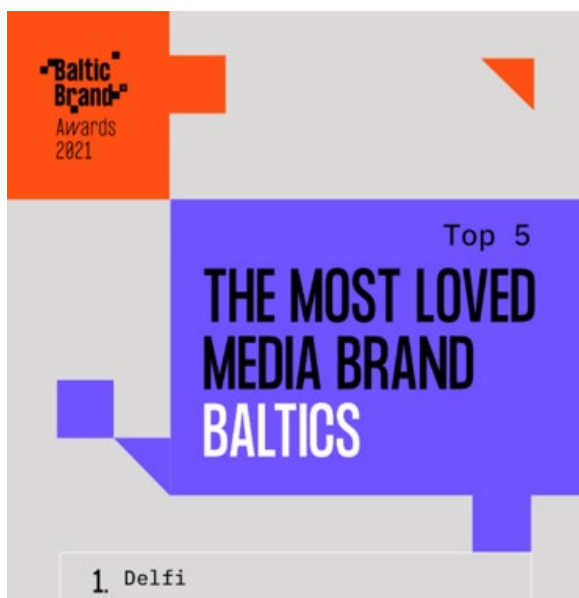
- KJK Fund SICAV-SIF müüs kõik talle kuuluvad 4 002 052 ASi Ekspress Grupp aktsiat OÜ-le HHL Rühm. Võõrandatavad aktsiad moodustasid 13% kõikidest ASi Ekspress Grupp aktsiatest. Tehingujärgselt on Hans Luige osalus ASis Ekspress Grupp kokku 73,23%.

SEPTEMBER

- Kooskõlas ASi Ekspress Grupp 13.07.2021 erakorralise üldkoosoleku otsusega allkirjastasid AS Ekspress Grupp ja OÜ Trükitung 3. septembril 2021 müügilepingu, mille kohaselt müüb Ekspress Grupp kõik endale kuuluvad Printalli aktsiad Trükitung OÜ-le.
- Pressinõukogu uueks esimeheks valiti Õhtulehe peatoimetaja Martin Šmutov.
- Värske uuringu kohaselt on Delfi enimtuntud veebiportaal Leedus, mida spontaanselt nimetas esimesena 56% uuringus osalenutest. Teisel kohal on 15min.lt, mida nimetas 24% vastanutest.
- Läti alustas Delfi plus digitellimuste müüki Circle K tanklates.

- Baltikumi turunduskonverentsil Baltic Brands Forum tunnustati Läti Delfit kui Baltikumi armastatuimat meediabrändi.

OKTOOBER

- AS Ekspress Grupp avalikustas 2021. aasta III kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas digitaalsete tellimuste hulk võrreldes eelmise aastaga Balti riikides kokku 75% ja ulatus septembri lõpus 121 874-ni.
- 13. oktoobril kinnitas ASi Ekspress Grupp nõukogu kontserni dividendipoliitika, mille kohaselt maksab grupp alates 2022. aastast dividendina välja vähemalt 30% aastakasumist tingimusel, et põhitegevuse rahastamiseks ja uute strateegiliste investeeringute tegemiseks on piisavalt rahalisi vahendeid.
- AS Ekspress Grupp avalikustas 2021. aasta III kvartali ja 9 kuu konsolideeritud auditeerimata vahearuande.
- Õhtuleht Kirjastus lõpetas 1997. aastast ilmunud Linnalehe väljaandmise koroonapandeemiast tingitud reklaamikäibe märkimisväärse languse tõttu. Linnalehe viimane number ilmus 29. oktoobril.
- Leedu Delfi käivitas uue digitellimuste projekti M360, mis pakub eksklusiivset sisu eelkõige turundusvaldkonna professionaalidele, et aidata neil tugevdada oma erialaseid teadmisi valdkonna ekspertide nõuannete abil.

Delfi

PREMIUM

NOVEMBER

- Novembrist alustas Eesti Ekspressi peatoimetajana Merili Nikkolo. Lehe senine peatoimetaja Erik Moora jätkab samas väljaandes ühiskonnateemade vastutava toimetajana.
- 4. novembril võtsid ASi Ekspress Grupp aktsionärid vastu otsuse maksta erakorraliselt dividende seoses ASi Printall müügiga 3 028 287 eurot ehk 10 senti ühe aktsia kohta.

DETSEMBER

- Ekspress Meedia jõudis Äripäeva koostatud meediaettevõtete TOPis esimesele kohale, Õhtuleht Kirjastus pälvis II koha.
- AS Ekspress Grupp ostis meediaettevõtte Geenius Meedia OÜ, et kasvatada digitaalset meediaäri ja laiendada nišši, mida grupi väljaanded seni regulaarselt ei katnud. Geenius Meedia OÜ jätkab tehingu järel eraldiseisva meediaettevõtteks ning

selle asutajad Henrik Roonemaa ja Siim Saidla osalevad aktiivselt ettevõtte juhtimises ja igapäevategevuses.

- Kirjastus Hea Lugu jõudis Äripäeva kirjastuste TOPis II kohale.

- AS Ekspress Grupp avalikustas 2021. aasta IV kvartali digitellimuste tulemused, mille kohaselt kasvas digitaalsete tellimuste hulk võrreldes eelmise aastaga Balti riikides kokku 62% (IV kvartalis 8%) ja ulatus detsembrini lõpus 134 947-ni.
- ASi Ekspress Grupp nõukogu pikendas juhatuse liikme Mari-Liis Rüütsalu volitusi kuni 31. detsembrini 2025. aastal.

MEEDIA TUNNUSTUSED JA AUHINNAD 2021. AASTAL

EESTI

2021. aasta märtsis kuulutati välja **Eesti Meediaettevõtete Liidu** konkursi „Ajakirjanduspreemiad 2020“ võitjad. Nende hulgas oli palju Ekspress Grupi töötajaid ja väljaandeid:

- Ekspress Meedia ajakirjanikud pälvisid Eesti Meediaettevõtete Liidu ajakirjandusauhindade jagamisel kolm kõige kõrgemat kohta. Aasta ajakirjanikuks kuulutati **Holger Roonemaa** Ekspress Meedia uurivast toimetusest, noore ajakirjaniku preemia pälvis **Grete Lehepuu** Eesti Ekspressist ja elutööpreemia sai **Rein Raudvere** Maalehest.

- Üleriigiliste lehtede arvamuse kategooria preemia pälvis **Ann-Marii Nergi** Eesti Päevalehe LP-s 4. juulil ilmunud arvamusega „**AUTORIKÜLG | Ann-Marii Nergi: vanglakaristus kohtuistungi kajastamise eest? Lubage vastu vaielda!**“, milles kirjutas sellest, kuidas ajakirjandust tõrjutakse tähtsaid kohtuistungeid kajastamast juriidilise nüansiga, mida kohtud meeleldi kasutavad, ja 4. detsembril Delfi Ärilehes ilmunud looga „**Ajakirjanduse võit. Riigikohus otsustas: Sadama istungite kajastamise keelamine oli vale**“, mille kirjutas, kuidas riigikohus nõustus Eesti Päevalehega selles, et Tallinna Sadama kohtuasjas ja korruptsioonikuritegudes üldisemalt on avalik huvi alati suurem, seega peavad olema ka istungite kajastamise keelamise argumendid väga kaalukad. Ühtlasi tühistas riigikohus, pärast pooleteise aastast protsessi erinevates kohtuastmetes, Tallinna Sadama istungitel kehtinud kajastamiskeelu.

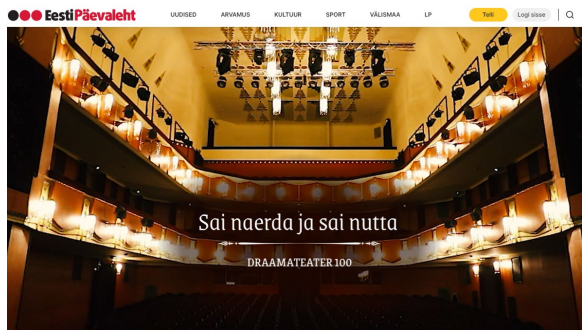
- Olemusloo preemia võitis **Toivo Tänavsuu** 12. veebruaril Eesti Ekspressis ilmunud loo „**Agu Uudelepa viimased päevad: "Võtsin kogu jõu kokku, et lastega veel hüvasti jätta"**“. Kopsuvähidiagnoosi saanud Agu Uudelepale pakkusid arstid elulootust veel aastaks. Mees elas neli aastat. Tänavsuu kirjutas, mis andis pereisale nii palju elujõudu ja lootust.
- Suurte lehtede koroonakülgede võitja on Eesti Ekspressis 5. augustil ilmunud „**Tartu koroonahullu lõbusad seiklused Eestimaal**“, mis on lauamäng ja milles saab rännata läbi Eesti, nakatades võimalikult paljusid koroonaviirusega, autor on **Tarmo Rajamets** ja illustratsioonid tegi **Heiki Ernits**.

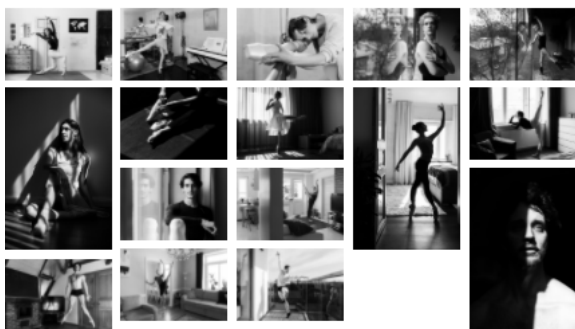
- Suurte lehtede avatud rühma võitja on Eesti Ekspressis 25. märtsil ilmunud külg „**Meil tõuseb!**“, autor **Tarmo Rajamets**. Kujundus viitas humoorikalt palkade tõusmisele. Kujunduskonkursi rahalise peapreemia võitis suurtest lehtedest Eesti Ekspress 25. märtsil ilmunud sama küljega.

- Digitööde kategooria võitja on Eesti Päevalehes ilmunud "Sai naerda ja nutta. Draamateater 100", mille autorid on Liisi Viskus, Imbi Võrel, Anna Plukk ja Mart Nigola. Lugu on põnevate multimeedialahendustega tagasivaade teatri värvikale ajaloole.

- Parima olemusfoto auhinna sai Stanislav Moškov Õhtulehest fotoseeriaga "Rahvusballett karantiinis".

LÄTI

- Delfi projekt „Kod.lv“ pälvis Läti Ajakirjanike Liidu parima võorkeelse projekti auhinna, kokku nomineeriti kaheksa Delfi tööd. Rus.delfi.lv ajakirjanike multimeediaprojektis „Kod.lv“ püüti lahti muukida nn lätlaste koodi - mis neid mõjutab (muusika, matusekombed, milliseid mänge mängitakse, Läti kino mõju jne).

- Esimest korda sai Läti Delfi töö auhinnatud loovuse ja reklaamikonkursil „Adwords“. Heategevusprojekt „Tugevad tugevamaks“ ("Stipriņi stipros") võitis

teise koha ettevõtte sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse kategoorias.

- Baltikumi turunduskonverentsil Baltic Brands Forum tunnustati Läti Delfit kui Baltikumi armastatuimat meediabrändi.

- Delfi ajakirjanik Laine Fedotova nomineeriti Läti Ajakirjanike Assotsiatsiooni Noor ajakirjanik 2021 tiitlile.

LEEDU

- 21. sünnipäeva galal andis **Leedu Delfi Titaanide** auhinna inimestele, kes oma eeskujuga murravad stereotüüpe ning tõmbavad tähelepanu olulistele avalikele nähtustele ja sündmustele. Teiste seas pälvisid auhinna ajakirjanik ja poliitikakommentaator Kęstutis Girnis pikaajalise panuse eest Leedu ühiskonna valupunktide kajastamisel ning Aukse Mickienė, nakkushaiguste osakonna juht Leedu Tervishoiuülikoolis enastohverdava töö eest.

- Neljandat aastat korraldas Leedu rahandusministeerium konkursi, et selgitada välja parimad Euroopa Liidu investeeringute kasutamisega seotud kajastused Leedus, et analüüsida ja muuta tõhusamaks ELi struktuurifondide kasutust. Tänavu

hinnati parimaks Delfi ajakirjaniku **Edgar Savickase** töö.

- Delfi kolumnist **Rimvydas Valatka** pälvis Romas Sakadolskise ajakirjandusauhinna erakordse arvamusakirjanduse eest. Rimvydas Valatka avaldab igal pühapäeval Delfis oma arvamuse olulisematest poliitilistest ja sotsiaalsetest küsimustest.

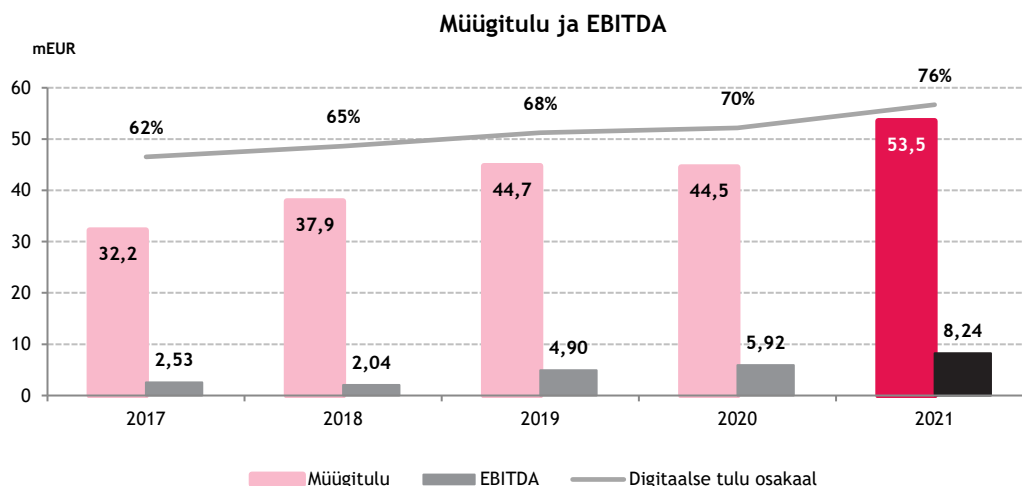

ÄRITEGEVUS

TULEMUSTE KOKKUVÕTE

Kooskõlas ASi Ekspress Grupp 13.07.2021 erakorralise üldkoosoleku otsusega allkirjastasid AS Ekspress Grupp ja OÜ Trükitung 3. septembril 2021 müügilepingu, mille kohaselt müüs Ekspress Grupp 100%lise osaluse tütarettevõttes Printall AS. Tehing viidi lõpuni seisuga 6. september 2021. 2021. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes on esitatud andmed jätkuvate tegevusvaldkondade kohta, kus lõpetatud tegevusvaldkonnana tulud ja kulud kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/-kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“. Kuni müügini moodustas Printall AS'i äritegevus trükiteenuste segmendi, mida käesolevas aruandes kajastab kontsern lõpetatud tegevusvaldkonnana. Majandusaasta aruande koondkasumiaruandes ja segmendi ülevaadetes on jätkuvate tegevusvaldkondade võrdlusandmed korrigeeritud. Konsolideeritud bilansis ja rahavoogudes vastavalt IFRS-i nõuetele korrigeerimisi tehtud ei ole. Trükiteenuste segmendiga seotud varad on bilansis seisuga 31.12.2020 endiselt rida-realt konsolideeritud, kuna Printall AS ei vastanud seisuga 31.12.2020 müügiototel varaks klassifitseerimise kriteeriumitele.

Alljärgnevad andmed on esitatud ainult jätkuvate tegevusvaldkondade kohta, juhul kui ei ole viidatud teisiti.

MÜÜGITULU

2021. aasta konsolideeritud müügitulu jätkuvatest tegevusvaldkondadest oli 53,5 miljonit eurot (2020: EUR 44,5 miljonit eurot). Müügitulu kasvas 2021. aastal aastaga 20%. Nii reklaamitulud kui digitellimuste tulud on kasvanud. Kontserni digitaalsete tulude osakaal moodustas 2021. aasta lõpus 76% kogukäibest (2020. aasta lõpp: 70% kogukäibest). Digitaalsed tulud suurenesid 31% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.

KASUMLIKKUS

2021. aasta konsolideeritud EBITDA jätkuvatest tegevusvaldkondadest oli 8,24 miljonit eurot (2020: 5,92 miljonit eurot). 2021. aastal kasvas EBITDA 39% võrreldes eelmise aastaga ning EBITDA marginaal oli 15,4% (2020: 13,3%). Kasumlikkust on aidanud tõsta tugev veebireklaami ja digitellimuste müük ning madala kulubaasi hoidmine kõikides Balti riikides. 2021. aasta jooksul on kontsern saanud COVID-19 pandeemia mõjust tingituna ühekordseid riiklikke abimeetmeid Lätis 0,41 miljoni euro eest piletimüügiplatvormi tegevuse suhtes, kus üritused jäeti ära peaaegu 7-kuu jooksul. 2020. aastal olid ühekordsed COVID-19 pandeemia mõjust saanud riiklikud hüvitised Eestis ja Lätis kokku 0,9 miljonit eurot.

2021. aasta konsolideeritud puhaskasum jätkuvatest tegevusvaldkondadest oli 4,13 miljonit eurot (2020: 2,57 miljonit eurot), mis on võrreldes 2020. aasta sama perioodiga 1,57 miljonit eurot ja 61% kõrgem. 2021. aasta

puhaskasumit mõjutab ühekordse finantstuluna kajastatud 0,4 miljonit eurot piletimüügiplatvormi ostuhinna tasumata tuleviku kohustuse osa õiglase väärtuse korrigeerimise eest (2020: 0,7 miljonit eurot).

RAHAPOSITSIOON

Aruandeperioodi lõpus oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid 11,0 miljonit eurot ja omakapitali 53,7 miljonit eurot (57% bilansimahust). Võrreldavad andmed 2020. aasta 31. detsembri seisuga, mis sisaldavad ka trükiteenuste segmenti, olid vastavalt 6,3 miljonit eurot ja EUR 54,6 miljonit eurot (58% bilansimahust). Seisuga 31. detsember 2021 oli kontserni netovõlg 11,3 miljonit eurot (31. detsember 2020: EUR 15.9 miljonit eurot). Seisuga 31. detsember 2021 seisuga mõjutas rahapositsiooni positiivselt Printall AS'i osaluse müügist laekunud netoraha 6,3 miljonit eurot (sh tasuti ennetähtaegselt AS-ile SEB Pank laenulepingust tulenev Printall AS'i laenujääk summas 2,06 miljonit eurot, vt lisa 18). Laekunud raha kasutati osaliselt erakorralise dividendimakse tegemiseks (3,03 miljonit eurot) ja Geenius Meedia ostuks viimases kvartalis.

DIVIDENDID JA DIVIDENDIPOLIITIKA

Seoses Printall AS müügiga maksis kontsern 2021. aasta novembris erakorralisi dividende 10 euro senti aktsia kohta kogusummas 3,03 miljonit eurot.

Kontserni juhatus teeb ettepaneku maksta 2021. majandusaasta puhaskasumi arvel aktsionäridele dividendidena välja 5 eurosentit aktsia kohta, kokku 1,51 miljonit eurot, mis teeb dividendimääraks 37% (arvutatuna puhaskasumilt jätkuvatest tegevusvaldkondadest) ja dividendi tootluseks 3,2%.

AS Ekspress Grupp nõukogu on kinnitanud kontserni dividendipoliitika, mille kohaselt maksab Ekspress Grupp alates 2022. aastast dividendidena välja vähemalt 30% aastakasumist.

Signe Kukin, grupi finantsjuht

2021. aasta oli Ekspress Grupi jaoks tugev ja rekordiline. Aastaga kasvasid tulud viiendiku võrra ja EBITDA moodustas 8,24 miljonit eurot, mis on 39% rohkem kui eelmisel aastal. Puhaskasum (jätkuvast äritegevusest) moodustas 4,13 miljonit eurot, mis on 61% suurem kui 2020. aastal.

Grupi meediaärid olid jätkuvalt väga edukad ning ületasid meie ootusi digireklaami ja digitellimuste tulude osas. Ekspress Grupil on erinevad digibrändid ja maailmatasemel meediamajad Balti riikides, mis iga päev võimestavad tuhandeid inimesi nende igapäevaelus, et toetada usaldusele ja läbipaistvusele rajatud ühiskonda.

2021. aastal oli kontserni jaoks oluliseks tehinguks trükiteenuste äritegevusest väljumine, ASi Printall võõrandamine. Ettevõtte sai müügist 6,3 miljonit eurot vaba raha ning samaaegselt kõrvaldas mittestrateegilise vajaduse investeerida igal aastal trükikoja varadesse. Kontserni jaoks on võtmetähtsusega keskenduda oma strateegiale ning omada piisavalt ressursse, et toetada digitaalse äritegevuse orgaanilist kasvu ja uute ettevõtete omandamist. Meil on rõõm näha, et Ekspress Grupp, mille tuludest 76% tuleb juba digitaalsest äritegevusest, on muutumas digitaalseks turuliidriks. Osana meie strateegiast omandas kontsern 2021. aasta lõpus nišimeediaportaali Geenius Meedia, et laiendada haaret alternatiivsete lugejateni ja mitmekesistada meie poolt pakutavat sisu.

Kasvuambitsioonide elluviimine ja digimeediale üleminek vajab investeringuid, mis on seotud eeskätt toodete ja tehnoloogiaga ning turundusega. Toodete ja tehnoloogia maksumus on peamiselt seotud tööjõukuludega, mis on oluliselt kasvanud ja mida soovime hoida tasakaalus tulevaste tulude kasvuga. Nende kulude tekkimine loob ajutise kõrgema kulude baasi, millest sõltumata on meie eesmärgiks jätkuvalt hoida kasumlikkuse taset.

2021. aastal pöörasime suurt tähelepanu hoidmaks tasakaalus kontserni likviidsuspositsiooni. Muutsime AS-iga SEB Pank sõlmitud laenulepinguid ja refinantseerisime AS-lt Citadele banka võetud laenu, mis kokku parandas ettevõtte iga-aastast rahavoogu 1,7 miljoni euro võrra. Laenu tähtaega pikendati 5 aasta võrra 2026. aasta juulini ning laenumarginaalid langesid vahemikku 1,75%-1,9% (varem kuni 3,9%). Omame täiendavalt 3 miljoni euro suurust arvelduskrediidi, mis tagab vajaliku likviidsuspuhvri edasiseks tegevuseks, ning mis oli aasta lõpus kasutusse võtmata.

Nagu kõikjal maailmas, on COVID-19 pandeemia avaldanud olulist negatiivset mõju Balti riikide majandustele, kuid riikide järkjärguline taasavamine ja digipöörde kiirenemine eri majandusharudes on toonud kaasa kiire taastumise ja loonud paljudele meie ettevõtetele uusi võimalusi. Kuigi teatav ebakindlus jääb püsima ka 2022. aastal, on meie äritegevuse kasv viimase kahe aasta jooksul ja prognoosid Balti turgude jaoks julgustavad.

FINANTSNÄITAJAD JA SUHTARVUD

Kasumlikkuse näitajad (tuhandetes EUR)	2021	2020	Muutus %	2019	2018	2017
Jätkuvad tegevusvaldkonnad						
Müügitulu	53 516	44 514	20%	44 717	37 879	32 180
EBITDA	8 240	5 924	39%	4 904	2 041	2 528
EBITDA marginaal (%)	15,4%	13,3%		11,0%	5,4%	7,9%
Ärikasum / (kahjum)	4 864	3 071	58%	2 337	850	1 766
Ärimentaablus (%)	9,1%	6,9%		5,1%	2,0%	4,9%
Intressikulud	(709)	(860)	18%	(1 085)	(721)	(653)
Ühisettevõtete kasum / (kahjum) kapitaliosaluse meetodil	(281)	102	-376%	(38)	(273)	(2)
Perioodi puhaskasum jätkuvatest tegevusvaldkondadest	4 133	2 566	61%	755	(614)	991
Puhasrentaablus (%) - jätkuvad tegevusvaldkonnad	7,7%	5,8%		1,7%	-1,6%	3,1%
Varade tootlus (%)**	2,4%	2,7%		1,6%	0,0%	4,2%
Omakapitali tootlus (%)**	4,1%	4,9%		2,8%	0,0%	6,1%
Kasutatud kapitali tootlus (ROCE) (%)	6,6%	4,1%*		3,7%*	1,9%*	5,1%*

Puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta jätkuvatest tegevusvaldkondadest (eurodes)

Tavakasum aktsia kohta	0,14	0,09		0,03	(0,02)	0,03
Lahustunud kasum aktsia kohta	0,13	0,08		0,03	(0,02)	0,03

* Aastatel 2020-2017 on kasutatud kapitali tootluse (ROCE) (%) suhtarv arvutatud EBITi baasil, mis sisaldab ka EBITit lõpetatud tegevusvaldkondadest.

** Varade tootluse (%) ja omakapitali tootluse (%) suhtarvud on arvutatud puhaskasumi baasil, mis sisaldab ka puhaskasumit lõpetatud tegevusvaldkondadest.

Bilanss (tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020	Muutus %	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Perioodi lõpu seisuga						
Käibevara	20 553	18 482	11%	19 472	13 831	13 827
Põhivara	73 705	75 695	-3%	75 935	62 907	62 130
Varad kokku	94 258	94 177	0%	95 407	76 738	75 957
<i>sh raha ja pangakontod</i>	10 962	6 269	75%	3 647	1 268	1 073
<i>sh firmaväärtus</i>	45 576	43 085	6%	42 628	37 969	37 969
Lühiajalised kohustused	20 947	18 945	11%	21 647	12 186	8 372
Pikaajalised kohustused	19 619	20 613	-5%	22 137	14 118	15 091
Kohustused kokku	40 566	39 558	3%	43 784	26 304	23 463
<i>sh võlakohustused</i>	22 219	22 202	0%	24 342	15 474	15 257
Omakapital	53 692	54 619	-2%	51 622	50 434	52 494

Finantsuhtarvud (%)	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Omakapitali osakaal (%)	57%	58%	54%	66%	69%
Võla ja omakapitali suhe (%)	41%	41%	47%	31%	29%
Võla ja kapitali suhe (%)	17%	23%	29%	22%	21%
Koguvõla ja EBITDA suhe	2,70	3,17*	3,59*	3,63*	2,44*
Likviidsuskordaja	0,98	0,98	0,90	1,13	1,65

* Aastatel 2020-2017 on koguvõla ja EBITDA suhe arvatud EBITDA baasil, mis sisaldab ka EBITDA'd lõpetatud tegevusvaldkonnast.

Tsüklilisus

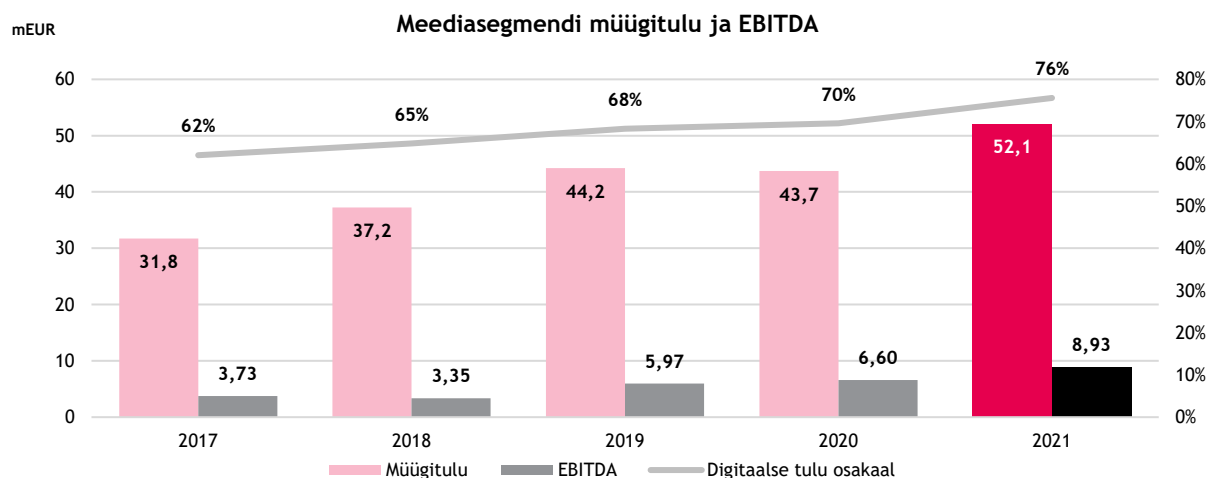
Kontserni kõiki tegevusvaldkondi iseloomustab tsüklilisus ja kõikumine, mida põhjustab üldiste majandustingimuste ja tarbijate käitumise muutumine. Kontserni tulused mõjutavad negatiivselt majandusarengu aeglustumine või majanduse surutisse langemine nii kodu- kui ka eksportturgudel. See avaldub nii jaesektorile suunatud reklaamikulude üldises vähenemises kui ka teiste reklaamikanalite eelistamises. Samuti mõjutab tulused jaetarbivate tarbimisharjumuste muutumine.

Hooajalisus

Kontserni reklaamimüügi tulud sõltuvad olulistest hooajalistest kõikumistest. Müügitulu tase on kõrgeim iga aasta teises ja neljandas kvartalis. Nimetatud tulud on madalaimal tasemel kolmandas kvartalis. Tulud on suuremad neljandas kvartalis, sest tarbijad kulutavad jõulueelsel perioodil rohkem, millega kaasneb ka reklaamile tehtud kulutuste suurenemine. Suvekuudel on klientide kulutused reklaamile tavaliselt kõige väiksemad, samuti pärast jõulu- ja uusaastapidustusi aasta esimestel kuudel. Raamatumüük on kõige aktiivsem aasta viimases kvartalis. Ajalehtede ja ajakirjade tellimine ja jaemüügitulu ei kõigu nii palju kui reklaamitulu. Suveperiood on tavaliselt siiski väiksem ja kooli algusega septembris suurenevad ka tellimused ja jaemüük, mis tavaliselt kestab kuni järgmise suvepuhkuste perioodini.

SEGMENTIDE ÜLEVAADE

Alates septembrist 2021 tegutseb kontsern ainult ühes jätkuvas tegevussegmendis - meediasegmendis.

Meedia segment hõlmab Kontserni tegevust Eestis, Lätis ja Leedus. Siia kuuluvad *online* uudisportaalide ja kuulutuste portaalide haldamine, reklaamimüük oma portaalides üle Baltikumi ning ajalehtede, ajakirjade, kliendi- ja

reklaamlehtede ning raamatute kirjastamine ja väljaandmine Eestis ning digitaalse välireklaami müük Eestis ja Lätis. Samuti hõlmab meediasegment tehnoloogia- ja innovatsioonikonverentsi „Login” korraldamist Leedus, elektroonilise piletimüügiplatvormi haldamist Lätis ja Eestis ning sisuloome tootmisüksust Leedus.

Segmentide peamised finantsnäitajad (jätkuvad tegevusvaldkonnad)

(tuhandetes EUR)	Müügitulu					
	2021	2020	Muutus %	2019	2018	2017
Meediasegment	52 093	43 728	19%	44 218	37 248	31 753
<i>sh tulu kõikidest digitaalsetest ja online kanalitest</i>	40 453	30 963	31%	30 534	24 561	19 963
<i>% tulu kõikidest digitaalsetest ja online kanalitest</i>	78%	71%		69%	66%	63%
Kesksete tegevused	4 118	2 761	49%	2 076	2 341	2 486
Segmentidevahelised elimineerimised	(2 695)	(1 975)		(1 577)	(1 710)	(2 058)
KONTSERN KOKKU	53 516	44 514	20%	44 717	37 879	32 180
<i>% tulu kõikidest digitaalsetest ja online kanalitest</i>	76%	70%		68%	65%	62%

(tuhandetes EUR)	EBITDA					
	2021	2020	Muutus %	2019	2018	2017
Meediasegment	8 927	6 601	35%	5 966	3 355	3 729
Kesksete tegevused	(669)	(720)	7%	(1 150)	(1 492)	(1 201)
Segmentidevahelised elimineerimised	(18)	43		90	179	0
KONTSERN KOKKU	8 240	5 924	39%	4 906	2 042	2 528

EBITDA marginaal	2021	2020	2019	2018	2017
Meediasegment	17%	15%	13%	9%	12%
KONTSERN KOKKU	15%	13%	11%	5%	8%

Finantssuhtarvude leidmisel kasutatud valemid

EBITDA	Kasum enne intresse, makse, materiaalse ja immateriaalse põhivara kulumit. EBITDA ei hõlma vara väärtuse langust, mida kajastatakse perioodi jooksul või restruktureerimise tulemust.
EBIT	Kasum enne intresse ja makse.
EBITDA marginaal (%)	EBITDA / müügitulu x 100
Ärirentaablus (%)	Äri kasum / müügitulu x 100
Puhaskasum (%) - jätkuvad tegevusvaldkonnad	Puhaskasum jätkuvatest tegevusvaldkondadest aruandes / müügitulu x 100
Puhaskasum / (kahjum) aktsia kohta (EPS)	Puhaskasum / keskmine aktsiate arv
Omakapitali osakaal (%)	Omakapital / (kohustused + omakapital) x 100
Võla ja omakapitali suhe (%)	Intressikandvad võlakohustused / omakapital x 100
Võla ja kapitali suhe (%)	Intressikandvad võlakohustused - raha ja pangakontod (netovõlg) / (netovõlg + omakapital) x 100
Koguvõla ja EBITDA suhe	Intressikandvad võlakohustused / EBITDA
Intresside ja laenumaksete kattekordaja (DSCR)	EBITDA / (intressi- ja põhiosamaksed)
Likviidsuskordaja	Käibevara / lühiajalised kohustused
Varade tootlus ROA (%)	Puhaskasum / keskmine varade jääk x 100
Omakapitali tootlus ROE (%)	Puhaskasum / keskmine omakapital x 100
Kasutatud kapitali tootlus (ROCE) (%)	EBIT / (koguvara - lühiajalised kohustused) x 100

MEEDIASEGMENT

Ekspress Gruppi, kui Baltimaade juhtivat meediakontsorni, mõjutavad peale regioonis toimuva ka globaalsed trendid. Meediasektorit laiemat mõjutavad kolm suuremat üleilmailist trendi.

DIGITEERUMINE

Digiteerumine on üks olulisemaid ja kõige kiiremini kulgevaid megatrende, mis seab väljakutseid kõikidele meediamajadele üle maailma, sh kontsorni ettevõtetele ja seda nii tehnoloogilise võimekuse, töötajate kompetentside kui ka lugejate ja klientide ootuste kontekstis. Meediaväljaanded peavad lugejatele pakkuma järjest uusi ja põnevamaid lahendusi ja vorme ajakirjandusliku sisu esitamiseks nutiseadmetes; investeeringud tehnoloogiasse peavad tagama toodete/teenuste järjepideva toimimise; töötajaid mõjutab kompetentside vajaduse kasv.

„Meediamaja jaoks on sama olulised nii ajakirjandusliku sisu loomine kui ka tehnoloogilised arendustööd. Kui varem oli IT pigem meediaäri toetav tugifunktsioon, siis enam see nii ei ole. Vaadates, kui palju arendusi teevad meediaettevõtted Eestis ja mujal maailmas IT-valdkonnas, on nad pigem digimajakad.“

Kaspar Hanni, Ekspress Grupi arendusjuht

„Välimeedia on valdkond, kuhu digiteerimine ei veel ole jõudnud. Kui ühel hetkel kasvas reklaamiklientide vajadus osta rohkem väljundeid e-kanalites, siis arvati ka, et keegi ei hakka mobiili reklaami ostma. Seejärel toimus revolutsioon nutiseadmetes. Nüüd jääb oodata, millal digiteerimine murrab end välimeediasse. Tahame olla valmis, kui see toimub, ja tahame olla valdkonna turuliidrid.“

Mihkel Luks, Linna Ekraanid OÜ tegevjuht

ÜHISKONNA POLARISEERUMINE

Paaril viimasel aastal on teravalt tunda andnud ühiskonna järjest suurenev lõhestumine. Avalikult esinetakse väga jäikade seisukohtadega, suureneb surve, et inimene peab valima selge maailmavaatelse poole. Seda on juhtinud poliitiline olukord (liberaalid vs. konservatiivid), koroonaviirusest tulenev (vaktsineerija vs antivakser) ja ka ühiskondlikud teemad (nt samasooliste abielu, abordikeeld vms) grupi ettevõtete koduturgudel, lähiriikides ja ka mujal maailmas. 2021. aastal jõudsid need suundumused ka reaalse tagajärgedeni, kui kasvas digitellimuse lõpetajate hulk põhjendusega, et meediaväljaanded kajastavad seisukohti/arvamusi, mis nende maailmavaataga ei ühti. See paneb meedia proovile, sest tuleb hoolega jälgida, et sisu oleks tasakaalus ja sõna saaksid kõik pooled.

„Ajakirjanduse tähtsus suureneb kogu maailmas. Sotsiaalmeedia ei ole suutnud hakkama saada kontrolliga oma sisu üle. Seda suurem roll on ajakirjandusel ja ka ühiskond eeldab meedialt suuremat vastutust. Usaldus meedia vastu on oluliselt kasvanud.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi juhatuse esimees

TASULINE DIGITAALNE MEEDIASISU

Kogu digimeedia liigub tasulise sisu poole. Tasulisest digitellimusest on saanud uus normaalsus, inimesed on üha rohkem valmis kvaliteetse ajakirjandusliku sisu eest maksma. Maksvat digitellijat väärtustatakse järjest enam, pakkudes talle sobivaid lisatooteid ja -teenuseid.

„2021. aasta kõige selgem trend, mis jookseb läbi kõigi meediamajade ja ka meie, on tulumudeli ja fookuse selge muutus tasulisele sisule. See tähendab digisisu ja digitellijate esiletõstmist. Nii selget fookust ei ole meil kunagi varem olnud, et iga töötaja tajub, et digitellija on kõige olulisem. Sellega on kaasnenud aastane edulugu, sest digitellimuste ja digitulude mõttes on läinud üle ootuste hästi.“

Tarmo Paju, Delfi tegevtoimetaja

„Kohalik meedia on saanud viimasel ajal palju usaldusväärust juurde ja see trend tugevneb. Digimeedia lähleb hästi ja inimesed on tasulise toote suhtes soosivamad. Tellitakse kohalikku ajakirjandustoodet, ehk isegi mitut, toetatakse kvaliteetset sisu ja saadakse aru, et Facebook ei ole info saamisel tõe allikas, selleks on sõltumatud meediaorganisatsioonid. Instagram, Facebook ja TikTok on jätkuvalt tugevad, aga ühiskonnas aktsepteeritakse omakeelset kvaliteetset ajakirjandust praegu oluliselt rohkem kui näiteks kolm aastat tagasi.“

Kaspar Hanni, Ekspress Grupi arendusjuht

2021. aasta meediasegmendi müügitulu oli 52,1 miljonit eurot (2020: EUR 43,7 miljonit eurot). Müügitulu kasvas 19% võrreldes eelmise aastaga. Müügitulude kasvu taga on aktiivne online reklaamitur, mis jätkab kasvutrendi võrreldes traditsiooniliste meediakanalitega. IV kvartalis kasvas Baltimaade online reklaamitur rohkem kui 20% võrdluses eelmise aasta sama perioodiga. Trükimeedia reklaam on olnud raskustes ja me usume, et see ei saavuta Covidieelset taset. Kokkuvõttes ei ole reklaamitur Balti riikides kasvanud. Samas on digikanalid tõusuteel võrreldes teiste reklaamikanalitega, mis on meie hinnangul jätkuv trend ka tulevikus.

2021. aasta lõpus moodustas kontserni digitaalsete tulude osakaal 76% kogukäibest (31.12.2020: 70%).

2021. aasta EBITDA oli 8,9 miljonit eurot (2020: 6,6 miljonit eurot). Võrreldes eelmise aastaga suurenes EBITDA 35%. Seda mõjutasid positiivselt tugev veebireklaam, digitellimused ja kontserni üleselt hoitud kontrollitud kulubaas. 2021. aastal mõjutas EBITDA-d positiivselt ka COVID-19 pandeemia mõjust tingituna ühekordne riiklik abimeede Lätis 0,41 miljoni eurot piletimüügiplatvormi tegevuse suhtes, kus üritused jäeti ära peaaegu 7-kuu jooksul (2020: 0,9 miljonit eurot Eestis ja Lätis)

Kõige enam on COVID-19st tingitud eriolukord mõjutanud Läti piletimüügiplatvormi. 2020. aasta IV kvartalis kuulutati välja eriolukord ja jäeti ära kõik sündmused. Eriolukord kestis Läti kuni 4. aprillini 2021, kuid karmid piirangud kehtisid kuni 2021. aasta juuni keskpaigani. Kui III kvartalis enamus üritusi toimus, siis alates 11. oktoobrist kehtestati Lätis taas eriolukord ja 21. oktoobrist 2021 15. novembrini jäeti Lätis täiendava piiranguna ära kõik kontserdid ja teatrid olid suletud. Alates 15. novembrist 2021 on avalikud üritused lubatud, kuid endiselt kehtivad olulised piirangud. Omikroni variandi levimise ja selle seotud arengutega teistes riikides ning arvestades epidemioloogide prognoose otsustas Läti 6. jaanuaril 2022 pikendada eriolukorda 28. veebruarini 2022. Alates 1. märts 2022 leevendati piiranguid Lätis ja kuni 1 000 külastajale mõeldud üritused on lubatud siseruumides.

Alates aprillist 2021 sisenes kontsern piletimüügikeskkonnaga Piletitasku ka Eesti turule. Piletimüügiäri laiendamisega Eestisse jätkab kontsern oma senist strateegiat, mille eesmärgiks on suurendada digitaalsete tulude osakaalu ja leida uute ärisuundade ning olemasoleva meediategevuse vahel tekkivat sünergia. Soovime pakkuda mugavaimat platvormi nii piletiostjale kui ürituste korraldajatele. Platvorm võeti 2021. aasta jooksul hästi vastu ning kontsern jätkab oma strateegiat ja suurendab oma turuosa 2022. aastal.

Läti välimeedia ettevõtte SIA D Screens, mis võitis I poolaastal Riia linnale kuuluva kinnisvara rendiõiguste enampakkumise, jätkab aktiivselt digitaalse väliekraanivõrgu arendamist. Hanke võit võimaldab ettevõttel suurendada oma võrgustikku rohkem kui 100 objektini ning osaleda turul nii suurte kui ka väikeste ekraanivõrgustikega, mis katavad kõiki Riia linna olulisemaid magistraale. Uued ekraanid paigaldatakse 2022. aasta lõpuks.

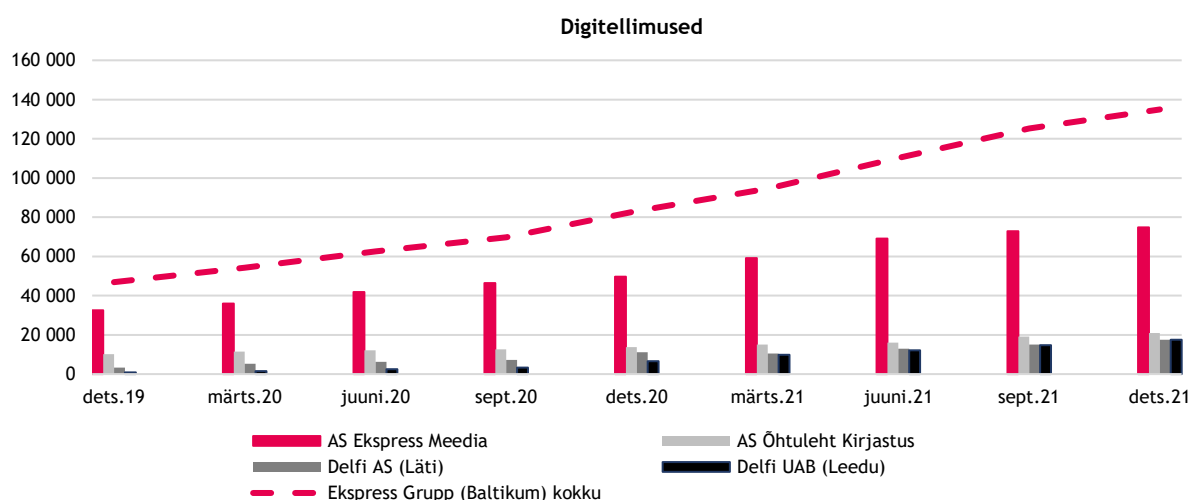
2021. aasta detsembris, AS Ekspress Grupp omandas 100%lise osaluse meediaettevõttes Geenius Meedia OÜ. Omandamise eesmärk oli digitaalse meediaäri kasvatamine ja laienemine nišši, mida kontserni väljaanded seni regulaarselt ei kata. Ekspress Grupi ja Geenius Meedia ühine eesmärk on pakkuda edaspidigi geenius.ee lugejatele köitvat sisu. Tehingu järel jätkab Geenius Meedia OÜ tegutsemist eraldiseisva meediaettevõtteks. Ekspress Grupi kontsern pakub Geenius Meediale sünergia meediaäri toetavates funktsioonides, mis annab kiiresti arenevale ettevõttele oluliselt suurema kasvupotentsiaali. Geenius Meedia OÜ tulemused kaasatakse kontserni konsolideeritud kasumiaruandesse alates 2022. aastast.

Ühisettevõtte Õhtuleht Kirjastus AS, mis on oluline meediaettevõtte Eesti turul, on kajastatud kontserni tulemustes kapitaliosaluse meetodil ühe reana finantstuludes. Õhtuleht Kirjastus AS-i 2021. aasta müügitulu oli 13,9 miljonit eurot (2020: 13,4 miljonit eurot).

DIGITELLIMUSED

Digitellimuste detailne ülevaade:

(digitellimuste arv)	31.12.2021	31.12.2020	Muutus %
AS Ekspress Meedia	74 873	49 696	51%
AS Õhtuleht Kirjastus	20 992	13 820	52%
Geenius Meedia OÜ	4 100	1 931	112%
Delfi AS (Läti)	17 549	11 143	57%
Delfi UAB (Leedu)	17 433	6 595	164%
Ekspress Grupp kokku	134 947	83 185	62%

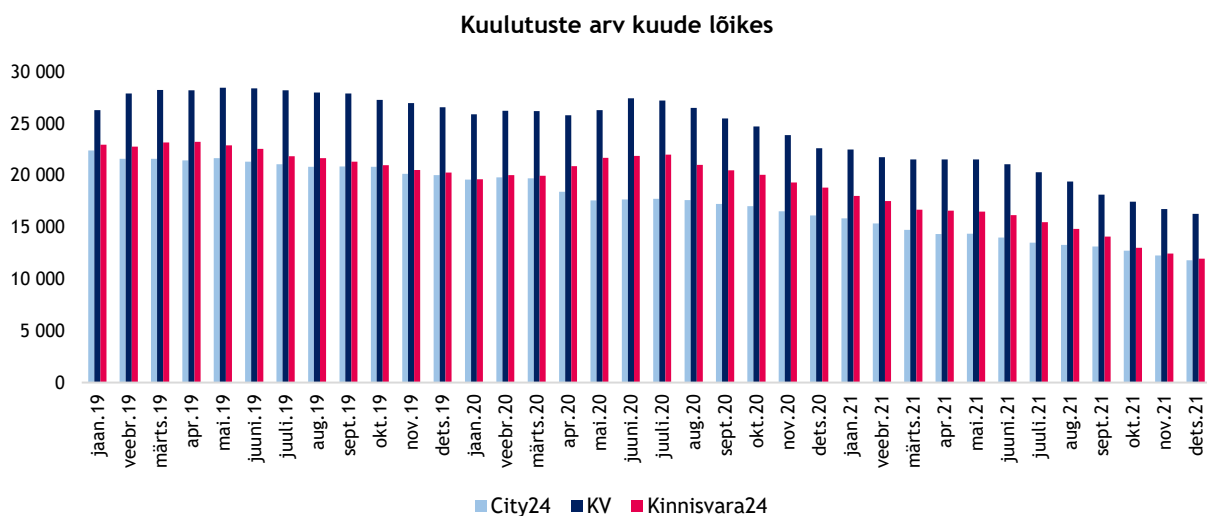
ASi Ekspress Grupp digitaalsete tellimuste hulk kasvas võrreldes eelmise aastaga Balti riikides kokku 62% ja ulatus detsembri lõpus 134 947-ni.

- Eestis uudisteportaali Delfi, Eesti Päevalehte, Maalehte, Eesti Ekspressi ja mitmeid populaarseid ajakirju kirjastava ASi Ekspress Meedia digitaalsete tellimuste hulk kasvas võrreldes eelmise aastaga 51%, ulatudes 74 873-ni.
- 50%-liselt Ekspress Grupile kuuluva ASi Õhtuleht Kirjastus digitaalsete tellimuste hulk kasvas võrreldes eelmise aastaga 52%, ulatudes 20 992-ni.
- Geenius Meedia OÜ, mis kuulub alates 17. detsembrist 2021 Ekspress Grupi kontserni, digitaalsete tellimuste arv kasvas võrreldes eelmise aastaga üle 2 korra, ulatudes 4 100-ni.
- Lätis kasvas Delfi A/S-i digitaalsete tellimuste hulk võrreldes eelmise aastaga 57%, ulatudes 17 549-ni.
- Leedus kasvas Delfi digitaalsete tellimuste hulk võrreldes eelmise aastaga üle 2 korra, ulatudes 17 433-ni.

2021. aastal jätkus digitaalsete tellimuste kasv kõigis Ekspress Grupi peamistes väljaannetes ja tegevusriikides. Digitaalsete tellimuste juurdekasv tuleb peamiselt uute klientide arvelt. Kõige kiiremat kasvu näitasid Läti ja Leedu, kus seni on digitaalsete tellimuste arv olnud väikesem. Aastases võrdluses jätkas kiiret kasvu ka Eesti turg, kuid viimases kvartalis aeglustus kasv suurimate tellijate arvuga kanalites. Näeme siiski mõõduka kasvu jätkumist ka Eestis.

Digitaalsete tellijate lisandumine mõjub positiivselt Ekspress Grupi majandustulemustele kuna pakub online reklaamimüügi kõrval stabiilset tulubaasi ja kinnitab grupi pikaajalise strateegilise suuna õigsust.

KINNISVARAPORTAAL

2021 aasta oli Eesti kinnisvaraturul tormiline. Selle tulemusena vähenes kõikides Eesti kinnisvaraportalides kuulutuste arv aastataguse ajaga. Samas suutis Kinnisvara24.ee keerulisest turuolukorrast hoolimata kindlustada kuulutuste arvu poolest oma teist positsiooni turul.

Kuigi kuulutuste arv Kinnisvara24.ee portaalis vähenes, suurenes kodulehe külastajate arv 11% võrra. See ilmestab hästi inimeste suurenenud huvi kinnisvara vastu. Samuti mõjutas külastajate arvu kasvu edukad Kinnisvara24.ee brändituntuse suurenemine.

IV kvartalis keskendus Kinnisvara24.ee meeskond kodulehe kasutajamugavuse parandamisele. Kuna enamus kodulehe külastajaid eelistab kinnisvara otsida mobiiltelefoni vahendusel, siis läks IV kvartalis töösse Kinnisvara24.ee uus mobiilivaade. Uue lahenduse eesmärk on pakkuda kasutajatele veelgi kasutajamugavamalt keskkonda ja täpsemaid otsingutulemusi.

TRÜKITEENUSTE SEGMENT (lõpetatud tegevusvaldkond)

2021. aasta septembris müüs AS Ekspress Grupp 100%lise osaluse tütarettevõttes Printall AS. Kuni müügini moodustas Printall AS'i äritegevus trükiteenuste segmendi, mille tulud koosnesid nii paberi- kui ka trükkimise teenuse müügituludest. Trükiteenuste segmenti kajastatakse 2021. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes lõpetatud tegevusvaldkonnana ning antud segmendi tulud ja kulud kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/-kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“.

Aktsiate müügilepingu põhitingimused on alljärgnevad:

- aktsiate müügileping põhineb ettevõtte väärtusel (Enterprise Value), milleks on 10 miljonit eurot, millele aktsiate üleandmise seisuga lisandub ettevõtte vaba raha ja millest lahutatakse laenukohustused;
- ostuhinnast 1 miljon eurot sõltub Printalli 2025. majandusaasta tulemustest, kusjuures 0,7 miljonit eurot sellest moodustab ajatatud makse kuni ettevõtte 2025. majandusaasta tulemuste selgumiseni;
- Ekspress Grupp ja Printall jätkavad koostööd.

Seisuga 6. september 2021 lõpuni viidud tehingu tulemusena on kontserni kahjum tegevusvaldkonna müügist 2,2 miljonit eurot ning kontserni netorahavoog 6,3 miljonit eurot. Müügitehingu mõju kontserni finantsaruannetele on detailsemalt toodud lisas 21.

FINANTSRISKIDE JUHTIMINE

Finantsriskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa kontserni äriprotsesside juhtimisel. Juhtkonna võimel identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske on oluline mõju kontserni kasumlikkusele. Risk on kontserni juhtkonna defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad krediidirisk, likviidsusrisk, tururisk (sh valuutakursi risk, intressimäärarisk ja hinnarisk), tegevusrisk ja kapitalirisk.

Kontserni riskijuhtimise aluseks on Tallinna Börsi, Finantsinspeksiooni ja teiste regulatiivsete organite seatud nõuded, üldiselt aktsepteeritud raamatupidamisstandardid ja hea tava ning kontserni ja tema tütarettevõtete sisemised regulatsioonid ja poliitika. Riskide juhtimine kontserni tasandil sisaldab riskide määratlemist, mõõtmist ja kontrollimist. Kontserni riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettemääramatusel ja võimaluste leidmisel sellest tulenevate potentsiaalsete negatiivsete mõjude minimeerimiseks kontserni finantstegevusele.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub kontserni emaettevõtte ja tütarettevõtete juhatustel. Kontsern hindab ja piirab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Kontserni finantsüksus tegeleb kontserni juhtkonna volitusel nii emaettevõtte kui ka tütarettevõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäärariski haldamisega. Ühisettevõtetes teostatakse riskijuhtimist koostöös ühisettevõtete teise aktsionäriaga.

Rohkem teavet riskijuhtimise kohta on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisa 4.

KLIENDIKOGEMUS JA RAHULOLU

Ekspress Grupi jaoks on oluline kontserni kuuluvate ettevõtete klientide rahulolu, pakutavate teenuste vastavus kliendi ootustele ja vajadustele ning kliendile antud lubaduste täpne täitmine.

Ekspress Grupi ettevõtete kliendid jagunevad kolmeks suuremaks grupiks:

- meediakanalite sisu tarbijad,
- eri portaalide teenuste tarbijad;
- reklaamikliendid.

Selles peatükis käsitleme kliendikogemuse ja rahulolu puhul eelkõige digikanalite sisu tarbijate, paberväljaannete tellijate ja üksikmüügist ostjate hinnangut kontserni tegevusele.

Endiselt mõjutas koroonakriis oluliselt reklaamimüüki, kuid uue muutuse tõi ühiskonnas aset leidnud vastasseis eelkõige vaksineerimise pooldajate ja vastaste vahel, kellest viimased asusid näitama oma suhtumist meediaväljaannetesse tellimustest loobudes.

Usaldusväärse info kõrval vajatakse põnevat sisu

Jätkunud koroonakriis oli meediamajade ülesanne pakkuda koroonauudiste ja laialt levivate valeuudiste ümberlukkamise kõrval põnevat, mitmekesist ja positiivse laadiga sisu. Igapäevaste uudislugude kõrval soovivad lugejad teemakäsitlusi eri valdkondadest: sport, kultuur, roheteemad. Lisaks peab kogu meediasisu olema kättesaadav iga kliendi jaoks talle sobivas kanalis ja formaadis. Populaarsust kogus endiselt taskuhääling, 2021. aastal tõusis tugevalt esile ka videosisu.

Ligi 2000 ühekordset artikli digitellimust tehti Delfi kokkuvõttele, mis rääkis blogija Triinu-Liisi ja tema abikaasa Justini vahel toimunud koduvägivallast. See oli neli korda enam, kui eelmise rekordartikli loetavus.

„Kliendibaasi diferentseerimine on nüüd üks tähtsamaid fookuseid, kuidas edasi minna. Ühiskondlikult kaalukad lood, paljastused ja poliitikute korrupsioon, õvastavad krimilood – sealt tuleb üles leida see miski, mis klienti paelub. Sisu mõttes tähendab see, et peame leidma uusi allikaid ja teistmoodi lähenemisi, peame oma klienti tundma õppima, kes nad on inimestena, mida teevad, mis neile meeldib? Kriitiline kliendibaas on loodud, nüüd saame hakata kliendibaasi kasvatama ja valdkondade kaupa kitsamaks ajama.“

Tarmo Paju, Delfi tegevtoimetaja

Ekspress Grupi meediaettevõtete digitellimuste hulk kasvas võrreldes 2020. aastaga Balti riikides kokku 62% ja ulatus 2021. aasta detsembri lõpus 134 947 tellijani.

	Digitellimuste arvu kasv 2021. aastal võrreldes 2020. aastaga	Digitellimuste arv 2021. aasta lõpus
Ekspress Meedia	51%	74 873
Õhtuleht Kirjastus	52%	20 992
Geenius Meedia (kontsernis alates 2021. aasta detsembrist)	112%	4 100
Läti Delfi	57%	17 549
Leedu Delfi	164%	17 433

„Leedus on digitellimused jõudsalt kasvamas, Lätis tuleb harjumus digiteenuste eest maksta aeglasemalt. Seal aga ongi ajakirjandus Eestiga võrreldes nõrgemas seisus. Eestis on paberajakirjandus suhteliselt tugev, Leedus pole enam ühtegi iga päev ilmuvat paberlehte. See annab eelise digiplatvormi ja -meedia usalduse suhtes, kuid harjumus digitellimuste eest maksta lätlastel ja leedulastel puudub. Siiski oleme mõlemas riigis digitellimustega heal positsioonil ja kasv on olnud päris korralik.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi juhatuse esimees

Digimaailm loob teenuste arendusele uued võimalused

Meediakontsernina soovib Ekspress Grupp pakkuda oma lugejatele alati kõige kiiremini ajakohast, kvaliteetset ja põnevat sisu nüüdisaegsete ja palju võimalusi loovate digikanalite kaudu (mobiil, veeb, video, audio).

„Kliendile lisaväärtuse loomine on olnud meie põhistrateegia. Selleks peame otsima erinevaid segmente ja formaate, et kliendile tõestada, miks ta lisaks uudiste lugemisele peab meie tellija olema. Digitellimuste pakettide süsteemi loomine on meie tegevuse suur strateegiline alus.“

Argo Virkebau, Ekspress Meedia tegevjuht

2021. aastal laiendas Ekspress Meedia oluliselt tasulist videosisu: korvpalliklubi Kalev/Cramo mängude otseülekanded, tennisemängude ja WRC ralli ülekanded, retseptiveeb. Lisaks linastus esimest korda samaaegselt nii kinodes kui ka Delfi videokeskkonnas digitellijatele uhiuus mängufilm, Peeter Rebase „Tulilind“.

2021. aasta oli digimaailma kasvu poolest mitmekülgne. Digitellimuste kõrval tõusid esile ka erinevad tooted/teenused, mida online-platvormidel olemasolevatele klientidele kinnistamiseks ja tulevastele klientidele atraktiivsuse loomiseks pakkuda ja seda nii Eestis, Lätis kui Leedus. Leedus on kokku 4 videoplatvormi - Delfi, Youtube, Facebook ja lineaarne telekanal, mis pakuvad rohkelt võimalusi originaalse videosisu loomiseks. Oluline suund oli nn kiire infotarbimise populaarsuse tõus, eelkõige story´de ja lühivideote näol.

Uudiskirjad teevad infotarbimise lihtsamaks

Mitmed grupi ettevõtted Eestis käivitasid digitellijatest klientidele mõeldud uudiskirjad, mis vastavalt formaadile on kas:

- masintöölusel loodud ülevaade päeva loetuimatest uudistest;
- toimetuse töötaja koostatud ülevaade ja kokkuvõte olulisematest kajastustest.

Ekspress Meedia kliendid saavad valida kokku üheksa uudiskirja vahel (päeva loetumad või tähtsamad uudised, nädala kokkuvõte, põhjalik analüüs teatud teemal, praktiliste nõuannetega uudiskiri vms). Õhtuleht saadab digitellijatele igahommikuse uudiskirja loetumate artiklitega.

Läti Delfil on digitellijatele mõeldud uudiskirjad toimetaja valitud olulisema artikliga ja kokkuvõte nädala enimloetud uudistest. Leedus saadab Delfi kord nädalas toimetaja valitud artiklitega.

Iseteeninduse kõrval püsib aktiivne suhtlus klienditeenindusega

Tarbija kasutajamugavust pakub Ekspress Grupp klientidele EkspressKonto abil - üks kasutajakonto, mida lugeja saab kasutada kõigi Ekspress Grupi meediaportaalide jaoks.

Ekspress Grupi meediaväljaanded peavad oluliseks teadlikku kliendirahulolu kaardistamist ja -kogemuse kujundamist, sest see tagab uute, tarbija ootustele ja vajadustele vastavate toodete/teenuste arendamise, mis on omakorda eelduseks lugejate arvu suurendamisele. Kliendi jaoks vajalike mugavate lahenduste loomine, kliendile pühendumine ja tema kuulamine on võimalus konkurentidest eristuda.

Kliendisuhtluses on oluline roll iseteeninduskeskkonnal, mis näiteks Eestis on lehed.ee. Kliendid saavad antud keskkonnas teha tellimusi nii digikanalite kui ka paberväljaannetele ja pakettidele. Iseteeninduskeskkonna lehed.ee keskmine küllastuste arv kuus oli 2021. aastal 147 076 ja unikaalsete küllastajate arv kuus 52 151 seadet.

Kiire, personaalne ja reaajas suhtlemine on klientide jaoks oluline. Kuigi digikanalite tähtsus infotarbimise osas järjest suureneb, kasutatakse operatiivseks klienditeenindusega suhtlemiseks pigem telefoni. Näiteks Ekspress Meedia kliendid pöördusid 2021. aastal klienditeeninduse poole 104 195 korral, neist 62 722 ehk 60% olid pöördumised telefoni teel ja 41 473 ehk 40% olid e-kirjad.

Eesmäärke aitab seada kliendirahulolu mõõtmine

Ekspress Grupi ettevõtted haldavad kogu tervikliku kliendikogemuse loomise ahelat, mis hõlmab nii sisuloomet, trükkiväljaannete, kanalite kättesaadavust kui ka klienditeenindust. Tagasisidet koguvad kõik kliendiga otsekontaktis olevad kontserni ettevõtted, et pakkuda edaspidi klientide soovidele ja ootustele vastavaid tooteid/teenuseid.

- **Sisu.** Ekspress Meedias jälgitakse klientide rahulolu kogu tasulise sisuga ja seda nii digitellimuste kui ka üksiku artikli ostnute puhul.
- **Teenindus.** Ekspress Meedia on kontserni suurima väljaannete arvuga ettevõtte, mis puutub klientidega kokku eri etappides ning kogub tagasisidet nii väljaannete sisu kui ka tellimise, teenindusprotsessi, digikeskkonna tehnilise poole ja paberlehe kojukande kohta.
- **Levi.** Express Posti eesmärk on toimetada väljaanded klientidele õigel ajal (varahommikul kell 7.30) ja eesmärk on hoida hilinemiste või pretensioonide määr alla 1% kogu Ekspress Grupi väljaannete kojukande tiraažist. 2021. aastal saavutati tulemuseks 0,52% (2020: 0,77%, 2019: 0,85%, 2018: 0,73%; 2017: 1,05%).
- **Digiteenused.** VideoStarsi ja Digital Matteri klientide tagasiside küsitluste kohaselt oli kummagi ettevõtte klientide rahulolu 2021. aastal 80%.

Ekspress Meedia lugejate soovitusindeks NPS (Net Promoter Score) ehk kui tõenäoliselt oleksid nad valmis meediatoodet oma lähedastele soovitama, oli 2021. aastal 57,53 (2020: 45,63). Olulise kasvu tõi lugejate rahulolu nii toodete sisu kui klienditeenindusega.

Andmekaitse

Ekspress Grupi ettevõtted haldavad suuri kliendiandmebaase ning üha komplekssemaks muutuva veebimeedia kontsernina teadvustatakse andmekaitsega seotud riske. Kliendiandmete turvalise kogumise, hoidmise ja töötlemise ning väliste pahatahtlike rünnakute vastu kaitsmise protsessid on kirja pandud ja rakendatud.

Jätkub töötajate andmekaitsealane koolitamine, nõustamine ja toetamine. Ekspress Grupi meediaväljaannete veebilehtedel on eraldi andmekaitse rubriik, kust leiab hõlpsasti üldtingimused, andmekaitsetingimused, küpsiste kasutamise põhimõtted ja volitatud andmetöötlejate nimekirja.

Suuremaid isikuandmete rikkumisega seotud kaasusi, mis oleksid päädinud kontserni ettevõtete jaoks süüdimõistva otsusega, 2021. aastal Ekspress Grupi kontsernis ei esinenud.

„Kui on tunda, et süsteemis kuritarvituse motivatsioon kasvab, siis peame olema veel tublimad, et seda ära hoida. Näiteks kui kommentaariumi aktiivsus kasvab ja seda proovitakse järjest osavamalt ära kasutada. Igasuguseid süsteeme mõeldakse välja, otsitakse nn halli ala, kus toimetada, meie peame sellega kaasa liikuma ja ajas kiiresti arenema.“

Kaspar Hanni, Ekspress Grupi arendusjuht

TÖÖTAJAD

Ekspress Grupp on tööandjaks rohkem kui 1400 töötajale (sh ühissettevõtete töötajad), kes igapäevase pühendunud tööga aitavad ellu viia grupi missiooni ja eesmärgid. Tipptasemel töövahendid, paindlik töökorraldus ja toetav meeskond on oluline osa motiveeriva töökeskkonna loomisest. Kontserni ettevõtetes väärtustatakse kõiki töötajaid sõltumata ametipositsioonist, oluline fookus on olemasolevate töötajate motivatsiooni hoidmisel ja järelkasvu tagamisel.

2021. aastal töötas kontserni ettevõtetes (sh ühissettevõtted 100%) kokku keskmiselt 1422 (2020: 1590, 2019: 1609) töötajat. Üks töötajate arvu vähenemise põhjus on enam kui 200 töötajaga Printalli trükikoja müük aruandeaastal. Meeste ja naiste tasakaal toimetustes ja teistes üksustes on viimastel aastatel püsinud sarnane - umbes 60% naisi ja 40% mehi. Ettevõtete juhtide seas oli mehi 59% ja naisi 41% (2020: 55% ja 45%).

Töövaidlusi oli 2021. aastal kontsernis kokku 4 (2020: 4, 2019: 4).

Töötajate voolavus Ekspress Grupi ettevõtetes oli 2021. aastal keskmiselt 19% (2020: 23%, 2019: 34%), mis on oluliselt paranenud võrreldes varasemate aastatega.

Kohandumine jätkuva kriisiga

Koroonapandeemia tõi 2021. aastal kontserni ettevõtetes teravalt esile kaks olulist teemat:

- pikaajalise pandeemia mõju töötajate vaimsele tervisele;
- töötajate füüsiline turvalisus seoses rünnakutega ajakirjanike vastu.

2019. aasta lõpul alguse saanud koroonaviirusest põhjustatud kriis on kogu perioodi jooksul toonud lainetena kaasa töötajate haigestumisi, ettevõtete töö ümberkorraldamise ja töötajate kaugtööle suunamise, palkade ajutise vähendamise, vaksineerimise vajaduse ja kõige selle taustal ühiskondliku surve ja infovajaduse olulise kasvu.

Töötajate vaimse tervise toetamiseks loodi 2021. aastal kõikide kontserni kuuluvate ettevõtete töötajatele võimalus kasutada spetsialistide abi. Psühholoogiga rääkimine on anonüümne ja töötajad on selle abimeetme väga hästi vastu võtnud. Eesti töötajad kasutavad võimalust psühholoogiga rääkida oluliselt enam kui Läti või Leedu töötajad.

„Sel aastal oli tunda, et kogu meediasektoris oli olukord oluliselt teravam, ajakirjanikke rünnati isegi füüsiliselt. Andsime oma töötajatele soovitusi, kuidas sellega hakkama saada. Lõime käed projektiga Võõras Sõber, kuhu on koondunud Eesti paremad psühholoogid. Nad pakuvad psühholoogilise nõustamise teenust viiel päeval nädalas Tallinnas, Tartus ja ka Skype´i vahendusel. Teenus on meil tõesti populaarne. See on anonüümne, nime ei küsita, mis lisab turvatunnet.“

Tiina Paju, Ekspress Meedia personalijuht

Töötajate rahulolu püsib

Ekspress Grupi ettevõtete töötajate rahulolu (mõõdetud viies ettevõttes, mille töötajate arv kokku hõlmab poole kogu kontserni töötajate arvust) 2021. aastal veidi suurenes võrreldes eelmise aastaga, mis näitab, et töötajad hindavad kriisis tehtud juhtimisotsuseid, mille peamine fookus oli töökohtade säilitamisel ja kvaliteetse ajakirjandusliku sisu pakkumisel. Ettevõtted investeerivad nii töövahenditesse kui ka töötajatesse, kontserni brändid on maineedetabelite tipus ja see loob eeldused töötajate lojaalsusele.

Palkade taset ja võrdset kohtlemist palgaturul jälgitakse turu-uuringute abil. Esimest korda osales Ekspress Meedia Fontese palgauuringus, misjärel viis ettevõtte palgataseme turuolukorrale vastavaks. Töö- ja tulemustasu ning soodustuste süsteem on iga grupi ettevõtte enda kujundada. Hüvedena pakutakse soodustusi ja toetusi tervise edendamiseks ning perekondlikeks sündmusteks, võimaldatakse paindlikku tööaega. Meeskonnatunnetuse kasvatamiseks toimuvad ühisüritused, sageli koos peredega.

Vajaduspõhised koolitused

Töötajate arengu- ja koolitusvajadused selgitatakse välja iga-aastastel arengueestlustel, mille eest vastutab iga ettevõtte iseseisvalt. Kontserniüleselt on arengueestluste läbinud keskmiselt 68% (2020: 59%) töötajatest. Ekspress Meedias on arengueestluste läbinud 90% töötajatest, Leedu Delfis 85%. Kontserni emaettevõttes, Läti Delfis, Hea Lugu, Linna Ekraanides, Digital Matteris ja D Screenis on kõik töötajad regulaarsetel arengueestlustel osalenud.

Kontserni suurima töötajate arvuga meediaettevõtte on Ekspress Meedia. Küsitluse kohaselt hindavad meediamaja töötajad oma tööalaseid oskusi väga kõrgelt, aastatega on kasvanud rahulolu nii õppimise- kui ka enesetäiendamise võimalustega.

2021. aastal oli koolituste fookuses peamiselt

- vaimne tervis ja töötajate heaolu;
- digioskused (andmete visualiseerimine, sotsiaalmeedia, sisuturundus);
- küberturvalisus ja füüsiline turvalisus (esmaabi ja tuleohutus);
- ajakirjanduseetika.

60% Ekspress Meedia töötajatest osales aasta jooksul ajakirjanduseetika või meedia vastutuse teemalisel koolitusel. Leedu Delfis oli see osakaal 65%, Läti Delfis ning Õhtuleht Kirjastuses umbes 10%.

Töötajate liikumine organisatsiooni sees on kõrgelt hinnatud. Info vabadest ametikohtadest jõuab töötajateni enne avaliku konkursi väljakuulutamist.

Ekspress Meedia käivitas üldhariva talendiakadeemia

Ekspress Meedia personaliosakond kutsus 2021. aastal ellu talendiakadeemia, kuhu suunati iga osakonna koolitusfondist 30% ja mille raames kutsuti rääkima eri valdkondade spetsialiste, et suurendada töötajate motivatsiooni. Igas kuus toimus kuni kolm loengut ja need olid avatud kõikidele huvilistele. Koolitustel käsitletud teemad olid üldharivad, näiteks vaimse tervise toetamine või IT-koolitused majasisese digipöörde toetamiseks.

2021. aastal toimus talendiakadeemias eri teemadel 17 koolitust, näiteks

- vaimne tervis
- uuriva ajakirjanduse seminarid välisesinejatega
- kuidas kirjutada *teaser*'eid?
- D-Day - digitaalsed trendid turunduses
- kuidas anda tagasisidet?
- kuidas tulla toime stressiga?
- kuidas telefoniga momente tabada?
- teistmoodi veebilood, mis üllatavad lugejat

Uute töötajate ootused tööandjale on järjest suuremad

Viimased kaks aastat on toonud olulisi arengusuundi tööturule. Ühest küljest kaotasid paljud inimesed koroonakriisi tõttu töö, mis laiendas potentsiaalsete töötajate hulka, teisalt olid väga paljud rahul võimalustega, mida pakkus kodukontoris töötamine, ning mida nüüd järjest enam soovitakse. Paindlik tööaeg ja kodukontoris töötamine on saanud uueks normaalsuseks, mida uued tööle kandideerijad julgelt küsivad või sõltuvalt ametikohast eelduseks peavad.

„Ei saa öelda, et värbamine oleks lihtsamaks läinud. Inimesed on väga valivad, kandidaadid on järjest nõudlikumad. Meie oleme meediamaja, kõik ei saa 100% kodust töötada. Peame suutma väga kiiresti reageerida ja infovoos olema, seetõttu tahaksime, et inimesed käiksid enamiku ajast kontoris.“

Tiina Paju, Ekspress Meedia personalijuht

„Tööjõu struktuurne puudus on sotsiaalne trend, mis mõjutab IT-valdkonda väga tugevalt. Uusi inimesi on meil keeruline leida. Oleme sunnitud uusi töötajaid võtma kas koolipingist või siis ilma kogemusteta inimesi sektorist väljastpoolt, kes õpihimulised ja kellel on olemas võimekus, ning õpetame nad ise välja. Paneme olulist rõhku sellele, et võimalikult hästi hoida olemasolevaid töötajaid.“

Priit Kuuseorg, IT arendusosakonna juht

„Oleme täna olukorras, kus töökoht võib mõnda aega olla täitmata, sest otsime sinna täpselt õiget inimest. Toimetuse põhifunktsioonid on täidetud, aga spetsiifiliste oskustega inimest on väga keeruline leida. Toimetus peaks olema võimalikult mitmekesine, aga uue töötaja leidmisel ei pea rapsima. Hästi on töötanud suvereporiterite süsteem - võtame suvel sisse, koolitame, aitame ja oleme juures ning sellest seltskonnast on igal aastal keegi tööle jäänud, et ennast üles ehitada. Ajakirjaniku töö on põnev, aga seda on keeruline nullist alustada, kui puuduvad nii teadmised, oskused, allikad kui ka ajalooline mälu.“

Martin Šmutov, Õhtulehe peatoimetaja

Aktiivne töö järelkasvu nimel

Kiirelt muutuvates tööturu tingimustes on motiveeritud järelkasvu tagamine oluline. Ekspress Meedia ning Läti ja Leedu Delfi teevad aktiivset koostööd ülikoolidega, et tutvustada Ekspress Gruppi tööandjana (vt täpsemalt peatükist „Ühiskonna ja sektori arendamine“ lk 51). 2021. aastal pakkus Ekspress Grupp 86 (2020: 58, 2019: 53) praktikandile võimalust saada töökogemust nii ajakirjanduse, turunduse kui ka keeleteoimetus vallas. Ekspress Meedias oli 2021. aastal 36 praktikanti (2020: 25), kellest viis jäid tööle, Õhtuleht Kirjastuses oli praktikante 14 (2020: 11), Läti Delfis 18 (2020: 10) ja Leedu Delfis 16 (2020: 5).

Kogemuslugu 1 - praktikandist töötajaks

„Töö ajakirjanduses ei ole minu jaoks kunagi olnud eraldi eesmärk või isegi mitte unistus, kuigi motivatsioonikirjas kinnitasin ilmselt vastupidist. Kui juunikuus esimest korda Ekspress Meedia maja uksest sisse astusin, ei olnud mul ei kogemust ega isegi mitte ettekujutust sellest, kuidas keskmine ajakirjanik välja näha võiks. Oli vaid põnevus ning aimdus, et kui kirjutamine ning maailmas toimuv minu jaoks ühtviisi huvitavad ja meeldivad on, ei saa otsekui midagi valesti minna. Seega tuli praktika Ekspress Meedias minu juurde täiesti juhuslikult ja isegi ootamatult.

Kuigi meedia ja töö uudistetoimetajana ei olnud kunagi varem midagi, mida oleksin plaaninud või endale eesmärgiks seadnud, siis pool aastat hiljem olin jõudnud tõdemuseni, et küllap ma lihtsalt ei osanud sellest unistada. Miks nii? Sest vähemalt praeguses hetkes on Ekspress Meedia minu jaoks unistuste täitumine.

Ekspress Meedia kui ettevõtte on julgustav ja inspireeriv. Kolleegid suurepärasemad, kui oskaksin üldse küsida.

Uudistetoimetaja või ajakirjaniku töö ei ole midagi, mida tuled hommikul tükitööna tegema nii, et lükkad kell 17.00 enda järel ukse kinni - pigemini ei jäta amet ega sellega kaasnev vaimustus ja soov kõike enda ümber teada ja märgata sind maha ei päeval ega ööl. Ent sellest pole lugu. Ekspress Meedias tunnen ma, et ei käi päevagi tööl, sest sellele kõigele siin kuulub ka minu süda. Just see on põhjus, miks otsustasin kõhklusteta jääda. Veelgi enam - kui vaja, langetaksin selle otsuse kas või iga päev uuesti.“

Mari-Liis Truusööt, Delfi välisuudiste suvepraktikant, alates 01.11.21 erilahenduste ja sisuturunduse toimetaja, alates 01.01.22 välisuudiste reporter-toimetaja

Kogemuslugu 2 - Läti Delfi töötaja mitmendat põlve

„Minu suurim mõjutaja oli isa, kes on Delfis töötanud juba 14 aastat ja nii kaua kui ma mäletan, on ta alati väga positiivselt rääkinud ettevõttest, kuidas Delfi oma töötajatest hoolib ja kuidas ta oma kolleegidega igapäevaselt suuremate eesmärkide nimel töötavad, et ühiskonda paremaks muuta. Tulin Delfisse praktikale, veetsin turundusosakonnas 2 kuud ja tundsin, et see on koht, kus ma kunagi tahan töötada. Kandideerisin ka Delfi Brand Studiosse, kuid minu õnneks ma seda kohta ei saanud, sest mul avanes võimalus asuda tööle Delfi turundusosakond, mis sobibki mulle paremini.

Olen väga tänulik Elisele ja Konstantīnsile, kes on andnud mulle võimaluse siin töötada ja samal ajal ülikoolis õppida. Usun, et minu kohalolu aitab ka Delfil kasvada ja meediaväljaandena Lätis areneda.

Meedial on ülisuur mõju ühiskonnale - kuidas inimesed informatsiooni käsitlevad, kuidas nad oma arvamusi kujundavad. Korrektnel keelekasutus, faktidel põhinevad ja hästi kirjutatud artiklid aitavad lugejaid informeerida ja õpetada.

Elza Strautmane, Läti Delfi praktikant, tänane turundusosakonna projektijuht

„Usun siiralt, et minu praktika aeg Delfis oli elu muutva tähtsusega ja see sai juhtuda vaid seetõttu, et minu juht oli motiveeritud, kannatlik ja soovis õpetada. Jäin peale praktikaperioodi tööle, sest tundsin, et tahan tagasi anda neid ressursse ja energiat, mis minu õpetamisele läks. Lisaks - Delfi on Läti üks mõjukamaid meediakanaleid ja siin töötamine on väga au sees. Olen aru saanud, et meedia roll ühiskonnas on lihtsalt inspireerida tegema väikesi muutusi. Ja kui see ei ole võimalik, siis tuleks vähemalt püüda mitte kahju teha ja allikaid kontrollida, arvamused kriitiliselt hinnata ja mitte ajakirjanduse standardeid alla viia pressiteateid ümber kirjutades.

Laine Fedotova, Läti Delfi praktikant, tänane reporter

Neljast Delfi stipendiumi pälvinud Läti Ülikooli tudengist kolm jätkasid oma karjääri Delfi ajakirjanikena: Laura Selīna Puķe, Laine Fedotova ja Lita Lūse. Laine Fedotova nomineeriti Läti Ajakirjanike Assotsiatsiooni Noor ajakirjanik 2021 tiitlile.

„Tulin Delfisse praktikandiks, sest mu sõbrad olid samuti oma praktika siin teinud ja andsid väga head tagasisidet ettevõtte kohta. Esimesel kolmel kuul sain väärtuslikke teadmisi turunduse väärtusest meediasektoris ja rakendasin oma teoreetilisi teadmisi erinevate projektide elluviimiseks. Olen väga rahul, et Delfi juhtkond märkas minu potentsiaali ja pakkus lepingulist tööd. Seega ei mõelnud ma kaua, sest ma väga naudin siinset töökeskkonda, erinevate projektidega töötamist ja kolleege.“

Diana Skužinskaitē, praktikant, tänane Leedu Delfi projektijuht müügi osakonnas

Ekspress Meedia pälvis 2021. aastal parima tööandja tiitli tudengite seas.

„Otsustasin Delfisse jääda, sest olin vaimustunud siinsest positiivsest töökultuurist, ettevõtte suhtumisest töötajatesse, inspireerivast meeskonnast, mitmekülgetest võimalustest õppida ja areneda professionaalide käe all ja nägin suurepäraseid tulevikuväljavaateid.

Justinas Arlauskas, Leedu Delfi TV ajakirjanik ja produtsent

Stipendium toetab töötajate enesearengut

2021. aastal taastus tavapärase toetus grupi ettevõtete töötajatele - Hans H. Luige nimeline koolitusstipendium, mille abil saavad töötajad oma silmaringi arendada ja läbida selliseid täienduskoolitusi, mis ei ole otseselt seotud nende töövaldkonnaga. 2021. aastal anti stipendiumit välja kolmel korral kokku 46 töötajale (2020: 29).

Stipendiumid jagunesid ettevõtete vahel järgmiselt:

- Ekspress Meedia - 11
- Õhtuleht Kirjastus - 10
- Ekspress Grupp - 5
- Linna Ekraanid - 2
- Delfi Läti - 3
- Delfi Leedu - 15

Näiteks läbiti Hans H. Luige stipendiumi raames järgmised koolitused:

- töötajate brändingu meistiklass
- digireklaami kolmekuuline koolitusprogramm
- avaliku esinemise koolitus
- sisuturunduskoolitus New York Timesi meediakoolis
- keeleõppeprogrammid, IT-koolitused, visuaal- ja fotokoolitused jpm.

Jätkus 2017. aastal käivitunud ja 2020. aastal uuendatud Ekspress Grupi aktsioptionsiprogramm võtmetöötajatele, mille eesmärk on tunnustada ja väärtustada ettevõtte juhtivatel positsioonidel töötavaid inimesi, andes neile optsoone ettevõtte aktsiate omandamiseks. Optsooniprogrammi pikkus on kolm aastat ja optsooni saajatel on õigus omandada aktsiaid optsoonide väljastamise hetkel kehtiva aktsiate nimiväärtusega.

Töötervishoid ja -ohutus

Igapäevase ohutu ja tervist toetava töökeskkonna loomine on tähtis ja seda aitab tagada regulatsioonidest lähtumine. Olulist tähelepanu pööratakse kontoritehnika ja tööruumide ergonoomikale. Kodukontorisse suundunud töötajatele võimaldati soovi korral ka töö tegemiseks vajalikud vahendid (sh kontoritool, laud, arvuti, telefon jms).

„Võimalikud töötervishoiuga seotud riskid tulenevad lähitulevikus kaugtööst. Peame kindlaks tegema, kas inimese kaugtöö töökoht on turvaline, kas tool on ergonoomiline. Praegu nõuab seadus, et kontrolliksime midagi, mida on võimatu kontrollida. Kui üks inimene on kaugtööl, on üks asi, aga kui üle poole töötajatest on kodus, siis see on midagi hoopis muud. Riiklikul tasandil tasuks normid üle vaadata.“

Martin Šmutov, Õhtulehe peatoimetaja

Kontserni ettevõtetes oli keskmine haiguspäevade osakaal, mil inimesed ei saanud oma tööülesandeid puudumise tõttu täita, 1,8% (2020: 2,1%) kõigi töötajate planeeritud summeeritud tööajast. Tööõnnetusi oli 2021. aastal 6 (2020: 12, 2019: 22), mis kõik olid ajakirjanike vastu suunatud verbaalsed või füüsilised rünnakud (juhtumid leidsid aset Läti ja Leedu Delfis), surmaga lõppenud tööõnnetusi kontsernis ei olnud (2020: 0, 2019: 0).

Turvalisuse tagamiseks on vaba ligipääs toimetustesse takistatud, lisaks palgati kontserni Eesti meediaväljaannete toimetustesse turvamehed ning ajakirjanike täiendavaks kindlustunde andmiseks on kontsern sõlminud riski- ja õnnetusjuhtumi kindlustused.

„Aastat läbiv teema on olnud sisemise tasakaalu leidmine. Selleks, et ise endaga hakkama saada, tuleb ka ise endaga tegeleda. Poliitiline olukord, kas vaktsineerida või mitte vaktsineerida, inimeste üldine heaolu ja turvalisus - see on tulnud töötajate tasandile. Millised reeglid tuleb kehtestada, et kedagi töötajatest ei diskrimineeriks? Katsumus on jääda tööandjana normaalseks, et kõik töötajad tunneksid ennast hoituna ja oleks turvaline.“

Tiina Paju, AS Ekspress Meedia personalijuht

Mitmekesisus ja inimõigused

Ekspress Gruppi kuuluvates ettevõtetes töötavad eri emakeele ja kultuuritaustaga inimesed. Oluline on kõikide töötajate võrdne ja aus kohtlemine. Inimõiguste ja mitmekesisuse teema on peamiselt käsitletud värbamise kontekstis, kus jälgitakse rangelt võrdse kohtlemise printsiipi. Diskrimineerimine soo, rassi, emakeele, poliitiliste veendumuste ega vanuse alusel ei ole lubatud üheski kontserni ettevõttes.

2021. aastal ei registreeritud kontserni ettevõtetes ühtegi diskrimineerimise juhtumit.

„Tänapäevane töökeskkond on teistsugune kui näiteks 15 aastat tagasi. Need trendid muutuvad pika aja jooksul. Kindlasti on võrdõiguslikkus rohkem päevakorral. Meedia on suhteliselt nüüdisaegne valdkond kogu aeg olnud, sest see on alati nähtaval. Mina olen grupi juhatuses olnud viis aastat ja meil on kolm juhatuse liiget, kellest kaks on naised. See ei ole probleem olnud. Samas näen, et näiteks noorte ja vanemate olijate ootused või maailmad pörkuvad.“

Mari-Liis Rüütsalu, AS Ekspress Grupp tegevjuht

„Töötajate poolest on Delfi toimetus väga mitmekesine. Meil on töötaja, kes on noorem kui Delfi ettevõtte, ja meil on ka üle 60-aastaseid inimesi tööl. Tõsi on, et järjest raskem on palgata noori inimesi, sest me ei mõista nende maailma ja nii on väga raske töötada.“

Konstantin Kuzikov, Läti Delfi juhatuse esimees

ÜHISKONNA JA SEKTORI ARENDAMINE

Baltimaade juhtiva meediakontsernina teadvustame oma rolli kõikide koduturgude majanduse ja ühiskonna arengus. Meie meediaväljaanded Eestis, Lätis ja Leedus on olulised infoallikad ja avaliku inforuumi kujundajad suurele osale elanikkonnast. Väljaannete ajakohane, kvaliteetne ja mitmekesine sisu ning ajakirjanike pühendunud töö aitab kaasa parema ühiskonna loomisele.

Lisaks põhitegevusele toetavad meediakontserni kuuluvad väljaanded ühiskonnas olulisi teemasid koostööprojektide kaudu. Ekspress Grupi ettevõtted panustavad ühiskonda peamiselt kolmel tasandil:

1. professionaalse ja usaldusväärse ajakirjandusliku sisu loomisega;
2. valdkonna arvamustiidri rollis avalike sõnavõtude, erialaliitude ja haridusasutuste kaudu;
3. ühiskonna pikaajalise arengu toetamisega sisuliste kogukonnaprojektide ja asjakohaste toetustegevuste abil.

Meediaväljaannete sisu on professionaalne ja usaldusväärne

Meedia rollist ja vastutusest on pikemalt kirjutatud peatükis „Ekspress Grupi vastutus ühiskonnas“ lk 12.

Järelkasvu tagavad stipendiumid, programmid, koolitamine

Juhtiva meediakontsernina on Ekspress Grupp võtnud valdkonnas eestkõneleja rolli ja panustab seeläbi sektori arengusse ja jätkusuutlikkuse kasvu.

- Grupi meediaväljaanded teevad aktiivset koostööd haridusasutustega kõigis kolmes riigis: Eestis Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooliga, Leedus Vilniuse Ülikooliga, Lätis Läti Ülikooli, Stockholmi Kõrgema Majanduskooli, Riia Stradini Ülikooli ja Vidzeme Ülikooliga, et parandada eelkõige noorte teadlikkust ajakirjandusega seotud karjäärivalikutest ja võimalustest.
- 12 noort ajakirjanikku lõpetasid 2021. aastal Vidzeme Ülikooli, Baltimaade Meedia Oivakeskuse ja Internewsi kursuse #Storygram. Kursuse raames said noored ajakirjanikud kolmes Balti riigis - LaisvesTV (Leedu), Delfi (Läti), Kurzemnieks (Läti) ja ERR (Eesti) - kogenud ajakirjanike kõrval õppides omandada praktilised ajakirjanduse ja multimeedia oskused.
- Ekspress Grupp jätkab ajakirjanike enesearengu toetamist Hans H. Luige stipendiumi toetusel. 2021. aastal anti stipendiumi välja kolmel korral kokku 46 töötajale.
- Lätis toetas Delfi noori ajakirjanikke ja tulevasi meediatarbijaid stipendiumiga. 2021. aastal sai kaks ajakirjandustudengit 5 000 euro suuruse stipendiumi. Delfi Plus digitellimuse käimasoleva kooliaasta lõpuni said lisaks kõik Läti Ülikooli Sihtasutuse stipendiumi saajad.
- Leedu Delfi maksis ajakirjanikele toetust, et näidata ühiskonnale ajakirjaniku töö väärtustatust olulisust ühiskonna edendamisel.
- Grupi ettevõtete juhid, meediaväljaannete peatoimetajad, ajakirjanikud, IT ja teiste äriüksuste töötajad annavad loenguid ja käivad noortele rääkimas ajakirjaniku elukutsest ja ajakirjandussektorist laiemalt. Ülikoolides antakse loenguid meedia ja kommunikatsiooni teemadel, toimetustes võetakse vastu ekskursioone, osaletakse tudengiüritustel ja messidel. Paljudest kontserni ettevõtetes töövarjudeks ja praktikantideks käinud noortest saavad hiljem Ekspress Grupi töötajad. Pikemalt on uute töötajate kasvatamisest räägitud peatükis “Töötajad” lk 45.

Aktiivne osalemine erialavõrgustikes

Kontserni ettevõtted ja nende töötajad kujundavad meediasektori tulevikutrende ja räägivad aktiivselt kaasa sektori arengus, osaledes järgmiste kohalike ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös:

- Eesti Meediaettevõtete Liit (ja selle organisatsiooni kaudu ka News Media Europe liikmesus) - (Ekspress Meedia AS ja Õhtuleht Kirjastus AS)
- Internet Media Association (Leedu Delfi)
- The International Fact-Checking Network, IFCN (Leedu Delfi)
- Läti Ajakirjanike Liit (Latvijas Žurnālistu asociācija) (Läti Delfi)
- The International News Media Association - INMA
- Eesti Pressifotograafide Liit
- Eesti Personalijuhtimise Ühing PARE (Ekspress Meedia, Express Post)
- UN Global Compact (Leedu Delfi)
- Eesti Äriinglite Assotsiatsioon - EstBAN (emaettevõtte)

Väljaannete sisuline töö ühiskondlikult olulistel teemadel

Ekspress Grupi meediaväljaanded mängivad Eestis, Lätis ja Leedus olulist rolli ühiskondlike valupunktide ja teemade tõstatamisel ning kajastamisel.

2020. aastal töötas Ekspress Meedia välja ühiskondlikult olulised fookusteemad, mis seoti meediamaja suuremate brändidega ja mis on suuremate turunduskampaaniate aluseks vähemalt kolme aasta jooksul, sh aruandeaastal.

Ekspress Meedia väljaannete fookusteemad on järgmised:

- Delfi - liiklussurmade arvu vähendamine
- Eesti Ekspress - koduvägivalla vähendamine
- Eesti Naine - vaimne tervis
- Eesti Päevaleht - keskkond ja jätkusuutlikkus
- Maaleht - maaelu väärtustamine

Ekspress Grupi meediaväljaanded peavad oluliseks tõstatada ühiskonnas olulisi teemasid, kajastada neid põhjalikult, et positiivsed muutused saaksid alguse. 2021. aastal väärivad esile tõstmist järgmised teemad ja algatused.

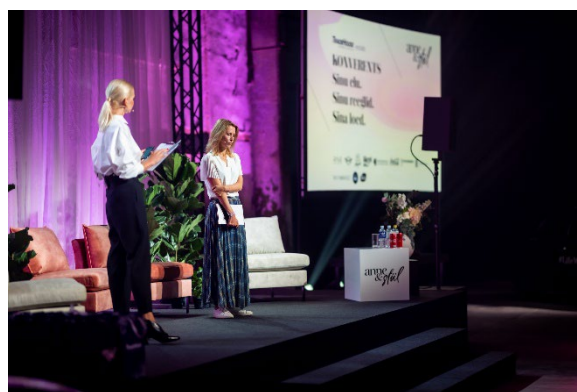
Eesti

- 2021. aastal korraldas Eesti Päevaleht kolmandat korda arvamusevõistluse „Mis saab homme?“. Kokku laekus 52 artiklit, 1000-eurose peaaubinna võitis loomaökoloog Kunter Tätte, kes küsis oma artikli pealkirjas „Aga miks ei või vaesusest põgeneda?“. Tätte esitas oma arvamuseartiklis julge teesi, et kliimamuutuste põhisüüdlastel ehk rikkastel tööstusriikidel oleks aus hakata kliimapaigulasi vastu võtma, sest just nemad on kliimapaigulaste hädades paljuski süüdi.
- Kirjastus Hea Lugu kuulutas välja ajalooliste romaanide konkursi, kuhu ootab põnevaid lugusid usutavate tegelastega, kes aitavad lähedale tuua olulisi sündmusi, nähtusi, isikuid ajaloos. Võitjad kuulutatakse välja 23. aprillil 2022.
- Juulis alustas Delfi sotsiaalkampaania ja üleskutsega „Vaktsineeri. End. Kohe.“, et anda oma panus võitluses kiirelt kasvava kolmanda koroonalainega ja aidata kaasa vaktsineeritute osakaalu kasvule Eestis. Sotsiaalkampaania eesmärk oli julgustada just neid inimesi kiirelt tegutsema, kes kõhklevad või on vaktsineerimist mingil muul kui tervislikul põhjusel edasi lükanud.

- Ajakirja Oma Maitse ja Elamusstudio korraldatav Black Food Festival pidi toimuma 6. novembril, kuid lükkus pandeemia tõttu edasi. Sellegipoolest ei jäänud head maitse Tallinnasse toomata. Ristikheina kohviku ja Chaga kaasabil viisid korraldajad Mustamäe haiglasse koroonahaigeid ravivatele meditsiinilõpetajatele head ja paremat.
- Anne & Stiil käivitas sotsiaalkampaania „Sinu elu. Sinu reeglid. Sinu piir.“ seksuaalse ahistamise vastu, mille raames kutsus lugejaid üles jagama oma lugusid olukordadest, kus tähelepanust sai ahistamine. Kogemusi jagades ja oma lugusid rääkides saab ühiskond aimu, kus on piir ahistamise ja tähelepanu osutamise vahel. Kampaania kutsub üles eelkõige seadma enda jaoks konkreetseid piire, kust ei lasta kellelgi teisel üle astuda.

- Septembri alguses toimunud Anne & Stiili naistele suunatud inspiratsioonikonverentsil „Sinu elu. Sinu reeglid. Sina loed.“ astusid üles peaminister Kaja Kallas, Testlio asutaja Kristel Kruustük, Funderbeami asutaja Kaidi Ruusalepp ja paljud teised, kes jagasid oma karjäärilaseid pöördepunkte ning inspireerisid naisi elama paremini ja teadlikumalt.

- Teist korda korraldas Eesti Päevaleht koroonakonverentsi „Uus normaalsus ja lõputu kohanemine“, kus sel korral keskenduti teemadele ning inimestele, kes viimase 12 kuu jooksul on enim viiruse tõttu kannatanud, olnud rambivalguses või trotsinud kriitikat.

- Kolmandat korda korraldas Maaleht koostöös Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liiduga metsakonverentsi, kus räägiti metsatööstuse panusest rohepöörde ja kliimaneutraalsuse saavutamisel. Konverents koondab aasta olulisemad punktid ühele lavale teadlaste ja ettevõtete kaudu, kellel on valdkonnas tähtis roll.
- Oktoobri alguses toimus Kultuurikatlas Eesti Ekspressi ajakirjanike kokku pandud esimene krimifestival, mis tõi kokku põnevuse ja krimilugude austajad ning spetsialistid politseist, ajakirjandusest ja krimikirjanduse vallast. Festivalilaval esitlesid kõnelejad seniavaldamata detaile näiteks sarimõrvar

Juri Ustimenko tabamiseks käivitatud politseioperatsioonist, aga ka narkokaubandusega võitlevate politseinike tööst.

- **Maaleht** valis koostöös Põllumajandus-Kaubanduskojaga 21. korda aasta põllumeest. Sel korral jõudis tiitel esimest korda lihavesikasvatusele. 2021. aasta põllumeheks kuulutati Topi talu peremees Andres Vaan, kes on aastatega aretanud Topi Mõisa OÜs ühe uhkema limusiini tõukarja ja tõusnud üheks suuremaks tõumaterjali müüjaks Eestis. Topi karjas on 400 limusiini tõugu mahelihaveist, kes suviti hooldavad Matsalu looduskaitseala Kasari jõe kallastel.

- 2020. aastal käivitas Eesti Päevaleht esimese meediaväljaandena Eestis kliimaruubiigi ja võttis tööle kliimareporterit, et sisu kaudu suurendada inimeste teadlikkust kliimaprobleemidega seonduvast ja teemat avada. 2021. aasta septembris läbis rubriik uuenduskuuri ja muutus laiapõhjalisemaks **Roheportaali**ks, et valdkonda puudutav elanikele veel kergemini kättesaadavaks teha.

Läti

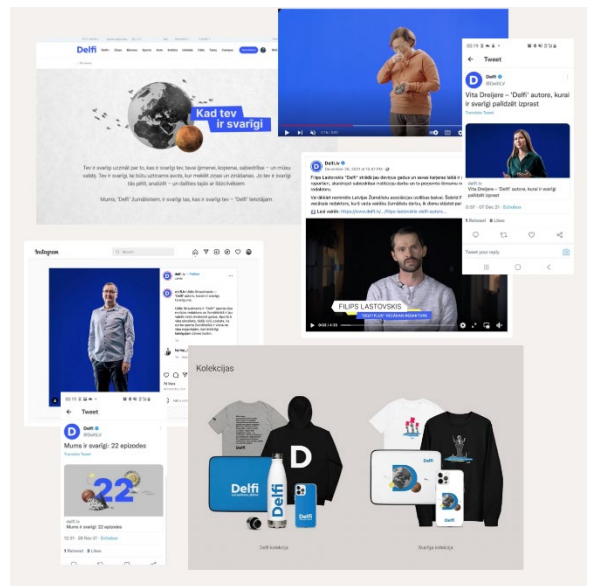
- Delfi toimetaja Jānis Bagātais oli kutsutud Läti investeringute ja arenguagentuuri (LIAA) ning majandusministeeriumi korraldatava, Läti vanima ja

mainekaima majanduskonkursi „Ekspordi- ja innovatsiooniauhind 2021“ žüriisse.

- Delfi oli peamine meediapartner mitmel üritusel, sh arvamusefestivalil **Lampa**, kus Delfi viis läbi kaks arutelu ja tegi festivalist otseülekandeid.

- Novembris korraldas Läti Delfi kampaania, mille fookuses olid Delfi ajakirjanikud ja nende roll ühiskonnas toimuva kajastamisel. Kampaanias rõhutati, kui oluline roll on Delfi lugejal ajakirjanike igapäevatoos.

Sotsiaalkampaania mõju suureneb

Neljandat aastat kogus Läti Delfi detsembris heategevusliku annetuskampaaniaga „Tugevused ja tugevad“ annetusi peredele, kes peavad igapäevaselt

hooldama oma haigeid lähedasi. Sel aastal oli fookuses koduteenuste tähtsus nendele peredele. 2021. aasta detsembriks oli annetajatel kogunenud 107 000 eurot ja kampaania jätkus jaanuari lõpuni. Annetuskampaania võitis 2021. aasta Adwordsil parima PR-kampaania tiitli ettevõtte sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse kategoorias. Lisaks selgus Delfi uuringust, et

- sotsiaalkampaania nähtavus on varasema aastaga võrreldes oluliselt paranenud, mis viitab edukale kommuniatsioonile;
- võrreldes varasema aastaga mainitakse Delfit heategevusliku annetuskampaania „Tugevused ja tugevad“ toetajana oluliselt rohkem;
- annetuskampaania toetab Delfi brändi mainet ühiskondlikult oluliste teemade kajastajana.

- “Idee Leedule” algatust korraldanud meeskond jätkas 2021. aastal tööd Leedu äri-, avalike-, poliitiliste ja meediapartnerite ühendamisel algatuse „Jätkusuutlik Leedu“ (Tvari Lithuania) nime all. Selle raames tutvustati avalikkusele jätkusuutliku ettevõtluse ja jätkusuutlikkusega seotud aspekte, väljakutseid ja rakendusmeetmeid eri suhtlusvahendite ja platvormide jaoks. Projekti käigus mõeldakse ja uuritakse, kuidas Leedu inimesed tajuvad jätkusuutlikkust, milliseid brände nad peavad jätkusuutlikuks. Koos Delfi lugejatega kogutakse kokku jätkusuutlikumad ideed ja järgides Rootsi uuringufirma SB Insight rahvusvahelisi tavasid, püütakse Sustainable Brand Index uuringut laiendada üleriigiliselt. Projekti elluviija on Leedu Delfi uudisteportaal koostöös üleriikliku ja kohaliku meediaga, hõlmates ka sotsiaalmeediakanaleid. Kõik kajastused märgistatakse vastava tähisega, mis lubab kogu sisu tasuta edasi jagada teistesse kanalitesse.

Leedu

- Delfi jätkas 2019. aastal käivitatud sotsiaalkampaaniaga “Ärge kissitage silmi” („NežVAIRUOK!“), mille eesmärk on juhtida tähelepanu mobiiltelefonide kasutamisele autojuhtimise ajal.

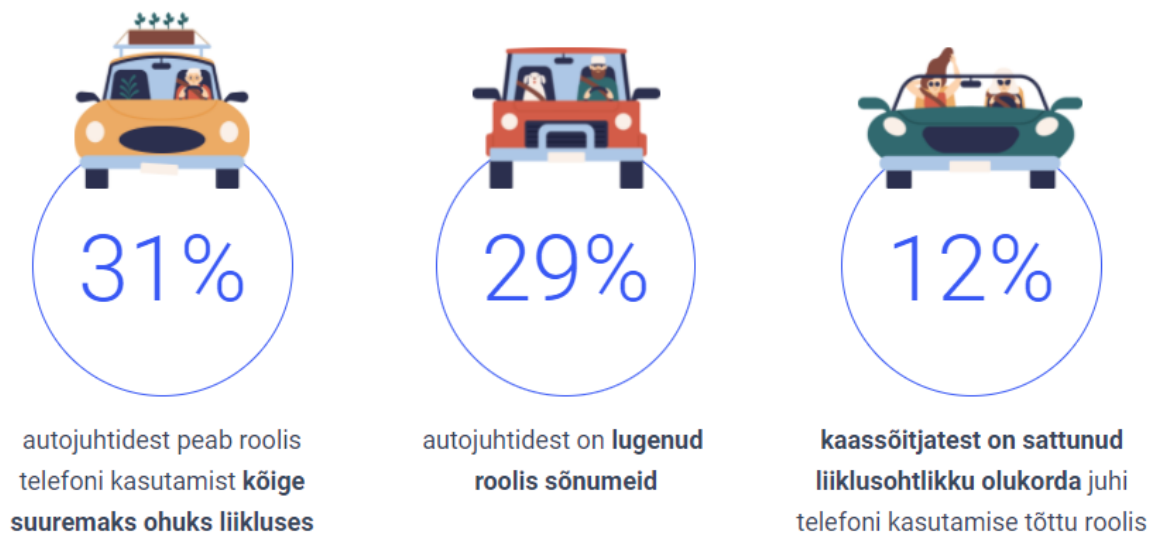
Veebiportaalide initsiatiiv enesetappude ennetustöö tõhustamiseks

Leedu suurimad uudisteportaalid allkirjastasid memorandumid, et muuta tugevamaks enesetappe puudutavat ennetustööd. Leedu elanike vaimse tervise näitajad on koroonapandeemia tulemusena oluliselt halvenenud. Delfi, lrytas.lt, 15min.lt, tv3.lt, Madeinvilnius.lt, ve.lt ja kaunas.kasvyksta.lt toimetused ning Leedu uudistevahetusplatvorm Etaplus.lt sõlmisid koostöölepingu, et panna paika ühtsed reeglid, kuidas meediaväljaanded kajastavad enesetapakatseid ja enesetappude sooritamist. Uudisteportaalid Delfi peatoimetaja Kęstutis Cemnolonskise sõnul on enesetapud ja enesetapakatsed kahjuks endiselt päevakorral ja tegu on tundliku teemaga. "Pikaajalise trendina on nende arvukus küll vähenemas, kuid muret teeb pandeemiaperiood, mil elanikkonna vaimne tervis on halvenenud. Ootamata, millal vastutavad riigiasutused midagi välja pakuvad, võtame initsiatiivi enda kätte. Hindame vastutustundlikult seda, et avalikult kättesaadav info võib inimesi mõjutada, mistõttu on oluline pakkuda hästi esitatud infot ja vastutustundlikult valitud sõnastust, mis ei võimaldaks suitsiide ja suitsiidikatseid romantiseerida," rääkis ta.

Sotsiaalkampaania turvalisemaks liiklemiseks

Neljandat aastat viis Delfi 2021. aasta suvel Eestis läbi eduka sotsiaalkampaania „Roolis ei loe“, mis kutsus üles roolis olles mitte kasutama nutiseadmeid ja juhib liiklejate tähelepanu nutijoobe ohtlikkusele. Transpordiameti igaaastane uuring ütleb, et kui telefoni käes hoidmine ja kasutamine rooli taga on Eesti autojuhtide seas pisut vähenenud, siis kasvanud on autojuhtide arv, kes autot juhtides rooli taga telefoniga pilte-vidеоid teinud. Delfi on võtnud eesmärgiks kirjutada teema avamiseks ja selle tõsiduse mõistmiseks inimeste lugusid, nii õnnetustest kui ka õnnelikust pääsemistest ja saadud õppetundidest, jagada statistikat, video- ja pildimaterjali. Kleebised "Roolis ei loe" oli võimalik igal sõidukijuhil oma auto tagaklaasile paigutada ja kutsuda seeläbi ka kaasliiklejaid nutitelefoni tarbimata liiklema. Sotsiaalmeedias saab oma kogemusi ja üleskutsetega liitumist väljendada teemaviites #rooliseiloe.

Miks me seda teeme?

Allikas: Delfi uuring "Mobiiltelefoni kasutamine autot juhtides" (05/2020)

Leedu Delfi sotsiaalkampaania "Ärge kissitage silmi" („NežVAIRUOK!“) kutsus juba aastaid üles roolis olles mitte telefoni kasutama. Tänavu hõlmas kampaania muu hulgas telesaadet „Parimad kuulsustest telefonidega autojuhid“, Leedu Delfi lugejate kogemuslugusid autoõnnetustest, mis tulenesid roolis telefoni kasutamisest, 30-minutilist õppefilmi koolidele, mis käsitles roolis tekstisõnumite saatmise ohtlikkust, nädalast väljakutset juhtida autot ja sel ajal mitte telefoni kasutada. Delfi uuringu kohaselt on sotsiaalkampaania tõhus, seda on näinud 46% vastanutest. Uuringus osalenute sõnul on reklaami sõnum selge ja arusaadav ja ärgitab oma käitumist muutma.

Ühiskondlikult olulised teemad jõuavad raamatutesse

Gruppi kuuluv kirjastus Hea Lugu otsib raamatute väljaandmisel teemasid, mis ühiskonda kõnetaksid. Viimasel ajal on tugevamalt esile tõusnud kliimateemalised tekstid ja ökoloogia. Samuti jõuavad ühiskonnas aktuaalsed teemad, näiteks koolikius, lasteraamatutesse.

Eesti Lastekirjanduse Keskus reastas pea 800 aastal 2020 ilmunud teost, mille seast leiti tunnustuse väärilised olevat 16 lasteraamatut ja seitse noorteteost. Lasteraamatute kategoorias pälvis tunnustuse Hea Loo välja antud Leedu autori Marius Marcinkevičiuse „Võlujärv“ (ill Lina Dūdaitė, tõlkinud Tiiu Sandrak), mis toob esile ühise keele leidmise ja üksteise toetamise olulisuse vaatepunktide erinevuse korral. Ameeriklase Rob Harrelli jutustus „Vidusilm“ kajastab aga haigusi (nii vaimseid kui ka füüsilisi) ja nendega toimetulekut.

„Selliste raamatutega võib õnnestuda, aga võib ka mitte õnnestuda. Oluline on, et eesti keele õpetajad märkaksid neid raamatuid. Tegelikult piisab raamatu eluspidamiseks kahest-kolmest koolist, kus õpetajad on seda märganud ja lugemiseks soovivad.“

Tiina Kaalep, Hea Lugu tegevjuht

Kokku andis Hea Lugu 2021. aastal välja 74 uut tiitlit ja 34 kordustrukki.

KESKKONNAMÕJU JUHTIMINE

Ettevõtete tegevuse mõju keskkonnale, selle teadvustamine, mõõtmine ja eesmärgipärane vähendamine on vastutustundliku ettevõtluse osa. Kontserni ettevõtted peavad järjest enam arvestama nii seadusandlike, ühiskondlike kui ka ettevõtetes kokku lepitud keskkonnamõju vähendamist puudutavate ootustega. Meediakontsernina on Ekspress Grupi kõige suurem keskkonnamõju seotud paberväljaannetega, nende materjali tootmise, trükkimise ja transpordiga.

„Keskkonnanõu teema on üha olulisem. Kindlasti jääb alati alles teatud hulk skeptikuid, kuid järjest rohkem inimesi mõtleb selle peale. Paljudes organisatsioonides näib keskkonnanõu keeruliselt teostatava ülesandena, aga kui seda teadlikult ei arenda, siis olukord ka ei muutu. Suurtes asjades peame ühiselt tegutsema, et iga üksikisiku panus annaks tunda. Kindlasti muutub asi paremaks generatsioonivahetusega, aga praegu tuleb inimesi nõutada, et hakkame tegema ja teemegi, aga teeme koos.“

Kaspar Hanni, Ekspress Grupi arendusjuht

Kontserni ettevõtetest esimesena võttis oma keskkonnamõju vähendamise teadlikult eesmärgiks Ekspress Meedia, hinnates 2021. aastal kogu oma väärtusahela kliimamõju ning seades eesmärgi jalajälje vähendamiseks. Teistes kontserni ettevõtetes seisab keskkonnaaspektide kaardistamine ning keskkonnaplaani loomine ees.

Ekspress Meedia plaan kliimamõju vähendamiseks

2021. aastal hindas Ekspress Meedia esimest korda oma tegevusest tulenevat kliimamõju, kui hinnati ära kogu väärtusahelaülene kasvuhoonegaaside jalajalg 2020. aasta kohta. Põhjalik analüüs andis ülevaate, milline on ettevõtte tegevuste kliimamõju ehk mis on suuremad kasvuhoonegaaside jalajälje allikad ja kuidas seda mõju vähendada.

Ekspress Meedia 2020. aasta kasvuhoonegaaside emissiooni maht oli 3304 tonni CO₂-ekvivalenti¹. 2021. aasta kohta ettevõtte oma kliimamõju analüüsinud ei ole.

2020. aasta analüüsi kohaselt tuleb Ekspress Meedia peamine kliimamõju skoop 3 emissioonidest (kokku 89,1% kogumõjust), sh eelkõige paberväljaannete jaoks paberi tootmisest ja transpordist trükikotta (57,0% kogumõjust), väljaannete trükkimisest (8,1%) ning valmis trükiste transpordist (13,9%). Oluline skoop 3 emissioonide allikas on ka ettevõtte töötajate tööle- ja kojusõitude mõju (8,0% kogumõjust).

Detailne Ekspress Meedia 2020. aasta kliimamõju analüüs on leitav ASi Ekspress Meedia kodulehelt.

¹ Ekspress Meedia kliimamõju on arvatud järgides rahvusvaheliselt tunnustatud ja enimkasutatud kasvuhoonegaaside raporteerimise standardit „GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard“. Standard hõlmab seitsme kasvuhoonegaasi heitkoguste hindamist - süsinikdioksiid (CO₂), metaan (CH₄), diämmastikoksiid (N₂O), fluorosüsiivesiniku ühendid (HFC), perfluorosüsiivesiniku ühendid (PFC), väävelheksafluoriid (SF₆) ja lämmastiktrifluoriid (NF₃). Tulemused on väljendatud CO₂-ekvivalentides, mis on universaalne kasvuhoonegaaside mõõtühik ning peegeldab nende erinevat potentsiaali globaalse soojenemise tekitamisel. Arvutustes kasutatud globaalse soojenemise potentsiaali väärtused põhinevad ÜRO valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) raportitel ning arvestavad kasvuhoonegaaside mõju atmosfääris 100-aastasel perioodil. Emissioonifaktorite tuvastamisel kasutati erialaseid ja tunnustatud andmebaase (nt. Ecoinvent), rahvusvaheliste uuringute raporteid ja teaduskirjandust, riiklikke kasvuhoonegaaside inventuuraruandeid, tarnijate andmeid ja muid asjakohaseid allikaid. Töötajate liikumise mõjude hindamiseks korraldati ettevõtte töötajate seas anonüümne veebiküsitlus, millele vastas 27% töötajatest ning mille tulemusi laiendati kogu ettevõttele.

	Emissiooni hulk (tonni CO ₂ -ekvivalenti)	Osakaal kogumõjus
Skoop 1 emissioonid: ettevõtte sõidukite kütus	13,2	0,4%
Skoop 2 emissioonid: ettevõtte ostetud elektri- ja soojusenergia	346,4	10,5%
Skoop 3 emissioonid: sisseostetud tooted ja teenused (sh paber, väljaannete trükkimine ja transport, tarbitud vesi, veebimajutuse ja -haldusega seotud elekter), ärireisid ¹ , töötajate liikumine, kontori ja trükiste jäätmed, kütuste ja energia kaudne mõju	2 944,4	89,1%

Tabel: Ekspress Meedia 2020. aasta kliimamõju ülevaade skoopide kaupa.

Ambitsioonikas eesmärk: Ekspress Meedia eesmärk on vähendada oma kasvuhoonegaaside jalajälge 2026. aastaks 50% ja 2031. aastaks 80% võrreldes 2020. aasta mõjuga. Lisaks on ettevõtte seadnud kvalitatiivsed eesmärgid keskkonnateemalise meediasisu, digitransformatsiooni ning rohelise kontori tegevussuundades. Täpse tegevusplaani koostamine on Ekspress Meedia järgmine samm.

Rohemissioon: Ekspress Meedia soovib suurendada roheteadlikkust Eesti ühiskonnas, pakkudes teemakohast sisu lugejaid huvitava viisil ja olles ise roheteemadel eeskujuks.

Peamised rohepöõret toetavad tegevussuunad meediasektoris

Ekspress Meedia on defineerinud peamised rohepöõrde valdkonnad, kus oma panusega positiivset mõju saavutada (tähtsuse järjekorras):

- 1) Roheline sisu.** Meediaväljaannete tegelik võim luua ühiskonnas reaalselt keskkonnaalast muutust peitub sisus. 2021. aastal kasvas lugejate huvi roheteemalise sisu vastu märkimisväärselt. Nüüd on ülesanne saada seda protsessi süsteemsemaks ning kujundada välja praktika, kui palju roheteemadest kirjutada, mis kõik sellele teemale alla kuulub ning kuidas koondada kõik roheteemad kokku, et Ekspress Meedia oleks roheteemadel eestkõneleja.
- 2) Digitransformatsioon.** Digiteerumine on oluline kahel suunal: esiteks, kuidas vähendada pabertoodetega seonduvat keskkonnamõju, ning teiseks, kuidas arendada kasvava mahu juures digitooteid väiksema keskkonnamõjuga (arvestades n-ö digiprügi).
- 3) Roheline kontor.** Kontori keskkonnamõju pideva jälgimise ja vähendamisega kaasneb kulude kokkuhoid, loodusressursside säästev kasutamine, jäätmetekke vähenemine ning töökeskkonna tervislikumaks muutumine. Samas on see ka kõige suurem võimalus mõjutada roheliselt mõtlema ettevõtte töötajaid, saada ning hoida enda juures kõige paremad talendid ning viia roheteadlikkus ka töötajate kodudesse ja peredeni.

Roheportaalid toovad keskkonnateemad lugejateni

Keskkonnateemadele keskendunud portaalid on loodud nii Eesti Päevalehe (roheportaal.delfi.ee), Geenius Meedia (rohe.geenius.ee) ning Leedu Delfi (delfi.lt/grynas/) juurde. Koos sellega on tekkinud vajadus äratada ajakirjanikes huvi roheteemadel kirjutamise vastu, et avada lugejatele just neid aspekte, kus peitub ettevõtete ja ühiskonna tegelik keskkonnamõju. Rohepöõre on selgelt välja murdmas keskkonnakaitsest majanduse ja rahanduse küsimuseks. Igat valdkonda tuleks vaadata keskkonna- ja kliimaaspekti kaudu, sest tänased kliima ja elurikkusega seotud teemad puudutavad kõiki eluvaldkondi. Kvaliteetne sisu laiendab roheportaalide lugejaskonda kõikidele meediamajade sihtgruppidele.

¹ Arvestades, et 2020. aastal vähenes koroonapandeemiaga seotud piirangutest tulenevalt ärireiside arv võrreldes varasemate aastatega märkimisväärselt, siis hinnati analüüsi käigus ka 2019. aasta ärireiside kliimamõju. 2020. aasta ärireiside kliimamõju oli 10,2 tonni CO₂-ekvivalenti ning 2019. aastal 104,2 tonni CO₂-ekvivalenti, st 2019. aasta ärireisid oleksid moodustanud ligikaudu 3% kogu ettevõtte kliimamõjust.

Meediamajade kohustus on võtta vastutus ja informeerida ühiskonda olulistest roheteemadest, uurida ja rääkida sellest, kus on roheküsimustes tegelik mõju, muutuse koht ja vastutus.

Eesti Päevaleht käivitas esimese Eesti meediaväljaandena keskkonnateemadele pühendatud rubriigi. Algselt kliimarubriigi nime kandnud alamleht muudeti 2021. aastal roheportaaliks, mis annab täpsemalt edasi, millega on tegu. Portaal on omakorda jaotatud alamrubriikideks: energia ja transport, ringmajandus, loodus, kliimakriis. Nüüdseks on mitmel rubriigil püsitoetajad.

„Sel aastal uuendasime oma kliimarubriiki, millest tegime eraldi roheportali. Näeme, et valdkonna vastu on huvi nii lugejatel kui ka ettevõtetele toetajatena. Teemaatika kasv ja roheteemade toomine ühe katuse alla haakub väga meie kui meediamaja vastutusega ühiskonna ees.“

Argo Virkebau, Ekspress Meedia juhatuse esimees

Rohetiiger aitab töötajate mõttemaailma muuta

Ekspress Meedia osaleb Rohetiigri Akadeemia programmi 2021. aasta lennus. Mitmekuise ja regulaarsete kohtumistega programmi eesmärk on õppida paremini hindama ja targalt vähendama oma organisatsiooni keskkonnamõju. Laiemalt on Rohetiigri algatuse missioon valdkondade ülese koostööplatvormi abil luua tasakaalus majandusmudel Eestile ja maailmale.

„Oleme väga hoogsalt Rohetiigri projektis sees, sest püüame vähendada oma keskkonna jalajälge. Juhtkonna tasandil oleme otsustanud, et kõik peavad sellesse panustama. Teema on maailmas nii aktuaalne, me peame kursis olema, mis toimub. Võtsime selleks tööle eraldi inimese ja kui me roheteemadest väljapoole kirjutame, siis peame ka sisemiselt tegutsema. Oleme varemgi üht-teist teinud, aga nüüd võtame kogu valdkonna tükki lahti ja panustame nii ajalisel kui ka rahalisel. Käimas on ettevalmistav faas, kuidas majasiseselt töötajate hoiakuid muuta.“

Tiina Paju, Ekspress Meedia personalijuht

Milline on ajakirjaniku tööpäeva digitaalne jalajalg?

Eesti Päevalehe ajakirjanik Anette Parksepp kaardistas digikoristuspäeva eestvedaja Karl Gustav Adamsoga umbkaudse Eesti Päevalehe ajakirjaniku hariliku päeva digitaalse jalajälje. Selleks pidas Anette ühe päeva jooksul päevikut, kuhu märkis kõik tegevused, mida nutiseadmetes tegi. Alustades Twitteri lugemisest ning lõpetades töömeilide saatmise, peaministri intervjuu ja TikToki videote vaatamisega.

Selgus, et keskkonnateemadele keskendunud ajakirjaniku päevane digitaalne jalajalg on populaarteaduslikele artiklitele ja erinevate uuringute mõõdikutele tuginedes ligikaudu 5 kilogrammi CO₂-ekvivalenti¹. See on võrreldav 26-kilomeetrise Tallinnast Keilasse autosõidu emissiooniga. Kui üldistada ühe tüüpilise tööpäeva kogemus teistelegi päevadele, sõidaks ajakirjanik nädala jooksul justkui 182 kilomeetrit Tallinnast Tartusse. Aasta kohta toodaks üks ajakirjanik umbes 1,8 tonni CO₂-ekvivalenti heidet, mis on võrreldav ühe inimese lennureisi kliimamõjuga Tallinnast Los Angelesse.

¹ Arvutuse meetodika ei tugine ametlikule kasvuhonegaaside jalajälje hindamise standardile, mida kasutati Ekspress Meedia ettevõtte aastase kliimamõju hindamisel.

Paberväljaannete keskkonnamõju

Grupi meediaettevõtete paberväljaannete trükkimine on kontserni suurim keskkonnamõju faktor. Selleks, et tagada keskkonnasäästlik paberväljaannete trükkimine, lähtuvad kontserni kuuluvad meediaettevõtted järgmisest.

1. **Tiraaži optimeerimine.** Kontserni ettevõtted optimeerivad väljaannete tiraaže müüginumbrite prognoosimisel, et vältida jaemüüki minevate numbrite ületrükki. Müümata paberväljaannete osakaal on kontserni kahes suuremas meediaettevõttes umbes 50% kogu jaemüüki paisatud tiraažist. Ettevõtted saavad kogu müümata koguse paberi ümbertöötamise.
2. **Keskkonnateadlik trükiteenuse osutaja.** Oluliseks argumentiks on trükikoja Printall, kus kontserni väljaanded trükitakse, kvaliteetne tehnoloogia, tõhusad protsessid, loodust säästev lähenemine, keskkonnasertifikaadid ja -standardid, mis 2021. aastal uuendati: ISO 14001 keskkonnajuhtimise standard, jätkusuutlikult majandatud metsast pärit paberi kasutamist näitavad FSC® ja PEFC™ Chain of Custody sertifikaadid, Nordic EcoLabel ökomärgis tootmisprotsessi kohta.
3. **Pabermaterjali valik.** Kontserni trükiteenuse partner Printall kasutab paberit, mille tootmiseks on kasutatud puidujääke, mis ehituspuiduks ei kõlba, ent võimaldab kütteks kasutamise asemel pabertoodete kaudu rohkem lisaväärtust luua. Printall kasutab peamiselt Põhjamaadest ostetud paberit, millest 95% oli sertifitseeritud või muul viisil keskkonnasõbralikult toodetud (sh kogu ajakirjapaber on FSC või PEFC sertifikaadiga).
4. **Trükiste tootmise jäätmed.** Trükiteenuse osutaja sõnul läheb paarkümmend protsenti tootmises vältimatult lõikevarudeks ja seadistuseks, muus osas otsitakse säästuvõimalusi. 98% kõikidest jäätmetest läheb taaskasutusse.

Euroopa Liidu kestliku rahastuse taksonoomia

Euroopa Liidu rohelepe eesmärkide elluviimiseks võttis Euroopa Komisjon 2020. aastal vastu kestlike majandustegevuste klassifitseerimissüsteemi („taksonoomiamäärus“) eesmärgiga soodustada erasektori investeringuid kestlikesse majandustegevustesse.¹ Taksonoomiamäärus seab kindlad nõuded ning tehnilised sõelumiskriteeriumid majandustegevustele, mis aitaksid kaasa Euroopa Liidu keskkonnanäesmärkide täitmisele.²

2021. aasta aprillis võeti vastu taksonoomiamääruse kliimaeesmärkide delegeeritud akt („kliimaakt“), mis sätestab tehnilised sõelumiskriteeriumid üheksa majandussektori tegevustele.³ Nende kriteeriumitega keskenduti majandustegevustele ja sektoritele, millel on suurim võimalus panustada Euroopa Liidu kliimaeesmärkide saavutamisele. Lähtuti majandustegevuste kasvuhoonegaaside koguheitest või potentsiaalset toetada kasvuhoonegaaside vältimist, sidumist või pikaajalist säilitamist.

Taksonoomiamäärus ei kohaldu kõikidele majandusvaldkondadele, vaid keskendub suurima keskkonnamõjuga tegevustele, milleks on hetkel loetud:

1. Metsamajandus
2. Keskkonnakaitse ja keskkonna taastamisega seotud tegevused
3. Tootmine
4. Energia
5. Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus
6. Transport
7. Ehitus- ja kinnisvaraala tegevus
8. Teave ja kommunikatsioon
9. Kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus

Taksonoomiamäärusest tuleneb Euroopa Liidu direktiivi 2014/95/EL (NFRD) kohustatele, sh ASile Ekspress Grupp, nõue avalikustada kolm taksonoomiaalast tulemusnäitajat. 2021. aasta aruandes on tulemusnäitajateks

¹ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2020/852.

² Euroopa Liidu keskkonnanäesmärgid on kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse, üleminek ringmajandusele, saastuse vältimine ja tõrje, elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

³ Kliimaakt (Komisjoni delegeeritud määrus C(2021) 2800 final) hõlmab majandustegevusi järgmistes sektorites: metsamajandus, keskkonnakaitse ja keskkonna taastamine, tootmine, energia, veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus, transport, ehitus ja kinnisvaraala tegevus, teave ja kommunikatsioon, kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus.

taksonoomiamäärusega kaetud käibe, kapitalikulude ja tegevuskulude osakaal kogukäibest ning kogukapitali- ja tegevuskuludest. Järgmisel aruandlusperioodil tuleb aruandluskohuslastel raporteerida taksonoomiamäärusega kooskõlas olevatest tegevustest saadud käibe osakaalu ning kooskõlas olevate tegevustega seotud kapitali- ning tegevuskulude osakaalu.

Vastavus Euroopa Liidu kestliku rahastuse taksonoomiaga

Taksonoomiaalastest tegevustest tegeleb AS Ekspress Grupp grupisiseselt andmetöötuse ja *veebihostinguga* (NACE/EMTAK 63111), kuid ei paku teenust välistele klientidele. Seetõttu puudub ASil Ekspress Grupp taksonoomiamäärusega käsitletud müügitulu. Tuginedes Euroopa Komisjoni 2. veebruari 2022 juhistele, ei avalda AS Ekspress Grupp sisetarbimisega seotud summade kohta.

Ekspress Grupi taksonoomiaalaste tegevustega seotud konsolideeritud kapitali- ning tegevuskulude osakaal jääb alla 1% kogukapitali- ning kogutegevuskuludest. Arvestades, et aastaaruanne koostatakse olulisuse printsiipi arvestades, hindame, et taksonoomiaalased kulud ei ole kontserni vaates olulised. Seetõttu raporteerime neid kapitali- ja tegevuskulusid taksonoomiamäärusega käsitlemata kuludena.

Hetkel on kontserni andmetöötuse ja *veebihostinguga* seotud tegevuse müügikäive, kapital ja tegevuskulud loetud taksonoomia sõelumiskriteeriumitele mittevastavaks. AS Ekspress Grupp on alustanud tegevuskava loomist, hindamaks võimalusi viia kontserni andmetöötuse ja *veebihostinguga* seotud tegevuse taksonoomiale vastavaks täiendades võtmemõdikuid.

ASI EKSPRESS GRUPP AKTSIAD JA AKTSIONÄRID

Seisuga 31. detsember 2021 ASi Ekspress Grupp aktsiakapital on 18 478 105 eurot (31.12.2020: 18 478 105 eurot) ja see koosnes 30 796 841 aktsiast (31.12.2020: 30 796 841 aktsiat) nominaalväärtusega 0,60 eurot aktsia kohta.

Kõik aktsiad on ühte liiki ja omandipiirangud puuduvad. Seltsil puuduvad spetsiifilist kontrollõigust andvad aktsiad ja seltsil puudub teave kokkulepete kohta aktsionäride hääleõiguste piirangute kohta. Seltsi põhikirjast ei tulene piiranguid seltsi aktsiate võõrandamisel. Aktsiaseltsi ja aktsionäride vahelistes lepingutes puuduvad samuti aktsiate võõrandamise piirangud. Aktsionäride omavahelistes lepingutes on need seltsile teada vaid selles ulatuses, mis on seotud väärtpaperite pantimisega ning mis on avalik teave.

Aktsionäride struktuur seisuga 31.12.2021 Eesti Väärtpaperite Keskregistri andmetel

Nimi	Aktsiate arv	%
Hans H. Luik ja tema kontrolli all olevad ettevõtted	22 552 672	73,23%
<i>Hans H. Luik</i>	7 963 307	25,86%
<i>OÜ HHL Rühm</i>	14 589 365	47,37%
LHV Pank ja LHV Varahalduse poolt hallatavad fondid	2 541 583	8,25%
Juhatuse liikmed ja nende lähikondlased*	131 554	0,43%
Ülejäänud väikeaktsionärid	5 057 060	16,42%
Omaaktsiad	513 972	1,67%
KOKKU	30 796 841	100,0%

*ASi Ekspress Grupp ja tema olulisemate tütarettevõtete juhatuse liikmed

ASi Ekspress Grupp juhatuse volitused on sätestatud äriseadustikus ning need on piiratud ettevõtte põhikirjas määratud ulatuses.

Juhatuse ja nõukogu liikmete omanduses olevad aktsiad

Mari-Liis Rüütsalu omab 36 924 aktsiat.

Kaspar Hanni omab 18 462 aktsiat.

Signe Kukin ei oma aktsiaid.

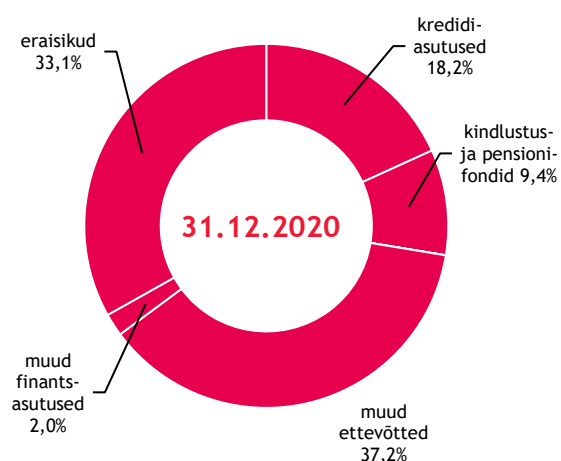
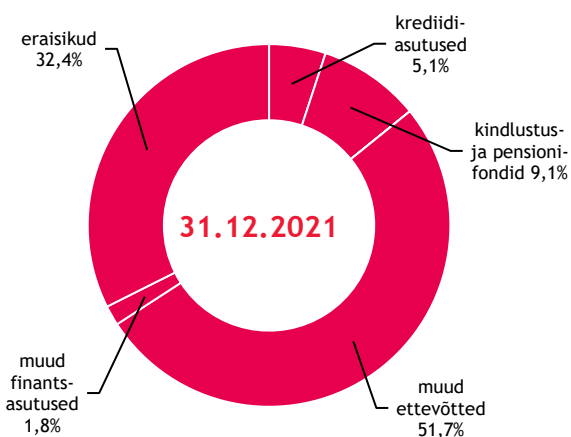
Hans H. Luik omab 7 963 307 aktsiat ja OÜ HHL Rühm omab 14 589 365 aktsiat, Hans H. Luige kui lõpliku kasusaaja osalus AS-is Ekspress Grupp on 73,23% (22 552 672 aktsiat).

29.06.2021 sõlmiti leping, mille tulemusel võõrandas KJK Fund SICAV-SIF kõik talle kuuluvad 4 002 052 ASi Ekspress Grupp aktsiat OÜ-le HHL Rühm. Võõrandatavate aktsiate arv moodustas 13,00% kõikidest ASi Ekspress Grupp aktsiatest. Tehing viidi lõpuni ja aktsiate omand läks üle 12. augustil 2021. aastal.

Tehingu tulemusel suurenes Hans Luige osalus ASis Ekspress Grupp kokku 73,23%ni - OÜ HHL Rühm osalus suurenes 47,37%-ni (14 589 365 aktsiat) ja Hans Luige osalus jäi samaks 25,86% (7 963 307 aktsiat).

Aktsonäride jaotus kategooriate lõikes Eesti Väärtpaberite Keskreistri andmetel

Kategooria	31.12.2021		31.12.2020	
	Aktsonäride arv	Aktsiate arv	Aktsonäride arv	Aktsiate arv
Eraisikud	4 379	9 975 908	2 996	10 206 842
Muud ettevõtted	265	15 911 697	206	11 471 638
Muud finantsasutused	39	548 005	40	621 907
Krediidasutused	10	1 555 786	12	5 606 461
Kindlustus- ja pensionifondid	7	2 805 026	7	2 889 574
Mittetulundusühingud	2	419	2	419
KOKKU	4 702	30 796 841	3 263	30 796 841

Aktsonäride geograafiline jaotus Eesti Väärtpaberite Keskreistri andmetel

Riik	31.12.2021		31.12.2020	
	Aktsonäride arv	Aktsiate arv	Aktsonäride arv	Aktsiate arv
Eesti	4 649	29 574 316	3 219	25 820 834
Soome	16	32 298	12	35 773
Leedu	6	197 614	6	265 390
Saksamaa	6	38 317	4	34 218
Läti	5	90 305	6	110 860
Šveits	2	190 668	0	0
Itaalia	2	1 607	2	1 607
Belgia	2	1 010	2	1 010
Austraalia	2	611	0	0
Taani	2	101	2	101
Suurbritannia	1	322 573	1	373 812
Luksemburg	1	144 811	3	4 147 511
Rootsi	1	98 757	1	3 167
Monaco	1	92 196	0	0
Holland	1	5 000	0	0
Ameerika Ühendriigid	1	4 599	1	500
Kanada	1	1 000	1	1 000
Hispaania	1	757	1	757
Iirimaa	1	201	1	201
Portugal	1	100	1	100
KOKKU	4 702	30 796 841	3 263	30 796 841

AS-i Ekspress Grupp aktsiainfo ja dividendipoliitika

Väärtpaberiinfo

ISIN	EE3100016965
Väärtpaberi lühinimi	EEG1T
Nimekiri/segment	BALTIC MAIN LIST
Emitent	Ekspress Grupp (EEG)
Nominaal	0,60 EUR
Emiteeritud väärtpabereid	30 796 841
Noteeritud väärtpabereid	30 796 841
Noteerimise kuupäev	05.04.2007

Dividendipoliitika

Oktoobris 2021 kinnitas AS'i Ekspress Grupp nõukogu kontserni dividendipoliitika, mille kohaselt maksab Ekspress Grupp alates 2022. aastast dividendina välja vähemalt 30% aasta puhaskasumist. Ekspress Grupi kapitali struktuur peab olema tugev ja jätkusuutlik, et säilitada soovitud tegevusvabadus ja kasutada ära majanduse erinevate tsüklite kasvuvõimalusi. Kontserni ülesanne on hoida konservatiivset kapitali jaotust, andmaks ettevõttele paindlikkust vastata uute investeeringute tegemisel võõrkapitali kaasamiseks esitatavatele nõuetele.

Kasvu toetamiseks on Ekspress Grupp seadnud eesmärgiks tagada kontserni ja investorite seisukohast optimaalne investeeringute, laenude tagasimaksete ja kasumi jaotamise tase.

Kontsern maksab dividendidena välja vähemalt 30% eelmise aasta kasumist tingimusel, et põhitegevuse rahastamiseks ja uute strateegiliste investeeringute tegemiseks on piisavalt rahalisi vahendeid. Nendel aastatel kui majandus aeglustub või kui rahavood on muudel põhjustel väiksemad, võib kontsern dividendimäära vähendada või otsustada dividendi mitte maksta.

Dividendid

2021. aastal maksis kontsern seoses Printall AS'i müügiga aktsionäridele erakorralise dividendina välja 10 euro senti ühe aktsia kohta, mis teeb kokku 3,03 miljonit eurot. Aktsionäride otsused võeti vastu erakorralist üldkoosolekut kokku kutsumata 04. november 2021. Õigus dividendidele oli 19. novembril 2021 aktsiaraamatusse kantud aktsionäridel ja dividendid maksti aktsionäridele välja 23. novembril 2021.

Kooskõlastatult nõukoguga teeb kontserni juhatus ettepaneku maksta 2021. majandusaasta puhaskasumi arvel aktsionäridele dividendidena välja 5 eurosentit aktsia kohta, kokku 1,51 miljonit eurot, mis teeb dividendimääraks 37% (arvutatuna puhaskasumilt jätkuvatest tegevusvaldkondadest) ja dividendi tootluseks 3,2%.

Väärtpaberi kauplemissajalugu 2017-2021

Hind (EUR)	2021	2020	2019	2018	2017
Avamishind	0,79	0,83	1,03	1,26	1,32
Sulgemishind	1,56	0,80	0,83	1,04	1,25
Kõrgeim	1,90	0,86	1,03	1,38	1,37
Madalaim	0,77	0,59	0,72	0,99	1,21
Keskmine	1,17	0,68	0,86	1,20	1,30
Kaubeldud aktsiaid, tükkides	3 166 936	2 886 728	762 202	751 026	538 175
Käive, miljonites eurodes	3,72	1,95	0,66	0,90	0,70
Turuväärtus bilansipäeval, miljonites eurodes	48,04	24,48	24,58	30,99	37,25
Aktsiahinna ja kasumi suhe (P/E)	21,42	9,76	17,64	4 701,36	11,84

Ekspress Grupi aktsia (EEG1T) hind eurodes ning kauplemisstatistika NASDAQ Tallinna börsil alates 1. jaanuar 2017 kuni 31. detsember 2021.

Aktsiahinna võrdlus (%) Nasdaq Tallinna börsi indeksiga perioodil 1. jaanuar 2017 - 31. detsember 2021.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

HEA ÜHINGUJUHTIMINE JA STRUKTUUR.....	68
KONTSERNI JURIIDILINE STRUKTUUR	71
AKTSIONÄRIDE ÜLDKOOSOLEK	71
NÕUKOGU	73
JUHATUS	75
TÜTARETTEVÕTETE NÕUKOGUD JA JUHATUSED	76
AUDITIKOMITEE	77
ARUANDLUS JA FINANTSAUDIT	77
HUVIDE KONFLIKT JA SISETEABE KÄSITLEMINE	77
MUU INFORMATSIOON.....	78
VASTAVUSE DEKLARATSIOON HEA ÜHINGUTAVA SOOVITUSELE	79

HEA ÜHINGUJUHTIMINE JA STRUKTUUR

Ekspress Grupi ettevõtete juhtimine koroonapandeemias

Ka 2021. aastal oli grupi ettevõtete tegevuse suurim mõjutaja pandeemia mõtmed võtnud koroonaviiruse levik. Viiruse teise ja kolmanda laine ajal oli töökorralduse ümberkorraldamine küll lihtsam, kuid oluliselt andis tunda jätkuvast kriisiolukorrast tulenev töötajate vaimne väsimus.

„Inimesele on väga omane märkimisväärne kohanemisevõime. Uute olukordadega saame kiiresti hakkama. Meil ei ole mõtet hellitada end mõttega, et nüüd on tervisekriis läbi. Tegelikult ei ole ja me peamegi selle situatsiooniga hakkama saama ning arvestama sellega kõikjal, seda nii äris kui ka eraelus.“

Mari-Liis Rüütsalu, Ekspress Grupi tegevjuht

- 2021. aastal jätkunud kriisisituatsioonis suutis kontsern edukalt tegutseda. Sarnaselt varasema aastaga oli olulisel kohal kontserniülene ja ettevõtetesisene info liikumine ja avatud suhtlus, teiseks oli fookuses töötajate vaimne tervis ja selle toetamine.
- Töötamine kodukontoris oli kõikidele soovijatele kättesaadav, piirangute leevenedes said soovijad taas kontorisse naasta ja osas ettevõtetes rakendati kontorite osalist täituvust.
- Toetasime grupi ettevõtteid, mida 2021. aasta viiruselained tugevamalt mõjutasid (Lätis kehtisid oluliselt rangemad piirangud märkimisväärselt pikema aja jooksul).
- Jätkasime investeeringutega nii toodetesse kui ka sisusse ja meie inimestesse.

Lisaks toob koroonapandeemia kaasa pikemaajalised mõjud, mille ulatust on võimatu prognoosida:

- Kriisiolukorrast tulenevalt suunati töötajad kodukontorisse ja paljud eelistavad ka peale piirangute tühistamist kodus töötamist. See seab organisatsioonile väljakutse uutes tingimustes hakkama saada, kui meeskonnavaimu tagamine ja ühise eesmärgi nimel töötamine on raske, sest meeskond puutub kokku väga vähe või ei puutugi ning samal ajal tuleb tagada tööprotsesside efektiivsus.
- Inimesed, kellele väga sobib kodukontori töövorm, ei soovi enam kandideerida nendele ametipositsioonidele, kus kontoris töötamine on eelduseks. See võib tekitada olulise tööjõupuuduse teatud valdkondades.
- Pikaajalise kriisi mõju inimeste vaimsele tervisele - mitme aasta vältel on inimesed pidanud hakkama saama kiire töö ümberkorraldusega, laste koduõppega, pideva hirmuga nakatumise ees, vaksineerimisega seotud ühiskondliku survega, üleriigiliste piirangutega, mis kõik on pärssinud tavapärasest ja tasakaalustatud elurütmi.

Ekspress Gruppi kuuluvad meediaväljaanded koostöös teiste Eesti Meediaettevõtete Liidu liikmetega tulid riigile appi ja panid koroonaviiruse vastu vaksineerimise kampaniale öla alla. Nädala jooksul kutsuti tasuta reklaamipindadel üles Eesti inimesi vaksineerima.

„2021. aastal töötasime COVID-19 märgi all. Läti on olnud suletud 19 kuud, aga oleme hakkama saanud. Suuresti tänu faktile, et oleme osa Ekspress Grupist. Me ei ole töötajaid koondanud, me oleme hoidnud töötajate palgasemeid ja see kõik on tänu grupi poliitikale, mis lasi meil seda teha. Lisaks riigi abi, mis on olnud Lätis 2021. Aastal olulisel kohal. Samal ajal oleme teinud väga palju tööd: täielikult uuendanud oma ettevõtte brändi ja restruktureerinud sisemised protsessid; jõudnud uuendada oma IT-süsteeme nii piletimüügiks kui ka korraldajatele mõeldud lahendustes. See on olnud meie peamine eesmärk tulla kriisist välja tugevamana, kui me sinna sisenesime. Usun, et oleme seda saavutanud. Kahjuks on kriis olnud pikem, kui oodatud, aga kohe kui kultuurisektor avatakse, oleme valmis tegutsemiseks.“

Jānis Ķuzulis, Biļešu Paradīze tegevjuht

Läbipaistvus kõikides tegevustes on fookuses

Kriisisituatsioonis muutub õigeaegne ja usaldusväärne meediasisu veelgi olulisemaks. Seda näitasid aastad 2020 ja 2021, kui lugejanumbrid tegid järjest uusi rekordeid. Traditsiooniline ajakirjandus muutus info kättesaadavuse kontekstis sotsiaalmeediast ja teistest alternatiivsetest infokanalitest olulisemaks. Meediaväljaanded tegid suuri pingutusi, et lükata ümber internetis levivaid valeuudiseid, andes lugejale mõista, milliseid kanaleid tasub usaldada.

Usaldusväärse maine loomine ja hoidmine on Ekspress Grupi ettevõtete jaoks oluline. See eeldab peamiselt ajakirjanduseetika põhimõtete, aga ka üldiste käitumisharjumiste ja seaduste laitmatut järgimist kõikidelt grupi ettevõtete töötajatelt.

Ekspress Grupp lähtub oma äritegevuse korraldamisel kõikidel koduturgudel (Eesti, Läti ja Leedu) kehtivatest riiklikest regulatsioonidest, ettevõtte põhikirjast, börsiettevõttena Nasdaq Tallinna börsi nõuetest, hea ühingujuhtimise tava (HÜT) juhistest ning aktsionäride ja investorite võrdse kohtlemise printsiibist. Kontsernis valitseb nulltolerants huvide konflikti, korruptiivse käitumise ja ebaausa konkurentsi suhtes.

Eetikakoodeks seab meediamajade tööle kindla aluse

Grupi meediaettevõtted lähtuvad oma tegevuses riiklike meediaettevõtete liitude koostatud eetikakoodeksitest, lisaks rakendavad Eesti, Läti ja Leedu meediamajad ettevõttepõhiseid eetika- ja käitumiskoodekseid.

Ajakirjanike ja meediaettevõtjate ajakirjanduslikku tegevust, nende vabadusi, õigusi ja kohustusi, aga ka tagatise reguleerivad mitmed seadused, nagu andmekaitse, avaliku teabe ja teised relevantssed õigusnormid. Olukordades, mis ei ole reguleeritud, lähtutakse otsuseid tehes ühiskondlikust huvist ja aususe põhimõttest toimetuste põhisel.

2021. aastal loodi kontserni-ülene käitumiskoodeks

Ekspress Grupis on juhatuse poolt kinnitatud käitumiskoodeks, mis kohaldub kõigi ASi Ekspress Grupp ning tema tütar-, ühis- ja sidusettevõtete töötajate suhtes, sõltumata nende ametikohast organisatsioonis ja töösuhte iseloomust. Käitumiskoodeks annab juhised töötajate igapäevaseks ärialaseks suhtlemiseks ettevõttes ning see peegeldab aktsepteeritavat käitumisharjumist. Käitumiskoodeks sisaldab põhimõtteid töötajate, koostööpartnerite, klientide, seadusekuulekuse ja ühiskonna suunal laiemalt.

Käitumiskoodeks ei asenda ajakirjanduseetika koodeksit, vaid täiendab seda.

Ühtse käitumise tagamiseks tutvustatakse kontserni ettevõtetes uutele töötajatele ärifilosoofiat, käitumiskoodeksit, ajakirjanduseetikat, allikakaitse-, müügi- ja turundusküsimusi, personalipõhimõtteid ja muud ettevõtte juhtimisega seotud ning igapäevaseks tööks vajalikku taustainfot.

Väärkäitumise kahtlusest teavitamine

Kontsern on loonud ja teinud kodulehel huvigruppidele avalikult kättesaadavaks turvalise ja konfidentsiaalse teavitamiskanali, mille kaudu saab anda vihjeid või teatada väärkäitumisest seoses Ekspress Grupi käitumiskoodeksi rikkumise, kontserni muude tegevuspõhimõtete või reeglite või õigusaktide järgimisega. Konfidentsiaalsuse tagamiseks haldab teavitamiskanalit välispartner (WhistleB). Teavitused edastatakse krüpteeritud ühenduse kaudu ja neid kaitstakse parooliga. Kõiki väärkäitumisest teavitamisi käsitletakse rangelt konfidentsiaalselt.

Avatud juhtimine loob usaldust

Organisatsioonisisese suhtluse aluseks on üksmeelne, aus ja hooliv käitumine. Kriisiolukorras veelgi enam on olulisel kohal juhtkonna avatud suhtlemine töötajatega. Olulisi otsuseid kommenteeritakse kõikidele töötajatele, juhtkond selgitab otsuste tausta, töötajate vastuvõtlikkust jälgitakse keskastme juhtide tasandil.

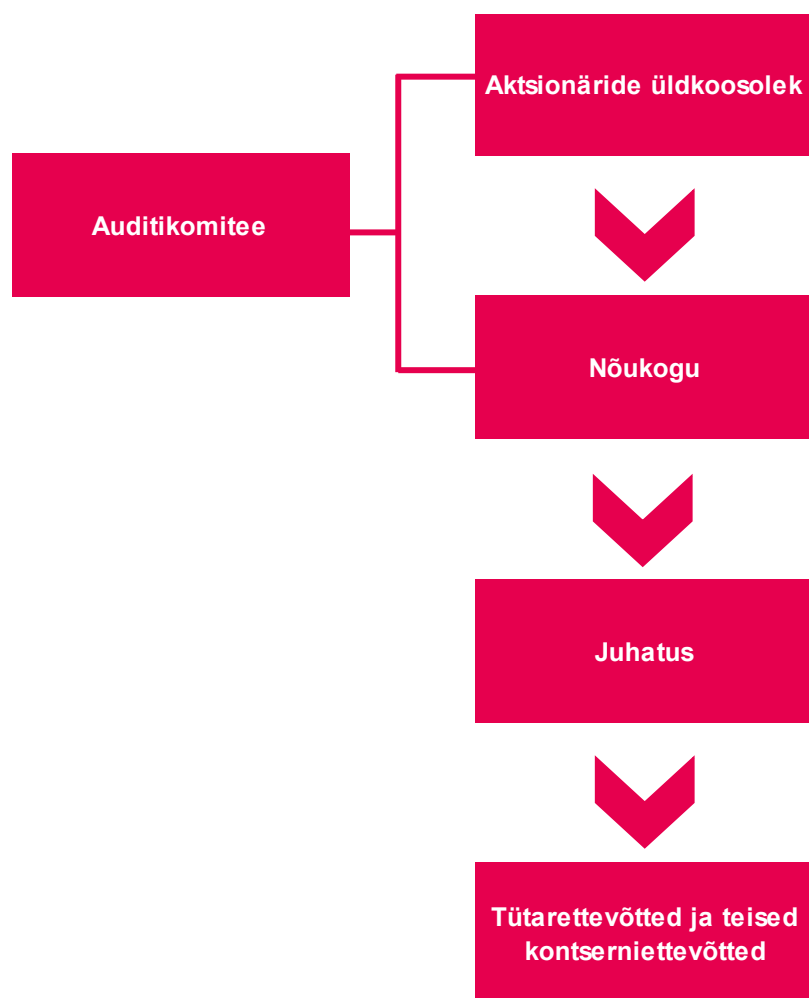
Kontserni tasandil toimub regulaarne infovahetus nii Ekspress Grupi emafirma juhatuse kui ka tütarettevõtete juhtide vahel, et tagada läbipaistvus eelkõige suuremahuliste tehingute, muudatuste ja otsuste puhul.

Seaduskuulekas ja sõltumatu juhtimine

Ekspress Grupi ettevõtted ega kontserni võtmeisikud ei toetanud 2021. aastal mitte ühegi poliitilise erakonna tegevust ega saanud ka ise erakondadelt või valitsusasutustelt muud varjatud rahastust peale turutingimustel ostetud reklaampindade, valitsuse kriisileevendusmeetmete kaudu jagatud või avalikult kõigile soovijatele kättesaadavate projektipõhiste toetuste.

2021. aastal ei registreeritud Ekspress Gruppis mitte ühtegi seaduste või muude regulatsioonide rikkumisest tulenevat rahalist trahvi ega karistust (v.a pressinõukogu otsused, mis on kajastatud aruande peatükis „Meediakontserni vastutus ühiskonnas“).

Kontserni juhtimisstruktuur:

Kontserni juhtimisstruktuur kattub kontserni juriidilise struktuuriga.

KONTSERNI JURIIDILINE STRUKTUUR

Seisuga 31. detsember 2021 kuulub kontserni 21 ettevõtet (31.12.2020: 22). Kontserni struktuuri kuuluvate ettevõtete detailne loetelu on esitatud aruande lisa 1.

Muudatused kontserni juriidilises struktuuris

2021. aasta juulis omandas AS Ekspress Grupp 100%lise osaluse Babahh Media OÜ-s, mis tegeleb videotootmise, meedia ja infrastruktuurilahenduste müügiga. Seni kuulus ASile Ekspress Grupp 49% ettevõttest.

2021. aasta septembris müüs AS Ekspress Grupp 100%lise osaluse tütarettevõttes Printall AS. Juhtkond otsustas müüa Printall AS'i, selleks et väljuda äri sektorist, mis ei vasta kontserni strateegiale ja kus on suur investeringuvajadus. Tehingu tulemusena vabaneb kapital kontserni digivaldkonna kasvu rahastamiseks, täiendav informatsioon vt lisa 21.

2021. aasta septembris sõlmisid ASi Ekspress Grupp 100%line tütarettevõtte A/S Delfi 100%lised tütarettevõtted SIA Biļešu Paradīze ja SIA Delfi Tickets Service ühinemislepingu, leppides kokku, et SIA Biļešu Paradīze kui ühendav ühing omandab kõik SIA Delfi Tickets Service varad ja kohustused. Ühinemisleping sõlmiti eesmärgiga lihtsustada kontserni juhtimis- ja juriidilist struktuuri. Ühinemine viiakse lõpuni järgmise 6 kuu jooksul.

2021. aasta detsembris, kontsern omandas 100%lise osaluse meediaettevõttes Geenius Meedia OÜ. Omandamise eesmärk oli digitaalse meediaäri kasvatamine ja laienemine nišši, mida Ekspress Grupi väljaanded seni regulaarselt ei kata. Ekspress Grupi ja Geenius Meedia ühine eesmärk on pakkuda edaspidigi geenius.ee lugejatele köitvat sisu. Tehingu järel jätkab Geenius Meedia OÜ tegutsemist eraldiseisva meediaettevõtteks. Ekspress Grupi kontsern pakub Geenius Meediale sünergia meediaäri toetavates funktsioonides, mis annab kiiresti arenevale ettevõttele oluliselt suurema kasvupotentsiaali.

AKTSIONÄRIDE ÜLDKOOSOLEK

Üldkoosolek on ASi Ekspress Grupp kõrgeim juhtimisorgan. Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas mitte hiljem kui kuue kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu ettevõtte asukohas (Parda 6, 10151 Tallinn, Eesti Vabariik). Erakorraline üldkoosolek kutsutakse kokku seaduses sätestatud juhtudel.

2021. aasta mais ASi Ekspress Grupp juhatus esitas aktsionäridele ettepaneku võtta vastu otsused üldkoosolekut kokku kutsumata AS § 299¹ alusel. Juhatuse ettepanek oli ajendatud soovist vältida füüsilisi kogunemisi koroonapandeemia tingimustes. Teade otsuste vastuvõtmise kohta avaldati 20.05.2021 börsi infosüsteemis ja seltsi veebilehel ning 21.05.2021 ajalehes LP Eesti Päevaleht.

15.06.2021 ASi Ekspress Grupp aktsionärid võtsid vastu järgmised otsused:

- ASi Ekspress Grupp 2020. majandusaasta aruande kinnitamine.
- 2020. aasta kasumi jaotamise ettepaneku kinnitamine. Jaotada 2 509 578 eurot järgmiselt: suurendada kohustuslikku reservkapitali 125 479 euro võrra ja kanda ülejäänud 2 384 099 eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumisse.
- Nõukogu liikme Aleksandras Česnavičiuse volituste pikendamine nõukogu liikmena kuni 16.06.2025.

ASi Ekspress Grupp erakorraline aktsionäride üldkoosolek toimus 13. juulil 2021 aktsiaseltsi asukohas. Koosolekust võtsid osa kõik juhatuse liikmed ja nõukogu esimees. Üldkoosolekul:

- Otsustati anda Ekspress Grupi juhatusele nõusolek ja volitada Ekspress Grupi juhatust sõlmima aktsiate müügileping, mille kohaselt müüb Ekspress Grupp kõik endale kuuluvad Printalli (registrikood 10092701) aktsiad Trükitung OÜ-le (registrikood 16253878), mis on Ekspress Grupi nõukogu liikme Hans Luige kontrollitav äriühing. Aktsiate müügileping sõlmitakse järgmistel põhitingimustel:
 - aktsiate müügileping põhineb ettevõtte väärtusel (Enterprise Value), milleks on 10 miljonit eurot, millele aktsiate üleandmise seisuga lisandub ettevõtte vaba raha ja millest lahutatakse laenukohustused;

- ostuhinnast 1 miljon eurot sõltub Printalli 2025. majandusaasta tulemustest, kusjuures 700 000 eurot sellest moodustab ajatatud makse kuni ettevõtte 2025. majandusaasta tulemuste selgumiseni;
 - Ekspress Grupp ja Printall jätkavad koostööd.
- Otsustati anda Ekspress Grupi juhatusele õigus määrata aktsiate müügilepingu ülejäänud tingimused vastavalt oma äranägemisele, pidades silmas Ekspress Grupi huve.
- Otsustati volitada Ekspress Grupi juhatust sõlmima kõiki tehinguid ning tegema kõiki toiminguid, mis on vajalikud aktsiate müügilepingu sõlmimiseks ja täitmiseks.

2021. aasta oktoobris ASi Ekspress Grupp juhatuse esitas aktsionäridele ettepaneku võtta vastu otsused üldkoosolekut kokku kutsumata AS § 299¹ alusel. Teade otsuste vastuvõtmise kohta avaldati 13.10.2021 börsi infosüsteemis ja seltsi veebilehel ning 14.10.2021 ajalehes Eesti Päevaleht.

04.11.2021 ASi Ekspress Grupp aktsionärid võtsid vastu järgmised otsused:

- Erakorraline dividendide maksmine seoses ASi Printall müügiga: maksta aktsionäridele dividendidena välja 3 028 287 eurot ehk 10 (kümme) senti ühe aktsia kohta.

2022. aasta jaanuaris ASi Ekspress Grupp juhatuse esitas aktsionäridele ettepaneku võtta vastu otsused üldkoosolekut kokku kutsumata AS § 299¹ alusel. Teade otsuste vastuvõtmise kohta avaldati 20.01.2022 börsi infosüsteemis ja seltsi veebilehel ning 21.01.2022 ajalehes Eesti Päevaleht.

11.02.2022 ASi Ekspress Grupp aktsionärid võtsid vastu järgmised otsused:

- ASi Ekspress Grupp aktsioptsiooniprogramm kinnitamine kogumahus kuni 371 000 optsiooni tähtajaga mai 2023, mis võimaldab Ekspress Grupil täita 17.12.2021. a sõlmitud Geenius Meedia OÜ osade ostu-müügilepinguga võetud kohustuse.

NÕUKOGU

Ettevõtte tegevust ja juhtimist korraldab ning juhatuse tegevuse üle teostab järelevalvet nõukogu. Nõukogu planeerib ettevõtte tegevust ja korraldab selle juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Kontrolli tulemused teeb nõukogu teatavaks üldkoosolekule. Nõukogu tööd korraldab nõukogu esimees. Nõukogu peamiseks ülesandeks on kontserni olulisemate strateegiliste ja taktikaliste otsuste kinnitamine ning kontserni juhatuse tegevuse kontrollimine. Nõukogu juhindub oma tegevuses ettevõtte põhikirjast, üldkoosoleku suunistest ja seadusandlusest. Nõukogu koosolekud toimuvad tavaliselt kord kvartalis, muudel juhtudel lähtutakse kontserni vajadustest ning otsuseid tehakse vastavalt vajadusele ka e-kirja teel.

Vastavalt põhikirjale koosneb nõukogu kolmest kuni seitsmest liikmest. Liikmete arvu otsustab üldkoosolek. Nõukogu liikmed valib üldkoosolek viieks aastaks. 17. juunil 2020 toimunud aktsionäride üldkoosolekul valiti nõukogu uueks liikmeks Priit Rohumaa ning otsustati muuta nõukogu liikmetele tasu maksmise korda. Alates 17. juunis 2020 makstakse nõukogu liikmele Priit Rohumaale kuutasu 1 000 eurot. Teistele nõukogu liikmetele tasu ei maksta. ASi Ekspress Grupp nõukogu valis nõukogu uueks esimeheks ja auditikomitee liikmeks Priit Rohumaa alates 19. juunist 2020. Ekspress Grupi nõukogusse kuulub alates 11. jaanuarist 2021 neli liiget.

Nõukogu pidas 2021. aastal neli koosolekut. Hans H. Luik and Indrek Kasela ei võtnud osa kumbki ühelt koosolekult. Ülejäänud nõukogu liikmed osalesid kõigil koosolekutel. Koosolekut kokku kutsumata võeti vastu kolmteist otsust.

Priit Rohumaa

(ametisse nimetatud kuni 16.06.2025)

- Nõukogu esimees ja auditikomitee liige, nõukogus alates 17.06.2020.
- Viru Keemia Grupp AS, juhatuse esimees aastatel 2009-2015
- Nõukoja esimees ettevõttes Arenguseire Keskus
- Nõukogu liige ettevõtetes Tallinna Vesi AS, Tallinna Tehnikaülikooli vilistlaskogu, Euroopa Äriinglite võrgustik Brüsselis, Eesti Äriinglite võrgustik, Nutshell Invest OÜ
- Omandanud aastal 1998 energeetika alal magistrikraadi Tallinna Tehnikaülikoolis ja aastal 2004 rahvusvahelises ärijuhtimises magistrikraadi Estonian Business School'is.
- ASi Ekspress Grupp aktsiate arv: -.

Hans H. Luik

(ametisse nimetatud kuni 20.05.2024)

- Nõukogu ja auditikomitee liige, nõukogus alates 1.06.2004
- OÜ HHL Rühm juhatuse liige
- OÜ Minigert juhatuse liige
- Lõpetanud Tartu Ülikooli ajakirjanduse eriala 1984. aastal.
- AS-i Ekspress Grupp aktsiate arv: 22 552 672 (73,23%).

Indrek Kasela

(ametisse nimetatud kuni 20.05.2024) -
sõltumatu nõukogu liige

- Nõukogu liige alates 20.06.2014
- Fondivalitseja Amber Trust partner
- Juhatuse esimees AS-is PRFoods
- Nõukogu liige äriühingutes AS Toode, ELKE Grupi AS, EPhaG AS ja Salva Kindlustuse AS
- Lõpetanud 1996 New Yorgi Ülikooli õigusteaduse magistrina. Bakalaureusekraadi omandanud Tartu Ülikoolis 1994, omab tunnistust EL-i õiguses Uppsala Ülikoolist.
- AS-i Ekspress Grupp aktsiate arv: -.

Aleksandras Česnavičius

(ametisse nimetatud kuni 16.06.2025) -
sõltumatu nõukogu liige

- Nõukogu liige alates 26.10.2016
- Central European Media Enterprises Ltd. Rumeenia regiooni direktor
- Delfi Leedu juhatuse esimees aastatel 2011-2013
- Omandanud 2010. aastal meedia alal doktorikraadi Vilniuse Ülikoolis.
- AS-i Ekspress Grupp aktsiate arv: -.

15. juunil 2021 pikendati Aleksandras Česnavičiuse volitusi nõukogu liikmena kuni 16.06.2025.

ASi Ekspress Grupp nõukogu liige Peeter Saks, kes oli ASi Ekspress Grupp nõukogu liige alates 26. oktoober 2016, astus 11. jaanuaril 2021 tagasi Ekspress Grupi nõukogu kohalt.

JUHATUS

Ettevõtte juhatuse volitused on sätestatud äriseadustikus ning need on piiratud ettevõtte põhikirjas määratud ulatuses. Juhatuse on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, lähtudes ettevõtte ja kõikide aktsionäride parimatest huvidest ning tagades ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Juhatuse ja nõukogu teevad ettevõtte huvid parimaks tagamiseks igakülgset koostööd.

Juhatuse liikmed valitakse ametisse kuni viieks aastaks. Juhatuse liikmete valimiseks ja tagasikutsumiseks on vajalik nõukogu lihthälteenamus. Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda, teatades sellest nõukogule üks kuu ette. Ekspress Grupi ja juhatuse liikmete vahel puuduvad kokkulepped, mis käsitleksid hüvitisi seoses väärtpapierituruseaduse 19. peatükis sätestatud aktsiaseltsi ülevõtmisega. Vastavalt põhikirjale koosneb juhatuse ühest kuni viiest liikmest. Ekspress Grupi juhatuse on kolmeliikmeline.

Mari-Liis Rüütsalu (ametis kuni 31.12.2025)

- Juhatuse esimees ja grupi tegevjuht alates 01.01.2017, 27. detsembril 2021 pikendati volitusi juhatuse liikmena kuni 31.12.2025.
- AS-i Ekspress Meedia tegevjuht 2015-2016
- AS-i Delfi tegevjuht 2012-2015
- AS-i Estravel turundus- ja arendusdirektor 1998-2012
- Lõpetanud Eesti Majandusjuhtide Instituudi 1998. aastal ettevõtte majanduse erialal ja Tartu Ülikooli Pärnu kolledži 1995. aastal ettevõtluse ja ärijuhtimise erialal
- AS-i Ekspress Grupp aktsiate arv: 36 924

Kaspar Hanni (ametis kuni 19.12.2023)

- Juhatuse liige alates 18.12.2017 volitustega kuni 3 aastat, 10. detsembril 2020 pikendati volitusi järgmiseks kolmeks aastaks, grupi arendusdirektor
- Eesti Äriinglite Assotsiatsiooni juhatuse liige alates 2017
- Microsofti tarkvaravastavuse juht Balti riikides 2015-2016
- Microsofti suurklientide osakonna juht Balti riikides 2011-2015
- Lõpetanud Estonian Business Schooli ärijuhtimise magistrikraadiga 2002. aastal. Õppinud infotehnoloogiat Tallinna Tehnikaülikoolis
- AS-i Ekspress Grupp aktsiate arv: 18 462

Signe Kukin (ametis kuni 31.12.2024)

- Juhatuse liige alates 01.08.2018, 27. juulil 2021 pikendati volitusi juhatuse liikmena kuni 31.12.2024, grupi finantsdirektor
- 2012 - 2017 AS Merko Ehitus, grupi finantsjuht
- 2001-2011 United Utilities International Ltd erinevatel positsioonidel Eestis, Suurbritannias ja Araabia Ühendemiraatides
- 1997-2001 Deloitte, audiitor
- Lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli majanduse eriala 1999. aastal (diplomiõpe)
- 2004 Association of Chartered Certified Accountants - ACCA, kogemustega liige (Fellow Member) - FCCA
- AS-i Ekspress Grupp aktsiate arv: -

27. juulil 2021 pikendati Signe Kukini volitusi juhatuse liikmena kuni 31.12.2024. Ühtlasi pikendati Signe Kukini volitused ASi Ekspress Grupp kontserni kuuluva 100%-lise tütarettevõtte ASi Ekspress Meedia nõukogu liikmena kuni 31.01.2026.

27. detsembril 2021 pikendati Mari-Liis Rüütsalu volitusi juhatuse liikmena kuni 31.12.2025.

TÜTARETTEVÕTETE NÕUKOGUD JA JUHATUS

ASi Ekspress Grupp tütarettevõtete nõukogude volitused ja vastutus tulenevad nende põhikirjast ning kontsernisisestest reeglitest. Põhikirja muutmine toimub vastavalt äriseadustikus sätestatud. Nõukogud on üldjuhul moodustatud vastava tütarettevõtte põhiosanikuks oleva ettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmetest.

Olulisemate tütarettevõtete nõukogude koosolekud toimuvad tavaliselt kord kvartalis, muudel juhtudel lähtutakse kontserni vajadustest, tütarettevõtte põhikirjast ja õigusaktidest. Tütarettevõtete nõukogu liikmetele üldjuhul eraldi tasu ei maksta.

Tütarettevõtte juhataja või juhatuse liikme nimetab ametisse tütarettevõtte nõukogu. Alljärgnevalt on toodud ASi Ekspress Grupp 100%lises omanduses olevate olulisemate tütarettevõtete nõukogud ja juhatused seisuga 31. detsember 2021:

ETTEVÕTE*	NÕUKOGU	JUHATUS
Ekspress Meedia AS (15 318 685)	Hans Luik (esimees), Mari-Liis Rüütsalu, Kaspar Hanni, Signe Kukin	Argo Virkebau (esimees) Urmo Soonvald, Tarvo Ulejev, Erle Laak-Sepp, Piret Põldoja
Delfi UAB (4 038 076)	Mari-Liis Rüütsalu (esimees), Kaspar Hanni, Signe Kukin	Vytautas Benokraitis
SIA Biļešu Paradīze** (682 549)	Mari-Liis Rüütsalu (esimees), Signe Kukin, Konstantins Kuzikovs	Jānis Ķuzulis (esimees), Jānis Daube
Delfi A/S (Läti) (3 987 817)	Mari-Liis Rüütsalu (esimees), Kaspar Hanni, Signe Kukin	Konstantins Kuzikovs (esimees), Ingus Bērziņš, Anatolijs Golubovs
Ekspress Finants OÜ (18 268 942)	-	Mari-Liis Rüütsalu (esimees), Kaspar Hanni, Signe Kukin

* Põhitütarettevõttes ematettevõttele kuuluva omakapitali summa seisuga 31. detsember 2021 on näidatud sulgudes.

** Põhikirja alusel nõukogu puudub, nõukogu rolli täidab SIA Delfi Ticket Services juhatus.

Muudatused kontserni tütarettevõtete juhtimises

18. mail 2021 ASi Ekspress Meedia nõukogu otsustas kutsuda alates 15. augustist 2021 seoses lapsehoolduspuhkusega ajutiselt juhatusest tagasi Karin Vene. Samast ajast valitakse juhatuse liikmeks Piret Põldoja tähtajaga 15. veebruar 2023. Piret Põldoja hakkab vastutama ettevõtte äriarenduse valdkonna eest. Alates 15. augustist 2021 tegutseb ASi Ekspress Meedia juhatus järgmises koosseisus: Argo Virkebau (juhatuse esimees), Erle Laak-Sepp, Tarvo Ulejev, Urmo Soonvald ja Piret Põldoja.

27. augustil 2021 pikendas AS Ekspress Grupp oma 100%-ise tütarettevõtte ASi Ekspress Meedia nõukogu liikmete Hans Luige ja Mari-Liis Rüütsalu volitusi kuni 2. septembrini 2026. ASi Ekspress Meedia nõukogu jätkab endises neljaliikmelises koosseisus: Hans Luik (esimees), Mari-Liis Rüütsalu, Signe Kukin ja Kaspar Hanni.

23. novembril 2021 ASi Ekspress Meedia nõukogu otsustas pikendada juhatuse liikme Urmo Soonvaldi volitusi kuni 31. jaanuarini 2025. Ettevõtte juhatus jätkab endises viieliikmelises koosseisus: Argo Virkebau (juhatuse esimees), Erle Laak-Sepp, Urmo Soonvald, Tarvo Ulejev ja Piret Põldoja.

AUDITIKOMITEE

Auditikomitee on nõukogu nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning nõukogu tegevuse seaduslikkuse osas. Alates 2017. aastast on auditikomitee liige Hans Luik. Alates 19.06.2020 on auditikomitee liige Priit Rohumaa. Auditikomitee liikmetele tasu ei maksta.

ARUANDLUS JA FINANTSAUDIT

Adekvaatse ja õigeaegse informatsiooni saamine on kvaliteetsete juhtimisotsuste aluseks. Oluline on tagada, et aruandlus oleks faktipõhine, aga ka ettevaatav. Nii on parimate teadmiste põhjal võimalik juhtida riske ning muuta need võimalusteks võrreldes konkurentidega. Ettevõtte aruandluse saab liigitada kaheks: a) finantsaruandlus ja b) juhtimisaruandlus.

Finantsaruandlus koosneb ASi Ekspress Grupp kontserni kuuluvate ettevõtete konsolideeritud majandusnäitajaid koondavatest vahearuanetest ning majandusaasta aruandest, mis on avalikustatud läbi Nasdaq Tallinn börsi infosüsteemi ning on kättesaadavad kõikidele aktsionäridele kui ka potentsiaalsetele investoritele ja ettevõtet analüüsivatele analüütikutele.

Juhtimisaruandlus on seevastu suunatud ettevõtte siseseks kasutuseks. Kohane on eristada mitmekülgseid tegevusnäitajaid käsitlevat aruandlust, mis keskendub nii ärisegmentide kui erinevate kontserni ettevõtete tulemuslikkusele ning investeeritud kapitali tootlikkusele. Aruandluse täiustamine on pidev protsess, mille käigus vaadatakse kokkulepitud eesmärkide saavutamist mõjutavaid näitajaid. Juhtimisaruandlus sisaldab muuhulgas eelarveid ja prognoose, mida AS Ekspress Grupp ei avalikusta.

Finantsauditi teostamisel lähtutakse rahvusvahelistest auditeerimise standarditest (International Standards on Auditing). Audiitori valib ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek. Audiitor valitakse tavaliselt kolmeks aastaks, seejärel korraldatakse uus hange. Valikukriteeriumiteks on auditimeeskonna kogemus, audiitorbüroo maine, kuulumine rahvusvahelisse võrgustikku, audiitori sõltumatus ja teenuste hind. Aktsionäride üldkoosolekul kinnitati aastateks 2020-2023 kontserni audiitoriks OÜ KPMG Baltics. Läti ettevõtteid auditeerib kohalik audiitorbüroo ja ühissetevõtet AS Express Post auditeerib Ernst & Young Baltic AS. 2021. aasta auditite (sh kõik ühissetevõtted) tasud on summas 87 tuhat eurot (2020: 74 tuhat eurot).

Kontsernile on oluline finantsauditi teostaja sõltumatus ja huvide konflikti tekkimise vältimine. Leiame, et 2021. aastal on finantsauditi teostamine olnud kooskõlas regulatiivsete normidega, rahvusvaheliste standarditega ja püstitatud ootustega. Töö tulemusi tutvustas KPMG kahes etapis: a) vaheauditi raames ja b) lõppauditi osas enne sõltumatu vandeaudiitori aruande väljastamist.

HUVIDE KONFLIKT JA SISETEABE KÄSITLEMINE

Siseteabe nõuetekohane käsitlemine on oluline, et kaitsta aktsionäride huve ning tagada aktsiate aus ja õiglane kauplemine. Kõigile aktsionäridele ja potentsiaalsetele uutele aktsionäridele peab olema õigeaegselt, järjepidevalt ja võrdsetel tingimustel kättesaadav oluline informatsioon ASi Ekspress Grupp ja tema tütarettevõtete kohta. ASi Ekspress Grupp ja tema tütarettevõtete seotud isikutel on oma ametikohast tulenevalt teatud aegadel ja juhtudel vältimatult rohkem teavet kontserni kohta, kui seda on investoritel ja avalikkusel. Sellise info väärkasutuse vältimiseks oleme kontserni ettevõtetes kehtestanud "Siseteabe hoidmise ja avaldamise ning siseteabe alusel tehingute tegemise sisereeglid" (edaspidi siseteabe reeglid). Siseteabe reeglid hõlmavad endas aruandluse süsteemi, mille kohaselt töötajad, kes tööülesandeid täites võivad sattuda huvide konflikti, esitavad oma majandushuvid ning kinnitavad enesehindamisega oma sõltumatust.

ASi Ekspress Grupp juhatuse ja nõukogu liikmete puhul on tegemist siseteabe info kasutajatega (nn insaideritega), kes on allkirjastanud vastava kinnituse ja on teadlikud ASi Ekspress Grupp siseteabe reeglitest ning on koos oma

lähikondsetega registreeritud ettevõtte insaiderite nimekirjas. Samuti on insaiderite nimekirjas registreeritud emaettevõtte finantsvaldkonna töötajad, kes puutuvad kokku kontserni konsolideeritud majandusnäitajatega ning olulisemate tütarettevõtete juhatuse ja nõukogu liikmed koos raamatupidamisinfo koostamise ja esitamise eest vastutavate töötajatega.

Seisuga 31.12.2020 on ettevõtte insaiderite registris registreeritud 48 püsivat juurdepääsu omavat isikut (31.12.2020: 58 isikut).

Kontsern peab insaiderite arvestust vastavalt väärtipaberituruseaduse ja NASDAQ Tallinn reglemendis sätestatud nõuetele ning komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2016/347, 10. märts 2016, millega kehtestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses insaiderite nimekirjade täpse vormingu ja ajakohastamisega kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 596/2014.

Meile teadaolevalt ei esinenud 2021. majandusaastal ühtegi siseteabe väärkasutamise tunnustega juhtumit ega huvide konflikti ega ole tehtud turutingimustest erinevaid tehinguid seotud osapooltega.

AS Ekspress Grupp nõukogu ja juhatuse liikmete otsesed osalused teistes ettevõtetes:

NIMI	SEOTUD ETTEVÕTE
Priit Rohumaa	OÜ Nutshell Invest, OÜ Nutshell Management, Nutshell Ventures OÜ, Osäühing Inversora, High Heat OÜ
Hans H. Luik	Alisel OÜ, Osäühing Minigert, HHL Rühm Osäühing, Osäühing Brevard, Iiruk OÜ, Luigepoeg OÜ, Lind Rühm OÜ, Iefe Invest OÜ, Irist OÜ, Fidens Invest OÜ, OÜ Vilipäev, Siireviire OÜ, Sisne Invest OÜ, Sisne Invest Latvia OÜ, Prestante OÜ, Lind Living OÜ, Haep OÜ, OÜ Objekt Üks, Südi OÜ
Indrek Kasela	osäühing Jõgisoo Piim, JUTA KASELA HAMBARAVI OSAÜHING, Osäühing Manipenny, Lindermann, Birnbaum ja Kasela OÜ, OÜ Must Käsi 2, LA24 Holding OÜ, Noble Cafe 2 OÜ, KellyBar OÜ, Bergman 100x100 Osäühing, Saue 3K Capital OÜ, OÜ Ühinenud Inglise, UA Management Assets OÜ, Noblessneri Izakaya OÜ, Fine, Wood and Company OÜ, Kino Sõpruskond OÜ, Laevaselts Runbjarn OÜ
Aleksandras Česnavičius	-
Mari-Liis Rüütsalu	EREMEL OÜ, TÜ Norg
Kaspar Hanni	ITS Capital OÜ, Ballpark Ventures OÜ
Signe Kukin	OÜ Augitis

Ettevõtte nõukogu ega juhatuse liikmetel ei ole osalusi ettevõtetes, mis tegutsevad AS Ekspress Grupp kontserni põhitegevusalal.

Ülevaade 2021. majandusaastal tehtud tehingutest seotud osapooltega on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisan 31.

MUU INFORMATSIOON

Kontserni ülevõtmise korral väärtipaberituruseaduse 19. peatüki kohaselt on ASi Express Post praegusel kaasaktsionäril ASil Postimees Grupp õigus omandada õiglase hinnaga ühisettevõtte 50% osalus Ekspress Grupilt. Samasugune õigus on ka Ekspress Grupil ASi Postimees Grupp aktsionäride muutuse korral vastavalt aktsionäride omavahelisele lepingule. Täiendav teave AS Express Post kohta on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisan 32.

VASTAVUSE DEKLARATSIOON HEA ÜHINGUTAVA SOOVITUSELE

Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) on juhiste kogum, mis on mõeldud järgimiseks eelkõige börsiettevõtetele. HÜTi sätete täitmine ei ole kohustuslik, ettevõtte on kohustus avalikustada ja põhjendada kas ja millises ulatuses HÜTi ei järgita. Börsiettevõtetele kehtib „täidan või selgitan“ nõue.

AS Ekspress Grupp lähtub oma äritegevuses seadustest ja õigusnormidest, börsiettevõttena Nasdaq Tallinna börsi nõuetest ning arvestab oma tegevuses olulises osas hea ühingujuhtimise tava juhiseid. Praktistel kaalutlustel järgitakse mõningaid soovitusi osaliselt.

HÜT punkt 2.2.7

Iga juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitus, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused (sh võrdlusele põhinevad tunnused, motiveerivad tunnused ja riski tunnused) avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning hea ühingujuhtimise tava aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga.

Kontsern avaldab juhatuse liikmete põhipalga, tulemustasu, lahkumishüvitised ja muud hüved ning preemiasüsteemid ja nende olulised tunnused tasustamisaruandes.

Konsolideerimisgrupi kõigi juhatuste liikmete (k.a tütarettevõtete tegevjuhtkonna) tasu koosneb kuupalgast ja aastapreemiast. Mõnikord antakse kasutada ka ametiauto. Aastapreemia sõltub teatud eesmärkide täitmisest, mis on igal aastal erinevad, sõltuvalt ettevõtte poolt järgmiseks aastaks seatud strateegilistest eesmärkidest. Aastapreemiad võivad moodustada kuni 50% juhatuse liikmete ja tegevjuhtkonna aastapalgast.

Juunis 2017 kinnitas aktsionäride üldkoosolek võtmetöötajate aktsioptsiooniskeemi. Nimetatud skeemi alusel väljastati ligi 1 300 000 aktsioptsiooni, millest igaüks andis õiguse saada tasuta ühe ettevõtte aktsia. Optsiooniskeem kestis novembrist 2017 kuni märtsini 2021.

2020. aasta septembris kinnitas aktsionäride üldkoosolek uue aktsioptsiooniprogrammi perioodiks 2021-2023, mis on suunatud AS-i Ekspress Grupp ja temaga samasse kontserni kuuluvate äriühingute tegevjuhtkonnale. Seisuga 31.12.2021 on antud programmi raames kokku väljastatud 1 064 tuhat optsiooni, millest igaüks annab õiguse omandada ühe ettevõtte aktsia ostuhinnaga, mis on optsioonide väljastamise hetkel kehtiv aktsiate nimiväärtus.

Konsolideerimisgruppi kuuluvate kõikide juhatuste liikmetele (sh tütarettevõtete tegevjuhtkondadele) makstakse lepingu lõppemisel ja lõpetamisel kompensatsiooni vastavalt tema ametilepingus ettenähtud tingimustele. Juhatuse liikmete ja tegevjuhtkondade lahkumishüvitised kuuluvad üldjuhul väljamaksmisele, kui lahkumise on algatanud ettevõtte. Kui juhatuse või tegevjuhtkonna liige kutsutakse tagasi olulise põhjusega, tuleb sõltuvalt töötatud ajale ette teatada kuni 3 kuud ja tasuda täiendavalt kuni 8 kuu palga ulatuses lahkumishüvitist. Juhul kui juhatuse liige või tegevjuht lahkub ametist omaenda initsiatiivil või juhul, kui ta kutsutakse juhatusest tagasi olulise põhjusega, siis üldjuhul kompensatsiooni ei maksta.

Juhatuse liikmetele makstud tasude üldsumma ja lahkumishüvitised ning aktsioptsiooniprogramm on avalikustatud lisades 28 ja 31. Muid hüvesid juhatuse liikmetele määratud ei ole.

HÜT punkt 2.3.2

Nõukogu otsustab emitendi ja tema juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isikuga tehtavate emitendi jaoks oluliste tehingute tegemise ja määrab selliste tehingute tingimused. Nõukogu poolt heakskiidetud tehingud juhatuse liikme, tema lähedase või temaga seotud isiku ja emitendi vahel avaldatakse hea ühingujuhtimise tava aruandes.

2021. aastal kontserni ja juhatuse liikmete vahel olulisi tehinguid ei tehtud.

HÜT punkt 3.2.5

Üldkoosolekul määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi hea ühingujuhtimise tava aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitus ja muud makstavad hüved).

2021. aastal maksti emitendi ja kontserni tütar-, ühis- ja sidusettevõtete nõukogu liikmetele tasu kokku 12 tuhat eurot. Muid hüvesid nõukogu liikmetele määratud ei ole.

Mitmekesisuspoliitika

AS Ekspress Grupp on seisukohal, et töötajaskonna mitmekesisus rikastab äritegevust. AS Ekspress Grupp pakub võrdseid võimalusi ja võrdseid õigusi kõigile, sõltumata soost, rahvusest, etnilisest päritolust, vanusest, seksuaalsest orientatsioonist, soolisest identiteedist või usutunnistusest. Mitmekesisuse üldpõhimõtted kehtivad juhtorgani liikmete valikul.

Kontserni juhatuse ja nõukogu liikmete valimise tulemusena peab nõukogu ja juhatuse liikmete koosseis olema kontserni juhtimiseks piisavalt mitmekesine, mis võimaldab erinevate kogemuste ja teadmiste laialdasemat integreerimist juhtorganite töösse. Kontserni juhatuse ja nõukogu moodustamisel pöörab AS Ekspress Grupp tähelepanu, et selle koosseis oleks lisaks teadmistele ja kogemustele piisavalt laiaeesinduslik ka lähtuvalt vanusest, soost, geograafilisest päritolust, haridusest ja töökogemusest.

2022. aasta konsolideeritud vahearuaanded avaldab kontsern alljärgnevalt:

KUUPÄEV	SÜNDMUS
12. jaanuar 2022	2021. aasta IV kvartali digitellimuste tulemused
22. veebruar 2022	2021. aasta 12 kuu ja IV kvartali auditeerimata vahearuanne
01. aprill 2022	Auditeeritud 2021. aasta majandusaasta aruanne
12. aprill 2022	2022. aasta I kvartali digitellimuste tulemused
29. aprill 2022	2022. aasta 3 kuu ja I kvartali auditeerimata vahearuanne
12. juuli 2022	2022. aasta II kvartali digitellimuste tulemused
29. juuli 2022	2022. aasta 6 kuu ja II kvartali auditeerimata vahearuanne
12. oktoober 2022	2022. aasta III kvartali digitellimuste tulemused
31. oktoober 2022	2022. aasta 9 kuu ja III kvartali auditeerimata vahearuanne

TASUSTAMISARUANNE

Tasustamise põhimõtteid tutvustatakse aktsionäridele 2022. aasta II kvartalis toimuval korralisel aktsionäride üldkoosolekul (konkreetne kuupäev ja kellaaeg täpsustamisel). Tasustamissüsteemis kirjeldatakse Ekspress Grupi nõukogu, komiteede ja juhatuse liikmete tasustamise põhimõtteid ning tasustamisreeglite kinnitamise, hindamise ja elluviimisega seotud otsustamisprotsessi. Tasustamise põhimõtted kehtivad neli aastat. Tasustamissüsteemi koostamisel on võetud arvesse Eesti väärtipaberituru seaduses (§ 135 3), Hea Ühingujuhtimise Tavas (punkt 2.2.7) ja aktsionäride õiguste direktiivis (EL 2017/828, artikkel 9b) toodud soovitusi. Tasustamise põhimõtted on suuniseks ja juhtdokumendiks tulevaste tasustamiskokkulepete kinnitamisel.

Peamised finantsnäitajad (jätkuvad + lõpetatud tegevusvaldkonnad)

(tuhandetes EUR)	2021	2020	Muutus	2019	2018	2017
Müügitulu	65 083	63 243	3%	67 456	60 489	54 070
EBITDA	9 444	7 004	35%	6 772	4 263	6 261
Digitellimuste arv	134 947	83 185	62%	50 049	29 431	21 545
Kontserni palgakulu kokku (bruto)	24 985	23 199	8%	22 834	19 462	17 878
Keskmine kuupalk (bruto) töötaja kohta	2,24	2,00	12%	1,93	1,77	1,67
Keskmine töötajate arv	837	876	-5%	896	839	820
Ekspress Grupi juhatuse liikmete tasu (bruto):						
Mari-Liis Rüütsalu - juhatuse esimees alates 01.01.2017	225	205	10%	144	144	120
Signe Kukin - finantsdirektor alates 01.08.2018	163	138	19%	98	41	-
Kaspar Hanni - arendusdirektor alates 18.12.2017	131	91	43%	72	72	3

Peamised finantsnäitajad (jätkuvad tegevusvaldkonnad)

(tuhandetes EUR)	2021	2020	Muutus
Müügitulu	53 516	44 514	20%
EBITDA	8 240	5 924	39%
Digitellimuste arv	134 947	83 185	62%
Kontserni palgakulu kokku (bruto)	22 410	19 169	17%
Keskmine kuupalk (bruto) töötaja kohta	2,33	2,13	10%
Keskmine töötajate arv	719	674	7%
Ekspress Grupi juhatuse liikmete tasu (bruto):			
Mari-Liis Rüütsalu - juhatuse esimees alates 01.01.2017	225	205	10%
Signe Kukin - finantsdirektor alates 01.08.2018	163	138	19%
Kaspar Hanni - arendusdirektor alates 18.12.2017	131	91	43%

Ülevaade tasustamisest Ekspress Grupis

Jätkame jätkusuutliku tulu kasvatamisele suunatud strateegia elluviimist, kasutades digipöördega loodud võimalusi. Meie eesmärgiks on kasvatada aktsionäride vara väärtust läbi tulude ja kasumlikkuse kasvu. Ekspress Grupp arendab ja laiendab oma senist äritegevust ning otsib kasvuvõimalusi uutes digitaalsetes ärivaldkondades. Kontserni tasustamisepõhimõtete eesmärgiks on edendada pikaajalist finantsedu, konkurentsivõimet ja luua aktsionäridele väärtust.

Kontsern on seadnud eesmärgiks põhjendatud, tasakaalus ja konkurentsivõimeliste tasustamispakettide abil värvata ja hoida tööl andekaid töötajaid, kellel on meie äritegevuse jaoks võtmetähtsus.

Tasustamine Ekspress Grupis

Loob aktsionäridele väärtust läbi tulude ja kasumlikkuse kasvu

Motiveerib töötajaid ning aitab värvata ja hoida tipptalente

Edendab strateegia elluviimist ja juhtimist läbi võtmetulemuste

On vastutustundlikult juhitud, paindlik ja kooskõlas meie pikaajaliste finantseesmärkidega

Kogu ettevõttes vaadatakse töötajate töötasud regulaarselt üle, et kindlustada töötasude konkurentsivõime turul ning värvata ja hoida talente.

Nõukogu ja komiteede liikmete tasustamine

Otsustamisprotsess

Nõukogu liikmete tasustamise kinnitab aktsionäride üldkoosolek. Erinevates komiteedes tehtud töö eest tasu ega lisatasu ei maksta.

Nõukogu liikmed ei ole äriühinguga töösuhtes.

Tasustamine 2021. aastal

17. juunil 2020 toimunud aktsionäride korralise üldkoosoleku otsuse alusel makstakse nõukogu esimehele Priit Rohumaale tasuna 1 000 eurot kuus (12 000 eurot aastas). Nõukogu ülejäänud liikmetele tasu ei maksta. Revisjonikomisjoni Auditikomitee töös osalemise eest muid tasusid ei maksta.

Juhatuse liikmete tasustamine

Otsustamisprotsess

Juhatuse liikmete tasustamisepõhimõtete koostamise eest vastutab nõukogu. Nende põhimõtete eesmärgipärasuse tagamiseks valmistab nõukogu ette ja teeb ettepanekuid tasustamisreeglite muutmiseks. Juhatuse liikmete tasustamise ja juhatuse liikmete teenistuslepingute muud tingimused otsustab nõukogu.

Tasustamisepõhimõtted esitatakse üldkoosolekule vastuvõtmiseks vähemalt kord iga nelja aasta järel, samuti juhul kui tasustamissüsteemis tehakse olulisi muudatusi. Huvide konflikti vältimiseks hallatakse tasustamist täpselt määratletud protsesside kaudu, tagades, et mitte ükski inimene ei oleks kaasatud enda tasustamist puudutavasse otsustusprotsessi.

Tasu komponendid

Juhatuse liikmete tasu koosneb järgmistest elementidest: põhipalk, igal aastal väljamakstav lühiajaline motivatsioonipakett, pikaajaline motivatsioonipakett aktsiate ja muude hüvitiste näol.

Tasu komponendid

Põhipalk: peab olema mõistlik, tasakaalustatud, konkurentsivõimeline ja moodustama põhiosa töötajale makstud kogutasust

Lühiajaline motivatsioonisüsteem: rahaline, strateegiast lähtuv preemia konkreetsete igaaastaste eesmärkide saavutamise eest

Pikaajaline motivatsioonisüsteem: ühtlustab juhatuse liikmete huvid aktsionäride huvidega aktsioptsioonide väljastamise kaudu

Muu: mitterahalised hüvitised kooskõlas üldise turutavaga, näiteks mobiiltelefon, sülearvuti, ametiauto või autohüvitis jne.

Juhatuse lepingud kehtivad tavaliselt 3-5 aastat. Maksimaalne lahkumishüvitis moodustab 6-9 kuu põhipalgast. Üldjuhul rakendatakse lahkumishüvitise perioodil konkurentsikeeldu ja lahkumishüvitise vähendamist reguleerivaid sätteid.

Lühiajaline motivatsioonisüsteem koosneb kuni 6 kuu põhipalgast, millele võib lisanduda nõukogu poolt kinnitatud ühekordne projektipõhine preemia. Tulemusnäitajad ja lühiajalise motivatsioonisüsteemi eesmärgid määrab nõukogu igal aastal. Väljamaksed tehakse alles pärast seda, kui välisaudiitor on kontrollinud ettevõtte finantsaruandeid. Tasud 2021. aasta osas sisaldavad arvestatud, kuid veel mitte välja makstud tasusid summas 178 tuhat eurot.

Pikaajaline motivatsioonisüsteem on juhatuse liikmetele optsiooniprogrammide alusel pakutavad aktsiad. Aktsiaoptsioone väljastatakse iga aasta lõpus, kuid neid saab realiseerida alles 3 aasta möödumisel optsiooni väljastamisest.

Tasustamine 2021. aastal

Ekspress Grupi juhatuse liikmete tasustamine 2021. aastal (tuhandetes eurodes):

Nimi	Positsioon	Põhipalk (FS)	Motivatsioonitasu (SHI)	FS / SHI suhe	Tasud kokku
Mari-Liis Rüütsalu	CEO	144	81	64/36	225
Signe Kukin	CFO	105	59	64/36	163
Kaspar Hanni	CDO	92	38	71/29	131
Kokku		341	178	66/34	519

Teistest kontserni ettevõtetest juhatuse liikmetele tasusid ei makstud. 2021. aasta eest makstakse lühiajalise motivatsioonisüsteemi raames preemiat nõukogu poolt 2021. aasta alguses seatud aasta eesmärkide saavutamise eest. Väljamaksed teostakse 2022. aastal. Nende eesmärkide võtmekomponentideks olid EBITDA, puhaskasum, digitulude osakaal ning olemasoleva äritegevuse ja võimalike uute äritegevuse omandamistega seotud strateegiline tegevus.

Kontserni juhatuse aktsiaoptsiooniprogrammi aktsiate arvu muutus 2021. aastal on alljärgnev:

Nimi	Väljateenimata optsioonid 31 detsember 2020	Uued väljastatud optsioonid 2021	Väljateenitud optsioonid 2021	Väljateenimata optsioonid 31 detsember 2021
Mari-Liis Rüütsalu	0	80 000	-26 667	53 333
Signe Kukin	0	54 667	-18 222	36 445
Kaspar Hanni	0	40 000	-13 333	26 667
Kokku	0	174 667	-58 222	116 445

Nimi	Väljateenitud optsioonid 31 detsember 2020	Realiseeritud optsioonid 2021	Väljateenitud optsioonid 2021	Väljateenitud optsioonid 31 detsember 2021
Mari-Liis Rüütsalu	36 924	-36 924	26 667	26 667
Signe Kukin	38 140	0	18 222	56 362
Kaspar Hanni	18 462	-18 462	13 333	13 333
Kokku	93 526	-55 386	58 222	96 362

Nõukogu leiab, et tasustamine aktsiaoptsioonilepingute kaudu soodustab väärtuse loomist kontsernis ning et nende lepingute mõju ettevõttele ja aktsionäridele on positiivne.

2017. aasta juulis kinnitas aktsionäride üldkoosolek võtmetöötajatele suunatud aktsiaoptsiooniprogrammi. Antud aktsiaoptsiooniprogrammi õigustatud isikul on õigus väljastatud optsioone realiseerida pärast kolme aastase perioodi möödumist alates talle optsiooni välja andmisest. Aktsiaoptsioonide alusel saadavad aktsiad antakse juhtivtöötajatele üle tasuta. Signe Kukinile väljastatud optsioonid on realiseeritavad 2022. aastal.

2020. aasta septembris kinnitas aktsionäride üldkoosolek uue aktsiaoptsiooniprogrammi perioodiks 2021-2023, mis on suunatud AS-i Ekspress Grupp tegevjuhtkonnale. Iga optsioon annab õiguse omandada ühe ettevõtte aktsia ostuhinnaga, mis on optsioonide väljastamise hetkel kehtiv aktsiate nimiväärtus. Mari-Liis Rüütsalule, Signe Kukinile ja Kaspar Hannile väljastatud optsioonid on realiseeritavad 2024. aastal.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud bilanss.....	85
Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	86
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	87
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	88
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	89
Lisa 1. Üldine informatsioon	89
Lisa 2. Raamatupidamise aruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted.....	90
Lisa 3. Olulised juhtkonna otsused ja hinnangud.....	107
Lisa 4. Finantsriskide juhtimine	109
Lisa 5. Raha ja pangakontod	114
Lisa 6. Nõuded ja ettemaksud	114
Lisa 7. Nõuded ostjate vastu	114
Lisa 8. Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks.....	115
Lisa 9. Muud lühiajalised nõuded.....	115
Lisa 10. Varud	116
Lisa 11. Äriühendused	116
Lisa 12. Muud nõuded ja investeeringud.....	116
Lisa 13. Ühisettevõtted	117
Lisa 14. Sidusettevõtted	119
Lisa 15. Materiaalne põhivara	120
Lisa 16. Immateriaalne põhivara	121
Lisa 17. Võlad ja ettemaksud	124
Lisa 18. Pangalaenud ja laenukohustused	124
Lisa 19. Rendilepingud	126
Lisa 20. Segmendiaruanne	127
Lisa 21. Lõpetatud tegevusvaldkond	129
Lisa 22. Müügitulu	130
Lisa 23. Müüdüd toodangu kulu	131
Lisa 24. Turunduskulud.....	131
Lisa 25. Üldhalduskulud	131
Lisa 26. Kulud liikide järgi.....	132
Lisa 27. Muud äritulud	132
Lisa 28. Aktsioptsiooniskeemid	133
Lisa 29. Omakapital	133
Lisa 30. Tingimuslikud varad ja kohustused	134
Lisa 31. Tehingud seotud osapooltega	135
Lisa 32. Bilansipäevajärgsed sündmused	137
Lisa 33. Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta	138

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020	Lisad
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	10 962	6 269	5
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	9 323	9 450	6
Ettevõtte tulumaksu nõuded	2	7	
Varud	266	2 756	10
Käibevara kokku	20 553	18 482	
Põhivara			
Muud nõuded ja investeeringud	1 671	982	12
Edasilükkunud tulumaksu vara	42	30	
Investeeringud ühisettevõtetesse	1 011	1 661	13
Investeeringud sidusettevõtetesse	2 210	2 253	14
Materiaalne põhivara	7 964	14 134	15
Immateriaalne põhivara	60 807	56 635	16
Põhivara kokku	73 705	75 695	
VARAD KOKKU	94 258	94 177	
KOHUSTUSED			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	3 201	3 613	18
Võlad ja ettemaksud	17 664	15 251	17
Ettevõtte tulumaksu kohustused	82	81	
Lühiajalised kohustused kokku	20 947	18 945	
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised võlakohustused	19 018	18 589	18
Muud pikaajalised kohustused	601	2 024	
Pikaajalised kohustused kokku	19 619	20 613	
KOHUSTUSED KOKKU	40 566	39 558	
OMAKAPITAL			
Vähemusosalus	140	126	
Emaettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid:			
Aktsiakapital	18 478	18 478	29
Ülekurss	14 277	14 277	
Omaaktsiad	(384)	(209)	
Reservid	1 920	1 758	29
Jaotamata kasum	19 261	20 189	
Emaettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid kokku	53 552	54 493	
OMAKAPITAL KOKKU	53 692	54 619	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	94 258	94 177	

Aruande lisad lehekülgedel 89-140 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes EUR)	2021	2020*	Lisad
Jätkuvad tegevusvaldkonnad			
Müügitulu	53 516	44 514	22
Müüdnud toodangu kulu	(39 674)	(34 013)	23
Brutokasum	13 842	10 501	
Muud äritulud	929	1 691	27
Turunduskulud	(2 359)	(1 905)	24
Üldhalduskulud	(7 435)	(6 930)	25
Muud ärikulud	(113)	(286)	
Ärikasum /(kahjum)	4 864	3 071	
Intressitulud	35	28	
Intressikulud	(709)	(860)	
Muud finantstulud/(kulud)	339	634	
Kokku finantstulud/(kulud)	(335)	(198)	
Kasum/(kahjum) ühissettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(281)	102	13
Kasum/(kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	161	(129)	14
Kasum /(kahjum) enne tulumaksustamist	4 409	2 846	
Tulumaks	(276)	(280)	8
Aruandeperioodi kasum /(kahjum) jätkuvatest tegevusvaldkondadest	4 133	2 566	
Aruandeperioodi kasum /(kahjum) lõpetatud tegevusvaldkonnast	(1 876)	(30)	21
Aruandeperioodi kasum /(kahjum)	2 257	2 536	
Aruandeperioodi kasum /(kahjum), mis on omistatav			
Emaettevõtte aktsionäridele	2 243	2 510	
Vähemusosalusele	14	26	
Koondkasum /(kahjum) kokku	2 257	2 536	
Aruandeperioodi koondkasum /(kahjum), mis on omistatav			
Emaettevõtte aktsionäridele	2 243	2 510	
Vähemusosalusele	14	26	
Puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta jätkuvatest tegevusvaldkondadest (eurodes)			
Tavakasum /(-kahjum) aktsia kohta	0,14	0,09	29
Lahustunud kasum /(kahjum) aktsia kohta	0,13	0,08	29
Puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (eurodes)			
Tavakasum /(-kahjum) aktsia kohta	0,07	0,08	29
Lahustunud kasum /(kahjum) aktsia kohta	0,07	0,08	29

*2020. aasta andmed on korrigeeritud ja kajastavad rida-realt konsolideerituna ainult jätkuva tegevuse tulemust (vt lisa 21).

Aruande lisad lehekülgedel 89-140 on konsolideeritud vahearuaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes EUR)	Emaettevõtte omanikele omistatav osa						Vähemosalus	Omakapital kokku
	Aktsiakapital	Üjekurss	Oma-aktsiad	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku		
Saldo 31.12.2019	17 878	14 277	(22)	1 688	17 701	51 522	100	51 622
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	70	(70)	0	0	0
Emiteeritud aktsiakapital	600	0	0	0	0	600	0	600
Omaaktsiate ostmine	0	0	(600)	0	0	(600)	0	(600)
Aktsiaoptsioonid	0	0	413	0	39	452	0	452
<i>Tehingud omanikega kokku</i>	<i>600</i>	<i>0</i>	<i>(187)</i>	<i>70</i>	<i>(31)</i>	<i>452</i>	<i>0</i>	<i>452</i>
Muud muutused	0	0	0	0	9	9	0	9
Aruandeperioodi puhaskasum / (kahjum)	0	0	0	0	2 510	2 510	26	2 536
<i>Aruandeperioodi koondkasum / (kahjum) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 510</i>	<i>2 510</i>	<i>26</i>	<i>2 536</i>
Saldo 31.12.2020	18 478	14 277	(209)	1 758	20 189	54 493	126	54 619
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	126	(126)	0	0	0
Omaaktsiate ostmine	0	0	(446)	0	0	(446)	0	(446)
Aktsiaoptsioonid	0	0	271	36	(17)	290	0	290
Makstud dividendid	0	0	0	0	(3 028)	(3 028)	0	(3 028)
<i>Tehingud omanikega kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(175)</i>	<i>162</i>	<i>(3 171)</i>	<i>(3 184)</i>	<i>0</i>	<i>(3 184)</i>
Aruandeperioodi puhaskasum / (kahjum)	0	0	0	0	2 243	2 243	14	2 257
<i>Aruandeperioodi koondkasum / (kahjum) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 243</i>	<i>2 243</i>	<i>14</i>	<i>2 257</i>
Saldo 31.12.2021	18 478	14 277	(384)	1 920	19 261	53 552	140	53 692

Lisainformatsioon omakapitali muutuste kohta on toodud Lisas 29.

Aruande lisad lehekülgedel 89-140 on konsolideeritud vahearuaude lahutamatu osa.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes EUR)	2021	2020	Lisad
Rahavood äritegevusest			
Aruandeperioodi ärikasum	3 060	3 078	20
<u>Korrigeerimised:</u>			
Põhivara kulum	4 162	3 968	15,16
(Kasum)/-kahjum põhivara müügist, mahakandmisest ja väärtuse langusest	(10)	986	
Aktsiaoptiooni väärtuse muutus	36	0	28
Kahjum lõpetatud tegevusvaldkonna müügist	2 077	0	21
Äritegevuse rahavood:			
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	(1 599)	3 274	
Varude muutus	(33)	375	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	1 464	(1 201)	
Rahavood põhitegevusest	9 157	10 480	
Makstud ettevõtte tulumaks	(281)	(263)	
Makstud intressid	(803)	(903)	
Rahavood äritegevusest kokku	8 073	9 314	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tütarettevõtete ost (miinus omandatud raha)	(2 968)	(341)	
Sidusettevõtete ost (miinus omandatud raha)	0	(1)	
Laekumised muudest investeeringutest	51	16	
Sissemaksed/laekumised kapitaliosaluse meetodil arvestatud investeeringutesse /-st	(357)	(83)	
Lõpetatud tegevusvaldkonna müügist laekunud raha (miinus rahasaldo)	6 326	0	21
Saadud intressid	3	2	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	(2 786)	(2 561)	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	3	308	
Antud laenud	(212)	(331)	
Antud laenude tagasimaksed	156	0	
Saadud dividendid	828	150	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	1 044	(2 841)	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud dividendid	(3 028)	0	
Rendikohustuse põhiosa tagasimaksed	(1 814)	(949)	19
Arvelduskrediidi kasutuse muutus	0	(1 018)	18
Saadud laenud	2 649	0	
Laenude tagasimaksed	(1 785)	(1 884)	18
Laekunud aktsiate emiteerimisest	0	600	29
Tasutud omaaktsiate tagasiostmisel	(446)	(600)	29
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	(4 424)	(3 851)	
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	4 693	2 622	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	6 269	3 647	5
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	10 962	6 269	5

Aruande lisad lehekülgedel 89-140 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Üldine informatsioon

ASi Ekspress Grupp ja tema tütarettevõtete peamiseks tegevusaladeks on meediategevus, sealhulgas online-meedia, ajalehtede, ajakirjade ja raamatute kirjastamine, kojukanne ja muud meediaga seotud tegevused. AS Ekspress Grupp (registreerimisnumber 10004677; aadress: Parda 6, 10151 Tallinn) on Eesti Vabariigis registreeritud valdusettevõtte. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse koostatud ja nõukogu heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolekul. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja esitatud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist. Juhatuse kiitis heaks ja allkirjastas majandusaasta aruande 25. märtsil 2022.

ASi Ekspress Grupp (edaspidi kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aruanne kajastab allpool toodud ettevõtete majandustulemusi.

Ettevõtte nimi	Staatus	Osalus 31.12.2021	Osalus 31.12.2020	Põhitegevus	Asukoht
Tegevussegment: kesksed tegevused					
Ekspress Grupp AS	Emaettevõtte			Kontserniettevõtete haldamine ja tugiteenused	Eesti
Ekspress Finants OÜ	Tütarettevõtte	100%	100%	Finantseerimis- ja raamatupidamisteenused	Eesti
Tegevussegment: meedia (online- ja trükimeedia)					
Ekspress Meedia AS	Tütarettevõtte	100%	100%	Online-meedia, päeva- ja nädalalehtede kirjastamine ja ajakirjade kirjastamine	Eesti
Delfi A/S	Tütarettevõtte	100%	100%	Online-meedia	Läti
D Screens SIA	Tütarettevõtte	100%	100%	Välireklaami müük	Läti
Delfi Ticket Service SIA	Tütarettevõtte	100%	100%	Holding ettevõtte	Läti
Biļešu Paradīze SIA	Tütarettevõtte	100%	100%	Elektronilise piletimüügiplatvormi ja piletimüügikohtade haldamine	Läti
Altero SIA	Sidusettevõtte	25,48%	25,48%	Finantstoodete võrdlus- ja vahendusportaal	Läti
Delfi UAB	Tütarettevõtte	100%	100%	Online-meedia	Leedu
Sport Media UAB	Tütarettevõtte	51%	51%	Hetkel ei tegutse	Leedu
Hea Lugu OÜ	Tütarettevõtte	83%	83%	Raamatute kirjastamine	Eesti
Eesti Audioraamatute Keskus OÜ	Sidusettevõtte	33,33%	33,33%	Audioraamatute tootmine ja müük	Eesti
Digital Matter UAB	Tütarettevõtte	100%	100%	Internetireklaami lahendused ja -võrgustik (endise nimega Adnet media UAB)	Leedu
Digital Matter SIA	Tütarettevõtte	100%	100%	Internetireklaami lahendused ja -võrgustik (endise nimega Adnet media SIA)	Läti
Videotinklas UAB	Tütarettevõtte	100%	100%	Sisuloome tootmisstudiod	Leedu
Geenius Meedia OÜ	Tütarettevõtte	100%	-	Online-meedia ja ajakirjade kirjastamine (soetatud detsember 2021)	Eesti
Linna Ekraanid OÜ	Tütarettevõtte	100%	100%	Digitaalse välireklaami müük	Eesti
Babahn Media OÜ	Tütarettevõtte	100%	49%	Videotootmise müük, meedia- ja taristulahendused (100% osalus alates juuli 2021)	Eesti
Õhtuleht Kirjastus AS	Ühisettevõtte	50%	50%	Ajalehtede kirjastamine ja ajakirjade kirjastamine	Eesti
Express Post AS	Ühisettevõtte	50%	50%	Periodika kojukanne	Eesti
Kinnisvarakeskkond OÜ	Sidusettevõtte	49%	49%	Kinnisvaraportaali arendamine	Eesti
Tegevussegment: trükiteenused (lõpetatud tegevusvaldkond)					
Printall AS	Tütarettevõtte	-	100%	Trükiteenuste osutamine (müüdüd september 2021)	Eesti

Lisa 2. Raamatupidamise aruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Alljärgnevalt on toodud peamised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Toodud arvestuspõhimõtteid on järjepidevalt rakendatud kõikidele aruandes toodud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

Arvestuse alused

ASi Ekspress Grupp konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on võetud vastu Euroopa Komisjoni poolt (IFRS - International Financial Reporting Standards). Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt nendele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele (IFRS) ja tõlgendustele (IFRIC), mis on avaldatud ja kehtivad või on avaldatud ja ennetähtaegselt rakendatavad aruannete koostamisel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumusest, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele tuleb anda juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid ning kontserni raamatupidamispõhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonnad, kus juhtkonna otsuste osatähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud Lisas 3.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, mis on kontserni arvestusvaluuta. Kui ei ole märgitud teisiti, on kõik summad ümardatud lähima tuhandeni.

Võrreldavus

Finantsaruanded on koostatud lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, meetodika muutuste sisu ja nende mõju on selgitatud vastavates lisades.

Muudatused peamiste finantsaruannete esitusviisis

2021. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes käsitletakse trükiteenuste segmenti lõpetatud tegevusvaldkonnadena ja antud segmendi tulud ja kulud kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/-kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“. 2020. aasta võrreldavad andmed on samuti konsolideeritud koondkasumiaruandes korrigeeritud. Konsolideeritud bilansis ja rahavoogudes vastavalt IFRS-i nõuetele korrigeerimisi tehtud ei ole. Trükiteenuste segmendiga seotud varad on bilansis seisuga 31.12.2020 endiselt rida-realt konsolideeritud, kuna Printall AS ei vastanud seisuga 31.12.2020 müügioteel varaks klassifitseerimise kriteeriumitele. Tehingu mõju konsolideeritud finantsaruannetele on avalikustatud lisas 21.

Muudatused arvestuspõhimõtetes

IFRS 16 muudatused „COVID-19 tingitud rendisoodustused“ - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. aprillil 2021 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatused annavad rendilevõtjatele (mitte rendileandjatele) vabastuse vabatahtliku erandi vormis hindamaks, kas COVID-19 tingitud rendisoodustust käsitleda rendilepingu muudatusena või mitte. Rendilevõtja võib kajastada rendisoodustuse selliselt, nagu tegemist ei oleks rendilepingu muudatusena. Paljudel juhtudel toob see kaasa rendisoodustuse kajastamise muutuva rendimaksena. Praktiline abinõu kehtib ainult rendisoodustele, mis tekkisid COVID-19 pandeemia otsese tagajärjena juhul, kui kõik järgneva test tingimustest on täidetud:

- rendimaksede muutuse tulemusena on muudetud rendi kogutasu olulises osas sama või väiksem tasust, mis kehtis vahetult enne muudatust;

- rendimaksete vähendus mõjutab ainult makseid esialgse maksetähtajaga kuni 30. juuni 2021;
- muid olulisi muudatusi rendilepingu tingimustes ei tehta.

Kui rendilevõtja otsustab rendilepingutele praktilist abinõu rakendada, siis peab ta seda rakendama järjepidevalt sarnaste omadustega ja sarnastes tingimustes rendilepingutele. Muudatust tuleb rakendada tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, kuid rendilevõtjatelt ei nõuta eelmiste perioodide korrigeerimist ega IAS 8 paragrahvis 28(f) sätestatud avalikustamist.

Muudatuse rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardite IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 muudatused - intressimäärade võrdlusaluste (IBOR-ite) reform (teine etapp) - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2021 või hiljem.

Muudatused käsitlevad küsimusi, mis võivad intressimäärade võrdlusaluste reformi tagajärjel mõjutada finantsaruandlust, sealhulgas intressimäära võrdlusaluselt alternatiivsele võrdlusalusele üleminekust tulenevate lepinguliste rahavoogude või riskimaandamissuhete muutuse mõjusid. Muudatused võimaldavad praktilise abinõuna vabastust IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 teatud nõuetest, mis on seotud järgneva:

- muudatused finantsvarade, finantskohustiste ja rendikohustiste lepinguliste rahavoogude määramise aluses ja
- riskimaandamisarvestus.

Rahavoogude määramise aluse muutus:

Muudatused nõuavad kontsernilt finantsvara või finantskohustise sisemise intressimäära ajakohastamist, kui finantsvara või finantskohustise lepinguliste rahavoogude määramise alus muutub intressimäärade võrdlusaluste reformi tõttu.

Riskimaandamisarvestus:

Muudatustega nähakse ette erandid riskimaandamisarvestuse nõuetest järgmistes valdkondades:

- Lubatakse riskimaandamissuhte määratluse muutmist, et kajastada reformiga nõutavaid muudatusi. See muudatus ei too kaasa riskimaandamisarvestuse lõpetamist ega uue riskimaandamissuhte määratlemist.
- Kui rahavoogude riskimaandamise arvestuse riskimaandamisobjekti muudetakse, et kajastada reformiga nõutavaid muudatusi, loetakse rahavoogude riskimaandamisreservi kogunenud summa aluseks alternatiivne võrdlusalus, mille alusel on maandatud tulevased rahavood kindlaks määratud.
- Kui riskimaandamisobjektina on määratletud mitmest objektist koosnev rühm ning mõnd rühmas olevat objekti muudetakse, et kajastada reformiga nõutavaid muudatusi, jaotatakse maandatavad objektid maandatavate võrdlusaluste alusel alarühmadesse.
- Kui ettevõtte eeldab piisava kindlustundega, et alternatiivne võrdlusalus on 24 kuu jooksul eraldi tuvastatav, võib ta määratleda selle intressimäära lepinguväliselt määratletud riskikomponendina, kui seda ei saa määramise kuupäeval eraldi tuvastada.

Muudatuse rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju kontserni konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardid, tõlgendused ja muudatused, mis on avaldatud, kuid veel ei kehti

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused ei kehti veel 31. detsembril 2021 lõppenud aruandeperioodi suhtes ja neid ei ole konsolideeritud finantsaruannete koostamisel rakendatud. Kontsern kavatses antud muudatused rakendada hetkel, mil need jõustuvad.

COVID-19ga seotud rendihinna alandamine pärast 30. juunit 2021 (standardi IFRS 16 muudatus) - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. aprillil 2021 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

2020. aasta mais anti välja muudatus „COVID-19ga seotud rendihinna alandamine“ (2020. aasta muudatus), millega muudeti standardit IFRS 16 „Rendiarvestus“. 2020. aasta muudatusega võeti kasutusele vabatahtlik praktiline abinõu, mis lihtsustab rentniku jaoks otseselt COVID-19st tingitud rendihinna alandamise kajastamist. Praktilise abinõu kohaselt ei ole rentnikul kohustust hinnata, kas kriteeriumidele vastava rendihinna alandamise puhul on

tegemist rendilepingu muudatustega, vaid selle asemel saab seda kajastada vastavalt muudele kohaldatavatele juhistele.

2020. aasta muudatusega kasutusele võetud praktilist abinõu kohaldatakse ainult rendihinna alandamisele, mis mõjutab üksnes makseid, mille algne tähtaeg oli 30. juunil 2021 või varem. 2021. aasta muudatusega pikendatakse IFRS 16 kohast COVID-19ga seotud rendihinna alandamise kajastamise praktilist abinõu ühe aasta võrra - st rentnikel on lubatud kohaldada seda rendihinna alandamisele, mis mõjutab üksnes makseid, mille algne tähtaeg on 30. juunil 2022 või varem.

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine. Euroopa Liit ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulise üle otsustamine“ muudatused - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine. Euroopa Liit ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet,

- nõudes ettevõtetelt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRSi rakendusjuhendit nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega:

„Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad“.

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine. Euroopa Liit ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Muudatused ei avalda eeldatavasti kontsernile olulist mõju, kuna nendega antakse juhiseid selle kohta, kas muutusi tuleb käsitada hinnangute muutustena, arvestuspõhimõtete muutustena või vigadena.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine. Euroopa Liit ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega

kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatusega ajakohastatakse IFRS 3 viide 2018. aasta finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule 1989. aasta raamistiku asemel. Samal ajal lisatakse muudatustega IFRS 3 uus lõik, milles on selgitatud, et tingimuslikke varasid ei saa omandamise kuupäeval kajastada.

Kontserni hinnangul puudub muudatuste esmasel rakendamisel oluline mõju konsolideeritud finantsaruannetele.

Standardi IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatused - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

IAS 16 muudatustega nõutakse, et materiaalse põhivara objektide vajalikku asukohta ja tööseisundisse viimise jooksul toodetud esemete müügist saadud tulu tuleb kajastada kasumiaruandes koos nende esemetega seotud kuludega ning nende kulude suurust tuleb mõõta vastavalt IAS 2 mõõtmisnõuetele.

Muudatusi tuleb rakendada tagasiulatuvalt, kuid ainult nende materiaalsete põhivara objektide suhtes, mis viiakse vajalikku asukohta ja tööseisundisse kõige varasema perioodi alguses, mis on esitatud aruandes, mille koostamisel ettevõtte muudatusi esmakordselt rakendab, või pärast seda. Muudatuse esialgse rakendamise kumulatiivset mõju kajastatakse jaotamata kasumis (või vajaduse korral mõnel muul asjakohasel omakapitali kirjel) algsaldo korrigeerimisena kõnealuse varaseima esitatud perioodi alguses (kui see on vajalik).

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni konsolideeritud finantsaruannetele olulist mõju.

Standardi IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Lepingu täitmiseks tehtavate kulutuste kindlaksmääramiseks nõutakse muudatustega ettevõttelt kõigi otseselt lepingu täitmiseks tehtavate kulude arvesse võtmist. Muudatustega selgitatakse, et lepingu täitmise kulud hõlmavad nii konkreetse lepingu täitmiseks tehtavaid vältimatuid kulutusi kui ka osa muudest kuludest, mis on otseselt seotud lepingute täitmisega.

Ettevõtte rakendab neid muudatusi lepingutele, mille osas ta ei ole veel täitnud kõiki oma kohustusi selle aruandeperioodi alguses, mil ta muudatusi esimest korda rakendab (esmase rakendamise kuupäeval). Ettevõtte ei korrigeeri võrreldava perioodi informatsiooni. Selle asemel kajastab ettevõtte muudatuste esialgse rakendamise kumulatiivset mõju jaotamata kasumi või vastavalt vajadusele mõne muu asjakohase omakapitali kirje algsaldo korrigeerimisena esmase rakendamise kuupäeval.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni konsolideeritud finantsaruannetele olulist mõju, sest kontsern võtab lepingu täitmiseks tehtavate kulutuste kindlaksmääramisel arvesse nii vältimatuid kulutusi kui ka muid otseselt lepingute täitmisega seotud kulusid.

Iga-aastased IFRS-i edasiarendused 2018-2020 - kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

IFRS-i edasiarendused (2018-2020) sisaldavad standardites tehtud kahte muudatust:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega kaasatavad tasud ainult uute tingimuste sõlmimiseks laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid (sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoole nimel makstud või saadud tasusid).
- IFRS 16 „Rendilepingud“ muudatustega eemaldatakse illustreeriv näide number 13, mis tekitab praktikas nii rentniku kui ka rendileandja jaoks segadust seoses renditud vara parenduste kajastamisega. Muudatuse eesmärk on eemaldada segadust tekitav illustreeriv näide.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni konsolideeritud finantsaruannetele olulist mõju.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontserni raamatupidamise aastaaruandele.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtte, mille üle emaetevõtte omab kontrolli. Tütarettevõtte loetakse emaetevõtte kontrolli all olevaks, kui emaetevõtte kontrollib tütaretevõtet, omab juurdepääsu või õigusi muutuval kasumlikkusele oma tehingutest tütaretevõttega ja suudab kasutada oma võimu kasumlikkuse mõjutamiseks. Kui asjaolud näitavad, et üks või mitu kolmest eespool loetletud kontrollielemendist on muutunud, siis hindab emaetevõtte uuesti, kas ta kontrollib tütaretevõtet või mitte.

Kui emaetevõttel ei ole tütaretevõttes hääleõiguse enamust, kontrollib ta tütaretevõtet ka siis, kui tema hääleõigus on piisav, et anda talle praktiline suutlikkus juhtida ühepoolset tütaretevõtte asjaomast tegevust. Hindamaks, kas emaetevõtte hääleõigus tütaretevõttes on piisav kontrolli olemiseks, võtab emaetevõtte arvesse kõiki asjaomaseid fakte ja asjaolusid, sealhulgas emaetevõttele kuuluvat hääleõigust võrreldes teistele hääleõiguslikele omanikele kuuluvate osaluste ja jaotusega, emaetevõttele, teistele hääleõiguslikele omanikele või kolmandatele osapooltele potentsiaalselt kuuluvat hääleõigust, teistest lepingulistest kokkulepetest tulenevad õigused ja kõik täiendavad faktid ja asjaolud, mis näitavad, et emaetevõtte suudab või ei suuda juhtida antud hetkel otsuste langetamist, sealhulgas mõjutada hääletamise tulemusi aktsionäride koosolekutel.

Kui emaetevõtte omandas või loovutas perioodi jooksul ettevõtte üle kontrolli, on vastav tütaretevõtte konsolideeritud alates selles kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli lõppemise kuupäevani.

Kasum või kahjum ning muu koondkasumi kõik komponendid omistatakse emaetevõtte omanikele ja mittekontrollitavatele osalustele. Tütarettevõtte koondkasum omistatakse emaetevõtte omanikele ja mittekontrollitavatele osalustele isegi juhul, kui selle tulemusel tekib mittekontrollitaval osalusel puudujäägiga saldo.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil. Äriühenduses üleantud tasu kajastatakse õiglasest väärtusest, mis on kontsernile üleantud varade omandamise kuupäeval kehtinud õiglane väärtus, kontserni omandatud ettevõtte eelmiste omanike ees tekkinud kohustused ja kontserni poolt tütaretevõttes kontrolli omandamise eest väljastatud osaluse omakapitali summa. Omandamisega seotud kulud kajastatakse üldjuhul kasumiaruandes omandamise hetkel. Firmaväärtus on positiivne vahe makstud tasu, omandatavas ettevõttes mittekontrollitava osaluse väärtuse ning omandajale ettevõttes varasemalt kuulunud osaluse omakapitali õiglase väärtuse summa ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Juhul, kui soetusmaksumus on väiksem omandatud netovara õiglasest väärtusest, kajastatakse tekkinud vahe kohe kasumiaruandes soodusostu tuluna.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab kontsern talle eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitali osaluse omandamise kuupäeva bilansilise maksumuse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasesse väärtusesse; ümberhindamise tulemusena tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Kontserni osaluse muutusi tütaretevõttes, mis ei too kaasa kontrolli kaotamist, kajastatakse omakapitalitehingutena.

Ühise kontrolli all olevate üksustega seotud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil. Selliste äriühenduste puhul ei pruugi ühinemine toimuda turutingimustel, mille tulemusena võib tavalise ostumeetodi rakendamine moonutada toimunud tehingu sisu. Ühise kontrolli all olevate ettevõtete soetusmaksumus ei pruugi kajastada omandatud ettevõtte tegelikku väärtust. Selle tulemusena ei ole firmaväärtusel ega negatiivsel firmaväärtusel tavapärasest tähendust. Korrigeeritud ostumeetodi kohaselt ei hinnata omandatava äriühingu varasid, kohustusi ja tingimuslikke kohustusi ümber ostuhinna jaotuse õiglasest väärtusest, kuid need kajastatakse nende bilansilises väärtuses omandava äriühingu bilansis ning omandatud netovara soetusmaksumuse ja bilansilise väärtuse vahet ei kajastata positiivse ega negatiivse firmaväärtusena, vaid seda kajastatakse omandava äriühingu omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Konsolideeritud aruandes on elimineeritud kõik kontsernisisesed saldod, tehingud ning realiseerimata kasumid. Realiseerimata kahjumid on samuti elimineeritud, arvestades indikatsioone vara väärtuse languse kohta. Vajadusel on harmoneeritud tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid selleks, et kindlustada ühtlaste arvestuspõhimõtete järgimine kontserni konsolideeritud aruandes.

Ühisettevõtted ja sidusettevõtted

Ühisettevõtte on ühine ettevõtmine, kus osapooltel, mis ühiselt kontrollivad ettevõtmist, on õigus ühise ettevõtmise netovaradele. Ühine kontroll on lepinguline kokkulepe jagada ettevõtmise kontrolli, mis kehtib ainult juhul, kui otsused asjaomaste tegevuste kohta nõuavad kontrolli jagavate osapoolte ühehäälsel nõusolekul.

Sidusettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle kontsernil on oluline mõju, aga mida kontsern ei kontrolli. Üldjuhul kaasneb oluline mõju 20%-50% osalusega.

Investeeringuid ühisettevõttesse ja sidusettevõttesse kajastatakse esialgu soetusmaksumuses ja hiljem kapitaliosaluse meetodil. Kontserni investeering ühisettevõttesse ja sidusettevõttesse hõlmab firmaväärtust, mis määratakse kindlaks omandamise hetkel.

Kontsernile kuuluv osa sidusettevõtte soetamise järgselt teenitud kasumites või kahjumites kajastatakse koondkasumiaruandes. Kumulatiivsed soetamise järgselt toimunud muutused kajastatakse investeeringu bilansilise väärtuse korrigeerimisena. Kui kontserni osa sidusettevõtte kahjumist on võrdne või ületab sidusettevõttesse tehtud investeeringu bilansilist väärtust, mille hulka arvatakse ka muud tagamata nõuded sidusettevõttelt, siis kajastatakse edaspidi tekkivaid kahjumeid ainult juhul, kui kontsern on võtnud kohustuse või on teinud makseid sidusettevõtte eest.

Kontserni ja ühis- ja sidusettevõtete omavahelistest tehingutest tekkinud realiseerimata kasumid on elimineeritud proportsionaalselt kontserni osalusega ühis- ja sidusettevõtete aktsia- või osakapitalis. Realiseerimata kahjumid on samuti elimineeritud, kui tehing ei viita üleantud vara väärtuse langusele. Ühis- ja sidusettevõtete raamatupidamispõhimõtteid on vajadusel muudetud, kindlustamaks kooskõla kontserni arvestuspõhimõtetega.

Investeeringute soetamist ühis- ja sidusettevõttesse kajastatakse ostumeetodil sarnaselt investeeringute soetamisega tütarettevõttesse kontserni poolt.

Emaettevõtte eraldiseisvad raamatupidamise aruanded - konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes lisainformatsioonina esitatud emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Emaettevõtte kasutab kapitaliosaluse meetodit, millest on maha arvatud tema tütarettevõtete, ühisettevõtete ja sidusettevõtetega seotud allahindlused.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid sisaldavad raha kassas, pangakontosid ning kuni 3-kuulisi pangadeposiitide jääke. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis laenudena lühiajaliste kohustuste hulgas.

Välisvaluuta arvestus

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni kuuluvate ettevõtete raamatupidamise aastaaruandes kajastatud komponentide üle peetakse arvestust arvestusvaluutas, milleks on ettevõtete äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded on koostatud eurodes.

Välisvaluutapõhised tehingud ja saldod

Välisvaluutas fikseeritud tehingute ümberarvestusel arvestusvaluutasse on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud vastava kontserniettevõtte asukohariigi keskpanga või euro puhul Euroopa Keskpanga

valuutakursid. Sellistest tehingutest ning aastalõpu kursiga välisvaluutas fikseeritud monetaarsete varade ja kohustuste ümberarvestustest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes.

Kontserniettevõtted

Kontsernil on ettevõtted Eestis, Lätis ja Leedus, mille arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

Varud

Varud on bilansis hinnatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või netorealiseerimisväärtus. Varude soetusmaksumuse kuluks arvestamisel kasutatakse perioodika- ja raamatusegmentides FIFO meetodit ja trükiteenuste segmenti (lõpetatud tegevusvaldkond) tootmisvarude puhul kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Valmistoodangu ja pooltoodangu soetusmaksumus koosneb projekteerimiskuludest, toorainekuludest, otsestest palga- ja muudest otsekuludest ning tootmise üldkuludest (vastavalt normaalse toodangu mahule). Netorealiseerimisväärtus on toodete eeldatav müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud toote lõpetamiseks ja müügi sooritamiseks vajalikud eeldatavad muutuvkulud.

Finantsinstrumendid

Kajastamine ja esmane mõõtmine

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse nende tekkimise hetkel. Kõik ülejäänud finantsvarad ja -kohustused kajastatakse siis, kui kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Finantsvara (välja arvatud juhul, kui on tegemist nõudega ostjate vastu, millel ei ole olulist finantseerimise komponenti) või finantskohustust mõõdetakse esmasel kajastamisel nende õiglases väärtuses, millele vara puhul, mida ei mõõdetata õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, lisanduvad tehingukulud, mis on otseselt seotud selle vara soetamisega. Nõudeid ostjate vastu ilma olulise finantseerimise komponendita hinnatakse esmasel kajastamisel tehinguhinnas.

Klassifitseerimine ja edasine mõõtmine

Finantsvarad

Esmasel kajastamisel klassifitseeritakse finantsvara bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses; võlainstrumendina õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, omakapitali instrumendina õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi; või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Finantsvarasid ei klassifitseerita ümber pärast nende esmast kajastamist, kui kontsern ei muuda oma finantsvarade haldamise ärimudelit, sellisel juhul klassifitseeritakse kõik mõjutatud finantsvarad ümber ärimudeli muutusele järgneva esimese aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvara kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja ei ole määratletud varana, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:

- vara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida varasid lepinguliste rahavoogude kogumiseks; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsern klassifitseerib korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded ning antud laenud.

Võlainstrumente mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja seda ei ole määratletud varana, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:

- vara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on saavutada nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müük; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsernil ei ole finantsvarasid, mis oleks klassifitseeritud mõõdetavateks õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi.

Mitte-kauplemiseesmärgil hoitavate omakapitali instrumentide esmasel kajastamisel võib kontsern pöördumatult valida, kas esitada investeeringu õiglase väärtuse hilisemad muutused koondkasumiaruandes. Antud valik tehakse iga investeeringu osas eraldi.

Kõik finantsvarad, mis ei ole klassifitseeritud mõõdetavateks korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi nagu on eelpool kirjeldatud, mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Esimesel kajastamisel võib kontsern õiglases väärtuses läbi kasumiaruande mõõdetavaks määratleda ka finantsvarad, mis vastavad kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastamise tingimustele, kui see kõrvaldab või vähendab oluliselt mõõtmise või kajastamise mittejärjepidevusetust, mis muidu tekiks.

Finantsvarad - edasine mõõtmine ning kasum ja kahjum

Finantsvarad õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	Antud varasid mõõdetakse õiglases väärtuses. Puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas intressi- või dividenditulu, kajastatakse kasumiaruandes.
Korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarad	Antud varasid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha kahjum vara väärtuse langusest. Intressitulu, kasum või kahjum valuutakursi muutusest ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.
Omakapitali instrumendid õiglases väärtuses läbi koondkasumi	Antud varasid mõõdetakse õiglases väärtuses. Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna, välja arvatud juhul, kui dividend on selgelt investeeringu soetusmaksumuse osaline tagastus. Muu puhaskasum ja -kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes ja seda ei liigitata ümber kasumiaruandesse.

Finantskohustused - klassifitseerimine, edasine mõõtmine ning kasum ja kahjum

Finantskohustused klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustus klassifitseeritakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglases väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes. Muud finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressikulud ja kasum või kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Äriühenduse tulemusena tekkinud kohustus tingimusliku tasu osas klassifitseeritakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglase väärtuse mõõtmisel kasutatakse diskonteeritud rahavoogusid. Hindamismudel arvestab eeldatavate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtust, mida on diskonteeritud, kasutades riskiga korrigeeritud diskontomäära. Hinnanguline õiglane väärtus suureneb (väheneb), kui eeldatavad rahavood oleksid kõrgemad (madalamad) või kui riskiga korrigeeritud diskontomäär oleks madalam (kõrgem).

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast või juhul, kui kontsernil puudub tingimusteta õigus kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse või tagasimakse graafik muudetakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena.

Kajastamise lõpetamine

Finantsvara

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvara rahavoogudele lõpevad või kui kontsern annab lepinguliste rahavoogude saamise õiguse üle tehingus, mille puhul antakse sisuliselt üle kõik finantsvara omamisega seotud riskid ja hüved või kus kontsern ei anna sisuliselt üle ega hoida kõiki omandiõigusega kaasnevaid riske ja hüvesid ning ei säilita kontrolli finantsvara üle.

Kui kontsern sõlmib tehinguid, millega ta kannab üle oma finantsseisundi aruandes kajastatud varad, kuid säilitab kõik või põhilised üleantud varade riskid ja hüved, siis sellistel juhtudel üleantud vara kajastamist ei lõpetata.

Finantskohustused

Kontsern lõpetab finantskohustuse kajastamise, kui tema lepingulised kohustused on täidetud või tühistatud või aegunud. Samuti lõpetab kontsern finantskohustuse kajastamise, kui selle tingimusi muudetakse ja muudetud kohustuse rahavood on oluliselt erinevad, millisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinevat uut finantskohustust õiglases väärtuses.

Finantskohustuse kajastamise lõpetamisel kajastatakse kustutatud bilansilise väärtuse ja makstud tasu (kaasa arvatud üleantud mitterahalised varad või võetud kohustused) vahe kasumiaruandes.

Saldeerimine

Finantsvarad ja -kohustused tasaarvestatakse ja netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes siis ja ainult siis, kui kontsernil on sel hetkel seaduslik õigus summasid tasaarvestada ja ta kavatses need kas tasuda netopõhiselt või realiseerida vara ja tasuda samaaegselt kohustuse.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern rakendab väärtuse languse kajastamisel oodatava krediidikahjumi mudelit korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade suhtes.

Kontsern mõõdab väärtuse langust summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega, väljaarvatud järgmised finantsvarad, mille väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega:

- muud nõuded, antud laenud ja pangasaldod, mille krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline finantseerimiskomponent, väärtuse langust mõõdetakse alati summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega. Antud finantsvarade eeldatavate krediidikahjumite hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste, aruandekuupäeval finantsvarale rakenduvate tegelike ja prognoositavate tingimuste ja nende suuna hinnanguga ning vajadusel ka raha ajaväärtusega.

Selleks et kindlaks teha, kas finantsvarade krediidirisk on esmase kajastamise järel märkimisväärselt suurenenud ja hinnata eeldatavat krediidikahjumit, kasutab kontsern mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma liigsete kulude ja pingutusteta. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset informatsiooni ja analüüsi, mis põhineb kontserni ajaloolisel kogemusel, teadaoleval krediidi hinnangul ning ka tulevikku suunatud informatsioonil.

Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjumeid mõõdetakse kõikide rahapuudujääkide nüüdisväärtusena (st vahe ettevõtte lepingujärgsete rahavoogude ja nende rahavoogude vahel, mida kontsern loodab saada). Eeldatavate rahavoogude diskonteerimisel kasutatakse finantsvara efektiivset intressimäära.

Kontsern hindab igal aruandepäeval, kas korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade krediidi kvaliteet on langenud. Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust, mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju.

Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui leiab aset üks järgnevatest sündmustest:

- võlgniku olulised finantsraskused;
- lepingu rikkumine, näiteks kohustuste mittetäitmine või tähtajaks tasumata jätmine;
- laenu või ettemakse restruktureerimine tingimustel, mida kontsern muul juhul ei oleks teinud;
- on tõenäoline, et võlgnik läheb pankrotti või reorganiseerimisele.

Eelnevast sõltumata loeb kontsern kohustuse mittetäidetuks, kui finantsvara on enam kui 60 päeva maksetähtaja ületanud, välja arvatud juhul, kui kontsernil on toetavaid argumente, miks sellest pikem maksetähtaja ületamine on põhjendatud.

Varade bilansilist väärtust vähendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languse võrra.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta juhul, kui on tõenäoline, et nende kasutamise seoses saadakse tulevikus majanduslikku kasu.

Põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud kulum. Soetusmaksumus koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsestest ja kaudsetest põhivara kasutuselevõtuga seonduvatest väljaminekutest. Materiaalse põhivara soetusmaksumus sisaldab ka eeldatavaid demonteerimise, eemaldamise ja asukoha taastamise kulutusi, milleks ettevõttel tekib kohustus vara paigaldamisel ja kasutamisel. Omatarbeks valmistatud materiaalse põhivara soetusmaksumus sisaldab materjalikuluseid ning otsesteid tööjõukuluseid.

Kui materiaalse põhivara objekt koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga komponentidest, võetakse need komponendid arvele iseseisvate põhivaraobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale. Sarnase eeldatava kasuliku tööeaga põhivarasid arvestatakse kogumitena.

Kui materiaalse põhivara kaetav väärtus on madalam jääkväärtusest, kajastatakse kahjumit vara väärtuse langusest summas, mille võrra vara jääkväärtus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Kasutusväärtuse leidmisel on tuginetud järgmiste aastate eeldatavatele diskonteeritud rahavoogudele (vaata ka arvestuspõhimõtet "Varade väärtuse langus"). Materiaalse põhivara allahindlus on kajastatud bilansis akumulieeritud kulumi suurenemisena ja kasumiaruandes kuluna. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendusena.

Kulumi arvestamisel kasutatakse üldjuhul lineaarse amortisatsiooni meetodit, jaotamaks soetusmaksumuse ühtlaselt üle vara kasuliku eluea. Ajakirjade trükimasinad ja järeltöötamise seadmed trükiteenuse segmendis (lõpetatud tegevusvaldkond) maksumusega üle 320 tuhande euro amortiseeritakse tooteühiku meetodi alusel. Kuluminorm määratakse igale materiaalse põhivaraobjektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast või eeldatavast kogutoodangust. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav juhtkonna plaanitud eesmärgil ning asukohas ning lõpetatakse, kui vara lõppväärtus ületab bilansilist maksumust, vara lõplikul eemaldamisel või ümberklassifitseerimisel „müügiootel põhivaraks“. Amortiseerimist ei lõpetata vara kasutusest eemaldamisel. Igal bilansipäeval hinnatakse ning vajadusel korrigeeritakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist maksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Põhivara müügikasumid ja -kahjumid on summad, mille võrra müügihind ületab või jääb alla bilansilise maksumuse ning neid kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või ärikuludena.

Kulumi arvestatakse lineaarselt või lähtudes toomisühiku meetodist, kasutades järgmisi eeldatavaid kasulikke eluiga. Maad ei amortiseerita.

Ehitised ja rajatised 20-33 aastat

Masinad ja seadmed:

Tootmisseadmed 5-15 aastat

Muud põhivarad:

Sõidukid 5-10 aastat

Muu inventar ja seadmed 2-7 aastat

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse kasumiaruandes kuluna nende toimumise momendil.

Immateriaalsed varad

Firmaväärtus

Firmaväärtus on positiivne vahe uue tütar-, sidus- või ühissettevõtte omandamisel makstud ostuhinna ja soetatud identifitseeritava netovara õiglase väärtuse vahel omandamiskuupäeval. Tütarettevõtete omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse immateriaalse varana, ühissettevõtete ja sidusettevõtete omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse investeeingu osana vastavalt kas ühissettevõttesse või sidusettevõttesse. Firmaväärtuse võimalikku väärtuse langust testitakse vähemalt kord aastas ning vajadusel hinnatakse alla. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Konsolideeritud bilansis kajastatud firmaväärtust võetakse arvesse emaettevõtte kasumi/kahjumi arvestamisel tütarettevõtte aktsiate või osade müümisel. Negatiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel kajastatakse selle tekkimisel kasumiaruandes tuluna.

Väärtuse testimisel jagatakse firmaväärtus nendele varagruppidele, mille kohta on võimalik rahavoogusid eristada (rahateeniv üksus). Firmaväärtus jagatakse nendele rahateenivatele üksustele või rahateenivate üksuste gruppidele, mis saavad eeldatavasti kasu äriühendustest, kus firmaväärtus tekkis.

Investeeingu kaetava väärtuse aluseks on antud raha teeniva üksuse tuleviku oodatavad rahavood, mida diskonteeritakse, kasutades eeldatavat kaalutud keskmist kapitali tootluse määra. Kui investeeingu kaetav väärtus on madalam tema bilansilisest maksumusest, hinnatakse investeeing alla kaetava väärtuseni ja kajastatakse väärtuse langus kuluna. Kui investeeingu kaetav väärtus on kõrgem tema bilansilisest maksumusest, üleshindlust ei toimu. Hinnangud ja otsused, mida kasutatakse äriühenduste hindamisel, vaadatakse pidevalt üle ning kui tegelikud tulemused erinevad hinnangutest, korrigeeritakse hinnanguid.

Kaubamärgid

Kaubamärgid võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja vara kasutusvalmidusse viimisega otseselt seotud kuludest. Määratud elueaga kaubamärgid kajastatakse bilansis soetusmaksumuses miinus akumuleeritud kulum. Amortisatsiooni arvutatakse vastavalt lineaarsele meetodile, jaotamaks kaubamärkide soetusmaksumust nende varade eeldatavale elueale. Amortiseeritavate varade väärtuse langust hinnatakse siis, kui esineb bilansilise maksumuse langusele viitavaid asjaolusid ning vajadusel kajastatakse allahindlus (vaata ka „Mittefinantsvarade väärtuse langus“).

Määratud elueaga kaubamärkide eeldatav kasulik eluiga on 5-50 aastat. Igal aastal hinnatakse amortisatsiooninormide mõistlikkust.

Arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Uute teaduslike või tehniliste teadmiste genereerimise eesmärgil läbiviidud uuringute ja teadustööga seotud kulutused kajastatakse nende tekkimise momendil kasumiaruandes kuluna. Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui a) antud immateriaalse vara kasutus- või müügikõlblikuks saamine on tehniliselt võimalik; b) kui ettevõttel on selleks olemas piisavad rahalised vahendid; c) kui ettevõttel on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa; d) kui ettevõtte suudab usaldusväärselt mõõta immateriaalse vara arendustegevuse väljaminekuid.

Kapitaliseeritud väljaminekud sisaldavad materjalikulu ja otseseid tööjõukulusid. Muud arendusväljaminekud ja uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Kapitaliseeritud arendusväljaminekud kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleerunud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Arendusväljaminekud kantakse kuludesse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille pikkus ei ületa 5 aastat.

Kliendisuhted

Kliendisuhted on identifitseeritavad immateriaalsed varad, kui need tulenevad lepingulistest või seadusest tulenevatest õigustest, või on eristatavad. Äriühenduste kaudu omandatud kliendisuhteid mõõdetakse algselt õiglases väärtuses nende omandamise kuupäeval. Kliendisuhted kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Amortisatsiooni arvutatakse vastavalt lineaarsele meetodile, jaotamaks kliendisuhte soetusmaksumust nende varade eeldatavale elueale. Amortiseeritavate varade väärtuse langust hinnatakse siis, kui esineb bilansilise maksumuse langusele viitavaid asjaolusid ning vajadusel kajastatakse allahindlus (vaata ka „Mittefinantsvarade väärtuse langus“).

Kliendisuhete eeldatav kasulik eluiga on 2-10 aastat. Igal aastal hinnatakse amortisatsiooninormide mõistlikkust.

Muud immateriaalsed varad

Muud immateriaalsed varad (k.a. arvutitarkvara) kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes 2-7-aastasest eeldatavast kasulikust elueast.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas, kas vara väärtus on langenud. Amortiseeritavate varade ja piiramatu kasutusega varade (maa) puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud allahindlus kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (rahateeniv üksus). Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansipäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata).

Eraldised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast, mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldisega seotud kulu kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Tuleviku ärikahjumeid ei kajastata eraldistena.

Tingimuslikud kohustused

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on välja toodud aastaaruande lisades.

Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töötajate ja juhatuse liikmete ees sisaldavad väljamakstavaid palgasummasid, preemiaid, mis on arvatud vastavalt kinnitatud preemiate korrale ning puhkusekohustust, mis on arvatud kooskõlas töötajate töölepingutega, juhatuse liikmete ametilepingutega ja kohalike seadustega bilansipäeva seisuga.

Kohustus sisaldab puhkusetasu kohustust koos sotsiaalmaksu ja töötuskindlustuse kohustusega, mis on kajastatud bilansis „võlad ja ettemaksud” hulgas ja kasumiaruandes tööjõukulude hulgas.

Aktsiapõhised tehingud

Aktsiate eest töötajate poolt ettevõttele osutatud teenuste (tööpanuse) õiglane väärtus kajastatakse tööjõukuluna kasumiaruandes ning bilansis kohustusena alates aktsiaoptiooni väljaandmisest ja teenuste osutamise perioodi jooksul. Saadud teenuste õiglane väärtus määratakse lähtudes töötajatele võimaldatud omakapitaliinstrumentide õiglasest väärtusest (turuhinnast) nende võimaldamise kuupäeval. Töötajal on õigus aktsiapõhise makse kokkuleppe raames saada need olenemata kehtivast töösuhtest. Ettevõtte on kohustatud aktsiaoptiooni lõppemisel üle andma kokkulepitud koguse aktsiaid, mille ta ostab turult turuhinnas. Aktsiaoptiooni tarbeks soetatud aktsiad kajastatakse

omakapitali real „Omaaktsiad“. Aktsiate üleandmisel saldeeritakse real „omaaktsiad“ ja bilansis kohustusena kajastatud summad. Tekkiv vahe kajastatakse eelmiste perioodide jaotamata kasumi real.

Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kontsern kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate kontserni omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara rendikohustuse teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või, kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern leiab alternatiivse laenuintressimäära, kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed)
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel)
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus)
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. See arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber, kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjustel, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara bilansiline maksumus on vähendatud nullini.

Lühiajalised rendilepingud ja väheväärtuslike varade rendilepingud

Kontsern on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Kontsern kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Müügitulu

Müügitulu mõõdetakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Kontsern kajastab tulu, kui ta täidab toimingukohustuse, andes kauba või teenuse üle kliendile. Kontsern on kauba või teenuse kliendile üle andnud hetkel, kui klient omandab kauba või teenuse üle kontrolli. Kontrolli võib üle anda kas mingil kindlal ajahetkel või aja jooksul.

Alljärgnevas tabelis on esitatud informatsioon kliendilepingutest tuleneva toimingukohustuste täitmise ja ajastuse ning sellest tulenevalt müügitulu kajastamise arvestuspõhimõtete kohta:

Müügitulu liik	Toimingukohustuse täitmine ja ajastus	Müügitulu kajastamine IFRS 15 kohaselt
Reklaamitulu	Kontrolli teenuse üle antakse kliendile üle hetkel, mil reklaam meedias avaldatakse. Klientidele esitatakse arveid vastavalt lepingutingimustele peale teenuse osutamist. Bartertehingud arveldatakse tasaarveldamise korras.	Müügitulu meedia- ja reklaamiteenuste osutamisel ja vahendamisel kajastatakse perioodil, mil teenuseid osutatakse, see tähendab reklaami meedias avaldamise hetkel. Perioodilistest reklaamkuulutuspakettidest saadav tulu kajastatakse tuluna võrdeliselt kehtivusajale. Bartertehingute korral kajastatakse reklaamitulu meedias avaldamise hetkel ja vastavalt lepingus sätestatud saadakse teiselt osapoolelt vastu teenus või kaup, mis kajastatakse teenuse või kauba saamise hetkel kuludes. Mitterahaline tasu mõõdetakse õiglases väärtuses.
Ajakirjandusväljaannete ja raamatute jaemüük	Kliendid omandavad kontrolli ajakirjade, ajalehtede ja raamatute üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Ajalehed ja ajakirjad müüakse hulgitingimustel enamasti tagastusõigusega. Ajalooline kogemus kaubatagastustega on aluseks eeldatavate tagastussummade hindamiseks. Toodete müügil hulgitingimustel esitatakse arve kliendile iga kuu lõpus müüdnud toodete eest. Toodete jaemüügil tasub klient üldiselt kas sularahas, maksekaardiga või pangalaenukaardiga.	Tulu kaupade müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule. Kaupade tagastamise tõenäosuse hindamisel tuginetakse eelnevale kogemusele ning kaubatagastused kajastatakse tulu vähendusena müügihetkel. Kirjastatud raamatute müük kajastatakse hetkel, mil need on müüdnud lõpptarbijale.
Ettetellitud perioodiliste väljaannete ja raamatute müük	Kliendid omandavad kontrolli ajakirjade, ajalehtede ja raamatute üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Kliendid tasuvad ettetellitud perioodiliste väljaannete ja raamatute eest ettemaksetena, mis tähendab, et tellimus hakkab kehtima, kui makse on laekunud.	Kliendi maksed raamatute, ajalehtede ja ajakirjade tellimuste eest jagatakse tellimisperioodile ning kajastatakse tuludes vastavalt väljaande ilmumisele. Järgmiste perioodide tellimuste eest saadud maksed kajastatakse kliendilepingu kohustusena. Tellimuste pakettide korral jagatakse paketi tellimuse hind üksikutele komponentidele.
Paberi ja trükiteenuste müük (lõpetatud tegevusvaldkond)	Klient omandab kontrolli pabertoodete ja osutatud trükiteenuste üle, kui need on üle antud kliendile. Klientidele esitatakse arveid vastavalt lepingutingimustele. Teostatud tööd, mille eest on lepinguline õigus tasu saada, kuid mille kohta ei ole aruandekuupäeva seisuga arvet väljastatud, kajastatakse kliendilepingu varana.	Müügitulu kajastatakse, kui kaup on võõrandatud kliendile, see tähendab hetkel, mil klient saab tellitud pabertoodet kätte, sest kontsern ei loo toimingukohustust täites vara, millele oleks kontsernil alternatiivne kasutusviis. Samuti ei ole kontsernil võimalust suunata kliendile loodatavat vara muusse kasutusse.
Ürituste korraldajalt ja internetis müüdnud piletitelt saadud vahendustasud	Ettevõtte tegutseb agendi rollis ning ei kontrolli teise osapoolt kliendile pakutavaid teenuseid. Interneti kaudu müüdavate piletite üle saab klient kontrolli hetkel, mil piletid on kliendile üle antud. Müügipunktides müüdnud piletite puhul saab toimingukohustus täidetud ürituse toimumisel. Vahendustasude suurus sõltub müüdnud piletite arvust.	Tegutsedes agendina kajastab ettevõtte müügist saadud vahendustasu summas, millele on tal eeldatavasti õigus teise osapoolt üle antud kaupade või teenuste vahendamise eest hetkel, mil toimingukohustus on täidetud.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse sisemise intressimäära meetodil. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib hinnangulised tulevased raha laekumised finantsvara eeldatava eluea jooksul. Intressitulu arvutamisel rakendatakse vara bilansilisele brutomaksumusele sisemist intressimäära (kui vara väärtus ei ole langenud). Finantsvarade puhul, mille väärtus on pärast esmast kajastamist langenud, arvutatakse intressitulu, rakendades finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse suhtes sisemist intressimäära. Kui vara ei ole enam allahinnatud, siis jätkatakse intressitulu arvutamist brutosummas.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus selle saamiseks.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine kajastatakse õiglasel väärtusel, kui eksisteerib põhjendatud kindlustunne, et see saadakse, ja kontsern vastab kõigile sellega seotud tingimustele. Kuludega seotud sihtfinantseerimist lükatakse edasi ja kajastatakse kasumiaruandes muu ärituluna perioodi jooksul, mis on vajalik selleks, et tasaarveldada neid kuludega, mille kompenseerimiseks nad on ette nähtud. Kasumiaruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja sihtfinantseerimisest saadud tulu eraldi.

Puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades kontserni aktsionäridele kuuluv osa aruandeaasta puhaskasumist perioodi kaalutud keskmise emiteeritud lihtaktsiate arvuga. Omaaktsiad on arvutustest elimineeritud. Lahustatud puhaskasumi aktsia kohta arvutamiseks korrigeeritakse kontserni aktsionäridele kuuluvat osa puhaskasumist ja kaalutud keskmist emiteeritud lihtaktsiate arvu kõigi lahustavat efekti omavate potentsiaalsete lihtaktsiate mõjudega.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti äriseadustikule on omakapitalis moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Dividendide jaotamine

Dividendide jaotamine kontserni aktsionäridele on kajastatud kohustusena finantsaruandes selles perioodis, kui dividendide maksmine kinnitatakse aktsionäride poolt.

Kui dividendid on väljakuulutatud pärast bilansipäeva, siis neid dividendide ei kajastata bilansipäeval kohustusena.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Varade ja kohustuste hindamisel on arvestatud oluliste asjaoludega, mis ilmnisid raamatupidamise aastaaruande koostamisperioodil ning mis on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on välja toodud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Segmendiaruandlus

Ärisegmendid on ettevõtte osad, mis osalevad äritegevuses ja millelt ettevõtte võib teenida tulu ja kanda kulusid, millele on kättesaadavad eraldi finantsandmed ja mille tegevuskasum vaadatakse regulaarselt üle ettevõtte igapäevaste otsuste langetajate poolt, otsustamaks segmendile vahendite eraldamine ja hindamiseks segmendi tulemuslikkust.

Segmendiaruandlus on esitatud kooskõlas kontserni igapäevaste otsuste langetajatele esitatava sisemise aruandlusega. Igapäevaste otsuste langetaja, kes on vastutav vahendite eraldamise ja tegevusvaldkondade tulemuslikkuse hindamise eest, on määratletud kui emattevõtte juhatus.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Ettevõtte tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2015 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu kümnendal kuupäev.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksukohustust ei kajastata eraldi enne, kui dividendid on välja kuulutatud. Maksimaalne võimalik tingimuslik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades.

Ettevõtte tulumaks Lätis registreeritud ettevõtetele

1. jaanuaril 2018 jõustus uus Läti Vabariigi ettevõtte tulumaksuseadus, millega sätestati põhimõtteliselt uus maksustamiskord, mis on sarnane Eesti omaga. Alates 1. jaanuarist 2018 on maksumäär 20% ja seda rakendatakse kasumi jaotamisel. Maksustamisperiood on üks kuu ja mitte üks aasta.

Eelmiste perioodide maksukahjumite edasikandmise kasutamine on piiratud ja neid kahjumeid on võimalik kasutada selleks, et vähendada dividendidelt arvestatud maksusummat mitte enam kui 50% ulatuses kuni aastani 2022.

Ettevõtte tulumaks Leedus registreeritud ettevõtetele

Vastavalt kohalikele tulumaksuseadusele maksustatakse Leedus ettevõtte kasumit, mida on korrigeeritud seaduses ettenähtud püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksumääraga 15%.

Edasilükkunud tulumaksu kohustus kajastatakse kõigi maksustatavate ajutiste erinevuste puhul, varade ja kohustuste maksubaasi ja konsolideeritud aruandes toodud bilansiliste maksumuste vahel. Edasilükkunud tulumaksu ei arvestata juhul, kui see tuleneb vara või kohustuse esmasest arvelevõtmisest muu tehingu kui äriühenduse käigus, mis tehingu ajal ei mõjuta ei raamatupidamislükku ega maksumaksu (või kahjumit). Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade (ja kehtivate seaduste) alusel, mida eeldatakse kehtivat ka siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad.

Ettevõtte kajastab edasilükkunud tulumaksu vara üksnes ulatuses, mille osas on tõenäoline, et ajutine erinevus lähitulevikus tühistub ja tulevikus tekib maksustatavat kasumit, mille arvel saab ajutist erinevust kasutada.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad kontserni varade ja kohustuste bilansiliste väärtuste ja maksubaaside vahel (maksubaas on vara või kohustise maksustamisel aluseks võetav summa).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse kuluna (perioodi kasumis või kahjumis) dividendide väljakuulutamisel. Maksustamissüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustisi, välja arvatud võimalik edasilükkunud tulumaksukohustus ettevõtte investeeringutelt tütar-, sidus, ja ühissettevõtetesse.

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse.

Samuti tekib kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus investeeringutelt Eesti (ja Läti) tütar-, sidus- ja ühissetevõtetesse, välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna kontsern kontrollib tütar-ettevõtte dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud tütar-ettevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõeldakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava

dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Kontsern saab vajadusel blokeerida ühissetevõtte kasumi jaotamise otsuseid, mistõttu on kontsernil võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud ühissetevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Kuna kontsern üldjuhul sidusettevõtte dividendipoliitikat ei kontrolli, siis ei kontrolli ta ka maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Seetõttu kajastab kontsern sidusettevõtetesse tehtud investeeringutega seotud edasilükkunud tulumaksukohustist.

Edasilükkunud tulumaksukohustise mõõtmisel kasutab kontsern maksumäärasid, mida aruandekuupäeval kehtivate maksumäärade alusel eeldatavasti kohaldatakse maksustatavatele ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad.

Maksimaalne tulumaksukohustis, mis tekiks, kui kogu vaba omakapital dividendidena välja makstaks, on esitatud aruande lisa 30.

Lisa 3. Olulised juhtkonna otsused ja hinnangud

Vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele tuleb teatud osades teha juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid, mis omavad mõju finantsaruannetele. Samuti on nõutud juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud raamatupidamise arvestusmeetodite ja hindamisaluste rakendamisel.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kaasatakse kõikide kontserni kuuluvate ettevõtete juhtkondade tehtud hinnangud, mis mõjutavad kontserni varasid ja kohustusi bilansipäeval, samuti aruandeaasta tulusid ja kulusid. Need hinnangud tuginevad viimasele informatsioonile kontserni ettevõtete olukorra kohta ning võtavad arvesse kontserni ja ettevõtete eraldiseisvaid plaane ja kaasnevaid riske raamatupidamise aastaaruande koostamise ajal.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel faktoritel, mille hulgas on ka tulevaste perioodide sündmuste eeldused, mida peetakse põhjendatuks olemasolevate tingimuste juures. Tegelikud tulemused võivad erineda hinnangutest. Valdkonnad, mis on nõudnud olulisemaid juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid, mis omavad mõju finantsaruannetes kajastatud summadele, on immateriaalse vara kasuliku eluea hindamine (Lisa 16), firmaväärtuse hindamine (Lisa 16), materiaalse põhivara kasuliku eluea hindamine (Lisa 15), antud laenude ja nõuete väärtuse hindamine (Lisad 4,6,7), tingimusliku tasu hindamine (Lisa 17) ja tulumaksukohustise hindamine (Lisa 8).

a) Firmaväärtuse, kaubamärkide, muude immateriaalsete ja materiaalsete põhivarade hindamine

Iga aastalõpu seisuga viib juhatus läbi väärtuse testid firmaväärtustele, mis eksisteerivad järgnevate rahateenivate üksuste või ettevõtete omandamise tulemusena, millest olulisemad on Delfi (Eesti, Läti ja Leedu), Ekspress Meedia ASi väljaantav Maaleht, Digital Matter (endise nimega Adnet Media), Linna Ekraanid, Biļešu Paradīze ja Geenius Meedia. Firmaväärtuste testide raames hinnatakse ühtlasi teiste varade väärtust, kuivõrd rahateenivate üksuste kaetavad väärtused peavad lisaks firmaväärtusele katma ära ka samade rahateenivate üksustega seotud muud varad, nagu olemasolevad kaubamärgid, immateriaalsed ja materiaalsed põhivarad, netovara. Iga rahateeniva üksuse varade kaetava väärtuse leidmisel tuginetakse viimase tuleviku rahavoogudele, mida diskonteeritakse, kasutades eeldatavat kaalutud keskmist kapitali hinda (WACC). Detailsem info firmaväärtuste testide kohta on esitatud Lisas 16.

Seisuga 31.12.2021 ja 31.12.2020 firmaväärtust alla ei hinnatud.

Kontsernil on ka firmaväärtustest eraldiseisvaid immateriaalseid ja materiaalseid põhivarasid ning selliste varade väärtuse hindamise puhul lähtub juhtkond esmalt indikatsioonidest, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui indikatsioonid on olemas, siis teostatakse eraldi vara väärtuse test väikseimale raha teeniva üksuse varadele ja juhul kui kontserni juhtkonna koostatud realistlike tuleviku rahavoogude tulemusena ei ületa varade kaetav väärtus bilansilist väärtust, siis hinnatakse varad alla nende kaetavale väärtusele. 2020. aastal viidi läbi kaetava väärtuse test materiaalse põhivara suhtes, mille tulemusena kajastati väärtuse languse kahjumit summas 1 031 tuhat eurot (Lisa 15).

b) Immateriaalse põhivara eluea hindamine

Juhtkond on hinnanud immateriaalsete varade kasulikke eluigasid, võttes arvesse äritegevuse tingimusi ja mahte, ajaloolist kogemust antud valdkonnas ning tulevikunägemusi. Amortisatsioonikulu on tõstetud juhul, kui kasulik eluiga osutub lühemaks esialgselt prognoositust ning moraalselt vananenud ja mittekasutuses varad on maha kantud või alla hinnatud.

Kaubamärkide kasulik eluiga on hinnanguliselt 5-50 aastat, lähtudes teadaolevatest minevikukogemustest sarnaste kaubamärkide kohta. Online-meedia segmendi kaubamärk on online-portaalide nimi Delfi ja Geenius.ee, trükimeedia segmendi kaubamärgid on peamiselt erinevate perioodikaväljaannete (ajakirjad, ajalehed) nimed. Online-meedia kaubamärkide kasulik eluiga on eeldatavalt pikem kui trükimeedia kaubamärkide eluiga. Online-meedia kaubamärkide järelejäänud amortisatsiooniperiood on kuni 36 aastat. Trükimeedia kaubamärkide kasulik eluiga on üldjuhul hinnanguliselt 5-10 aastat.

Seisuga 31.12.2021 on kaubamärkide bilansiline väärtus 9 917 tuhat eurot (31.12.2020: 8 733 tuhat eurot). Kui online-kaubamärkide kasulik eluiga pikeneks või lüheneks 10% võrra, väheneks või suureneks aastane amortisatsioonikulu vastavalt 37/46 tuhande euro võrra.

c) Materiaalse põhivara eluea hindamine

Juhtkond on hinnanud materiaalse põhivara kasulikke eluigasid, võttes arvesse äritegevuse tingimusi ja mahte, ajaloolist kogemust antud valdkonnas ning tulevikunägemusi. Amortisatsioonikulu on tõstetud juhul, kui kasulik eluiga osutub lühemaks esialgselt prognoositust ning tehniliselt vananenud ning mittekasutusel varad on maha kantud või alla hinnatud.

Kui kasulikud eluead pikeneksid/lüheneksid 10% võrra, väheneks/suureneks aasta amortisatsioonikulu 83/101 tuhande, 72/88 tuhande ja 102/125 tuhande euro võrra vastavalt ehitistel, masinatel ja seadmetel ning muul inventaril. Kokku väheneks/suureneks amortisatsioonikulu 257/314 tuhat eurot, kui eluead pikeneksid/lüheneksid 10% võrra.

d) Nõuete väärtuse hindamine

Kontsern kasutab ostjate vastu tekkinud nõuete nende eluea jooksul eeldatava krediidikahjumi kajastamiseks standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit. Nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline finantseerimiskomponent, väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega. Antud finantsvarade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste, aruandekuupäeval finantsvarale rakenduvate tegelike ja prognoositavate tingimuste ja nende suuna hinnanguga ning vajadusel ka raha ajaväärtusega.

e) Tingimuslik tasu

Äriühendustest tekkinud tingimuslikku tasu kohustuse õiglase väärtuse määramisel kasutatakse diskonteeritud rahavoogusid. Hindamismudel arvestab eeldatavate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtust, mida on diskonteeritud kasutades riskiga korrigeeritud diskontomäära. Hinnanguline õiglane väärtus suureneb (väheneb), kui eeldatavad rahavood oleksid kõrgemad (madalamad) või kui riskiga korrigeeritud diskontomäär oleks madalam (kõrgem). Seisuga 31. detsember 2021 oli tingimuslike tasude õiglane väärtus 2 256 tuhat eurot, sh 2 033 tuhat eurot lühiajaline ja 223 tuhat eurot pikaajaline kohustus ja seisuga 31. detsember 2020 oli tingimuslike tasude õiglane väärtus 1 995 tuhat eurot, sh 250 tuhat eurot lühiajaline ja 1 745 tuhat eurot pikaajaline kohustus. Ostu-müügi lepingu tingimustest tulenevalt tehti 2021. aastal piletimüügiplatvormi soetusmaksumuse tasumata tulevase kohustuse õiglase väärtuse korrigeerimine, mis kajastati ühekordse finantstuluna summas 407 tuhat eurot (2020: 690 tuhat eurot). Hinnangu muutuse aluseks on 2021. aasta müügitulud, mis oli oluliselt väiksem võrreldes ostuhetkel eeldatud hinnanguga, kuna COVID-19-ga seotud eriolukord avaldas sügavat mõju piletimüügiäri tegevusmahtudele.

f) Tulumaks: Eesti (ja Läti) tütar-, sidus- ja ühissettevõtetesse tehtud investeeringutega seotud edasilükkunud tulumaksu kajastamine

Kontsern kontrollib tütarettevõtte dividendipoliitikat ja tal on võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Samuti saab kontsern vajadusel blokeerida ühissettevõtte kasumi jaotamise otsuseid, mistõttu on kontsernil võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Seisuga 31.12.2021 on kontsern otsustanud tütar- ja ühissettevõtete kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada ning seetõttu ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist antud investeeringutelt. Seisuga 31.12.2021 ei kajasta kontsern ka sidusettevõtetesse tehtud investeeringute puhul edasilükkunud tulumaksukohustist, kuna tulumaksu mõju võimaliku kasumijaotuse pealt konsolideeritud finantsaruannetele on ebaoluline.

Lisa 4. Finantsriskide juhtimine

Finantsriskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa kontserni äriprotsesside juhtimisel. Juhtkonna võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju kontserni kasumlikkusele. Risk on kontserni juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad krediidirisk, likviidsusrisk, tururisk (sh. valuutakursi risk, intressimäärarisk ja hinnarisk), tegevusrisk ja kapitalirisk.

Kontserni riskijuhtimise aluseks on Tallinna börsi, Finantsinspeksiooni ja teiste regulatiivsete organite seatud nõuded, üldiselt aktsepteeritud raamatupidamisstandardid ja hea tava ning kontserni ja tema tütarettevõtete sisemised regulatsioonid ja poliitikad. Riskide juhtimine kontserni tasandil sisaldab riskide määramist, mõõtmist ja kontrollimist. Kontserni riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettemääramatusel ja võimaluste leidmisel sellest tulenevate potentsiaalsete negatiivsete mõjude minimeerimiseks kontserni finantstegevusele.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub kontserni ematettevõtte ja tütarettevõtete juhatustel. Kontsern hindab ja piirab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Finantsriskide juhtimisse on kaasatud kontserni finantsüksus, mis tegeleb nii ematettevõtte kui ka tema tütarettevõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäära riski haldamisega. Kontserni kuuluvates ühissetevõtetes teostatakse riskijuhtimist koostöös ühissetevõtete teise aktsionäriaga.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendub kahjana, mida kontsern võib kanda ja mida põhjustab tehingu vastaspool, kui ta jätab oma lepingulised finantskohustused täitmata. Krediidiriskile on avatud raha ja pangakontod, nõuded ostjatele, muud lühiajalised nõuded ja antud laenud.

Raha ja pangakontod (sh pikaajaline hoius) hoostatava panga krediidireitingu lõikes

Pank	Moody`s	Standard & Poor`s	31.12.2021	31.12.2020
SEB	Aa3	A+	7 296	3 308
Swedbank	Aa3	A+	1 298	1 441
Citadele	Baa2	-	1 082	1 304
Luminor/LHV	Baa1/Baa1	-/-	1 198	136
Kokku			10 874	6 189

Kasutatud on pankade viimast pikaajalist krediidireitingut, mis oli esitatud iga panga kodulehel.

Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse pidevalt klientide maksedistsipliini. Kehtestatud on krediidipoliitika tagamaks teenuste ja toodete müüki adekvaatse krediidiajalooaga klientidele ning ettemaksude rakendamist kõrgema riskikategooriaga klientidele. Vastavalt krediidipoliitikale kohaldatakse erinevatele kliendigruppidele erinevaid maksetähtaegu, krediidilimiiti, võimalikku maksepuhkust. Klientide grupeerimise aluseks on nende suurus, tundus, krediiditausta uuringute tulemused ja maksekäitumise ajalugu. Reklaamikliente vaadeldakse esimesel tasandil kahes grupis: reklaamiagentuurid ja otsekliendid, edaspidi grupeeritakse vastavalt ülalesitatud põhimõtetele. Kontsern rakendab kõikides Balti riikides sama krediidipoliitikat, kuid on teadlik klientide erinevast krediidikäitumisest. Kõik Eesti tütarettevõtted ostavad sisse meeldetuletusteenust, et tegeleda tõhusamalt maksetähtaaja ületanud nõuetega.

Uute klientide puhul kontrollitakse nende krediiditausta Krediidinfo ja teiste analoogsete andmebaaside abil. Samuti monitooritakse nende maksekäitumist alguses kõrgendatud huviga. Maksedistsipliini täitmisel on võimalik saada paindlikumaid krediiditingimusi nagu pikemat maksetähtaega, kõrgemat krediidilimiiti jm. Maksedistsipliini rikkumisel omakorda kohaldatakse rangemaid krediiditingimusi. Suurte tehingute puhul, eriti trükiteenuste segmendis, peavad kliendid tegema ettemakse või esitama garantiikirja.

Kontsernil pole teada olulisi riske seoses klientide ja partnerite liigse kontsentratsiooniga. Juhtkonna hinnangul puudub seotud osapoolte laenudes oluline krediidirisk, kuna tegu on tugeva finantspositsiooniga ettevõtetega.

Maksimaalne krediidirisk, mis tuleneb kontserni nõuetest ostjate vastu ja muudest nõuetest, on toodud allpool:

31.12.2021 (tuhandetes EUR)	Maksetähtaeg saabumata	Maksetähtaeg ületatud >= 7 päeva	Maksetähtaeg ületatud >7 päeva ja <=60 päeva	Maksetähtaeg ületatud > 60 päeva	Kokku nõuded
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	5 653	958	371	28	7 009
Muud lühiajalised nõuded (Lisa 6)	1 453	0	0	0	1 453
Muud pikaajalised nõuded (Lisa 12)	93	0	0	0	93
KOKKU	7 199	958	371	28	8 556

31.12.2020 (tuhandetes EUR)	Maksetähtaeg saabumata	Maksetähtaeg ületatud >= 7 päeva	Maksetähtaeg ületatud >7 päeva ja <=60 päeva	Maksetähtaeg ületatud > 60 päeva	Kokku nõuded
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	5 934	1 009	631	1	7 575
Muud lühiajalised nõuded (Lisa 6)	1 107	0	0	0	1 107
Muud pikaajalised nõuded (Lisa 12)	103	0	0	0	103
KOKKU	7 144	1 009	631	1	8 785

2021. aastal on kontsern ebatöenäoliselt laekuvaid arveid alla hinnanud summas 193 tuhat eurot (31.12.2020: 286 tuhat eurot). Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi eluea jooksul eeldatavate krediidikahjumite summas. Antud finantsvarade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste, aruandekuupäeval finantsvarale rakenduvate tegelike ja prognoositavate tingimuste ja nende suuna hinnanguga ning vajadusel ka raha ajaväärtusega.

Informatsioon aruandeperioodil nõuete allahindluses toimunud muutuste osas on toodud Lisas 7.

Muude nõuete (sh laenuõuded) osas kajastab kontsern väärtuse langust summas, mis võrdub 12 kuu jooksul eeldatavate krediidikahjumitega, kui krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud. Kui krediidirisk on märkimisväärselt suurenenud, kajastab kontsern krediidikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul eeldatavate krediidikahjumitega. Seisuga 31.12.2021 ei ole krediidirisk oluliselt suurenenud.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk tähendab seda, et kontsernil ei pruugi olla likviidseid vahendeid oma finantskohustuste õigeaegseks täitmiseks.

Kontserni eesmärk on hoida kontserni finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusrisi juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist. Kontserni rahavoogude võimalikult efektiivseks juhtimiseks moodustavad emaettevõtte ja tema tütarettevõtete pangakontod ühtse kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada kontserni rahalisi vahendeid emaettevõtte poolt kehtestatud limiidi piires. Kontsernikonto toimib Eestis, kuid sellesse on kaasatud välismaised tütarettevõtted nii Lätist kui ka Leedust. Vastavalt kontserni poliitikale koostavad kõik kontserni ettevõtted pikemaajalise eelarvelise rahavoogude prognoosi terveks järgneva aastaks, mida korrigeeritakse kvartaalselt. Lühiajalise rahavoo jälgimiseks esitavad kontsernikontoga liitunud tütarettevõtted iganädalaselt detailsed rahavoo projektsioonid järgneva kolmeteistkümne nädala kohta.

Likviidsusrisi maandamiseks kasutab kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaenu, ostjate nõuete ja tarnelepingute pidev monitooring.

Arvelduslaenu kasutatakse käibekapitali finantseerimiseks. Põhivara investeeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi pangalaenu või rendilepinguid. Kontserni arvelduslaenu on oma tähtajalt pikaajaline ja seotud laenulepingu tähtajaga. See toimib sisuliselt pikaajalise krediidilimiidina, mille kasutamise vajadust saab kontsern ise reguleerida.

Diskonteerimata finantskohustuste (põhiosa ja tuleviku intressimaksete) analüüs maksetähtaegade lõikes

31.12.2021 (tuhandetes EUR)	Diskonteerimata					Kokku	Bilansiline väärtus
	<= 1 kuu	> 1 kuu ja <=3 kuud	> 3 kuud ja <= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat	>5 aastat		
Pangalaenu (Lisa 18)	158	315	1 411	10 148	0	12 032	11 350
Võlakirjad (Lisa 18)	0	0	300	1 200	5 300	6 800	5 000
Rendimaksud (Lisad 18,19)	140	280	1 207	4 452	0	6 079	5 869
Võlad tarnijatele (Lisa 17)	2 775	124	0	0	0	2 899	2 899
Muud võlad	3 540	0	0	601	0	4 141	4 141
KOKKU	6 613	719	2 918	16 401	5 300	31 951	29 259

31.12.2020 (tuhandetes EUR)	Diskonteerimata					Kokku	Bilansiline väärtus
	<= 1 kuu	> 1 kuu ja <=3 kuud	> 3 kuud ja <= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat	>5 aastat		
Pangalaenu (Lisa 18)	236	468	1 994	10 232	0	12 930	12 545
Võlakirjad (Lisa 18)	0	0	300	1 200	5 600	7 100	5 000
Rendimaksud (Lisad 18,19)	115	238	950	3 576	0	4 879	4 657
Võlad tarnijatele (Lisa 17)	2 134	94	2	0	0	2 230	2 230
Muud võlad	1 860	0	0	2 025	0	3 885	3 885
KOKKU	4 345	800	3 246	17 033	5 600	31 024	28 317

Täiendav informatsioon laenumaksete kohta on avalikustatud Lisas 18.

Muud võlad sisaldavad võlgasid ühissettevõtetele, viitintresse, muid viitvõlgu ja tingimuslikku tasu, vaata Lisa 17.

Intressimäärarisk

Intressimäärarisk tähendab seda, et intressimäär muutumine toob kaasa muutuse kontserni rahavoos ja kasumis. Kontserni antud ja võetud laenu intressimäärad on seotud euriboriga, millele lisandub marginaal.

Kontserni intressimäärarisk on seotud lühiajaliste ja pikaajaliste võlakohustustega, mis on võetud muutuva intressimääraga. Intressimäärarisk on eelkõige seotud euribori kõikumisega. Intressimäär muutus ühe protsendipunkti võrra muudaks kontserni laenuintressi kulu ca 157 tuhat eurot aastas.

Intressi liik	Intressimäär	31.12.2021 (tuhandetes EUR)	31.12.2021			Bilansiline väärtus
			<= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat	>5 aastat	
Fikseeritud ja muutuv intress	6-kuu Euribor+1,90%	Laen	1 680	9 670	0	11 350
	6,00%	Võlakirjad	0	0	5 000	5 000
	6-kuu Euribor + 1,90%-2,70%	Rendikohustus	1 521	4 348	0	5 869
	1-kuu Euribor+1,75%	Arvelduskrediit	0	0	0	0

Intressi liik	Intressimäär	31.12.2020				Bilansiline väärtus
		(tuhandetes EUR)	<= 1 aasta	>1 aasta ja <=5 aastat	>5 aastat	
	0%+2,15%-3,90%	Laen	2 401	10 144	0	12 545
	6,00%	Võlakirjad	0	0	5 000	5 000
Fikseeritud ja muutuv intress	6-kuu Euribor + 1,78-2,50%	Rendi-kohustus	1 212	3 445	0	4 657
	1-kuu Euribor + 1,9%	Arveldus-krediit	0	0	0	0

Informatsioon pangalaenude kohta on avalikustatud Lisas 18.

Valuutarisk

Kontserni äritegevus on rahvusvahelise ulatusega ning seetõttu on kontsern avatud mõningal määral valuutakursiriskile. Valuutakursirisk tekib siis, kui tulevikus aset leidvad majanduslikud tehingud või kajastatud varad või kohustused on fikseeritud valuutas, mis pole ettevõtte arvestusvaluuta. Kontserni kuuluvad ettevõtted on kohustatud juhtima oma valuutakursiriski arvestusvaluuta suhtes. Kontserni kohalike maade tulud on peamiselt fikseeritud kohalikes valuutades, milleks on euro nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Samuti makstakse enamikule oma peamistele tarnijatele ja töövõtjatele kohalikus valuutas. Tütarettevõtted on kohustatud välislepingutes kasutama üldjuhul valuutana eurot. Välisvaluutas laekuvad summad konverteeritakse eurodesse vahetult peale laekumist, vähendamaks avatud välisvaluutapositioni. Muid vahendeid valuutariski maandamiseks ei kasutata.

Seisuga 31.12.2021 oli kontsernil valuutarisk üleval USD suhtes summas 77 tuhat eurot. Seisuga 31.12.2020 oli kontsernil valuutarisk üleval USD suhtes summas 87 tuhat eurot ja teiste valuutade suhtes (SEK, GBP, NOK) 32 tuhat eurot.

Hinnarisk

Toorainega seotud hinnariskist avaldab kontserni tegevusele enim mõju paberi hind. Võttes arvesse mitmeid kriteeriume, peab kontsern paberihinna riski aktsepteerimist optimaalseimaks lahenduseks ega kasuta paberihinna riski maandamiseks tuletisinstrumente.

Tegevusrisk

Tegevusrisk on võimalik kahju, mille põhjuseks on ebapiisavad või mittetoimivad protsessid, töötajad ja infosüsteemid või välised faktorid.

Töötajate kaasamine riskide hindamise protsessi parandab üldist riskikultuuri. Tehingute teostamisel kasutatakse võimalike kahjude minimeerimiseks tehingulimiite. Kasutatav nelja silma põhimõte, mille järgi peab tehingu või protseduuri teostamiseks olema vähemalt kahe teineteisest sõltumatu töötaja või üksuse kinnitus, vähendab inimlike eksimuste ja vigade tekkimise võimalust. Nelja silma põhimõtet kasutatakse samuti läbirääkimiste käigus, mis on seotud ostu-müügi ja teiste tehingutega. Juhtkond ja ettevõtte juristid vaatavad üle kõik advokaadibüroode koostatud lepingud. Juhtkond hindab kontserni õiguskaitsset heaks.

Kontserni tegevuse sõltuvust infotehnoloogilistest süsteemidest hindab juhtkond keskmisest kõrgemaks ning selle turvalisuse ja töökindluse suurendamiseks investeeritakse pidevalt. Vastutus tegevusriski maandamise eest lasub kontserni ning tütarettevõtete juhatustel.

Enim avaldas aruandeaastal maailma majanduskeskkonnale mõju COVID-19 viiruse levik. Kontsern on rakendanud kõiki vajalikke samme, et vältida COVID-19 viiruse levikut kontsernis. Esmaseks eesmärgiks on kaitsta töötajaid ning pakkuda seejuures endiselt oma auditooriumile usaldusväärseid ja õigeaegseid uudiseid ning teisi teenuseid. Piirangutest tulenevate mõjude suhtes olid kõige haavatavamad kontserni välimeedia ja piletimüügi platvorm Lätis. Kui meediaettevõtetes on eelkõige digitaalsed reklaamimahud taastunud hästi, siis üritustega seotud piirangud jätkuvad ning mõjutavad piletiäri tegevusmahtusid veel ka 2022. aastal.

Kapitalirisk

Kontserni peamine eesmärk kapitaliriski juhtimisel on tagada kontserni jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja hüved teistele huvigruppidele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab kontsern kapitali jälgimiseks võla ja kapitali suhet. Võla ja kapitali suhe arvutatakse netovõla suhtena kogukapitali. Netovõlg saadakse raha ja pangakontode lahutamisel koguvõlast (konsolideeritud bilansis kajastatud lühi- ja pikaajalised intressikandvad kohustused). Kogukapital on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali ja netovõla summa.

Kontserni kapitali suhtarvud

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Intressikandvad võlakohustused	22 219	22 202
Raha ja pangakontod	10 962	6 269
Netovõlg	11 257	15 933
Omakapital	53 692	54 619
Kapital kokku	64 950	70 552
Võla ja kapitali suhe	17%	23%
Bilansimaht	94 258	94 177
Omakapitali osakaal bilansimahust	57%	58%

Õiglane väärtus

Kontserni juhatuse hinnangul ei erine konsolideeritud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (Lisad 5,6,7,9,12) ja -kohustuste (Lisad 17,18,19) õiglasel väärtused nende bilansilistest väärtustest kontserni bilansis seisuga 31. detsember 2021 ja 31. detsember 2020. Kontserni riskimarginaalid vastavad turutingimustele. Eelnevast tulenevalt hindab kontserni juhatus, et pikaajaliste kohustuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Finantskohustuste õiglane väärtus määratakse diskonteeritud tuleviku lepinguliste rahavoogude baasil, kasutades turu intressimäära, mis on kontsernile kättesaadav sarnaste finantsinstrumentide kasutamisel. Nõuded ostjate vastu ja võlad hankijatele on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, mistõttu juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus on lähedane nende õiglasele väärtusele.

Muude investeeringute õiglane väärtus, mille muutus kajastatakse läbi kasumiaruande, oli 878 tuhat eurot seisuga 31.12.2021 (31.12.2020: 880 tuhat eurot). Investeeringud ei ole ühelgi börsil noteeritud ja neid liigitatakse õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemel. Kontserni juhtkonna hinnangul investeeringu õiglane väärtus ei erine oluliselt selle bilansilisest väärtusest.

Muude kasumiaruande kaudu kajastatavate kohustuste (tingimuslikud tasud) õiglane väärtus oli 2 256 tuhat eurot seisuga 31.12.2021 (31.12.2020: 1 995 tuhat eurot) ja need liigitatakse õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemel.

Lisa 5. Raha ja pangakontod

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Sularaha kassas	88	80
Pangakontod	10 844	6 126
Raha teel	18	43
Tähtajaline hoius	12	19
Raha ja pangakontod kokku	10 962	6 269

Lisa 6. Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ostjate vastu (Lisa 4,7)	7 009	7 575
Muud maksunõuded	141	190
Muud nõuded (Lisa 4,9)	1 453	1 107
Ettemaksed	720	578
Nõuded ja ettemaksed kokku	9 323	9 450

Lisa 7. Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ostjate vastu	7 117	7 816
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus	(108)	(241)
Nõuded ostjate vastu kokku (Lisa 6)	7 009	7 575

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus perioodi alguses	(241)	(228)
Perioodi jooksul laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	118	230
Perioodi jooksul ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	(193)	(286)
Perioodi jooksul bilansist maha kantud nõuded	208	42
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus perioodi lõpus	(108)	(241)

Perioodi jooksul tehtud nõuete allahindlused on kajastatud koondkasumiaruandes kirjel „Müüdid toodangu kulu“. Nõuete vanuselise analüüsi kohta (sh nõuded üle tähtaja) vaata Lisa 4. Arvestuspõhimõtted finantsvarade väärtuse languse hindamise kohta on avalikustatud Lisas 2.

Lisa 8. Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Kontserni tulumaksu kulu (tuhandetes EUR)	2021	2020
Aruandeperioodi tulumaksu kulu	276	280
Edasilükkunud tulumaksu kulu	0	0
Tulumaksu kulu kokku	276	280

Ettevõtte tulumaks

(tuhandetes EUR)	2021	2020
<i>Läti</i>		
Aruandeperioodi tulumaksu kulu	(13)	(6)
<i>Leedu</i>		
Kasum (kahjum) enne tulumaksu	1 650	1 743
Tulumaksumäär	15%	15%
Arvestuslik tulumaks	(247)	(261)
Mittemaksustatavate tulude/kulude mõju	(16)	(13)
Aruandeperioodi tulumaksu kulu	(263)	(274)
Edasilükkunud tulumaksu tulu (kulu)	0	0

Lisa 9. Muud lühiajalised nõuded

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded sidusettevõtetele (Lisa 31)	98	83
Ostjatelt laekumata arved	11	15
Antud laenud	88	68
Nõuded ühisettevõtetele (Lisa 31)	145	218
Ostjatelt laekumata arved	145	217
Muud nõuded	0	1
Nõuded seotud isikutele (Lisa 31)	17	1
Muud lühiajalised nõuded	1 192	805
Muud lühiajalised nõuded kokku (Lisa 6)	1 453	1 107

Muud nõuded sisaldavad peamiselt ürituste korraldajatele tehtud ettemakseid (ürituste korraldajate nimel ürituste eest kogutud raha), mis kujutavad endast ürituste korraldajatele tehtud maksete saldod enne ürituse toimumist.

Lisa 10. Varud

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Tooraine	0	2 146
Lõpetamata toodang	26	338
Valmistoodang	239	257
Müügiks ostetud kaubad	1	14
Varud kokku	266	2 756

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Valmistoodangu allahindlus	72	78
Koondkasumiaruandes kajastatud allahindlus	72	78

Varude allahindlus on kajastatud koondkasumiaruande kirjel „Müüdüd toodangu kulu“.

Lisa 11. Äriühendused

2021. aasta juulis omandas AS Ekspress Grupp 100%lise osaluse Babahh Media OÜ-s, mis tegeleb videotootmise, meedia ja infrastruktuurilahenduste müügiga. Seni kuulus ASile Ekspress Grupp 49% ettevõttest.

2021. aasta detsembris, kontsern omandas 100%lise osaluse meediaettevõttes Geenius Meedia OÜ. Omandamise eesmärk oli digitaalse meediaäri kasvatamine ja laienemine nišši, mida Ekspress Grupi väljaanded seni regulaarselt ei kata. Ekspress Grupi ja Geenius Meedia ühine eesmärk on pakkuda edaspidigi geenius.ee lugejatele köitvat sisu. Tehingu järel jätkab Geenius Meedia OÜ tegutsemist eraldiseisva meediaettevõttena. Ekspress Grupi kontsern pakub Geenius Meediale sünergia toetavates funktsioonides, mis annab kiiresti arenevale ettevõttele oluliselt suurema kasvupotentsiaali.

Äriühenduste tulemusena omandas kontsern netovara bilansilises väärtuses 368 tuhat eurot. Lisaks võeti õiglasel väärtuses arvele ostuanalüüsi koostamisel identifitseeritud kaubamärgid ja firmaväärtus (lisa 16).

2021. aasta eeltoodud äriühenduste rahaline mõju on esitatud konsolideeritud rahavoogude aruandes real "Tütarettevõtete ost (miinus omandatud raha)", seisuga 31.12.2021 tasumata osaluse soetusmaksumus summas 668 tuhat eurot on kajastatud kohustusena.

Mõju kontserni 2021. aasta müügitulule ja puhaskasumile oleks ebaoluline kui Geenius Meedia OÜ ja Babahh Media OÜ oleks omandatud seisuga 1. jaanuar 2021.

Lisa 12. Muud nõuded ja investeeringud

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded sidus- ja ühissetevõtetele (Lisa 4,31)	93	103
Muud nõuded (Lisa 21,31)	700	0
Muud investeeringud õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande	878	880
Pikaajalised nõuded kokku	1 671	982

Lisa 13. Ühisettevõtted

Ettevõtte nimi	Osalus %		Kaasomanik	Kaasomanik
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
AS Õhtuleht Kirjastus	50%	50%	Alexela Varahalduse AS	Alexela Varahalduse AS
AS Express Post	50%	50%	AS Postimees Grupp	AS Postimees Grupp

Ühisettevõtete põhitegevus on kirjeldatud Lisas 1.

(tuhandetes EUR)	AS Õhtuleht Kirjastus	AS Express Post	Kokku
31.12.2021			
Netovara ühisettevõttes	2 060	(380)	1 680
Osaluse suurus ühisettevõttes	50%	50%	
Firmaväärtus	0	0	0
Muud korrigeerimised	(19)	190	171
Ühisettevõtte osaluse bilansiline väärtus	1 011	0	1 011
Kasum / (kahjum) osaluselt ühisettevõttes	99	(380)	(281)
31.12.2020			
Netovara ühisettevõttes	3 361	(528)	2 833
Osaluse suurus ühisettevõttes	50%	50%	
Firmaväärtus	0	0	0
Muud korrigeerimised	(19)	264	245
Ühisettevõtte osaluse bilansiline väärtus	1 661	0	1 661
Kasum / (kahjum) osaluselt ühisettevõttes	490	(388)	102

Ühisettevõtete finantsandmed

(tuhandetes EUR)	AS Õhtuleht Kirjastus	AS Express Post	Kokku
31.12.2021			
Käibevara	2 390	923	3 313
Põhivara	3 571	49	3 620
Varad kokku	5 961	973	6 933
Lühiajalised kohustused	3 503	1 353	4 856
Pikaajalised kohustused	398	0	398
Kohustused kokku	3 901	1 353	5 254
Eelpool nimetatud varad ja kohustused sisaldavad:			
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	1 574	405	1 978
<i>Lühiajalised finantskohustused (v.a võlad tarnijatele, muud võlad ja eraldised)</i>	153	0	153
<i>Pikaajalised finantskohustused (v.a võlad tarnijatele, muud võlad ja eraldised)</i>	398	0	398

(tuhandetes EUR)	AS Õhtuleht Kirjastus	AS Express Post	Kokku
31.12.2020			
Käibevara	3 326	908	4 233
Põhivara	3 881	23	3 904
Varad kokku	7 207	931	8 138
Lühiajalised kohustused	3 443	1 459	4 901
Pikaajalised kohustused	403	0	403
Kohustused kokku	3 846	1 459	5 304
Eelpool nimetatud varad ja kohustused sisaldavad:			
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	2 501	399	2 900
<i>Lühiajalised finantskohustused (v.a võlad tarnijatele, muud võlad ja eraldised)</i>	156	0	156
<i>Pikaajalised finantskohustused (v.a võlad tarnijatele, muud võlad ja eraldised)</i>	403	0	403

(tuhandetes EUR)	AS Õhtuleht Kirjastus	AS Express Post	Kokku
2021			
Müügitulu	13 940	5 165	19 105
Kulum	(731)	(32)	(763)
Intressitulu	1	0	1
Intressikulu	(12)	(3)	(16)
Kasum / (kahjum) enne tulumaksu	574	(566)	7
Tulumaksukulu	(375)	0	(375)
Aruandeperioodi kasum / (kahjum)	199	(566)	(368)
Muu koondkasum	0	0	0
Koondkasum kokku	199	(566)	(368)
2020			
Müügitulu	13 415	4 659	18 074
Kulum	(826)	(40)	(865)
Intressitulu	1	0	1
Intressikulu	(12)	(4)	(17)
Kasum / (kahjum) enne tulumaksu	980	(776)	204
Tulumaksukulu	0	0	0
Aruandeperioodi kasum / (kahjum)	980	(776)	204
Muu koondkasum	0	0	0
Koondkasum kokku	980	(776)	204

Lisa 14. Sidusettevõtted

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Sidusettevõtete soetamine	0	1
Kasum/(kahjum) sidusettevõtte müügist	(292)	0
Makstud dividendid	78	150
Sidusettevõtete nõuete allahindlus (Lisa 31)	(166)	(174)
Sidusettevõtete aktsiad bilansis	2 210	2 253
Koondkasumiaruandes kajastatud kasum/(kahjum) sidusettevõtetelt		
Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum/(kahjum)	161	(129)
Kasum/(kahjum) sidusettevõtetelt kokku	161	(129)

2021. aasta juulis omandas AS Ekspress Grupp 100%lise osaluse Babahh Media OÜ-s, mis tegeleb videotootmise, meedia ja infrastruktuurilahenduste müügiga. Seni kuulus ASile Ekspress Grupp 49% ettevõttest.

Ettevõtte nimi	Osalus %	
	31.12.2021	31.12.2020
Babahh Media OÜ	100%	49%
Kinnisvarakeskkond OÜ	49%	49%
Altero SIA	25,48%	25,48%
Eesti Audioraamatute Keskus OÜ	33,33%	33,33%

Sidusettevõtte finantsandmed

(tuhandetes EUR)	Eesti Audioraamatute Keskus OÜ	Babahh Media OÜ (01.01-30.06.2021)	Kinnisvara-keskkond OÜ	Altero SIA (konsolideeritud)
31.12.2021				
Varad kokku	42	-	415	2 192
Kohustused kokku	39	-	1 841	704
Tulud kokku	5	265	530	3 244
Kulud kokku	5	267	846	1 893
Puhaskasum (kahjum)	0	(2)	(316)	1 352
31.12.2020				
Varad kokku	-	132	363	833
Kohustused kokku	-	116	1 472	412
Tulud kokku	-	697	462	2 917
Kulud kokku	-	750	818	2 638
Puhaskasum (kahjum)	-	(53)	(356)	280

Lisa 15. Materiaalne põhivara

(tuhandetes EUR)	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata põhivara ja ettemaksed	Kokku
31.12.2019						
Soetusmaksumus	409	10 390	25 578	4 477	697	41 551
Akumuleeritud kulum	0	(4 004)	(19 682)	(2 922)	0	(26 608)
Bilansiline väärtus	409	6 386	5 896	1 555	697	14 943
Ostud ja parendused	0	642	171	412	1 748	2 972
Müüdüd põhivara (jääkmaksumus)	0	(66)	0	(75)	0	(141)
Allahindlus ja mahakandmine (jääkmaksumus)	0	(393)	(646)	(14)	0	(1 053)
Ümberklassifitseerimine	0	0	0	438	(448)	(11)
Põhivara kulum	0	(992)	(856)	(728)	0	(2 577)
31.12.2020						
Soetusmaksumus	409	10 332	25 073	4 903	1 997	42 714
Akumuleeritud kulum	0	(4 756)	(20 508)	(3 315)	0	(28 580)
Bilansiline väärtus	409	5 576	4 565	1 588	1 997	14 134
Ostud ja parendused	0	599	729	2 779	1 217	5 323
Müüdüd põhivara (jääkmaksumus)	0	0	(1)	(1)	0	(2)
Allahindlus ja mahakandmine (jääkmaksumus)	0	(111)*	(3)	(32)	0	(145)
Ümberklassifitseerimine	0	27	1 738	807	(2 532)	40
Soetatud äriühenduste kaudu	0	20	0	26	0	45
Müüdüd äriühenduste kaudu	(409)	(2 337)	(5 647)	(52)	(162)	(8 608)
Põhivara kulum	0	(908)	(790)	(1 126)	0	(2 823)
31.12.2021						
Soetusmaksumus	0	4 829	1 636	7 508	520	14 493
Akumuleeritud kulum	0	(1 965)	(1 044)	(3 520)	0	(6 529)
Bilansiline väärtus	0	2 864	591	3 988	520	7 964

2021. aasta materiaalse põhivara ostud ja parendused sisaldavad renditavate varade (Lätis ja Eestis lisandunud LED ekraanide renditavate asukohtade ning täiendavate kontoripindade ja muude varade) kasutusõiguse arvele võtmist summas 2 170 tuhat eurot vastavalt raamatupidamisstandardile IFRS 16 „Rendilepingud“.

2021. aasta ehitiste allahindlus ja mahakandmine sisaldab kasutusõiguse varade kajastamise lõpetamist summas 110 tuhat eurot.

2020. aastal kajastas kontsern COVID-19 mõju tõttu majanduslikule olukorrale materiaalse põhivara väärtuse languse kahjumit summas 1 031 tuhat eurot. 2021. aastal materiaalsel põhivara alla ei hinnatud.

Informatsioon laenu tagatiseks panditud materiaalse põhivara kohta on toodud Lisas 18.

Informatsioon rendilepingute ja kasutamiseõiguse aluseks olevate varade maksete ja tähtaegade kohta on toodud Lisas 19.

Lisa 16. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes EUR)	Firma- väärtus	Kaubamärgid	Arenguvälja- minekud	Kliendi- suhted	Tarkvara	Ettemaksed	Kokku
31.12.2019							
Soetusmaksumus	52 525	13 920	726	3 546	4 552	585	75 854
Akumuleeritud amortisatsioon ja allahindlus	(9 897)	(4 703)	(419)	(1 855)	(2 611)	0	(19 485)
Bilansiline väärtus	42 628	9 218	306	1 691	1 942	585	56 369
Ostud ja parandused	0	0	0	0	204	1 115	1 319
Mahakandmine (jääkmaksumuses)	0	0	0	0	(51)	(69)	(120)
Ümberklassifitseerimine	0	0	29	0	352	(381)	0
Omandatud äriühenduse kaudu	457	0	0	0	0	0	457
Amortisatsioon	0	(483)	(142)	(217)	(549)	0	(1 391)
31.12.2020							
Soetusmaksumus	52 982	13 920	667	3 546	4 711	1 250	77 076
Akumuleeritud amortisatsioon ja allahindlus	(9 897)	(5 186)	(473)	(2 072)	(2 813)	0	(20 441)
Bilansiline väärtus	43 085	8 733	194	1 474	1 898	1 250	56 635
Ostud ja parandused	0	0	5	0	393	1 334	1 732
Mahakandmine (jääkmaksumuses)	0	0	(2)	0	(74)	(1)	(78)
Ümberklassifitseerimine	0	1	53	0	788	(882)	(40)
Omandatud äriühenduse kaudu	2 491	1 594	0	0	193	0	4 278
Müüdid äriühenduste kaudu	0	0	0	0	(216)	(166)	(382)
Amortisatsioon	0	(412)	(103)	(175)	(649)	0	(1 339)
31.12.2021							
Soetusmaksumus	55 473	15 515	695	3 546	5 316	1 535	82 081
Akumuleeritud amortisatsioon ja allahindlus	(9 897)	(5 598)	(548)	(2 247)	(2 983)	0	(21 274)
Bilansiline väärtus	45 576	9 917	146	1 299	2 333	1 535	60 807

Informatsioon laenu tagatiseks panditud immateriaalsete varade kohta on toodud lisa 18.

Firmaväärtuse jagunemine rahateenivatele üksustele

(tuhandetes)	EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Delfi	35 137	35 137
Digital Matter (endise nimega Adnet Media)	712	712
Maaleht	1 816	1 816
Biļešu Paradīze	3 564	3 564
Linna Ekraanid	1 338	1 338
Geenius Meedia	2 211	0
Muud	798	517
Firmaväärtused kokku	45 576	43 085

Vara väärtuse testides on kaetav väärtus leitud kasutusväärtuse meetodi alusel, kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Iga omandatud äriüksuse kohta on koostatud vastava rahateeniva üksuse viie aasta rahavoo prognoosid. Peale viiendat aastat on väärtuse testis rahavoogude hindamisel on lähtutud perpetuiteedist. Pikaajalise oodatava rahavoo kasvumääraks on kasutatud konservatiivset kasvuprotsenti, mis iseloomustab oodatavat kasvu turul. Müügitulu kasv, muutuv- ja püsikulud on prognoositud varasemate perioodide tulemuste ning lähitulevikus plaanitavate strateegiliste arengute alusel. Väärtuste testides on kasutatud nominaalmudeleid.

Delfi väärtuse testis kasutatakse Delfi toote rahavoogusid ASis Ekspress Meedia, Läti ettevõtte AS Delfi rahavoogusid ja Leedu ettevõtte UAB Delfi rahavoogusid. Maalehe väärtuse test põhineb ASi Ekspress Meedia ajalehe Maaleht (k.a kõik seotud tegevused ja nende tulemused) ja ajakirja Maakodu äritegevuse tulevastel rahavoogudel. Digital Matter (endise nimega Adnet Media) väärtuse testis on kasutatud Adnet Media tegevuse rahavoogusid Balti riikides.

Linna Ekraanid väärtuse testis on kasutatud Eesti digitaalse välireklaami äritegevuse tulevase rahavoogusid. Biļešu Paradīze väärtuse testis on kasutatud äritegevuse tulevase rahavoogusid elektroonilise piletimüügiplatvormi ja piletimüügikohtade haldamisest Lätis.

2021. aasta kohta Geenius Meedia suhtes väärtuse testi läbi ei viidud, kuna osalus omandati detsembris 2021 ja sel hetkel toimus ostuhinna jaotamine ning olulisi muutusi õiglases väärtuses ei tuvastatud.

Kõikide rahateenivate üksuste rahavood konsolideeritakse ja neid on vajadusel korrigeeritud sisemiste juhtimis- või muude sarnaste tasudega.

Kasutatud on alljärgnevat tulude kasvusi:

Rahateeniv üksus	Keskmine tulude kasv järgmised 5 aastat		Lõppväärtuse kasv	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
	Delfi	5,6%-11,3%	5,0%-7,3%	3,5%
Digital Matter (endise nimega Adnet Media)	10,7%	9,9%	3%	3%
Maaleht	-0,1%	-0,2%	0%	0,5%
Linna Ekraanid	25,1%	21,3%	3%	3%
Biļešu Paradīze	4,3%	5,1%	3%	3%

Järgmise viie aasta rahavoogude nüüdisväärtus ja lõppväärtus leiti, kasutades diskontomäärana kaalutud keskmist kapitali tootluse määra, kus oodatav omakapitali tootlus on 8,8%-13,7% (2020: 9,1%-13,8%) ja võlakapitali tootlus on 3,9% (2020: 3,4%). Võlakapitali suhe omakapitali on arvestatud kõikidele ettevõtetele vastavalt Damodaran Online andmebaasi turu keskmisele võlakapitali suhtele. Omakapitali hind on arvatud kasutades CAPMi (Capital Asset Pricing Model). Ühe komponendina on kasutatud Damodaran Online andmebaasi vastava tööstusharu kõige viimast finantsvõimendusega beetat. Riigipõhiste riskimäärade aluseks on kasutatud Saksamaa pikaajalise eurovõlakirja tootlust.

2021. aastal langesid riskivabad intressimäärad aktsiaturgudel veelgi, mille tulemusena kasutatakse väärtuse testides samuti väiksemaid diskontomäärasid.

Kasutatud diskontomäärad on järgmised:

Rahateeniv üksus	31.12.2021	31.12.2020
Delfi	7,42%-7,78%	7,47%-7,82%
Digital Matter (endise nimega Adnet Media)	7,53%	7,82%
Maaleht	8,42%	8,47%
Linna Ekraanid	10,28%	9,58%
Biļešu Paradīze	7,78%	7,82%

Allpool toodud tabelis on välja toodud rahateenivate üksuste kaetavad ja bilansilised väärtused ning erinevused nende vahel enne allahindlusi. Bilansilised väärtused sisaldavad firmaväärtust, kaubamärke, materiaalseid ja immateriaalseid varasid ning käibekapitali. Allahindlusi ei ole käesoleval ega eelmisel aruandeaastal kajastatud.

(tuhandetes EUR)	31.12.2021			31.12.2020		
	Kaetav väärtus	Bilansiline väärtus (enne väärtuse langust)	Erinevus	Kaetav väärtus	Bilansiline väärtus (enne väärtuse langust)	Erinevus
Delfi	150 787	46 379	104 408	103 799	45 984	57 815
Digital Matter (endise nimega Adnet Media)	12 197	1 652	10 546	8 383	1 474	6 909
Maaleht	5 095	2 185	2 910	6 031	2 226	3 805
Linna Ekraanid	9 052	3 058	5 994	3 317	2 097	1 220
Biļešu Paradīze	23 667	7 963	15 704	25 518	8 177	17 341

Kontserni juhatuse hinnangul on kõik soetatud rahateenivate üksuste vara kaetava väärtuse testides rakendatud olulised eeldused realistlikud. Juhul, kui mõnes testimisel kasutatud olulisel eelduses toimuks ebasoovitavas suunas oluline muutus, võiks sellest tuleneda vara allahindamise vajadus.

Delfi, Digital Matter ja Maalehe müügitulu on kõrge ning nende prognoositavad tulevased rahavood ületavad nende varade bilansilist väärtust summa võrra, kus kasutatud eelduste mõistlik muutus ei tekitaks allahindluse vajadust.

2020. aastal mõjutas COVID-19-st tingitud eriolukord kõige enam digitaalsete väliekraanide ettevõtet Linna Ekraanid ning Läti piletimüügiplatvormi Biļešu Paradīze. Seoses riiklike piirangutega Eestis ja Lätis vähenesid antud ettevõtete reklaamimüügi- ja piletiäri tegevusmahud 2020. aastal. Väliekraanide turu taastumine 2021. aasta teises pooles ning piirangute leevenemine Lätis 2022. aasta alguses, annab kindlust, et seisuga 31.12.2021 antud ettevõtete prognoositavad tulevased rahavood ületavad nende varade bilansilist väärtust summa võrra, kus kasutatud eelduste mõistlik muutus ei tekitaks allahindluse vajadust.

Lisa 17. Võlad ja ettemaksud

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Võlad tarnijatele (Lisa 4)	2 899	2 230
sh võlad seotud osapooltele (Lisa 31)	252	9
Võlad töövõtjatele	3 349	3 451
Muud maksuvõlad	2 249	2 800
Kliendilepingu kohustus (Lisa 22)	2 566	2 199
Tingimuslik tasu	2 033	250
Võlad ühissettevõtetele (Lisa 31)	226	197
Viitintressid	73	74
Muud viitkohustused	4 270	4 050
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	17 664	15 251

Kliendilepingu kohustus sisaldab klientide perioodiliste väljaannete ettetellimusi.

Muud viitkohustused sisaldavad peamiselt raha, mis on kogutud ürituste korraldajate nimel ja nende ürituste eest, mis toimuvad 2022. aastal või on juba toimunud, kuid mille lõpparvet ei ole korraldajatele tehtud (Lisa 9).

Seisuga 31.12.2021 on äriühenduse tulemusena bilansis kajastatud tingimuslik tasu summas 2 256 tuhat eurot, sh 2 033 tuhat eurot lühiajaline ning 223 tuhat eurot pikaajaline kohustus. 2021. aastal tehti piletimüügiplatvormi soetusmaksumuse tasumata tulevase kohustuse õiglase väärtuse korrigeerimine, mis kajastati ühekordse finantstuluna summas 407 tuhat eurot (Lisa 3).

Seisuga 31.12.2020 on äriühenduse tulemusena bilansis kajastatud tingimuslik tasu summas 1 995 tuhat eurot, sh 250 tuhat eurot lühiajaline ning 1 745 tuhat eurot pikaajaline kohustus. 2020. aastal tehti piletimüügiplatvormi soetusmaksumuse tasumata tulevase kohustuse õiglase väärtuse korrigeerimine, mis kajastati ühekordse finantstuluna summas 690 tuhat eurot (Lisa 3).

Lisa 18. Pangalaenud ja laenukohustused

(tuhandetes EUR)	Summa kokku	Tagasimakse tähtaeg		
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Rohkem kui 5 aasta jooksul
Saldo seisuga 31.12.2021				
Pikaajalised pangalaenud	11 350	1 680	9 670	0
Võlakirjad	5 000	0	0	5 000
Rendikohustus	5 869	1 521	4 348	0
Kokku	22 219	3 201	14 018	5 000
Saldo seisuga 31.12.2020				
Pikaajalised pangalaenud	12 545	2 401	10 144	0
Võlakirjad	5 000	0	0	5 000
Rendikohustus	4 657	1 212	3 445	0
Kokku	22 202	3 613	13 589	5 000

Efektiivsed intressimäärad on väga lähedased nominaalsetele intressimääradele. Laenukohustuste õiglase väärtus on ligilähedane nominaalväärtusele, kuna intressimäär on muutuv ja seotud Euriboriga ning marginaal on turutingimustel kokku lepitud 2021. aasta juulis.

Pikaajaline pangalaen

Printall ASi osaluse müügitehingu raames tasuti septembris 2021 AS-ile SEB Pank laenulepingust tulenev Printall ASi laenujääk summas 2,06 miljonit eurot.

2021. aasta juulis AS Ekspress Grupp ja AS SEB Pank sõlmisid laenulepingute muudatused, mille tulemusena on laenude uueks tähtajaks 18. juuli 2026. aasta, varasema 25. aprill 2022 asemel. Uue kokkuleppe kohaselt vähendati igakuist tagasimakset 204 tuhandelt eurolt kuus 60 tuhande euronit kuus.

Lisaks sõlmiti AS-iga SEB Pank uus laenuleping refinantseerimaks AS Citadele banka laen summas 2,1 miljonit eurot ja tähtajaga 3. juuni 2024. Uue lepingu kohaselt jääb laenu tagasimaksegraafik samaks, laenu uueks tähtajaks on 18. juuli 2026.

21. detsembril 2021 allkirjastasid OÜ Ekspress Finants ja AS SEB Pank laenulepingu summas 2,65 miljonit eurot maksetähtajaga 18. juuli 2026 igakuise tagasimaksega 30 tuhat eurot.

Uute lepingute kohaselt on intressi marginaaliks vahemik 1,75%-1,9% varasema 1,9%-3,9% asemel. Muud peamised laenulepingutingimused jäid samaks.

Laenud on tagatud:

- Tütarettevõtete aktsiatega;
- ASi Ekspress Grupp ja tütarettevõtete garantiidega;
- Kontserni kaubamärkidega summas 4,9 miljonit eurot;
- Lõplikku kontrolli omav aktsionär on samuti andnud isikliku garantii summas 4 miljonit eurot, et katta laenu ja arvelduskrediidi lepinguid.

Vastavalt laenulepingu tingimustele peab laenuvõtja koguvõla/EBITDA suhe olema madalam kui 3,0. Seisuga 31.12.2021 oli laenulepingus kokku lepitud korrigeerimiste järgi arvutatud koguvõla/EBITDA suhe 1,41. Vastavalt laenulepingu tingimustele peab laenuvõtja intresside ja laenumaksete kattekordaja (DSCR) olema vähemalt 1,2. Seisuga 31.12.2021 oli laenulepingus kokku lepitud korrigeerimiste järgi arvutatud DSCR suhtarv 2,74. Lisaks tuleb hoida pangas likviidsusreservi summas 1 miljonit eurot.

Võlakirjad

Oktoobris 2019 emiteeris AS Ekspress Grupp 5 000 võlakirja nimiväärtusega 1 000 eurot, intressimääraga 6% aastas ja lunastustähtajaga emissioonikuupäeva 8. aastapäev, s.t 7. oktoober 2027. Intressi makstakse kord aastas 7. oktoobril.

Võlakirjad emiteeriti suunatud emissioonina ASi LHV Varahaldus hallatavatele pensionifondidele. 4. oktoobril 2019 sõlmis AS Ekspress Grupp märkimislepingu pensionifondide (LHV Pensionifond XL, LHV Pensionifond L, LHV Pensionifond M) nimel tegutseva ASiga LHV Varahaldus kõikide emiteeritud võlakirjade märkimiseks kogunimiväärtuses 5 miljonit eurot.

Võlakirjad on allutatud jaanuaris 2019 ASilt SEB Pank võetud laenule. AS SEB Pank on eesõigusnõudega võlausaldaja ja võlakirjad on allutatud ASilt SEB Pank võetud eelnimetatud laenule. Võlakirjad kujutavad endast Ekspress Grupi tagatud võlakohustust aktsionäride ja seotud osapoolte ees. Võlakirjad on täielikult tagatud OÜ Haep garantiiga ja Hans H. Luige käendusega. OÜ Haep 88% osaluse omanikuks on ASi Ekspress Grupp suuraktsionär Hans H. Luik.

Võlakirjade emiteerimisest saadud vahendite arvelt refinantseeris AS Ekspress Grupp OÜlt Aktiva Finants (100% omanik Hans H. Luik) võetud laenu summas 3,2 miljonit eurot ja kasutab ülejäänud 1,8 miljonit eurot tulevasteks investeeringuteks. OÜ-lt Aktiva Finants võetud laen kandis intressi 12% ning oli kontserni vaates sildfinantseeringuks 2019. aastal tehtud suurematele investeeringutele. 2019. aastal on kontsern investerinud Läti turul tegutsevasse piletimüügiplatvormi SIA Bīļešu Paradīze (bilesuparadize.lv) ja väliekraanide ettevõttesse OÜ Linna Ekraanid Eestis.

Kontsern jätkab aktiivselt investeringutega, tugevdamaks olemasolevaid põhitegevusi ja toetamaks kontserni digitaalse muutuse läbiviimisel.

Vastavalt võlakirjade tingimustele peab ASi Ekspress Grupp (kasutades konsolideeritud finantsandmeid) koguvõla /EBITDA suhe olema madalam kui 4,0 ning intresside ja laenumaksete kattekordaja (DSCR) vähemalt 1,2. Seisuga 31.12.2021 oli võlakirjade tingimustes kokku lepitud korrigeerimiste järgi arvutatud koguvõla/EBITDA suhe 1,41 ja laenumaksete kattekordaja (DSCR) oli 2,74.

Arvelduskrediit

Seisuga 31.12.2021 oli kontsernil sõlmitud pikaajaline arvelduskrediidi leping SEB pangaga summas 3 miljonit eurot tähtajaga 18.01.2023. 31.12.2021 ja 31.12.2020 seisuga ei olnud arvelduskrediidi limiiti kasutatud.

Lisa 19. Rendilepingud

Kasutusõiguse varasid kajastatakse materiaalsete põhivarade koosseisus.

Enamik kontserni rendilepinguid hõlmab kontoriruumi, mille rendiperiood on tavaliselt kolm kuni viis aastat ning mille järel on võimalik rendilepingut pikendada. Mõned rendilepingud sisaldavad indeksist või määrast sõltuvaid rendimakseid.

Kontsern rendib IT/kontoritehnikat, mille lepingujärgne rendiperiood on üks kuni kolm aastat. Need on kas lühiajalised ja/või madala alusvara väärtusega rendid. Kontsern on otsustanud antud rendilepingute kasutusõiguse varasid ja rendikohustusi mitte kajastada.

Informatsioon rendilepingute kohta, milles kontsern on rentnik, on toodud allpool.

Kasutusõiguse vara

(tuhandetes EUR)	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata põhivara	Kokku
2020					
Saldo 1. jaanuaril	2 857	575	435	398	4 265
Aruandeperioodi kulum	(690)	(77)	(174)	0	(941)
Kasutusõiguse varade lisandumine	642	0	240	1 333	2 215
Kasutusõiguse varade kajastamise lõpetamine	(17)	0	(3)	(22)	(42)
Saldo 31. detsembril	2 792	499	498	1 708	5 497
2021					
Saldo 1. jaanuaril	2 792	499	498	1 708	5 497
Aruandeperioodi kulum	(685)	(261)	(594)	0	(1 541)
Kasutusõiguse varade lisandumine	599	2 206	3 136	0	5 941
Kasutusõiguse varade kajastamise lõpetamine	(110)	(2 185)	(42)	(1 708)	(4 046)
Saldo 31. detsembril	2 595	258	2 998	0	5 852

Lõpetamata põhivara saldo seisuga 31.12.2020 sisaldab ka lisaks kasutusõiguse varale põhivara valmistamiseks tehtud muid kulutusi summas 474 tuhat eurot.

Kasumiaruandes kajastatud summad

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Intressikulu rendilepingutest	109	72
Väheväärtuslike varade ja lühiajaliste rendilepingute rendikulu	1 026	922

Rahavoogude aruandes kajastatud summad

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Rendilepingutega seotud raha väljamaksed	(1 814)	(949)

Lisa 20. Segmendiaruanne

Tegevussegmentid on juhtkond määratlenud emaettevõtte ASi Ekspress Grupp juhatuse jälgitavate aruannete põhjal. Juhatuse hindab äritegevust ettevõtte perspektiivist lähtudes.

2021. aasta septembris müüs AS Ekspress Grupp 100%lise osaluse tütarettevõttes Printall AS. Kuni müügini moodustas Printall ASi äritegevus trükiteenuste segmenti. Trükiteenuste segmenti kajastatakse 2021. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes lõpetatud tegevusvaldkonnana ning antud segmenti tulud ja kulud kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/-kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“.

Alates 2021. aasta septembrist on kontsern tegutsemas ainult ühes jätkuvas tegevussegmentis, milleks on meediasegment.

Meediasegment: *online* uudisportaalide ja kuulutuste portaalide haldamine, reklaamimüük oma portaalides üle Baltikumi ning ajalehtede, ajakirjade, kliendi- ja reklaamlehtede ning raamatute kirjastamine ja väljaandmine Eestis ning digitaalse välireklaami müük Eestis ja Lätis. Meediasegment hõlmab samuti tehnoloogia- ja innovatsioonikonverentsi „Login“ korraldamist Leedus, elektroonilise piletimüügiplatvormi (bilesuparadize.lv) ja piletimüügikohtade haldamist Lätis ning sisuloome produktsioonistuudiot Leedus.

Sellesse segmenti kuuluvad tütarettevõtted Ekspress Meedia AS (Eesti), AS Delfi (Läti), UAB Delfi (Leedu), OÜ Hea Lugu (Eesti), D Screens SIA (Läti), Digital Matter (endise nimega Adnet Media - Leedu, Eesti, Läti) ja Linna Ekraanid OÜ (Eesti), Babah Media OÜ (Eesti), SIA Biļešu Paradīze (Läti) Videotinklas UAB (Leedu) ja Geenius Meedia OÜ (Eesti) alates 2021. aasta detsembrist.

Meediasegmenti peamiseks tuludeks on reklaambännerite ja teiste reklaamipindade ja -toodete ning digitellimuste müük oma portaalides nii Eestis, Lätis kui Leedus. Reklaamipindade müük ajalehtedes ja ajakirjades, ajalehtede ja ajakirjade tellimustulud ja üksikmüük. Raamatute ja erinevate sarjade müük ning teenustasu kliendimaterjalide koostamisest ning muudest projektidest. Lisaks digitaalse välireklaami müüki ja piletimüügiplatvormid Eestis ja Lätis.

Kontserni kesksed tegevused on kajastatud eraldi ning need ei moodusta eraldi tegevusvaldkonda. Siia alla kuulub emaettevõtte AS Ekspress Grupp, mis pakub kontsernisiseselt juriidilise nõustamise ja IT-teenuseid ning Ekspress Finants OÜ, mis pakub raamatupidamise teenuseid kontserni ettevõtetele.

Juhatuse hindab tegevussegmentide tulemuslikkust eelkõige müügitulu, EBITDA ja EBITDA marginaali põhjal. Segmentide reklaamimüügituludest ei ole maha arvatud agentuuridele makstavaid mahupõhiseid ja muid tasusid, kuna kontserni juhtkond jälgib ettevõtete ja segmentide brutotulusid. Allahindlused ja hinnavähendused kajastuvad kontserni müügitulu vähendusena ja on näidatud elimineerimiste koondreal. Segmentide tulemus ei kajastu kontsernisisesed juhtimistasud, firmaväärtuste allahindlused.

Kontserni emaettevõtte juhtkonna hinnangul ei erine segmentidevahelised tehingud oluliselt tingimustest, millega on tehtud tehinguid kolmandate osapooltega.

Investeeringud põhivarasse sisaldavad materiaalse (Lisa 15) ja immateriaalse põhivara (Lisa 16) omandamist. Olulised Eestist väljaspool asuvad pikaajalised varad on peamiselt erinevad kaubamärgid, mille jääkväärtused on riikide lõikes järgmised:

- Läti 4,2 miljonit eurot seisuga 31.12.2021 (4,4 miljonit eurot seisuga 31.12.2020)
- Leedu 1,7 miljonit eurot seisuga 31.12.2021 (1,8 miljonit eurot seisuga 31.12.2020)

Väljaspool Eestit asuvate ettevõtete seotud firmaväärtused jääkväärtuses:

- Läti 10,9 miljonit eurot seisuga 31.12.2021 (10,9 miljonit eurot seisuga 31.12.2020)

- Leedus 13,8 miljonit eurot seisuga 31.12.2021 (13,8 miljonit eurot seisuga 31.12.2020)

Väljaspool Eestit asuvate ettevõtete seotud kliendisuhed jääkväärtuses:

- Läti 1,3 miljonit seisuga 31.12.2021 (1,5 miljonit eurot seisuga 31.12.2020)

2021 (tuhandetes EUR)	Meedia	Trüki- teenused (lõpetatud)*	Kesksed tegevused	Elimineeri- mised	Kontsern kokku (jätkuvad + lõpetatud)*
Müügitulu kontserniväliselt klientidelt	52 030	11 707	1 346	0	65 083
Segmentidevaheline müügitulu	62	1 537	2 773	(4 372)	0
Segmendi müügitulu kokku	52 093	13 244	4 118	(4 372)	65 083
EBITDA	8 927	1 286	(669)	(100)	9 444
EBITDA marginaal	17%	10%			15%
Põhivara kulum (Lisa 15,16)					(4 162)
Ärikasum /(kahjum)					3 060
Investeeringud (Lisa 15,16)					7 056

* vt lisa 21

2020 (tuhandetes EUR)	Meedia	Trüki- teenused (lõpetatud)*	Kesksed tegevused	Elimineeri- mised**	Kontsern kokku (jätkuvad + lõpetatud)*
Müügitulu kontserniväliselt klientidelt	43 664	18 913	666	0	63 243
Segmentidevaheline müügitulu	64	2 472	2 094	(4 629)	0
Segmendi müügitulu kokku	43 728	21 384	2 761	(4 629)	63 243
EBITDA	6 601	2 224	(720)	(1 101)	7 004
EBITDA marginaal	15%	10%			11%
Põhivara kulum (Lisa 15,16)					(3 968)
Ärikasum /(kahjum)					3 078
Investeeringud (Lisa 15,16)					4 292

* vt lisa 21

**COVID-19 mõju tõttu majanduslikule olukorrale on kontsern 2020. aastal kajastanud materiaalse põhivara väärtuse languse kahjumit summas 1 031 tuhat eurot (Lisa 15).

(tuhandetes EUR)	Müügitulu		EBITDA	
	2021	2020	2021	2020
Kontsern kokku (jätkuvad + lõpetatud)	65 083	63 243	9 444	7 004
Lõpetatud tegevusvaldkonna elimineerimine	(13 244)	(21 384)	(1 286)	(2 224)
Segmentidevaheline elimineerimine	1 677	2 655	83	1 144
KONTSERN KOKKU	53 516	44 514	8 240	5 924

Lisa 21. Lõpetatud tegevusvaldkond

2021. aasta septembris müüs AS Ekspress Grupp 100%lise osaluse tütarettevõttes Printall AS'i. Kontserni juhatus otsustas müüa Printall AS'i eesmärgiga väljuda ärisektorist, mis ei vasta kontserni strateegiale ja kus on suur investeringuvajadus. Tehingu tulemusena vabaneb kapital kontserni digivaldkonna kasvu rahastamiseks.

Kooskõlas ASi Ekspress Grupp 13.07.2021 erakorralise üldkoosoleku otsusega allkirjastasid AS Ekspress Grupp ja OÜ Trükitung 3. septembril 2021 müügilepingu, mille kohaselt müüs Ekspress Grupp 100%lise osaluse tütarettevõttes Printall AS. Tehing viidi lõpuni seisuga 6. september 2021. 2021. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes on esitatud andmed jätkuvate tegevusvaldkondade kohta, kus lõpetatud tegevusvaldkonnana tulud ja kulud kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi real „Kasum/-kahjum lõpetatud tegevusvaldkonnast“. Kuni müügini moodustas Printall AS'i äritegevus trükiteenuste segmendi, mida käesolevas aruandes kajastab kontsern lõpetatud tegevusvaldkonnana. Majandusaasta aruande koondkasumiaruandes ja segmendi ülevaadetes on jätkuvate tegevusvaldkondade võrdlusandmed korrigeeritud. Konsolideeritud bilansis ja rahavoogudes vastavalt IFRS-i nõuetele korrigeerimisi tehtud ei ole. Trükiteenuste segmendiga seotud varad on bilansis seisuga 31.12.2020 endiselt rida-realt konsolideeritud, kuna Printall AS ei vastanud seisuga 31.12.2020 müügiootel varaks klassifitseerimise kriteeriumitele. Peale müügitehingut AS Printall jätkab trükiteenuste osutamist kontserni ettevõtetele.

Kasum /(kahjum) lõpetatud tegevusvaldkonnast

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Segmendi müügitulu	13 244	21 384
Segmentidevaheline müügitulu	(1 537)	(2 472)
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	11 707	18 913
Segmendi kulud	(12 898)	(21 414)
Segmentidevahelised kulud	1 537	2 472
Kontsernivälised kulud	(11 361)	(18 943)
Aruandeperioodi kasum /(kahjum)	346	(30)
Kahjum tegevusvaldkonna müügist	(2 222)	-
Kasum /(kahjum) lõpetatud tegevusvaldkonnast	(1 876)	(30)
Tavapuhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (euro)	(0,06)	0,00
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (euro)	(0,06)	0,00

Rahavood lõpetatud tegevusvaldkonnast

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Rahavood äritegevusest	1 079	3 350
Rahavood investeerimistegevusest	6 151	(512)
Rahavood finantseerimistegevusest	(1 514)	(2 236)
Rahavood kokku	5 716	602

Müügitehingu rahaline mõju kontsernile

(tuhandetes EUR)	2021
Netovara	(9 262)
Laekunud osaluse müügist	6 340
Ajatatud makse (Lisa 31)	700
Raha ja raha ekvivalendid müüdü tegevusvaldkonnas	(14)
Kokku rahaline mõju kontsernile	6 326

Lisa 22. Müügitulu

(tuhandetes EUR)	Meedia		Kesksete tegevused		Kokku	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Peamised müügitulu liigid						
Reklaamikäive	35 227	29 099	0	0	35 227	29 099
<i>sh bartertulud</i>	638	691	0	0	638	691
Ajakirjandusväljaannete üksikmüük	2 058	2 189	0	0	2 058	2 189
Ajakirjandusväljaannete müük tellijatele	11 253	9 147	0	0	11 253	9 147
Raamatute kirjastamine	1 052	961	0	0	1 052	961
Muude kaupade ja teenuste müük	2 440	2 268	1 485	849	3 925	3 118
Kokku	52 031	43 664	1 485	849	53 516	44 514

Müügitulu kajastamise ajastus						
Klientidele üle antud kaubad ja teenused kindlal ajahetkel ning aja jooksul	52 031	43 664	1 485	849	53 516	44 514
Müügitulu kliendilepingutelt kokku	52 031	43 664	1 485	849	53 516	44 514

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Eesti	29 313	24 328
Skandinaavia	767	617
Leedu	11 338	10 056
Läti	8 417	6 039
Muu Euroopa	3 229	2 960
Muud riigid	452	514
Kokku	53 516	44 514

Järgmine tabel annab ülevaate lepingulistest varadest ja lepingulistest kohustustest klientidega.

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Kliendilepingu varad	0	310
Kliendilepingu kohustused (Lisa 17)	2 566	2 199

Kliendilepingu varad on peamiselt seotud kontserni õigusega saada tasu teostatud tööde eest vastavalt paberi ja trükiteenuste müügilepingutele, kuid mille eest ei ole aruande kuupäeva seisuga veel arveid esitatud. Kliendilepingu vara klassifitseeritakse nõueteks klientide vastu, kui kontsernil tekib lepinguline õigus väljastada neile arve.

Kliendilepingu kohustused on peamiselt seotud kliendi ettemaksetega perioodiliste väljaannete tellimisel. Kuna antud lepingutes ei ole olulisi finantseerimise komponente ning kliendilepingu kohustus klassifitseeritakse ümber müügitulusse ühe aasta või lühema perioodi jooksul, rakendab kontsern praktilist abinõu. Praktilise abinõu alusel ei pea lepingulist tehingu hindu korrigeerima olulise finantseerimise komponendi mõjuga, kui ajavahemik on üks aasta või vähem, mis jääb kliendi poolt kauba või teenuse eest tasumise ning kontserni poolt teenuse osutamise või kauba üleandmise hetke vahele.

Lisa 23. Müüdnud toodangu kulu

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Kaubad, toore, materjal ja teenused	457	423
Sisseostetud teenused	12 297	10 310
Tööjõukulud	21 774	18 660
Rendikulud (Lisa 19)	640	574
Muud kulud	1 883	1 996
Kulum	2 624	2 049
Kulud kokku	39 674	34 013

Lisa 24. Turunduskulud

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Turustus	1 497	1 302
Tööjõukulud	828	567
Rendikulud (Lisa 19)	16	17
Kulum	17	19
Turunduskulud kokku	2 359	1 905

Lisa 25. Üldhalduskulud

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Kaubad, toore, materjal ja teenused	146	130
Remondi- ja hoolduskulud	547	509
Sidekulud	115	113
Rendikulud (Lisa 19)	370	331
Sisseostetud teenused	1 502	1 249
Tööjõukulud	3 978	3 770
Kulum	777	826
Üldhalduskulud kokku	7 435	6 930

Lisa 26. Kulud liikide järgi

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Tööjõukulud	26 581	22 997
Kaubad, toore, materjal ja teenused	602	554
Rendikulud (Lisa 19)	1 026	922
Sisseostetud teenused	13 799	11 559
Turunduskulud	1 497	1 302
Remondi- ja hoolduskulud	547	509
Sidekulud	115	113
Muud kulud	1 883	1 996
Kulum	3 418	2 894
Kokku müüdüd kaupade kulu, turundus- ja üldhalduskulud	49 468	42 848
Keskmine töötajate arv	741	695

Antud lisas toodud informatsioon on Lisade 23-25 koondnumbrid.

Lisa 27. Muud äritulud

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Subsiidiumid	656	1 180
Muud äritulud	272	511
Muud äritulud kokku	929	1 691

2021. aastal on kontsern saanud COVID-19 pandeemia mõjust tingituna ühekordseid riiklikke abimeetmeid Lätis 407 tuhande euro eest piletimüügiplatvormi tegevuse suhtes, kus üritused jäeti ära peaaegu 7-kuu jooksul.

Tulenevalt COVID-19 põhjustatud eriolukorrast kehtestas Eesti Vabariigi valitsus 2020. aasta märtsis töötasu hüvitise programmi ettevõtetele, kes olid sunnitud oma tegevust lõpetama ja töötajaid koondama. Töötasu hüvitist maksti töötajale, kelle tööandja tegevus oli erakorralistest asjaoludest tulenevalt oluliselt häiritud. Hüvitis tagas töötajatele sissetuleku ning aitas tööandjatel ajutised raskused üle elada, et ei peaks töötajaid koondama või tegevust lõpetama. Töötasu hüvitist sai taotleda 2020. aasta märtsi, aprilli ja mai eest.

Hüvitist maksti, kui tööandja oli olukorras, mis vastas vähemalt kahele tingimusele kolmest:

- tööandja käive või tulu on sellel kuul, mille eest hüvitist taotletakse, langenud vähemalt 30 protsenti võrreldes eelmise aasta sama kuu käibe või tuluga;
- tööandjal ei ole vähemalt 30 protsendile töötajatest kokkulepitud mahus tööd anda;
- tööandja on vähemalt 30 protsendil töötajatest vähendanud töötasu vähemalt 30 protsenti või alampalgani.

Kontserni töötasu hüvitise taotlus kinnitati mais ja juunis 2020 ning selle alusel oli kontsernil õigus saada igakuist töötasu hüvitist tingimusel, et töötajaid ei koondata ja kontsern jätkab töötasu maksmist. Kontsern sai töötasu hüvitist 2020. aasta aprilli ja mai eest. Kontsern sai programmi raames töötasu hüvitist summas 795 tuhat eurot. Saadud toetus on kajastatud koondkasumiaruandes real "Muud äritulud".

Lisa 28. Aktsiaoptsooniskeemid

2017. aasta juunis kinnitas aktsionäride üldkoosolek võtmetöötajatele suunatud aktsiaoptsooniskeemi, mis realiseerus suures osas 2020. aasta lõpus ja 2021. aasta I kvartalis.

31. detsembriks 2021 oli 2017. aastal kinnitatud programmist väljastatud optsoonide saldo 69 tuhat optiooni (seisuga 31.12.2020: 450 tuhat optiooni), millest igaüks annab õiguse saada tasuta ühe ettevõtte aktsia. Seisuga 31. detsember 2021 on kõik optioonid üle antud ja neid saab realiseerida 2022. aasta jooksul. Seisuga 31.12.2021 oli nimetatud aktsiaoptsoonikohustuse suurus 72 tuhat eurot (31.12.2020: 289 tuhat eurot).

2020. aasta septembris kinnitas aktsionäride üldkoosolek uue aktsiaoptsooniprogrammi perioodiks 2021-2023, mis on suunatud AS-i Ekspress Grupp ja temaga samasse kontserni kuuluvate äriühingute tegevjuhtkonnale. Seisuga 31.12.2021 on antud programmi raames kokku väljastatud 1 064 tuhat optiooni, millest igaüks annab õiguse omandada ühe ettevõtte aktsia ostuhinnaga, mis on optsoonide väljastamise hetkel kehtiv aktsiate nimiväärtus (praegu 60 euro senti). Optioonid väljastatakse proportsionaalselt 1/3 aastast kolmeaastase perioodi jooksul. 2021. aastal on välja teenitud 355 tuhat optiooniaktsiat. Optsoonide realiseerimine ja aktsiate väljalaskmine toimub ASi Ekspress Grupp aktsiakapitali suurendamise ja uute aktsiate väljalaskmise teel, mis toimub 2024. aasta I kvartalis.

Aktsiaoptsoonide kinnitamisel võeti optioonid arvele nende õiglasel väärtuses ning kajastati ühelt poolt kasumiaruandes tööjõukuluna ja teiselt poolt omakapitalis aktsiaoptiooni reservina. Seisuga 31.12.2021 oli nimetatud reservi suuruseks 36 tuhat eurot (31.12.2020 0 eurot).

2022. aasta veebruaris kinnitas aktsionäride üldkoosolek uue aktsiaoptsooniprogrammi, mille alusel tekib Geenius Meedia poolt aastal 2020 väljastatud optsoonide alusvara asendamisel optsoonisaajatel õigus omandada Ekspress Grupi aktsiaid. Optsooniprogrammi raames väljastatakse kuni 371 tuhat optiooni, millest igaüks annab õiguse omandada tasuta üks ettevõtte aktsia, tähtajaga mai 2023. Antud optsoonide realiseerimine toimub Ekspress Grupi omaaktsiate vastu. Antud programmi raames ei emiteerita uusi aktsiaid. Programm võimaldab ASil Ekspress Grupp täita 17.12.2021 sõlmitud Geenius Meedia OÜ osade ostu-müügilepinguga võetud kohustuse. Seisuga 31.12.2021 oli nimetatud aktsiaoptiooni kohustus 378 tuhat eurot.

Lisa 29. Omakapital

Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2021 ASi Ekspress Grupp aktsiakapital on 18 478 105 eurot (31.12.2020: 18 478 105 eurot) ja see koosneb 30 796 841 aktsiast (31.12.2020: 30 796 841 aktsiat) nominaalväärtusega 0,60 eurot aktsia kohta.

Põhikirjaga lubatud maksimaalne aktsiakapital on 25 564 656 eurot.

Omaaktsiad

2021. aasta jooksul anti aktsiaoptsooniskeemi raames optiooni omanikele üle 374 611 aktsiat ja osteti tagasi 547 162 aktsiat, mille tulemusena suurenes omaaktsiate saldo 175 tuhande euro võrra.

Seisuga 31. detsember 2021 oli ettevõttel 513 972 omaaktsiat (31.12.2020: 341 421) kogusummas 384 tuhat eurot (31.12.2020: 209 tuhat eurot). 440 tuhat omaaktsiat kasutatakse 2022. ja 2023. aastal realiseeritavates aktsiaoptsooniprogrammides.

Dividendid

2021. aastal maksis kontsern seoses Printall AS'i müügiga aktsionäridele erakorralise dividendina välja 10 euro senti ühe aktsia kohta, mis teeb kokku 3,03 miljonit eurot. Aktsionäride otsused võeti vastu erakorralist üldkoosolekut kokku kutsumata 04. november 2021. Õigus dividendidele oli 19. novembril 2021 aktsiaraamatusse kantud aktsionäridel ja dividendid maksti aktsionäridele välja 23. novembril 2021.

Kokku on seisuga 31. detsember 2021 võimalik tulumaksuvabalt maksta välja dividende kogusummas 24,9 miljonit eurot.

Reservid

Reservidena on kajastatud äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reservkapital ja omaniku üldotstarbeline omakapitali sissemakse.

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Kohustuslik reservkapital	1 245	1 119
Omanike täiendav rahaline sissemakse	639	639
Aksiaoptiooni reserv	36	0
Reservid kokku	1 920	1 758

Puhaskasum aktsia kohta

Tavapuhaskasum aktsia kohta on arvatud emaettevõtte omanikele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise perioodi aktsiate arvu suhtena. Emaettevõttele kuuluvaid omaaktsiaid ei arvestata ringluses olevate aktsiate hulka.

Lahustatud puhaskasum aktsia kohta on arvatud emaettevõtte omanikele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise perioodi aktsiate arvu suhtena võttes arvesse potentsiaalselt emiteeritavate aktsiate arvu. Emaettevõttele kuuluvaid omaaktsiaid ei arvestata ringluses olevate aktsiate hulka.

EUR	2021			2020		
	Jätkuvad tegevusvaldkonnad	Lõpetatud tegevusvaldkond	Kokku	Jätkuvad tegevusvaldkonnad	Lõpetatud tegevusvaldkond	Kokku
Aktsionäridele kuuluv puhaskasum (-kahjum)	4 119 007	(1 875 904)	2 243 103	2 539 554	(29 976)	2 509 578
Lihtaktsiate kaalutud keskmine arv perioodi lõpus	30 243 148	30 243 148	30 243 148	29 800 859	29 800 859	29 800 859
Opsiooniprogrammi raames potentsiaalselt emiteeritavate lihtaktsiate arv perioodi lõpus	1 064 071	1 064 071	1 064 071	1 180 345	1 180 345	1 180 345
Tavapuhaskasum (-kahjum) aktsia kohta	0,14	(0,06)	0,07	0,09	0,00	0,08
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta	0,13	(0,06)	0,07	0,08	0,00	0,08

Lisa 30. Tingimuslikud varad ja kohustused

Tingimuslik tulumaksu kohustus

Seisuga 31.12.2021 oli kontserni jaotamata kasum 19 261 tuhat eurot (31.12.2020: 20 189 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb üldjuhul tulumaksukulu 20/80 netodividendidena väljamakstavalt summalt. Kui ettevõtte maksab välja dividende, mille ta on saanud oma ühisettevõtetest ja tütarettevõtetest, millelt on juba dividendide tulumaksu tasutud või mille kasum on juba maksustatud asukohariigis, siis emaettevõttest dividendide jaotamisel täiendavat tulumaksu tasuda ei tule. Seisuga 31.12.2021 võib AS Ekspress Grupp (emaettevõtte) maksta selliselt tulumaksuvabalt välja dividende summas 24 935 tuhat eurot (seisuga 31.12.2020: 25 663 tuhat eurot). Ettevõtte kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel seisuga 31.12.2021 ei teki potentsiaalset tulumaksukohustust.

Tingimuslikud varad ja kohustused seoses pooleliolevate kohtuasjadega

28.04.2020 toimetati ASile Ekspress Meedia Harju Maakohu poolt kätte MM Grupp OÜ hagi, milles viimane nõuab ASilt Ekspress Meedia 2,0 miljonit eurot väidetavalt ebaõigete faktiväidete avaldamisega seotud mittevaralise või alternatiivselt tulevikus tekkiva varalise kahju hüvitamiseks. 17.03.2021 tegi Harju Maakohus MM Grupp OÜ hagi AS Ekspress Meedia vastu otsuse, millega jättis rahuldamata kahju hüvitamise nõude summas 2,0 miljonit eurot ja rahuldab hagi ühe faktiväite ümberlukkamise nõudes. Menetluskulud jättis kohus poolte endi kanda. MM Grupp OÜ esitas apellatsioonikaebuse Tallinna Ringkonnakohtule. Ringkonnakohtus jättis 02.02.2022 otsusega MM Grupp OÜ hagi AS Ekspress Meedia vastu rahuldamata analoogselt 17.03.2021 tehtud maakohu otsusele. Mõlema kohtuastme menetluskulud jäävad hageja kanda. MM Grupp OÜ esitas kassatsioonikaebuse Riigikohtusse.

Kontserni tütaretevõtetal on pooleli mitmeid meediaalaseid ja avaldatud artiklitega seotud kohtuvaidlusi, mille mõju kontserni finantstulemusele on ebaoluline.

Lisa 31. Tehingud seotud osapooltega

Tehinguks seotud osapooltega on tehingud omanikega, sidusettevõtetega, ühisettevõtetega, kõikide kontserniettevõtete tegevjuhtkonna liikmete (Key Management) ja nende lähedaste pereliikmete ning nende kontrollitud või olulise mõju all olevate ettevõtetega.

ASi Ekspress Grupp kontrolliv isik on Hans H. Luik.

Kontsern on ostanud (kaubad edasimüügiks, tootismaterjalid, põhivara) ning müünud oma kaupu ja osutanud teenuseid (põhivara rentimine, juhtimisteenus, muud teenused) järgmistele seotud osapooltele.

MÜÜGID (tuhandetes EUR)	2021	2020
Teenuste müük		
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted*	60	5
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	2	0
Sidusettevõtted	160	161
Ühisettevõtted	1 369	1 594
Teenuse müük kokku	1 591	1 761

OSTUD (tuhandetes EUR)	2021	2020
Teenuste ost		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	20	22
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted*	1 150	407
Sidusettevõtted	21	28
Ühisettevõtted	1 999	1 334
Teenuste ost kokku	3 189	1 791

NÕUDED (tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Lühiajalised nõuded		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 9)	0	1
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 9)*	17	0
Sidusettevõtted (Lisa 9)	98	83
Ühisettevõtted (Lisa 9)	145	218
Lühiajalised nõuded kokku	261	302
Pikaajalised nõuded		
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 21)	700	0
Sidusettevõtted (Lisa 12)	94	103
Pikaajalised nõuded kokku	794	103
Nõuded kokku	1 055	405

Seisuga 31.12.2021 on nõudeid sidusettevõtete vastu alla hinnatud summas 698 tuhat eurot (31.12.2020: 532 tuhat eurot) ja nõudeid ühisettevõtete vastu alla hinnatud summas 55 tuhat eurot (31.12.2020: 156 eurot).

KOHUSTUSED (tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
Lühiajalised kohustused		
Juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 17)	2	1
Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted (Lisa 17)*	250	8
Ühisettevõtted (Lisa 17)	226	197
Kohustused kokku	478	206

* alates september 2021 on Printall AS nõukogu liikmega seotud ettevõtte ning Printall AS'iga seotud tehingud ja saldod kajastatakse real "Juhtkonna võtmeisikute poolt kontrollitavad ettevõtted". Varem oli Printall AS kontserniettevõtte ning temaga seotud tehingud ja saldod lisas "Tehingud seotud osapooltega" ei kajastu.

Vastavalt 2. juunil 2009 ja 4. mail 2012 toimunud üldkoosoleku otsusele makstakse Hans H. Luigele laenulepingute käendamise eest tagatise seadmise tasu 1,5% aastas tagatise summast, milleks on 4 miljonit eurot kuni tagatise kehtivuse lõpuni. 2021. aastal tasuti isikliku garantii eest 60 tuhat eurot (2020: 56 tuhat eurot) ja tasumata võlga seisuga 31. detsember 2021 ja 31. detsember 2020 ei ole.

Konsolideerimisgruppi kuuluvate kõikide ettevõtete juhtkondade ja nõukogu liikmete tasud

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Töötasud ja muud hüvitised (ilma sotsiaalmaksuta)	2 318	1 981
Aktsiaoptsioon	25	41
Kokku (ilma sotsiaalmaksuta)	2 343	2 022

Konsolideerimisgruppi kuuluvate kõikidele juhatuste liikmetele (sh tütarettevõtete tegevjuhtkonnale, kui nendes ettevõtetes ei ole juhatust vastavalt Eesti äriseadustikule) (edaspidi tegevjuhtkond) makstakse lepingu lõppemisel ja lõpetamisel kompensatsiooni vastavalt ametilepingus ettenähtud tingimustele. Tegevjuhtkonna lahkumishüvitised kuuluvad üldjuhul väljamaksmisele juhul, kui lahkumise on algatanud ettevõtte. Kui tegevjuhtkonna liige kutsutakse tagasi olulise põhjusega, tuleb ette teatada kuni 3 kuud ja tasuda täiendavalt kuni 8 kuu palga ulatuses lahkumishüvitist. Töösuhte lõpetamisel üldjuhul kompensatsiooni ei maksta, kui tegevjuhtkonna liige lahku omaenda initsiatiivil või juhul, kui nõukogu kutsus tegevjuhtkonna liikme tagasi olulise põhjusega. Potentsiaalne tegevjuhtkonna lahkumishüvitiste maksimaalne brutosumma seisuga 31.12.2021 oli 735 tuhat eurot (31.12.2020: 759 tuhat eurot). Konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete nõukogu liikmetele tavapäraselt eraldi tasu liikmeks olemise eest ei maksta ning ei ole ette nähtud ka kompensatsiooni nende tagasikutsumisel.

Lisa 32. Bilansipäevajärgsed sündmused

ASi Express Post aktsiate müük

ASi Ekspress Grupp ja ASi Postimees Grupp ning ASi Eesti Post vahel 2. märtsil 2022 sõlmitud lepingu kohaselt ostab Omniva kaubamärgi all tegutsev AS Eesti Post 100% osaluse ASis Express Post.

Tehingu eesmärk on leida ajalehtede ja ajakirjade kojukandele jätkusuutlikum majandusmudel. Postiärist väljumine on kooskõlas Ekspress Grupi pikaajalise strateegiaga ja digitaalse meedia osakaalu pideva kasvuga.

Ostu-müügitehingu peab enne jõustumist heaks kiitma Konkurentsiamet, kellel on seisukoha kujundamiseks aega kuni viis kuud.

Seisuga 31.12.2021 oli kontserni bilansis kajastatud investeeringu väärtus null eurot (lisa 13).

Sõjaolukord Ukrainas

Tervisekriisi mõjud on küll leevenenud, kuid kõik sektorid ei ole samaaegselt taastunud. Täiendavalt on Balti riikide majandust mõjutamas keskmisest oluliselt kõrgemad energiahinnad ning kasvav inflatsioon.

24. veebruaril 2022 alanud Venemaa sõjaline rünnak Ukraina Vabariigi vastu on suurendanud riske majanduskeskkonnas. Aruande kinnitamise päeval valitseb sündmuse lõpliku mõju hindamisel ebakindlus, kuivõrd lääneriikide kehtestatud sanktsioonid ei ole veel lõplikud ning ei ole teada, kas Venemaa ja NATO riikide vahel algab sõjaline tegevus. Kontsernil puuduvad otsesed suhted Venemaa, Valgevene ja Ukrainaga, samas omab antud riikide tegevus mõju Balti riikide majandusele kaudselt, sh energia hinnad, tooraine ning selle kogumõju Euroopa ja teiste lääne riikide majandustele.

Kontsern hindab aruande kuupäevaga teadaolevat mõju marginaalseks. Kõige enam võib mõju avalduda kontserni reklaamimüügile. Tulenevalt sõjaolukorra jätkumisest on majanduskeskkond jätkuvalt ebakindel ning etteteadmatu, mis omakorda ei võimalda hinnata mõju kontserni tegevusele.

Lisa 33. Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta

Eesti raamatupidamise seaduse kohaselt tuleb konsolideeritud aastaaruande lisades avalikustada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhiaruanded.

ASi Ekspress Grupp (emaettevõtte) bilanss

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	2 071	28
Nõuded ja ettemaksed	2 752	2 042
Käibevara kokku	4 823	2 070
Põhivara		
Nõuded ja ettemaksed	5 026	4 815
Muud investeeringud	1 532	832
Investeeringud tütarettevõtetesse	64 852	71 168
Investeeringud ühisettevõtetesse	1 011	1 661
Investeeringud sidusettevõtetesse	1	294
Materiaalne põhivara	325	360
Immateriaalsed varad	1 794	1 243
Põhivara kokku	74 542	80 374
KOKKU VARAD	79 365	82 444
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Kohustused		
Laenukohustused	63	53
Võlad ja ettemaksed	5 289	4 386
Lühiajalised kohustused kokku	5 352	4 439
Pikaajalised laenukohustused	5 182	5 128
Muud pikaajalised kohustused tütarettevõtete ees	15 278	18 306
Muud pikaajalised kohustused	0	78
Muud võlad ja ettemaksed kokku	20 460	23 512
Kohustused kokku	25 812	27 951
Omakapital		
Aktsiakapital nimiväärtuses	18 478	18 478
Ülekurss	14 277	14 277
Omaaktsiad	(384)	(209)
Kohustuslik reservkapital	1 245	1 119
Muud reservid	675	639
Jaotamata kasum	19 261	20 189
Omakapital kokku	53 552	54 493
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	79 365	82 444

ASi Ekspress Grupp (emaettevõtte) koondkasumiaruanne

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Müügitulu	4 347	2 875
Müüdnud toodangu kulu	(3 397)	(1 990)
Brutokasum	950	885
Muud äritulud	0	45
Üldhalduskulud	(1 107)	(1 509)
Muud ärikulud	(6)	(7)
Ärikasum / (-kahjum)	(163)	(585)
Finantstulud ja -kulud tütarettevõtete aktsiatelt ja osadelt	3 221	3 785
Finantstulud ja -kulud ühissettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(281)	102
Finantstulud ja -kulud sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(167)	(200)
Intressitulud	317	275
Intressikulud	(730)	(865)
Muud finantstulud ja -kulud	47	(2)
Finantstulud ja -kulud	2 406	3 095
ARUANDEAASTA KASUM	2 243	2 510
Aruandeaasta muu koondkasum/-kahjum	0	0
Aruandeperioodi koondkasum kokku	2 243	2 510

ASi Ekspress Grupp (emaettevõtte) omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes EUR)	Aktsiakapital	Ülekurs	Oma-aktsiad	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2019	17 878	14 277	(22)	1 688	17 701	51 522
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	70	(70)	0
Emiteeritud aktsiakapital	600	0	0	0	0	600
Omaaktsiate ostmise	0	0	(600)	0	0	(600)
Aktsiaoptioonid	0	0	413	0	39	452
<i>Tehingud omanikega kokku</i>	<i>600</i>	<i>0</i>	<i>(187)</i>	<i>70</i>	<i>(31)</i>	<i>452</i>
Muud muutused	0	0	0	0	9	9
Aruandeperioodi puhaskasum / (kahjum)	0	0	0	0	2 510	2 510
<i>Aruandeperioodi koondkasum / (kahjum) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 510</i>	<i>2 510</i>
Saldo 31.12.2020	18 478	14 277	(209)	1 758	20 189	54 493
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	0	126	(126)	0
Omaaktsiate ostmise	0	0	(446)	0	0	(446)
Aktsiaoptioonid	0	0	271	36	(17)	290
Makstud dividendid	0	0	0	0	(3 028)	(3 028)
<i>Tehingud omanikega kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(175)</i>	<i>162</i>	<i>(3 171)</i>	<i>(3 184)</i>
Aruandeperioodi puhaskasum / (kahjum)	0	0	0	0	2 243	2 243
<i>Aruandeperioodi koondkasum / (kahjum) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 243</i>	<i>2 243</i>
Saldo 31.12.2021	18 478	14 277	(384)	1 920	19 261	53 552

ASi Ekspress Grupp (emaettevõtte) rahavoogude aruanne

(tuhandetes EUR)	2021	2020
Rahavood äritegevusest		
Aruandeperioodi ärikasum (-kahjum)	(163)	(585)
<u>Korrigeerimised:</u>		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	412	325
Aktsioptsiooni väärtuse muutus	36	0
(Kasum)/kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	0	(4)
Äritegevuse rahavood:		
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	(226)	64
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	452	930
Rahavoog põhitegevusest	510	729
Makstud intressid	(814)	(891)
Rahavood äritegevusest kokku	(304)	(162)
Rahavood investeerimistegevusest		
Investeeringute suurendamine/vähendamine tütarettevõtetesse	7 584	1 759
Sissemaksed/laekumised kapitaliosaluse meetodil arvestatud investeeringutesse/-st	(357)	(83)
Muude investeeringute ost ja tagasilaekumised	51	16
Saadud intressid	97	83
Saadud dividendid	2 300	1 400
Materiaalse ja immateriaalse põhivara ost	(789)	(733)
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	0	4
Antud laenud	(853)	(1 010)
Antud laenude tagasimaksed	744	75
Rahavood investeerimistegevusest kokku	8 773	1 510
Rahavood finantseerimistegevusest		
Makstud dividendid	(3 028)	0
Arvelduskrediidi muutus	0	(1 018)
Kontsernikonto muutus	123	(784)
Saadud laenud / Saadud laenude tagasimaksed	(3 000)	540
Rendikohustuse põhiosa tagasimaksed	(75)	(58)
Emiteeritud aktsiakapital	0	600
Tasutud omaaktsiate tagasiostmisel	(446)	(600)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	(6 426)	(1 321)
Rahavood kokku	2 043	28
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	2 043	28
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	28	0
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2 071	28

Juhatus kinnitus konsolideeritud majandusaasta aruandele

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 5 kuni 83 esitatud ASi Ekspress Grupp tegevusaruanne, hea ühingujuhtimise tava aruanne ja tasustamisaruanne annavad õige ja õiglase ülevaate emaettevõtte ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku äritegevuse arengust, tulemustest ja finantsseisundist. Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 84 kuni 140 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne annab juhatuse parima teadmise kohaselt õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku varadest, kohustustest, finantsseisundist ja tulemustest vastavalt rahvusvahelise finantsaruandluse standarditele, nagu need on võetud vastu Euroopa Liidu poolt. Samuti sisaldab aruanne peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

Mari-Liis Rüütsalu	juhatuse esimees	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>	25.03.2022
Signe Kukin	juhatuse liige	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>	25.03.2022
Kaspar Hanni	juhatuse liige	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>	25.03.2022

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Ekspress Grupp AS-i aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Arvamus

Oleme auditeerinud Ekspress Grupp AS-i ja selle tütarettevõtete (koos nimetatud *kontsern*) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2021, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab eespool mainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitlesime konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja selle kohta arvamus kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamus.

Firmaväärtuse kaetava väärtuse hindamine

Vaata konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid 3 ja 16.

Peamine auditi asjaolu

Kontserni bilansis seisuga 31. detsember 2021 on firmaväärtus summas 45 576 tuhat eurot, mida on detailsemalt kirjeldatud lisas 16. Finantsaruandluse standardid nõuavad, et firmaväärtuse kaetava väärtuse võimalikku vähenemist alla selle raamatupidamisväärtuse hinnataks vähemalt kord aastas.

Firmaväärtuse kaetava väärtuse hindamine nõuab oluliste hinnangute tegemist iga raha teeniva üksuse (RTÜ) tulevaste perioodide tulemuste kohta. Hindamisel leitakse iga RTÜ kasutusväärtus diskonteeritud rahavoogude meetodil, mis nõuab juhtkonnalt olulisi hinnanguid ja otsuseid sisendite kohta, nagu diskontomäärad, tulevaste perioodide eeldatavad tulud ja lõppväärtuse kasvumäärad.

Hinnangu andmine selle kohta, kas kontserni olulisemate firmaväärtuste kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud sisemised ja välised sisendid põhinevad mõistlikel ja asjakohastel hinnangutel, nõudis auditi ajal kõrgendatud tähelepanu. Isegi väikesed muutused kasutatud sisendites võivad oluliselt mõjutada firmaväärtuse kaetava väärtuse hinnangut ning seeläbi ka kontserni majandustulemust.

Kuidas seda asjaolu auditis käsitleti

Meie auditi protseduurid selles valdkonnas hõlmasid muuhulgas järgnevat:

- hindasime oluliste juhtkonna poolt määratletud raha teenivatele üksustele varade jaotamise asjakohasust lähtudes meie arusaamast kontserni äritegevusest;
- koostöös meie hindamisspetsialistidega kontrollisime firmaväärtuse kaetava väärtuse hindamisel kasutatud meetodika sobivust, võrreldes seda asjakohaste finantsaruandluse standardite nõuetega ning hindasime kriitiliselt kaetava väärtuse mudelis kasutatud peamisi eelduseid ja hinnanguid seoses diskontomäärade, tulevaste perioodide eeldatavate tulude ja lõppväärtuse kasvumääradega, võttes arvesse väliseid infoallikaid ning oma arusaama kontserni äritegevusest ja majanduskeskkonnast;
- võrdlesime mudelis kasutatud andmeid nõukogu poolt kinnitatud eelarvete ja strateegiaga ning hindasime kontserni ajaloolise eelarvestamise korrektsust võrreldes viimaste aastate tegelikke müügitulemusi ja EBITDA-d (kasum enne intresse, makse, kulumit) eelarvestatud summadega;
- hindasime, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud informatsioon (sealhulgas teave, mis käsitleb hindamistulemuste tundlikkust peamiste eelduste muutuste suhtes) on asjakohane.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub kontserni konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie vandeaudiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Vastavalt väärtpaberituruseaduse §-le 135³ on meie kohustus kontrollida tasustamisaruande vastavust seadusega kehtestatud nõuetele.

Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Meie hinnangul on tasustamisaruande koostatud vastavalt väärtpaberituruseaduse §-le 135³.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Meie sõltumatu vandeaudiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimalislik.

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas kontsern suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kontserni likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduurid ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või väaresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeauditori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et kontsern ei jätku oma tegevust;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuse finantsinformatsiooni kohta piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et avaldada arvamust kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Vastutame kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Meie sõltumatu vandeauditori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

Vahetame informatsiooni nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute, kaasa arvatud auditi käigus tuvastatud märkimisväärsete sisekontrolli puuduste kohta.

Esitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile informatsiooni kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust ja, juhul kui see on asjakohane, informatsiooni vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast määratleme need, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsemad ja on seega peamised auditi asjaolud. Kirjeldame neid asjaolusid vandeaudiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud mõne asjaolu kohta informatsiooni avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et mõne asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes informatsiooni avaldada, sest võib põhjendatult eeldada, et avaldamise kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles avalikes huvides avaldamisest tõusva kasu.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandevormingu regulatiivsete tehniliste standardite (ESEF RTS) nõuetele

Oleme teostanud põhjendatud kindlust andva töövõtu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite osas, mis sisalduvad Ekspress Grupp AS-i koostatud digitaalsetes andmefailides nimega 529900B52V1TUMW7FS4-2021-12-31-et.zip

Juhatus kohustused seoses digitaalsete andmefailide koostamisega vastavalt ESEF RTS-i nõuetele

Juhatus vastutab digitaalsete andmefailide koostamise eest vastavalt ESEF RTS-i nõuetele. See vastutus hõlmab:

- asjakohaste iXBRL-märgendite valimist ja rakendamist, kasutades vajadusel otsustust;
- digitaalse teabe ja inimloetavas vormingus esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande vastavuse tagamist;
- ESEF RTS-i kohaldamisega seotud sisekontrollide kavandamist, rakendamist ja alalhoidmist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal arvamust selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande elektrooniline märgistamine vastab olulises osas ESEF-i regulatiivsetele tehnilistele standarditele (ESEF RTS).

Me rakendame rahvusvahelist kvaliteedikontrolli standardit (Eesti) 1 (täiendatud) ja sellest tulenevalt on kehtestanud mitmekülgse kvaliteedikontrollisüsteemi, mis sisaldab dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure vastavuse osas eetikanõuetele, kutsestandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Me oleme Ekspress Grupp AS-ist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid) ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele.

Viisime läbi põhjendatud kindlust andva töövõtu vastavalt rahvusvahelisele kindlustandvate teenuste standardile (Eesti) 3000 (muudetud) „Kindlustandvad teenused, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused“ (ISAE (EE) 3000 (muudetud)).

Standardi ISAE (EE) 3000 (muudetud) kohane põhjendatud kindlust andev töövõtt hõlmab protseduuride läbiviimist, et koguda tõendusmaterjali vastavuse kohta ESEF RTS-iga. Protseduuride olemuse, ajastuse ja ulatuse valik sõltub vandeaudiitori otsustest, sealhulgas hinnangust ESEF RTS-i nõuetest pettuse või vea tõttu olulise kõrvalekaldumise riski kohta. Põhjendatud kindlust andev töövõtt sisaldab:

Meie sõltumatu vandeaudiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes üliluslik.

- arusaamise omandamist märgistamisest ja ESEF RTS-ist, sealhulgas töövõtuga hõlmatud märgistamisprotsessi suhtes rakendatud sisekontrollidest;
- märgistatud andmete võrdlemist auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aruandega seisuga 31. detsember 2021;
- konsolideeritud raamatupidamise aruande märgistamise täielikkuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt ESEF-i põhitaksonoomiast valitud iXBRL-elementide ja sobiva põhitaksonoomia elemendi puudumisel laiendtaksonoomia elemendi loomise asjakohasuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt kasutatud laiendtaksonoomia elementide kinnistamist põhitaksonoomia elementide külge.

Usume, et meie hangitud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Meie arvates on Ekspress Grupp AS-i 31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta aastaaruandes sisalduv konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne andmekogumis nimega 529900B52V1TUMW7FS54-2021-12-31-et.zip märgistatud kooskõlas ESEF-i regulatiivsete tehniliste standarditega (ESEF RTS).

Muud audiitori aruande nõuded tulenevalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusest (EL) nr 537/2014

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, määrasid meid 17. juunil 2020 auditeerima Ekspress Grupp AS-i seisuga 31. detsember 2021 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Audiitorteenust oleme osutanud katkematult kokku viis aastat ja see hõlmab perioode, mis lõppesid 31. detsember 2017 kuni 31. detsember 2021.

Me kinnitame, et:

- meie auditiarvamus on kooskõlas kontserni auditikomiteele esitatud täiendava aruandega;
- me ei ole osutanud kontsernile keelatud auditiväliseid teenuseid, millele on viidatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1. Me olime auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatud.

Tallinn, 25. märts 2022

/allkirjastatud digitaalselt/

Liina Randmann

Vandeauditori number 661

/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Leen Sandre

Vandeauditori number 701

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

KPMG Baltics OÜ

Narva mnt 5

Tallinn 10117

Estonia

Tel +372 626 8700

www.kpmg.ee

Meie sõltumatu vandeauditori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

2021. AASTA KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

ASi Ekspress Grupp juhatus teeb ettepaneku jagada 31. detsembril 2021. aastal lõppenud majandusaasta puhaskasum summas 2 243 tuhat eurot alljärgnevalt:

(tuhandetes EUR)	
ASi Ekspress Grupp omanikele kuuluv osa kasumist	2 243
Dividendide maksmine	1 515
Kohustusliku reservkapitali suurendamine (1/20 puhaskasumist)	112
Eelmiste perioodide puhaskasumi reale kantav aruandeaasta kasum	616
Kohustuslik reservkapital enne suurendamist	1 245
Kohustuslik reservkapital pärast suurendamist	1 357
Eelmiste perioodide jaotamata kasumi jääk enne kasumi jaotamist	19 261
Konsolideeritud jaotamata kasumi jääk pärast kasumi jaotamist	17 634

JUHATUSE JA NÕUKOGU DEKLARATSIOON

Juhatus on koostanud ASi Ekspress Grupp 31. detsembril 2021. aastal lõppenud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, hea ühingujuhtimise tava aruandest, tasustamisaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse kinnitusest aruandele, sõltumatu vandeaudiitori aruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja juhatuse ning nõukogu deklaratsioonist.

ASi Ekspress Grupp nõukogu on tutvunud juhatuse koostatud majandusaasta aruandega, mis koosneb tegevusaruandest, hea ühingujuhtimise tava aruandest, tasustamisaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse kinnitusest aruandele, sõltumatu vandeaudiitori aruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja juhatuse ning nõukogu deklaratsioonist, ja heaks kiitnud majandusaasta aruande esitamise aktsionäride üldkoosolekule.

Juhatus

Allkirjastatud digitaalselt
juhatuse esimees
Mari-Liis Rüütsalu

Allkirjastatud digitaalselt
juhatuse liige
Signe Kukin

Allkirjastatud digitaalselt
juhatuse liige
Kaspar Hanni

Nõukogu

Allkirjastatud digitaalselt
nõukogu liige
Hans H. Luik

Allkirjastatud digitaalselt
nõukogu liige
Priit Rohumaa

Allkirjastatud digitaalselt
nõukogu liige
Indrek Kasela

Allkirjastatud digitaalselt
nõukogu liige
Aleksandras Česnavičius

PEAMISED FINANTSNAITAJAD 2017-2021

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes EUR)	2021	2020	2019	2018	2017
Jätkuvad tegevusvaldkonnad					
Müügitulu	53 516	44 514	44 717	37 879	32 180
Müüdüd toodangu kulu	(39 674)	(34 013)	(33 210)	(28 135)	(24 250)
Brutokasum	13 842	10 501	11 507	9 744	7 931
Muud äritulud	929	1 691	601	382	1 372
Turunduskulud	(2 359)	(1 905)	(2 175)	(2 231)	(2 103)
Üldhalduskulud	(7 435)	(6 930)	(7 468)	(6 993)	(5 367)
Muud ärikulud	(113)	(286)	(129)	(52)	(67)
Ärikasum / (kahjum)	4 864	3 071	2 337	850	1 766
Intressitulud	35	28	24	143	173
Intressikulud	(709)	(860)	(1 085)	(721)	(653)
Muud finantstulud / (-kulud)	339	634	(29)	(103)	118
Kokku finantstulud / (-kulud)	(335)	(198)	(1 090)	(681)	(362)
Kasum / (kahjum) ühissettevõtete aktsiatelt ja osadelt	(281)	102	(38)	(273)	(2)
Kasum / (kahjum) sidusettevõtete aktsiatelt ja osadelt	161	(129)	(114)	(234)	(68)
Kasum / (kahjum) enne tulumaksustamist	4 409	2 846	1 093	(338)	1 334
Tulumaks	(276)	(280)	(339)	(276)	(344)
Aruandeperioodi kasum / (kahjum) jätkuvatest tegevusvaldkondadest	4 133	2 566	755	(614)	991
Aruandeperioodi kasum / (kahjum) lõpetatud tegevusvaldkonnast	(1 876)	(30)	652	639	2 155
Aruandeperioodi kasum / (kahjum)	2 257	2 536	1 407	25	3 146
Aruandeperioodi kasum / (kahjum), mis on omistatav					
Emaettevõtte aktsionäridele	2 243	2 510	1 394	6	3 140
Vähemusosalusele	14	26	13	19	6
Koondkasum / (kahjum) kokku	2 257	2 536	1 407	25	3 146
Aruandeperioodi koondkasum / (kahjum), mis on omistatav					
Emaettevõtte aktsionäridele	2 243	2 510	1 394	6	3 140
Vähemusosalusele	14	26	13	19	6

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes EUR)	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
VARAD					
Käibevara					
Raha ja raha ekvivalendid	10 962	6 269	3 647	1 268	1 073
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	9 323	9 450	12 705	9 154	9 917
Ettevõtte tulumaksu nõuded	2	7	0	27	4
Varud	266	2 756	3 120	3 382	2 832
Käibevara kokku	20 553	18 482	19 472	13 831	13 827
Põhivara					
Muud nõuded ja investeeringud	1 671	982	975	1 588	1 750
Edasilükkunud tulumaksu vara	42	30	38	44	47
Investeeringud ühisettevõtetesse	1 011	1 661	1 254	2 345	2 372
Investeeringud sidusettevõtetesse	2 210	2 253	2 356	319	354
Materiaalne põhivara	7 964	14 134	14 943	11 921	12 189
Immateriaalne põhivara	60 807	56 635	56 369	46 691	45 419
Põhivara kokku	73 705	75 696	75 935	62 907	62 130
VARAD KOKKU	94 258	94 177	95 407	76 738	75 957
KOHUSTUSED					
Lühiajalised kohustused					
Võlakohustused	3 201	3 613	5 100	1 356	166
Võlad ja ettemaksud	17 664	15 251	16 483	10 801	8 095
Ettevõtte tulumaksu kohustused	82	81	65	29	111
Lühiajalised kohustused kokku	20 947	18 945	21 647	12 186	8 372
Pikaajalised kohustused					
Pikaajalised võlakohustused	19 018	18 589	19 242	14 118	15 091
Muud pikaajalised kohustused	601	2 024	2 895	0	0
Pikaajalised kohustused kokku	19 619	20 612	22 137	14 118	15 091
KOHUSTUSED KOKKU	40 566	39 557	43 784	26 304	23 463
OMAKAPITAL					
Vähemusosalus	140	126	100	87	68
Emaettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid:					
Aktsiakapital	18 478	18 478	17 878	17 878	17 878
Ülekurss	14 277	14 277	14 277	14 277	14 277
Omaaktsiad	(384)	(209)	(22)	(22)	(22)
Reservid	1 920	1 758	1 688	1 688	1 531
Jaotamata kasum	19 261	20 189	17 701	16 526	18 762
Emaettevõtte omanikele kuuluv kapital ja reservid kokku	53 552	54 494	51 522	50 347	52 426
OMAKAPITAL KOKKU	53 692	54 620	51 622	50 434	52 494
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	94 258	94 177	95 407	76 738	75 957